

**ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Θωμ.
ΓΕΩΡΓΙΟΣ**

**Λογιστής - Φοροτεχνικός.
Πρόεδρος Σ.Ε.Λ.Φ.Ο.Κ. (*)**

* (Σύλλογος Ελευθέρων Επαγγελματιών Λογιστών
Φοροτεχνικών Οικονομολόγων Ν. Καρδίτσας)

**ΝΙΦΟΡΟΠΟΥΛΟΣ Ιωαν.
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ**

**Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής
Επιστημονικός Συνεργάτης
του **taxheaven****

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΑΓΡΟΤΩΝ

**(ΑΓΡΟΤΕΣ ΤΟΥ «ΚΑΝΟΝΙΚΟΥ», ΤΟΥ «ΕΙΔΙΚΟΥ»
ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΚΑΙ ΟΣΟΙ ΔΗΛΩΝΟΥΝ ΑΓΡΟΤΙΚΑ
ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ)**

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ ΑΓΡΟΤΩΝ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ:

**ΝΙΦΟΡΟΠΟΥΛΟΣ Ιωαν. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Θωμ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ**

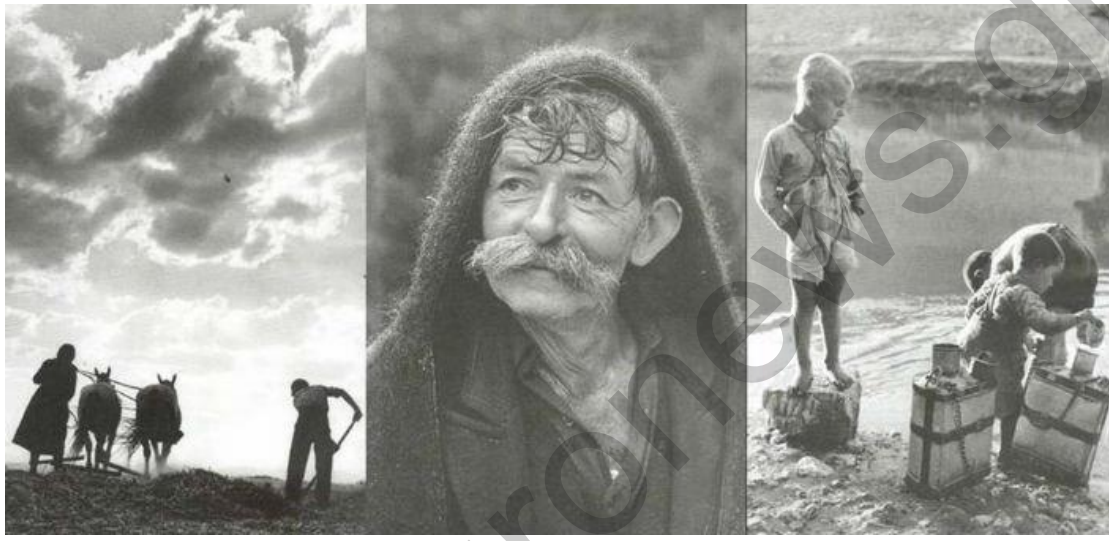
Με την υποστήριξη της Επιστημονικής Ομάδας του

TAXHEAVEN

Δεκέμβριος 2016

Αφιερώνεται
στις (-ους) Συναδέλφους μας, των αγροτικών περιοχών της Χώρας
μας.

Με τις Ευχές μας για το Νέο Έτος 2017.
Υγεία και Δύναμη

Αλωνισμός στον κάμπο 1948-Ο Οδυσσέας στη βροχή, Λάρισα, 1978 - Παιχνίδι στο ποτάμι, Γούνιτσα Λάρισας, 1958.

Ο φωτογράφος **Τάκης Τλούπας** γεννήθηκε στη Λάρισα το Γενάρη του 1920 και πέθανε το 2003. Γιος ξυλογλύπτη, μαθαίνει την τέχνη κοντά στον πατέρα του και συνεχίζει να την εξασκεί μέχρι την κατοχή.

Με αφορμή μια εκδρομή του ορειβατικού συλλόγου στον Όλυμπο έρχεται για πρώτη φορά σε επαφή με την τέχνη φωτογραφία,. Αγαπημένα θέματά του, η ζωή του Θεσσαλικού Κάμπου και των βουνών της Πίνδου και του Ολύμπου.

Με το φακό του απαθανατίζει στιγμές της ζωής, τόσο από τις μετακινήσεις των νομαδικών φυλών (Βλάχων, Σαρακατσαναίων) όσο και των ντόπιων αγροτών σε παραδοσιακές εργασίες. Καταγράφει επαγγέλματα που έχουν χαθεί μέσα στον ιλιγγιώδη ρυθμό εκβιομηχάνισης του σύγχρονου κόσμου.....

(Πηγή : <http://takis.tloupas.gr>)

« Όπως από ένα κομμένο και καμένο από τον κεραυνό δέντρο έπιανε τον κεραυνό, κι αυτόν φωτογράφιζε. Αυτόν που εμείς δεν τον βλέπαμε. Μα τις “αλήθειες” δεν τις αναζητούσε στα πρόσωπα μονάχα. Τις έψαχνε και τις έβρισκε παντού: στα λουλούδια, στους ποταμούς και στις λίμνες, στα ηλιοβασιλέματα, στους πελαργούς του κάμπου, στα σπίτια και τους δρόμους. Τις έψαχνε και τις έβρισκε στις λαϊκές αγορές, στα παζάρια, στα γλέντια και στις κηδείες, στο θέρος, στα λιοτρίβια και στις ντριστερές, στις στάνες και στα χωράφια». Γ. Χ. Χουρμουζιάδης

Όργωμα με βόδια στην Πύλη Τρικάλων το 1951.

Κοιμίζοντας το μωρό στο σαμάρι, Ελασσόνα, 1968

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Φορολογία Εισοδήματος Αγροτών

- ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΜΑΚΑ ΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ.
- Ο ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ « ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΑΣ ΑΓΡΟΤΗΣ».
- « ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ» ΚΑΙ « ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ»
- ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ & ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ
- ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΑ ΕΣΟΔΑ
- ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΟΥ ΕΚΠΙΠΤΟΥΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ
- ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ
- ΟΠΕΚΕΠΕ
- ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ
- ΣΥΓΚΡΙΣΗ «ΝΕΩΝ» ΚΑΙ «ΠΑΛΙΩΝ» ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΩΝ
- ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ
- ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ
- ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ & ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ
- ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
- ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ
- ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΗΣΗΣ ΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΟΥΝ ΟΙ ΑΓΡΟΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΟΙ ΟΜΑΔΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ.
- ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΜΑΚΑ ΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΑ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ.

Θέματα Φ.Π.Α .

- ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΤΩΝ ΑΓΡΟΤΩΝ ΣΕ « ΚΑΝΟΝΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ » ΚΑΙ «ΚΑΝΟΝΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ »
- ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ Φ.Π.Α.
- ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ Φ.Π.Α.

Νέα Ασφαλιστική Νομοθεσία - Ν.4387/2016.

- ΕΙΣΑΓΩΓΗ
- ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ
- ΤΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΤΩΝ ΑΓΡΟΤΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

- (ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ) ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΣΟΔΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΔΩΝ «ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ»

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

- ΑΓΡΟΤΕΣ. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ, Φ.Π.Α (ΑΛΛΑΓΕΣ ΑΠΟ 1/1/2017) ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ. - 21 ΠΡΑΓΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΡΟΣΕΞΟΥΜΕ.

Φορολογία Εισοδήματος Αγροτών

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΜΑΚΑ ΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ.

Τα κέρδη του 2016 και μετά, από ατομική αγροτική επιχείρηση φορολογούνται αυτοτελώς με την ακόλουθη κλίμακα:

Εισόδημα	Φορ. Συντελεστής
0 - 20.000	22%
20.001 - 30.000	29%
30.001 - 40.000	37%
40.001 –	45%

Ο φόρος που προκύπτει για το εισόδημα από ατομική αγροτική επιχείρηση μειώνεται ανάλογα με τον αριθμό των τέκνων ως εξής :

Αριθμός τέκνων	Έκπτωση φόρου
Χωρίς τέκνα	1.900
Ένα	1.950
Δύο	2.000
Τρία και άνω	2.100

Εάν το ποσό του φόρου είναι μικρότερο των ποσών αυτών, η μείωση του φόρου περιορίζεται στο ποσό του αναλογούντος φόρου.

Η μείωση του φόρου της για τους ασκούντες αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα εφαρμόζεται μόνο για τους κατ' επάγγελμα αγρότες, όπως αυτοί ορίζονται στην κείμενη νομοθεσία, εφόσον τουλάχιστον το 50% του εισοδήματός τους προέρχεται από αγροτική δραστηριότητα.

Η προηγούμενη διάταξη είχε ως εξής :

[3. Τα κέρδη από ατομική αγροτική επιχείρηση φορολογούνται με συντελεστή δεκατρία τοις εκατό (13%).]

Ειδικότερα :

Με την παρ. 6 του άρθρ. 112 του ν. [4387/2016](#) αντικαταστάθηκε η [παρ. 3 του άρθρου 29](#) του Ν. [4172/2013](#). Συγκεκριμένα με τη νέα διάταξη και τα κέρδη από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα φορολογούνται πλέον με την κλίμακα της [παραγράφου 1 του άρθρου 15 αυτοτελώς](#), χωρίς δηλαδή τα εισοδήματα αυτά να **αθροίζονται με τυχόν εισοδήματα από μισθούς, συντάξεις και επιχειρηματική δραστηριότητα**. Αυτό σημαίνει ότι εάν κάποιος έχει εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα και από μισθωτή εργασία και συντάξεις (που φορολογούνται αθροιστικά) και παράλληλα έχει και εισόδημα από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα, η κλίμακα του άρθρου 15 εφαρμόζεται αυτοτελώς για το εισόδημα από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα **και ξεχωριστά για το άθροισμα** των εισοδημάτων από επιχειρηματική δραστηριότητα, μισθωτή εργασία και συντάξεις.

Μείωση φόρου εισοδήματος.

Με την παράγραφο 2 του άρθρου 112 του ν. [4387/2016](#), αντικαταστάθηκε το άρθρο 16 του ν. [4172/2013](#) και πλέον εισήχθη διαφορετική έκπτωση φόρου η οποία συνδέεται με τον αριθμό των τέκνων. Η μείωση του φόρου βάσει του νέου άρθρου 16 εκτός από τους μισθωτούς και τους συνταξιούχους, υπολογίζεται **και όσους έχουν εισοδήματα από ατομική αγροτική επιχείρηση**.

Επιπρόσθετα, με τις διατάξεις της περ. β της [παρ. 3 του άρθρου 44](#) του ν. [4389/2016](#) που πρόσθεσαν νέο εδάφιο στο τέλος της [παρ. 3 του άρθρου 29](#) του ν. [4172/2013](#) και τις οδηγίες που δόθηκαν με την [ΠΟΛ.1107/18.7.2016](#) διευκρινίστηκε ότι, η **μείωση του φόρου για τους ασκούντες αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα εφαρμόζεται:**

α) στους κατ' επάγγελμα αγρότες, όπως αυτοί ορίζονται στην κείμενη νομοθεσία, εφόσον τουλάχιστον το 50% του εισοδήματός τους προέρχεται από αγροτική δραστηριότητα (βάσει του [άρθρου 2 παρ. 1](#) του ν. [3874/2010](#) όπως τροποποιήθηκε με το [άρθρο 65](#) του ν. [4389/2016](#)) και,

β) σε όσους αποκτούν εισόδημα από ατομική επιχειρηματική δραστηριότητα, η οποία υπάγεται στην ασφάλιση του Ο.Γ.Α. σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, μαζί με εισόδημα από αγροτική δραστηριότητα. Στην περίπτωση αυτή, η μείωση υπολογίζεται μόνο στο εισόδημα που αποκτάται από την αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα, ανεξάρτητα από το εάν αυτός που το αποκτά χαρακτηρίζεται ως κατ' επάγγελμα αγρότης σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία **και του ποσοστού συμμετοχής του εισοδήματός του από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα σε σχέση με το συνολικό εισόδημα**. Εφόσον, μαζί με το παραπάνω εισόδημα αποκτάται και εισόδημα από μισθωτή εργασία ή συντάξεις, η μείωση του φόρου θα υπολογίζεται αναλογικά μόνο στο μέρος του εισοδήματος που προέρχεται από μισθωτή εργασία και συντάξεις, καθώς και από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα (βάσει της περ. α της [παρ. 3 του άρθρου 44](#) του ν. [4389/2016](#), που πρόσθεσε νέα εδάφια στο τέλος της [παρ. 1 του άρθρου 29](#) του ν. [4172/2013](#)).

Στις παραπάνω περιπτώσεις δηλαδή, ο φόρος που προκύπτει κατά την εφαρμογή του άρθρου 15 μειώνεται κατά το ποσό των χιλίων εννιακοσίων (1.900) ευρώ για το φορολογούμενο χωρίς εξαρτώμενα τέκνα, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 11, όταν το φορολογητέο εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες και συντάξεις δεν υπερβαίνει το ποσό των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ.

Η μείωση του φόρου ανέρχεται σε χίλια εννιακόσια πενήντα (1.950) ευρώ για το φορολογούμενο με ένα (1) εξαρτώμενο τέκνο, σε δύο χιλιάδες (2.000) ευρώ για δύο (2) εξαρτώμενα τέκνα και σε δύο χιλιάδες εκατό (2.100) ευρώ για τρία (3) εξαρτώμενα τέκνα και άνω. Εάν το ποσό του φόρου είναι μικρότερο των ποσών αυτών, η μείωση του φόρου περιορίζεται στο ποσό του αναλογούντος φόρου. Για φορολογητέο εισόδημα των παραπάνω περιπτώσεων το οποίο υπερβαίνει το ποσό των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ, το ποσό της μείωσης μειώνεται κατά δέκα (10) ευρώ ανά χίλια (1.000) ευρώ του φορολογητέου εισοδήματος.

Η κλίμακα είναι η ακόλουθη:

Κλιμάκιο εισοδήματος (ευρώ)	Φορολογικός συντελεστής %	Φόρος κλιμακίου (ευρώ)	Σύνολο	
			Εισοδήματος (ευρώ)	Φόρου (ευρώ)
20.000,00	22%	4.400,00	20.000,00	4.400,00
10.000,00	29%	2.900,00	30.000,00	7.300,00
10.000,00	37%	3.700,00	40.000,00	11.000,00
Υπερβάλλον	45%			

Η

Εισόδημα φυσικών προσώπων από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα (ευρώ)	Συντελεστής
0,00 - 20.000,00	22%
20.000,01 - 30.000,00	29%
30.000,01 - 40.000,00	37%
40.000,01 -	45%

Τα παραπάνω έχουν εφαρμογή για τα εισοδήματα που αποκτώνται από το φορολογικό έτος 2016 και επόμενα, σύμφωνα με την παράγραφο 11 του άρθρου 112 του ν. [4387/2016](#).

Προσοχή : Στο Άρθρο 16. Μείωση φόρου εισοδήματος, του Ν. 4172/2013, μετά την τροποποίηση που έγινε με τον Ν. 4446/2016 (Πολυνομοσχέδιο) πρέπει, από 1/1/2017 :

« α) Προκειμένου να διατηρηθεί η μείωση φόρου σύμφωνα με το άρθρο αυτό, ο φορολογούμενος απαιτείται να πραγματοποιήσει δαπάνες απόκτησης αγαθών και λήψης υπηρεσιών στην ημεδαπή ή σε κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ε.Ο.Χ., οι οποίες να έχουν εξοφληθεί με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής, όπως, ενδεικτικά αλλά όχι περιοριστικά, κάρτες και μέσα πληρωμής με κάρτες, πληρωμή μέσω λογαριασμού πληρωμών Παρόχων Υπηρεσιών Πληρωμών του ν. [3862/2010](#), χρήση ηλεκτρονικού πορτοφολιού κ.λπ., το ελάχιστο ποσό των οποίων προσδιορίζεται ως ποσοστό του φορολογητέου εισοδήματος του, σύμφωνα με την ακόλουθη κλίμακα:

Εισόδημα (σε ευρώ)	Ποσοστό ελάχιστης δαπάνης με ηλεκτρονική συναλλαγή και μέσα πληρωμής με κάρτα (Προοδευτική εφαρμογή)
1-10.000	10%
10.000,01-30.000	15%
30.000,01 και άνω	20% και μέχρι 30.000 ευρώ

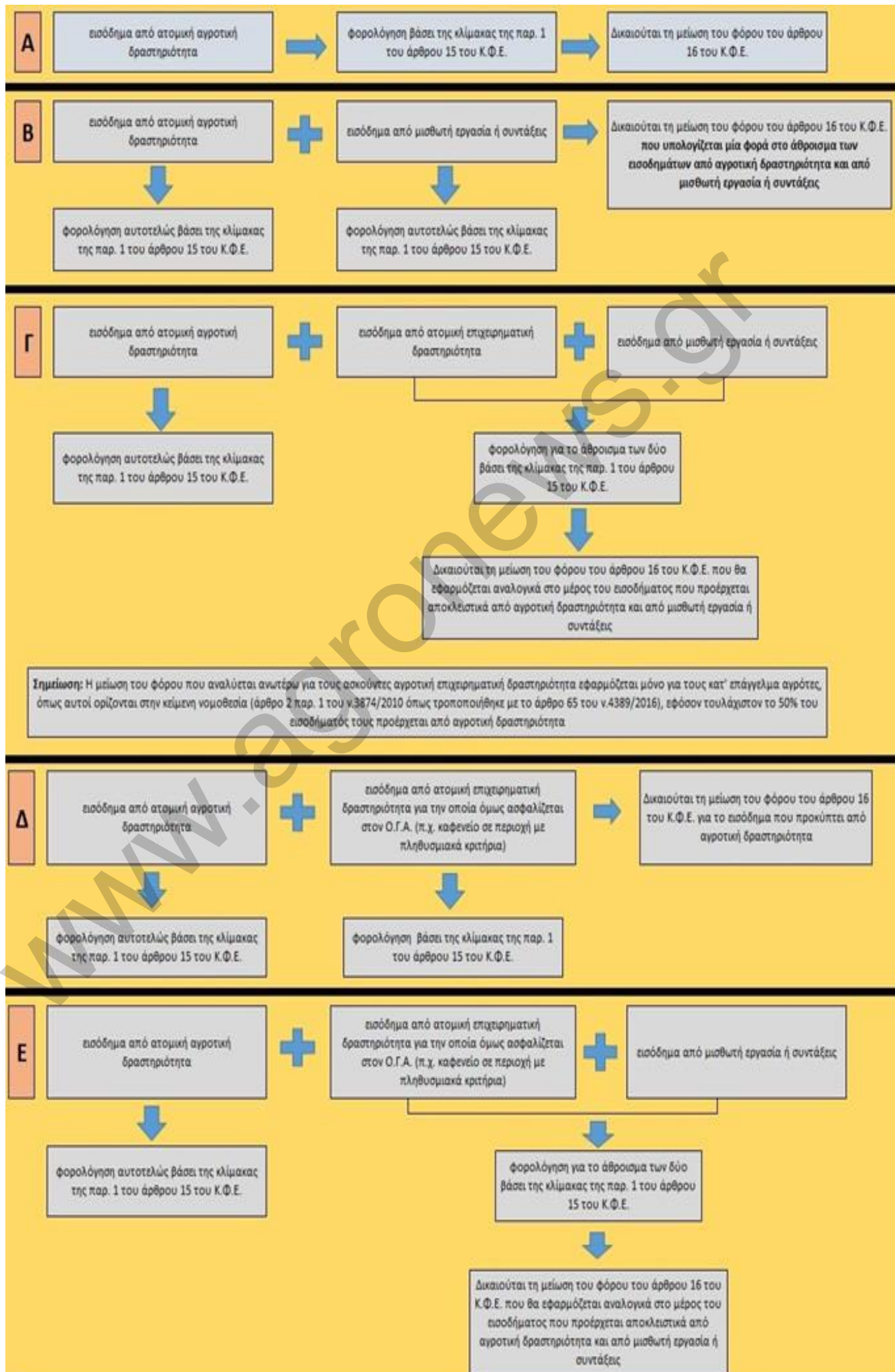
β) Από την υποχρέωση χρήσης ηλεκτρονικών μέσων πληρωμής για την πραγματοποίηση των δαπανών της περίπτωσης α' εξαιρούνται φορολογούμενοι εβδομήντα (70) ετών και άνω, άτομα με ποσοστό αναπηρίας ογδόντα τοις εκατό (80%) και άνω, όσοι βρίσκονται σε δικαστική συμπαράσταση, οι φορολογικοί κάτοικοι της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ., υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 20 του ν.

[4172/2013](#), που υποχρεούνται σε υποβολή δήλωσης στην Ελλάδα και φορολογούνται με την κλίμακα από μισθωτή εργασία και συντάξεις. Για τους φορολογούμενους του προηγούμενου εδαφίου, απαιτείται η προσκόμιση αποδείξεων ίσης αξίας, σύμφωνα με την κλίμακα της προηγούμενης περίπτωσης.

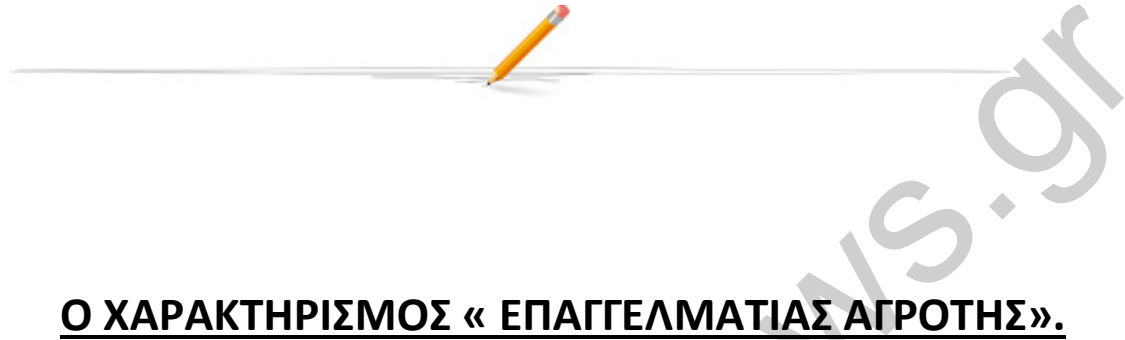
γ) Αν δεν καλύπτεται το ελάχιστο απαιτούμενο ποσό της παραπάνω κλίμακας, τότε ο φόρος προσαυξάνεται κατά το ποσό που προκύπτει από τη θετική διαφορά μεταξύ του απαιτούμενου και του δηλωθέντος ποσού, πολλαπλασιαζόμενης με συντελεστή είκοσι δύο τοις εκατό (22%).

Παρατίθεται χρηστικός πίνακας με όλες τις περιπτώσεις τρόπου φορολόγησης και δικαιώματος έκπτωσης φόρου του άρθρου 16 που δικαιούνται οι φορολογούμενοι που αποκτούν εισόδημα από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα:

Σημείωση: Βάσει των διατάξεων της [παρ. 1 του άρθρου 2](#) του ν. [3874/2010](#) «Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων» (όπως τροποποιήθηκε με το ν. [4389/2016](#) και ισχύει) ορίζονται οι προϋποθέσεις για τον καθορισμό του κατ'επαγγέλματος αγρότη. Κατά την άποψή μας το γεγονός ότι οι αγρότες του ειδικού καθεστώτος δεν τηρούν λογιστικά βιβλία δεν αποτελεί λόγο για το μη χαρακτηρισμό τους (εφόσον φυσικά πληρούνται οι λοιπές προϋποθέσεις) ως κατ'επάγγελμα αγρότες.

Ο ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ « ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΑΣ ΑΓΡΟΤΗΣ».

Ο χαρακτηρισμός « **Επαγγελματίας αγρότης**», έχει σημαντική σημασία στην φορολόγηση των εισοδημάτων που αποκτώνται από το φορολογικό έτος 2016 και επόμενα, γιατί η μείωση του φόρου (από 1.900 έως 2.100 ευρώ), και στην ουσία το αφορολόγητο των 9.000 ευρώ περίπου, εφαρμόζεται μόνο για τους κατ'επάγγελμα αγρότες, όπως αυτοί ορίζονται στην κείμενη νομοθεσία . Σύμφωνα με το Ν. **3874/2010** (όπως τροποποιήθηκε με το Ν. **4389/2016**) « Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων», **Επαγγελματίας αγρότης** είναι το ενήλικο φυσικό πρόσωπο που έχει δικαίωμα εγγραφής στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων, εφόσον πληροί σωρευτικά τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

1) Είναι κάτοχος αγροτικής εκμετάλλευσης.

Αγροτική εκμετάλλευση είναι η μονάδα παραγωγής προς πώληση αγροτικών προϊόντων.

Κάτοχος αγροτικής εκμετάλλευσης είναι το ενήλικο φυσικό πρόσωπο ή το νομικό πρόσωπο που είναι:

- α) Κύριος, συγκύριος ή νομέας αγροτικής εκμετάλλευσης.**
- β) Μισθωτής ή αγρολήπτης της αγροτικής εκμετάλλευσης, εφόσον η μίσθωση ή η επίμορτη αγροληψία έχει συναφθεί εγγράφως και έχει θεωρηθεί από την αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.) ή**
- γ) Μισθωτής υδάτινης έκτασης προκειμένου για υδατοκαλλιέργεια.**

2) Ασχολείται επαγγελματικά με αγροτική δραστηριότητα στην εκμετάλλευσή του τουλάχιστον κατά 30% του συνολικού ετήσιου χρόνου εργασίας του.

Για την απόδειξη της κατοχής αγροτικής εκμετάλλευσης και τον υπολογισμό του ετήσιου χρόνου απασχόλησης στην αγροτική εκμετάλλευση, χρησιμοποιούνται τα στοιχεία της «Ενιαίας Αίτησης Ενίσχυσης» .

Σχετικά με τον προσδιορισμό δείτε :

Τροποποίηση της αριθμ. 169653/3.6.2011 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Προσδιορισμός της ετήσιας απασχόλησης στην αγροτική εκμετάλλευση» (Β'1181/9.6.2011). – Φ.Ε.Κ τ. Β' - Αρ. Φύλλου 2386 – 3/8/2016.

«2. Για τη μέτρηση της εργασίας χρησιμοποιείται η Μονάδα Ανθρώπινης Εργασίας (ΜΑΕ), η οποία ορίζεται ως η εργασία που προσφέρεται υπό καθεστώς πλήρους απασχόλησης, από φυσικό πρόσωπο κατά τη διάρκεια ενός ημερολογιακού έτους, σε όλους του τομείς της οικονομίας και αντιστοιχεί σε εργασία 1.750 ωρών.

Ο συνολικός ετήσιος χρόνος απασχόλησης που μπορεί να ληφθεί υπόψη στους υπολογισμούς για εργασία που προσφέρεται εντός και εκτός της εκμετάλλευσης δεν μπορεί να υπερβεί τις 1.750 ώρες ετησίως. Τα πρόσωπα που έχουν μόνιμη εξωαγροτική απασχόληση (πάνω από 1.750 ώρες ετησίως), εξαρτημένη ή μη, δεν μπορούν, ανεξαρτήτως πραγματικού γεγονότος, να θεωρηθούν ότι προσφέρουν εργασία στη γεωργική τους εκμετάλλευση. Τα πρόσωπα που έχουν μη μόνιμη εξωαγροτική απασχόληση, που συμπληρώνουν πάνω από 1.225 ώρες απασχόλησης ετησίως στη δραστηριότητά τους αυτή, δεν μπορούν να χαρακτηριστούν επαγγελματίες αγρότες, δεδομένου ότι πάνω από το 70% του συνολικού ετήσιου χρόνου απασχόλησης τους είναι εξωαγροτικό».

[Στο Φ.Ε.Κ περιλαμβάνεται και ΠΙΝΑΚΑΣ, με τις ώρες εργασίας, ανά είδος καλλιέργειας.]

3) Λαμβάνει από την απασχόλησή του σε αγροτική δραστηριότητα το 50% τουλάχιστον του συνολικού ετήσιου εισοδήματός του

Για τον υπολογισμό του αγροτικού εισοδήματος χρησιμοποιούνται : Αντίγραφο της Δήλωσης Φορολογίας Εισοδήματος Ε1, το αντίστοιχο Εκκαθαριστικό Φόρου Εισοδήματος και αντίγραφο του έντυπου Ε3 .

«1. Για τον υπολογισμό του αγροτικού εισοδήματος: Αντίγραφο της τελευταίας Δήλωσης Φορολογίας Εισοδήματος Ε1, το αντίστοιχο Εκκαθαριστικό Φόρου Εισοδήματος και αντίγραφο της Κατάστασης Οικονομικών Στοιχείων από Επιχειρηματική Δραστηριότητα έντυπο Ε3 του ιδίου έτους, όπου εκεί θα αποτυπώνεται η αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα (έσοδα-έξοδα, κ.λ.π.) της αγροτικής εκμετάλλευσης του ενδιαφερομένου. Συγκεκριμένα συγκρίνεται το καθαρό κέρδος με λογιστικό προσδιορισμό Αγροτικής Δραστηριότητας σε σχέση με το συνολικό καθαρό κέρδος με λογιστικό προσδιορισμό. » (Αριθ. πρωτ.:

360/26071/1.3.2016 Εγκύκλιος δικαιολογητικών για τη χορήγηση βεβαίωσης ΜΑΑΕ)

4) Είναι ασφαλισμένος ο ίδιος και η αγροτική του εκμετάλλευση, όπου απαιτείται, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Για την απόδειξη ασφάλισης στον ΟΓΑ, χρησιμοποιούνται: Βεβαίωση Ασφαλιστικής Ενημερότητας ή Βεβαίωση Ασφάλισης από τον ΟΓΑ.

5) Τηρεί λογιστικά βιβλία, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Για την περίπτωση αυτή πρέπει να δοθούν επιπλέον διευκρινήσεις, για το αν η μη τήρηση αυτής της προϋπόθεσης, αφαιρεί από το Αγρότη, ο οποίος απαλλάσσεται νομίμως από την τήρηση βιβλίων, την ιδιότητα του « Επαγγελματία αγρότη».

Προσοχή :

Πρέπει να συντρέχουν και οι πέντε προϋποθέσεις, εκτός των περιπτώσεων :

α) Φυσικών προσώπων, απασχολούμενα στη διαχείριση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας έως 100 KW ή στη λειτουργία αγροτουριστικών μονάδων έως 10 δωματίων που δεν είναι ασφαλισμένα στον Ο.Γ.Α., έχουν δικαίωμα εγγραφής στο Μητρώο, ως επαγγελματίες αγρότες, εφόσον πληρούν τις λοιπές προϋποθέσεις .

β) Για τους νεοεισερχόμενους στον αγροτικό τομέα, οι οποίοι έχουν δικαίωμα εγγραφής στο Μητρώο, προκειμένου να χαρακτηριστούν ως επαγγελματίες αγρότες, **δεν ισχύει το κριτήριο του εισοδήματος,** (υποπερίπτωση αγ') .

Αρκεί οι ανωτέρω να προσκομίσουν στην αρμόδια υπηρεσία υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986, στην οποία να δηλώνουν ότι θα εγγραφούν στα μητρώα του ΟΓΑ και ότι, για το σκοπό αυτόν, εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών, θα υποβάλλουν προς τον ΟΓΑ σχετική αίτηση εγγραφής τους στα μητρώα του και επιλογής ασφαλιστικής κατηγορίας, σύμφωνα με τις σχετικές προς τούτο διατάξεις του ΟΓΑ. Με τη συμπλήρωση των δύο (2) ετών, ο νεοεισερχόμενος υποχρεούται να προσκομίσει τη σχετική βεβαίωση εγγραφής στον κλάδο κύριας ασφάλισης του ΟΓΑ. Σε κάθε περίπτωση μη τήρησης της υποχρέωσης αυτής, με υπαιτιότητα του, αναζητούνται και εισπράττονται εντόκως από το Δημόσιο όλα τα ωφελήματα που ο νεοεισερχόμενος τυχόν αποκόμισε από την εφαρμογή της παρούσας διάταξης.

.....

Επίσης :

Επαγγελματίας αγρότης θεωρείται και το απασχολούμενο στην αλιεία (θαλάσσια, εσωτερικών υδάτων, σπογγαλιεία, οστρακαλιεία, υδατοκαλλιέργεια) ενήλικο φυσικό πρόσωπο, εφόσον σωρευτικά:

α) Είναι κάτοχος ατομικής επαγγελματικής άδειας αλιείας και ιδιοκτήτης, συνιδιοκτήτης, μισθωτής ή συμμετέχει, με οποιονδήποτε τρόπο, στην εκμετάλλευση επαγγελματικού αλιευτικού σκάφους εκτός από σκάφη υπερπόντιας αλιείας ή απασχολείται στην υδατοκαλλιέργεια ως κάτοχος ή μισθωτής υδατοκαλλιεργητικής εκμετάλλευσης. Το ως άνω φυσικό πρόσωπο ασχολείται με μία ή περισσότερες εκ των ανωτέρω δραστηριοτήτων τουλάχιστον κατά 30% του συνολικού ετήσιου χρόνου εργασίας του και λαμβάνει από την απασχόλησή του αυτή το 50% τουλάχιστον του συνολικού ετήσιου εισοδήματός του.

β) Προμηθεύεται ως ιδιοκτήτης ή συνιδιοκτήτης ή μισθωτής επαγγελματικού αλιευτικού σκάφους καύσιμα θαλάσσης για την κίνηση του σκάφους του τουλάχιστον μία φορά κάθε τρία έτη και

γ) Είναι ασφαλισμένος, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Οι προϋποθέσεις της απόληψης του 50% τουλάχιστον του συνολικού ετήσιου εισοδήματος και της προμήθειας καυσίμων θαλάσσης απαιτείται να συντρέχουν για τους ιδιοκτήτες επαγγελματικών αλιευτικών σκαφών ολικού μήκους μέχρι έξι (6) μέτρα.

Αριθ. πρωτ.: 360/26071/1.3.2016

**Εγκύκλιος δικαιολογητικών για τη χορήγηση βεβαίωσης ΜΑΑΕ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

Στα πλαίσια εφαρμογής του ν. [3874/2010](#) «Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων» και δεδομένου ότι:

1. για την έκδοση βεβαίωσης εγγραφής στο ΜΑΑΕ εξετάζονται οι προϋποθέσεις του [άρθρου 2](#) του ανωτέρω,
 2. σύμφωνα με το [άρθρο 2 παρ. 1δ](#) του ανωτέρω νόμου, αγροτική εκμετάλλευση είναι η μονάδα παραγωγής προς πώληση αγροτικών προϊόντων και
 3. από το φορολογικό έτος 2014 (εισοδήματα 2014) άλλαξε ο τρόπος φορολόγησης των αγροτών (κατάργηση από 1/1/2014 του τεκμαρτού προσδιορισμού του αγροτικού εισοδήματος) βλ. [αρ. 21 παρ. 1](#) του ν. [4172/2013](#).
- σας γνωρίζουμε ότι προκειμένου για τη χορήγηση βεβαίωσης εγγραφής στο ΜΑΑΕ και τον έλεγχο για την ιδιότητα του κατόχου αγροτικής εκμετάλλευσης ή του επαγγελματία αγρότη θα πρέπει, να εξετάζονται υποχρεωτικά τα εξής δικαιολογητικά:

A. Επαγγελματίες Αγρότες

1. Για τον υπολογισμό του αγροτικού εισοδήματος: Αντίγραφο της τελευταίας Δήλωσης Φορολογίας Εισοδήματος Ε1, το αντίστοιχο Εκκαθαριστικό Φόρου Εισοδήματος και αντίγραφο της Κατάστασης Οικονομικών Στοιχείων από Επιχειρηματική Δραστηριότητα έντυπο Ε3 του ιδίου έτους, όπου εκεί θα αποτυπώνεται η αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα (έσοδα-έξοδα, κ.λ.π.) της αγροτικής εκμετάλλευσης του ενδιαφερομένου. Συγκεκριμένα συγκρίνεται το καθαρό κέρδος με λογιστικό προσδιορισμό Αγροτικής Δραστηριότητας σε σχέση με το συνολικό καθαρό κέρδος με λογιστικό προσδιορισμό.
2. Για την απόδειξη της κατοχής αγροτικής εκμετάλλευσης και τον υπολογισμό του ετήσιου χρόνου απασχόλησης στην αγροτική εκμετάλλευση: Αντίγραφο της Ενιαίας Αίτησης Ενίσχυσης, σύμφωνα με τις εθνικές διατάξεις, του αντίστοιχου έτους με την Δήλωση Φορολογίας Εισοδήματος.
3. Για την απόδειξη ασφάλισης στον ΟΓΑ: Βεβαίωση Ασφαλιστικής Ενημερότητας ή Βεβαίωση Ασφάλισης από τον ΟΓΑ.

B. Κάτοχοι αγροτικής εκμετάλλευσης

1. Για την απόδειξη της δραστηριότητας της αγροτικής εκμετάλλευσης: Αντίγραφο της τελευταίας Δήλωσης Φορολογίας Εισοδήματος Ε1, το αντίστοιχο Εκκαθαριστικό Φόρου Εισοδήματος και αντίγραφο της Κατάστασης Οικονομικών Στοιχείων από Επιχειρηματική Δραστηριότητα έντυπο Ε3 του ιδίου έτους, όπου εκεί θα αποτυπώνεται η αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα (έσοδα-έξοδα) της αγροτικής εκμετάλλευσης του ενδιαφερομένου.
2. Για την απόδειξη της κατοχής αγροτικής εκμετάλλευσης: Αντίγραφο της Ενιαίας Αίτησης Ενίσχυσης, σύμφωνα με τις εθνικές διατάξεις, του αντίστοιχου έτους με την Δήλωση Φορολογίας Εισοδήματος.
3. Στις περιπτώσεις πρόσφατης απόκτησης της αγροτικής εκμετάλλευσης όταν δεν υπάρχει η δυνατότητα υποβολής Αίτησης Ενιαίας Ενίσχυσης, θα προσκομίζονται:
 - Αντίγραφο της τελευταίας Δήλωσης Φορολογίας Εισοδήματος Ε1, το αντίστοιχο Εκκαθαριστικό Φόρου Εισοδήματος, όπου εκεί δεν θα αποτυπώνεται αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα από την αγροτική εκμετάλλευση του ενδιαφερομένου.
 - Για μόνιμες φυτείες: Συμβόλαιο αγοράς αγροτικών εκτάσεων, νομίμως μετεγγραμμένα που προέρχονται από αγορά, γονική παροχή, αποδοχή κληρονομιάς, κ.λ.π. (εφόσον δεν εκμισθώνονται σε τρίτους) ή αποδεικτικά μίσθωσης αγροτικών εκτάσεων που έχουν υποβληθεί στο taxinet και αντίγραφα ελαιοκομικού, αμπελουργικού μητρώου ή άλλων μητρώων, συναπτόμενα εντός του έτους αναφοράς.
 - Για μονοετείς καλλιέργειες: Συμβόλαιο αγοράς αγροτικών εκτάσεων, νομίμως

μετεγγραμμένα που προέρχονται από αγορά, γονική παροχή, αποδοχή κληρονομιάς, κ.λ.π. (εφόσον δεν εκμισθώνονται σε τρίτους), ή αποδεικτικά μίσθωσης αγροτικών εκτάσεων που έχουν υποβληθεί στο taxisnet, και παραστατικά αγοράς σπόρων ή φυτωρίων ή πώλησης προϊόντων της εκμετάλλευσης, εντός της χρονικής περιόδου του έτους αναφοράς.

- Αποδεικτικά κατοχής ζωικού κεφαλαίου ή μελισσοσμηνών το οποίο είναι καταγεγραμμένο στα μητρώα και βιβλιάρια του ΥΠΑΑΤ (μητρώο αιγοπροβάτων, βοοειδών, μελισσοκομικό βιβλιάριο, κ.λ.π.), εντός της χρονικής περιόδου του έτους αναφοράς.

- Αντίγραφο Ενιαίας Δήλωσης καλλιέργειας / εκτροφής ΕΛΓΑ.

Γ. Ασκούντες αγροτική δραστηριότητα

1. Για την απόδειξη της αγροτικής δραστηριότητας: Αντίγραφο της τελευταίας Δήλωσης Φορολογίας Εισοδήματος Ε1, το αντίστοιχο Εκκαθαριστικό Φόρου Εισοδήματος.

2. Βεβαίωση αποδοχών ή ένσημα ΙΚΑ για τους δασεργάτες και αντίγραφα εργοσήμων για τους εργάτες γης, για το αντίστοιχο έτος με αυτό της Δήλωσης Φορολογίας Εισοδήματος.

3. Βεβαίωση ασφαλιστικού φορέα ΙΚΑ ή ΟΓΑ.

Κατά περίπτωση μπορεί να κριθούν απαραίτητα και άλλα δικαιολογητικά όπως αυτά περιγράφονται σε προηγούμενα έγγραφα μας, τα οποία και ισχύουν. Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε διευκρίνιση.

ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

«Σύμφωνα με το άρθρο 1 της υπ' αριθμ. 134430/4.3.2011 (ΦΕΚ 382/Β'/14-3-2011) κοινής υπουργικής απόφασης «Προσδιορισμός του αγροτικού εισοδήματος», «η σύγκριση αγροτικού και συνολικού εισοδήματος γίνεται σε ατομικό επίπεδο και περιλαμβάνει συγκεκριμένα επιμέρους εισοδήματα, όπως αυτά δηλώνονται στη αρμόδια Δ.Ο.Υ.». Αυτό απάντησε σε ερώτηση βουλευτών της ΝΔ, ο Βαγγέλης Αποστόλου.

Σημειωτέον πως με βάση την ίδια απάντηση, σε **296.174 ανέρχεται ο αριθμός των επαγγελματιών αγροτών, σε σύνολο 751.509 αγροτών που αιτήθηκαν ενιαία ενίσχυση το 2014**, σύμφωνα με την αριθμόν 1081/5.5.2014 απόφαση του Γενικού Γραμματέα του υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Ο προσδιορισμός του αγροτικού εισοδήματος

Όσον αφορά τον ακριβή προσδιορισμό του αγροτικού εισοδήματος η υπ' αριθμ. 134430/4.3.2011 (ΦΕΚ 382/Β'/14-3-2011) Κοινή Υπουργική Απόφαση αναφέρει τα εξής:

Άρθρο 1

Για τον προσδιορισμό του προβλεπόμενου στα εδάφια (αγ) της περίπτωσης α' και (βα) της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του Ν. 3874/2010 (ΦΕΚ Α' 151) ποσοστού εισοδήματος, **συγκρίνεται το αγροτικό με το συνολικό εισόδημα.**

Η σύγκριση αγροτικού και συνολικού εισοδήματος γίνεται σε ατομικό επίπεδο και περιλαμβάνει τα ακόλουθα επιμέρους εισοδήματα, όπως αυτά δηλώνονται στη αρμόδια Δ.Ο.Υ.

Άρθρο 2

1. Το αγροτικό εισόδημα για τις ανάγκες εφαρμογής του ν.3874/2010 αποτελείται από:

- α)** Εισοδήματα που αποκτώνται από τις δραστηριότητες της αγροτικής εκμετάλλευσης, στις οποίες περιλαμβάνεται η παραγωγή, αποθήκευση, τυποποίηση, συσκευασία, η εν γένει τοποθέτηση μέχρι και το στάδιο της χονδρικής και λιανικής πώλησης αποκλειστικά των προϊόντων που παράγει η ίδια η αγροτική εκμετάλλευση καθώς και η πρώτη χωρική ή οικοτεχνική μεταποίησή τους.
- β)** Εισοδήματα που αποκτώνται από την θαλάσσια αλιεία και την αλιεία εσωτερικών υδάτων (εξαιρείται η υπερπόντια αλιεία), την σπογγαλιεία, την οστρακαλιεία, τη δασοπονία, την υδατοκαλλιέργεια και τη θηραματοπονία.
- γ)** Εισοδήματα που προέρχονται από τη διαχείριση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας ισχύος μέχρι 100 KW.
- δ)** Εισοδήματα που προέρχονται από τη λειτουργία αγροτουριστικών μονάδων δυναμικότητας έως 10 δωματίων.
- ε)** Εισοδήματα που προέρχονται από την παροχή αγροτικής εργασίας σε δασαρχεία και από την αγροτική εργασία σε αγροτικές εκμεταλλεύσεις τρίτων.
- στ)** Οι αγροτικές ενισχύσεις και οι αποζημιώσεις επί της παραγωγής.

2. Τα εισοδήματα που δεν προσμετρούνται στο αγροτικό εισόδημα για τη εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου, είναι αυτά που προέρχονται από: την απασχόληση σε εμπορικές επιχειρήσεις, βιοτεχνικές και βιομηχανικές επιχειρήσεις, ελευθέρια επαγγέλματα, μισθωτές υπηρεσίες και κάθε μορφής εξαρτημένη εργασία, συντάξεις (κύριες, επικουρικές, αναπηρικές κ.α.).

Άρθρο 3

Στο συνολικό εισόδημα, το οποίο συγκρίνεται με το αγροτικό εισόδημα του άρθρου 2 της απόφασης αυτής, δεν προσμετρώνται τα ακόλουθα:

- (α)** Εισόδημα από ακίνητα.
- (β)** Εισόδημα από κινητές αξίες π.χ. μερίσματα, προμερίσματα, ομολογίες, ομολογιακά δάνεια, χρεόγραφα κ.α.
- (γ)** Τόκοι καταθέσεων.
- (δ)** Έξοδα παράστασης και αποζημιώσεις αιρετών οργάνων, των ΟΤΑ α' και β' βαθμού, συνδικαλιστικών και αγροτικών συνεταιριστικών οργανώσεων καθώς και αμοιβές και ποσοστά (εκτός μισθού) των μελών του διοικητικού συμβουλίου νομικών προσώπων.
- (ε)** Επιδόματα ανεργίας, πολυτέκνων και πάσης φύσεως προνοιακά επιδόματα.

Η ερώτηση

Σύμφωνα πάντως με την ερώτηση που κατατέθηκε από δεκαπέντε Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας, συμπεριλαμβανομένου του Βουλευτή Ρέθυμνου Γιάννη Κεφαλογιάννη, δεν απαντήθηκαν όλα τα ερωτήματα και ειδικά αυτά που αφορούν την μέριμνα των αρμόδιων υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Οικονομίας, προκειμένου να μην απεμπολήσουν την ιδιότητα του «κατ' επάγγελμα» αγρότη, οι

μικροί σε κλήρο και εισοδήματα αγρότες των χωριών και των ορεινών και μειονεκτικών περιοχών της χώρας.

Αναλυτικά το κείμενο της ερώτησης έχει ως εξής:

«Στο άρθρο 65 του προσφάτως ψηφισθέντος πολυνομοσχεδίου «Επείγουσες διατάξεις για την εφαρμογή της Συμφωνίας Δημοσιονομικών Στόχων και Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις», γίνεται αυστηροποίηση του ορισμού του «κατ' επάγγελμα» αγρότη.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την παραγρ. 1 υποπαραγρ. αγ, ως «κατ' επάγγελμα» αγρότης ορίζεται σωρευτικά και αυτός που «λαμβάνει από την απασχόλησή του σε αγροτική δραστηριότητα το 50% τουλάχιστον του συνολικού ετήσιου εισοδήματός του».

Ανακύπτει λοιπόν μία σειρά ζητημάτων, που σχετίζονται με το ενδεχόμενο αλλά και τις συνέπειες της απώλειας του ορισμού του «κατ' επάγγελμα» αγρότη, ιδίως για τους μικρούς σε κλήρο και εισοδήματα αγρότες των χωριών, των ορεινών και μειονεκτικών περιοχών, από την απαίτηση, που βάζει η υποπαραγράφος αγ του άρθρου 65.

Καλείστε ως εκ τούτου να αποσαφηνίσετε τα παρακάτω:

1. Τί θα γίνει με τους μικρούς επαγγελματίες αγρότες των χωριών, των ορεινών και μειονεκτικών περιοχών, που αναγκάζονται να κάνουν και μία δεύτερη δουλειά (εποχιακό μεροκάματο, μικρομάγαζο) για την επιβίωσή τους, και τύχει μία χρονιά το εξωγεωργικό τους εισόδημα να υπερβαίνει το αγροτικό; Θα χάσουν την ιδιότητα του «κατ' επάγγελμα» αγρότη;
2. Τί μέλλει γενέσθαι αν ένας επαγγελματίας αγρότης με δεύτερη μικρή εξωγεωργική δραστηριότητα, που παγίως υπολείπεται της αγροτικής σε εισόδημα, και μία χρονιά υποστεί ανεσοδεία, ακαρπία, καταστροφή από καιρικά φαινόμενα θα χάσει την εν λόγω ιδιότητα;
3. Σε ό,τι αφορά τους επαγγελματίες αγρότες, που καλλιεργούν ελαιόδεντρα ή άλλα οπωροφόρα δένδρα, τα οποία παρουσιάζουν το φαινόμενο της παρενιαυτοφορίας και ταυτόχρονα ασκούν και εξωγεωργική δραστηριότητα, τως γνωστόν, το γεωργικό τους εισόδημα τη μια χρονιά είναι υψηλό, ενώ την άλλη αρκετά χαμηλό. Υπάρχει το ενδεχόμενο τη μια χρονιά να θεωρείται επαγγελματίας και την άλλη όχι; Πως θα αντιμετωπίσετε αυτή την κατάσταση;
4. Ως αγροτικό εισόδημα λογίζεται το ατομικό ή το οικογενειακό εισόδημα; Διότι αν στην κοινή φορολογική δήλωση το εισόδημα του/της συζύγου υπερβεί αυτό του/της αγρότη συζύγου, ο αγρότης χάνει την επαγγελματική του ιδιότητα;
5. Τί μέλλει γενέσθαι με τους αγρότες και κτηνοτρόφους, που δεν έχουν εισόδημα από δικαιώματα, έχουν λοιπόν χαμηλό αγροτικό εισόδημα και αναγκάζονται να κάνουν και δεύτερη δουλειά με περισσότερη πρόσοδο; Θα χάσουν την ιδιότητά τους ως επαγγελματίες;
6. Αληθεύουν οι εκτιμήσεις των στοιχείων πρόσφατου δημοσιεύματος της Αυγής (20/5/2016), ότι οι «κατ' επάγγελμα» αγρότες ανέρχονται στους 275.000 επί συνόλου 750.000 περίπου, που υποβάλουν αίτηση ενιαίας ενίσχυσης; Εάν ναι, πώς θα εξασφαλιστεί η βιωσιμότητα του νέου φαραωνικού Ταμείου – ύστερα από την κατάργηση του ήδη ελλειμματικού ΟΓΑ; Και μάλιστα όταν ένας ευάριθμος όγκος κατά κύριο επάγγελμα

- αγροτών μέχρι σήμερα, μένει εκτός επαγγελματικής ιδιότητας; Θα υποχρεώσετε και αυτούς σε καταβολές αγροτικών ασφαλιστικών εισφορών;
7. Ένας ενεργός αγρότης που δεν θα είναι πλέον επαγγελματίας, τι ασφαλιστικές εισφορές θα πληρώνει; Θα χάνει τα προνόμια, που είχε μέχρι σήμερα, για παράδειγμα τις επιδοτήσεις του 1ου Πυλώνα ή θα καλύπτεται από τον ορισμό του ενεργού αγρότη; Τί θα γίνει ως προς τη δυνατότητα συμμετοχής του στα προγράμματα του Πυλώνα II της ΚΑΠ, της χρήσης νερού, την ασφάλιση και το βιβλιάριο υγείας του ΟΓΑ, το ΛΑΕ κλπ;
 8. Θα χάνει ο αγρότης, ο οποίος δεν θα είναι πλέον επαγγελματίας, από το 2016 και μετά, το αφορολόγητο όριο, όπως αναφέρεται στο προσφάτως ψηφισθέν πολυνομοσχέδιο και συγκεκριμένα το άρθρο 44 παρ. 3β; Αφορολόγητο βεβαίως, που στην πράξη εξανεμίζεται για όλους με την εκτίναξη των ασφαλιστικών εισφορών, τη νέα υπερφορολόγηση και τη φορολόγηση των ενισχύσεων από το 1^ο Ευρώ;
 9. Εάν ένας ενεργός αγρότης ο οποίος δεν θα είναι πλέον επαγγελματίας, από το 2016 και μετά, αποκτά εισοδήματα από μισθωτή εργασία και συντάξεις μαζί με εισόδημα από λοιπές κατηγορίες, θα ισχύουν οι μειώσεις φόρου του Νόμου 4172/2013 άρθρο 16;
 10. Αν ένας αγρότης χάσει, για τους προαναφερόμενους λόγους την ιδιότητα του «κατ' επάγγελμα» αγρότη, την επόμενη χρονιά μπορεί, αν έχει τις προϋποθέσεις, να επανενταχθεί;»

(Πηγή : Agronews 10/08/2016)

Τα ερωτήματα και οι ασάφειες πολλές, για τις προϋποθέσεις χαρακτηρισμού ενός Αγρότη ως επαγγελματία και κατ' επέκταση της ωφέλειας σε φόρο (από 1.900 έως 2.100).

- Ποια εισοδήματα θα λαμβάνονται υπόψη ; της προηγούμενης ή της τρέχουσας χρονιάς ;
- Τι θα γίνεται όταν έχουμε «φορολογικές ζημιές» ;
- Τι υποχρεούται να κάνουν και τότε οι Αγρότες για να «χαρακτηριστούν», ως επαγγελματίες ;
- Τι σημαίνει η προϋπόθεση «(αε) Τηρεί λογιστικά βιβλία, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία» , δεδομένου ότι οι Αγρότες απαλλάσσονται (τυπικά) από την τήρηση βιβλίων ;
- Με ποια διαδικασία το σύστημα των ηλεκτρονικών δηλώσεων (taxis) , θα «χαρακτηρίζει» κάποιον Αγρότη, ως δικαιούχο ή όχι των φορολογικών απαλλαγών ;

« ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ »
ΚΑΙ
« ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ »

Αρ. πρωτ.: Δ12 Α 1109216 ΕΞ 24.7.2014

Φορολογική μεταχείριση εισοδημάτων από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα (άρθ. 29 παρ. 3 του ν.4172/2013)

Σχετικά με το ανωτέρω θέμα σας γνωρίζουμε τα εξής:

1. Με την παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 4172/2013 (Φ.Ε.Κ. 167 Α'), ως κέρδος από επιχειρηματική δραστηριότητα θεωρείται το σύνολο των εσόδων από επιχειρηματικές συναλλαγές μετά την αφαίρεση των επιχειρηματικών δαπανών, των αποσβέσεων και των προβλέψεων για επισφαλείς απαιτήσεις.

2. Περαιτέρω, στο ίδιο άρθρο και νόμο, όπως τροποποιήθηκε με την περ. α' της παρ. 6 του άρθρου 22 του ν. 4223/2013 (Φ.Ε.Κ. 287 Α'), ορίζεται ότι ειδικά για τον προσδιορισμό του εισοδήματος από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα, στα έσοδα από επιχειρηματικές συναλλαγές περιλαμβάνονται τα έσοδα από την παραγωγή γεωργικών, πτηνοτροφικών, κτηνοτροφικών, δασοκομικών, υλοτομικών και αλιευτικών προϊόντων. Σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 29 του ν. 4172/2013, τα κέρδη από ατομική αγροτική επιχείρηση φορολογούνται με συντελεστή δεκατρία τοις εκατό (13%). [Με την παρ. 6 του άρθ. 112 του ν. 4387/2016 αντικαταστάθηκε η παρ. 3 του άρθρου 29 του Ν. 4172/2013. Συγκεκριμένα με τη νέα διάταξη και τα κέρδη από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα φορολογούνται πλέον με την κλίμακα της παραγράφου 1 του άρθρου 15 αυτοτελώς,]

3. Από το συνδυασμό των παραπάνω διατάξεων προκύπτει ότι ο φορολογικός συντελεστής 13% εφαρμόζεται επί των κερδών από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα ανεξάρτητα από τον τόπο και τον τρόπο (λιανικώς ή χονδρικώς) πώλησης των παραγόμενων αγροτικών προϊόντων. Επομένως τα έσοδα των παραγωγών γεωργικών, πτηνοτροφικών, κτηνοτροφικών, δασοκομικών, υλοτομικών και αλιευτικών προϊόντων, που προέρχονται είτε από την πώληση των προϊόντων που παράγουν είτε από την εξαγωγή τους, φορολογούνται με φορολογικό συντελεστή 13%. Ειδικότερα, οι ως άνω παραγωγοί φορολογούνται με συντελεστή 13% μόνο στην περίπτωση πώλησης (χονδρικώς ή λιανικώς) των δικών τους προϊόντων, δηλαδή των προϊόντων που έχουν παράγει οι ίδιοι (και μόνο για αυτά) είτε από δικό τους κατάστημα είτε σε λαϊκές αγορές. Επομένως, προϋπόθεση για την εφαρμογή του συντελεστή 13% σύμφωνα με τα ανωτέρω, είναι τα πωλούμενα προϊόντα να παράγονται αποκλειστικά από τον πωλητή τους-παραγωγό και να μην έχουν υποστεί μεταποίηση. Στην έννοια της μεταποίησης δε συμπεριλαμβάνεται η απλή συσκευασία. Στην περίπτωση που ο παραγωγός των παραπάνω προϊόντων πωλεί (λιανικώς ή χονδρικώς), παράλληλα με τα δικά του, και προϊόντα που έχει προμηθευτεί από άλλους παραγωγούς, τότε θεωρείται ότι ασκείται παράλληλα επιχειρηματική εμπορική δραστηριότητα και για τα έσοδα αυτά (δηλαδή για τα έσοδα που προέρχονται από την πώληση προϊόντων τρίτων, και μόνο για αυτά) εφαρμόζεται ο φορολογικός συντελεστής της παρ. 1 του άρθρου 29 του ν. 4172/2013 (26% ή 33%).

Επίσης, ο φορολογικός συντελεστής 13% δεν εφαρμόζεται για δραστηριότητες εκμετάλλευσης του εξοπλισμού των παραπάνω παραγωγών (π.χ. μίσθωση αγροτικών μηχανημάτων κλπ) καθώς η δραστηριότητα αυτή συνιστά παροχή υπηρεσιών σε τρίτους και όχι αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα. Παρομοίως, η αμοιβή που τυχόν λαμβάνει παραγωγός των παραπάνω προϊόντων για υπηρεσίες που παρέχει ο ίδιος σε άλλους αγρότες δεν αποτελεί αγροτικό εισόδημα.....

ΠΟΛ.1116/10.6.2015

Διευκρινίσεις σχετικά με τον προσδιορισμό του εισοδήματος που αποκτάται από ατομική αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα
.....

Γ. ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ

1. Στην παραπάνω εγκύκλιο, αναφέρεται ότι «στην έννοια της μεταποίησης δε συμπεριλαμβάνεται η απλή συσκευασία». Για την ερμηνεία του ανωτέρω όρου της απλής συσκευασίας και προκειμένου να υπάρξει συμβατότητα με την μέχρι σήμερα διαδικασία που διαχωρίζει την αγροτική από την εμπορική δραστηριότητα, γίνεται δεκτός ο όρος της πρώτης μεταποίησης που έχει υιοθετήσει το Υπουργείο Ανάπτυξης και Γεωργίας. Σύμφωνα με την παρ.3 του άρθρου 2 της απόφασης με Αριθμ. Β3 32/26.3.2003, των Υπουργών Ανάπτυξης και Γεωργίας (Φ.Ε.Κ τ.β' 386/2 Απριλίου 2003), «ως πρώτη μεταποίηση πρωτογενών προϊόντων» θεωρείται η φάση που περιλαμβάνει όλες τις αναγκαίες διεργασίες που πραγματοποιούνται μετά την πρωτογενή παραγωγή και δεν συνιστούν ενέργειες επεξεργασίας που καθιστούν τα πρωτογενή προϊόντα μεταποιημένα.

Διεργασίες πρώτης μεταποίησης θεωρούνται:

Α) Για μεν τα ζωικά, οι διαδικασίες σφαγής μέχρι τον τεμαχισμό, ο τεμαχισμός και η τυποποίηση του κρέατος, η αποστέωση, η ψύξη και κατάψυξη, η αφαίρεση του κελύφους δίθυρων μαλακίων και σαλιγκαριών, ο αποκεφαλισμός και εκσπλαχνισμός των αλιευμάτων, η ωοσκόπηση των αυγών, η πρόψυξη του γάλακτος και η παραλαβή του μελιού.

Β) Για δε τα φυτικά, ο καθαρισμός, ο καλλωπισμός, η διαλογή, η αποξήρανση, η ψύξη, η τυποποίηση και η συσκευασία.».

2. Βασική προϋπόθεση για τους φορολογικούς σκοπούς είναι η πρώτη μεταποίηση να γίνεται σε ίδια παραγωγή, να μην συνιστά βιομηχανική επεξεργασία και να μην προσδίδει προστιθέμενη αξία στο πρωτογενές προϊόν αλλά μόνο να διευκολύνει την έξοδο του προϊόντος από την αγροτική εκμετάλλευση. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι η αποξήρανση της σταφίδας, η εκκόκκιση του καλαμποκιού, η αποφλοιώση ρυζιού, η αποξήρανση των σύκων, ο αλωνισμός των δημητριακών, ο τεμαχισμός κατεψυγμένων και νωπών ζώων, η φυσική ζύμωση κρασιού, η παραγωγή και εμφιάλωσή του, η κονσερβοποίηση από τον παραγωγό

ελαίων της δικής του παραγωγής και η πώληση τους στον τόπο της παραγωγής, δεν συνιστούν βιομηχανική επεξεργασία.

3. Είναι προφανές πως όταν μια αγροτική εκμετάλλευση δραστηριοποιείται τόσο με την παραγωγή αγροτικών προϊόντων όσο και τη μεταποίηση (ή παροχή υπηρεσιών), θα εφαρμοστεί διαφορετικός φορολογικός συντελεστής. Ο συντελεστής 13% εφαρμόζεται μόνο για την αγροτική δραστηριότητα. Σε μια τέτοια περίπτωση πρέπει να γίνει επιμεριστικά διαχωρισμός στην καταχώρηση των εσόδων και των εξόδων.

Ε. ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΖΗΜΙΩΝ

1. Η μεταφορά ζημιών, όπως ορίζεται με τις διατάξεις του [αρ. 27](#) του ν. [4172/2013](#), ισχύει και για την άσκηση αγροτικής επιχειρηματικής δραστηριότητας. Σύμφωνα με τις διατάξεις της [παρ. 3, του άρθρου 34](#) «διαφορά εισοδήματος και υπολογισμός του φόρου αυτής» του ίδιου νόμου, όταν ο προσδιορισμός των κερδών γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, η ζημία του ίδιου ή των προηγούμενων φορολογικών ετών δεν εκπίπτει και δεν μεταφέρεται για συμψηφισμό στα επόμενα φορολογικά έτη.

2. Ο διαχωρισμός των δραστηριοτήτων (εμπορική - αγροτική) προκειμένου να εφαρμοστεί ο διαφορετικός φορολογικός συντελεστής ανάλογα με την δραστηριότητα έχει εφαρμογή και για τις διαδικασίες μεταφοράς της ζημιάς ([αρ. 27](#) του ν. [4172/2013](#)). Η ζημία από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα δύναται να συμψηφιστεί μόνο με κέρδη από αγροτική επιχ/κη δραστηριότητα (σχετική και η [ΠΟΛ.1041/4.2.2015](#) εγκύκλιος).

ΣΤ. ΔΑΠΑΝΕΣ

1. Με τις εγκυκλίους [ΠΟΛ.1041/4.2.2015](#) και [ΠΟΛ.1113/2.6.2015](#) δόθηκαν οδηγίες για τις εκπιπόμενες από τα ακαθάριστα έσοδα δαπάνες. Συγκεκριμένα, στην ανωτέρω εγκύκλιο αναφέρεται ότι για τον προσδιορισμό των καθαρών κερδών, οι ασκούντες αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα, εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα εκτός των άλλων και τις παρακάτω κατηγορίες δαπανών, εφόσον αποδεικνύονται με τα κατάλληλα παραστατικά:

- α) αγορές σπόρων ή νεογνών, λιπασμάτων και φαρμάκων,
- β) καλλιεργητικές δαπάνες,
- γ) δαπάνες άρδευσης,
- δ) δαπάνες για ημερομίσθια εργατών,
- ε) το κόστος καυσίμων και συντήρησης των αγροτικών μηχανημάτων,
- στ) τους τόκους και τα έξοδα των δανείων που σχετίζονται με την αγροτική εκμετάλλευση,
- ζ) τις αποσβέσεις παγίου εξοπλισμού,
- η) ασφαλιστικές εισφορές κλπ.

2. Διευκρινίζεται επιπρόσθετα ότι για να αναγνωριστεί το κόστος των εργατικών ως εκπιπόμενη δαπάνη θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι γενικές διατάξεις της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας. Συνεπώς το εργόσημο κρίνεται απαραίτητο για την φορολογική αναγνώριση της δαπάνης των εργατικών.

3. Στην περίπτωση που μια αγροτική εκμετάλλευση δραστηριοποιείται και σε μη αγροτικές δραστηριότητες (π.χ. μεταποίηση), και υπάρχουν κοινές δαπάνες και για τις δυο δραστηριότητες, θα πρέπει να γίνει επιμερισμός των κοινών δαπανών.

Ζ. ΔΟΣΗΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΜΠΛΗΤΟΥΝ ΣΤΟ ΑΡ. 21 ΠΑΡ.2 ΤΟΥ ν.4172/2013

1. Με την με αρ. πρωτ. [Α12 Α 1109216 ΕΞ 24.7.2014](#) εγκύκλιο έχει διευκρινιστεί ότι, ο φορολογικός συντελεστής 13% δεν εφαρμόζεται για δραστηριότητες εκμετάλλευσης του εξοπλισμού των αγροτών (π.χ. μίσθωση αγροτικών μηχανημάτων κλπ) καθώς η δραστηριότητα αυτή συνιστά παροχή υπηρεσιών σε τρίτους και όχι αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα. Παρομοίως, η αμοιβή που τυχόν λαμβάνει παραγωγός αγροτικών προϊόντων ή τρίτος για υπηρεσίες που παρέχει ο ίδιος σε άλλες αγροτικές εκμεταλλεύσεις δεν αποτελεί αγροτικό εισόδημα, με εξαίρεση την εκτροφή πτηνών (φασόν πτηνοτροφικών).

2. Το ίδιο ισχύει και για τις υπηρεσίες που προσφέρουν ως εθελοντική εργασία τα μέλη των Αγροτικών Συνεταιρισμών προς τους συνεταιρισμούς. Τα έσοδα αυτά των μελών προκύπτουν από τις παρεχόμενες υπηρεσίες τους προς τον συνεταιρισμό και όχι ως έσοδα από την παραγωγή γεωργικών, πτηνοτροφικών, κτηνοτροφικών, δασοκομικών, υλοτομικών και αλιευτικών προϊόντων που στοιχειοθετούν την αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα του [αρ. 21 ν.4172/2013](#) (σχετικό και το υπ' αριθ. [ΔΕΑΦΑ 1075426 ΕΞ 2015/2.6.2015](#) έγγραφο της υπηρεσίας).

.....

Θ. ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΠΟΥ ΠΡΟΚΥΠΤΕΙ ΑΠΟ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΕΩΣ 100 KW. ΑΡΘΡΟ 116 ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ 4316/2014.

1. Με το [άρθρο 116](#) του νόμου [4316/2014](#), στο τέλος της [περίπτωσης στ' της παρ. 2](#) του ν. [3874/2010](#) (Α' 151) [Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων] προστίθεται νέο εδάφιο που έχει ως εξής: «Ειδικά για το εισόδημα που προκύπτει από τη διαχείριση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας έως 100 KW, ο ως άνω ορισμός της αγροτικής δραστηριότητας ισχύει και για λόγους φορολόγησης του ως άνω εισοδήματος».

..... Επομένως το κέρδος από τη διαχείριση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας έως 100 KW των χρήσεων που λήγουν από 24.12.2014 και στο εξής φορολογείται με συντελεστή 13%. [Με την παρ. 6 του άρθ. 112 του ν. [4387/2016](#) αντικαταστάθηκε η παρ. 3 του άρθρου 29 του Ν. [4172/2013](#). Συγκεκριμένα με τη νέα διάταξη και τα κέρδη από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα φορολογούνται πλέον με την κλίμακα της [παραγράφου 1 του άρθρου 15 αυτοτελώς,](#)]

.....

Κ. ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΖΩΙΚΟΥ - ΦΥΤΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

1. Όπως έχει γίνει δεκτό με την [ΠΟΛ.1073/31.3.2015](#) εγκύκλιο (παρ. 5.β.), εάν κάποιο πάγιο, δεν μπορεί να ενταχθεί σε μια από τις κατηγορίες της [παρ. 4 του αρθ.24](#) του ν. [4172/2013](#), ο συντελεστής απόσβεσης αυτού θα είναι εκείνος των «λοιπών πάγιων στοιχείων» δηλαδή δέκα τοις εκατό (10%) και όχι εκείνος που τυχόν προκύπτει από την ωφέλιμη διάρκεια ζωής του παγίου αυτού. Συνεπώς, για την απόσβεση του ζωικού κεφαλαίου καθώς και του φυτικού κεφαλαίου πολυετούς καλλιέργειας θα εφαρμόζεται ο συντελεστής απόσβεσης 10%.....

Συντελεστής Φορολογίας ανά είδος δραστηριότητας και ανά κατηγορία Αγρότη.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΩΛΟΥΜΕΝΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ & ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	ΕΙΔΟΣ ΠΩΛΗΣΗΣ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ («Επαγγελματία Αγρότη»)	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ («Μη Επαγγελματία Αγρότη»)
Πώληση παραγομένων αγροτικών προϊόντων χωρίς επεξεργασία (είτε σε έμπορο, είτε από δικό τους κατάστημα, είτε σε λαϊκές αγορές)	Λιανική ή Χονδρική	Κλίμακα άρθρου 15, του Ν. 4172/13 (Με έκπτωση Φόρου)	Κλίμακα άρθρου 15, του Ν. 4172/13 (Χωρίς έκπτωση Φόρου)
Πώληση παραγόμενων αγροτικών προϊόντων έως και την πρώτη μεταποίηση (ΠΟΛ.1116/10.06.15)	Λιανική ή Χονδρική	Κλίμακα άρθρου 15, του Ν. 4172/13 (Με έκπτωση Φόρου)	Κλίμακα άρθρου 15, του Ν. 4172/13 (Χωρίς έκπτωση Φόρου)
Εισόδημα που προέρχεται από τη διαχείριση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας έως 100 KW (φωτοβολταϊκά) . <u>Άρθρο 116, του Ν. 4316/2014</u> και ΠΟΛ.1116/10.06.15.		Κλίμακα άρθρου 15, του Ν. 4172/13 (Με έκπτωση Φόρου)	Κλίμακα άρθρου 15, του Ν. 4172/13 (Χωρίς έκπτωση Φόρου)
Πώληση παραγομένων αγροτικών προϊόντων μετά από <u>(βιομηχανική)</u> επεξεργασία	Λιανική ή Χονδρική	Κλίμακα άρθρου 15, του Ν. 4172/13 (Χωρίς έκπτωση Φόρου)	Κλίμακα άρθρου 15, του Ν. 4172/13 (Χωρίς έκπτωση Φόρου)
Πώληση προϊόντων που έχει αγοράσει από άλλους αγρότες (εμπόριο)	Λιανική ή Χονδρική	Κλίμακα άρθρου 15, του Ν. 4172/13 (Χωρίς έκπτωση Φόρου)	Κλίμακα άρθρου 15, του Ν. 4172/13 (Χωρίς έκπτωση Φόρου)
Παροχή υπηρεσιών σε τρίτους ακόμα και σε άλλους αγρότες (π.χ. εργασίες σποράς, καλλιέργειας, θερισμού & αλωνίσματος, δεματοποίησης, συγκομιδής κ.λ.π). Εξαιρείται το φασόν	Λιανική ή Χονδρική	Κλίμακα άρθρου 15, του Ν. 4172/13 (Χωρίς έκπτωση Φόρου)	Κλίμακα άρθρου 15, του Ν. 4172/13 (Χωρίς έκπτωση Φόρου)

πτηνοτροφικών (ΠΟΛ.1116/10.06.15). (*)			
Μίσθωση του εξοπλισμού των αγροτών (π.χ. αγροτικών μηχανημάτων κλπ)	Λιανική ή Χονδρική	Κλίμακα άρθρου 15, του Ν. 4172/13 (Χωρίς έκπτωση Φόρου)	Κλίμακα άρθρου 15, του Ν. 4172/13 (Χωρίς έκπτωση Φόρου)

(*) Φορολογική μεταχείριση περιστασιακών αμοιβών που καταβάλλει γυναικείοι συνεταιρισμοί. Αρ. Πρωτ.: ΔΕΑΦΑ 1075426ΕΞ2015

« Με αφορμή ερώτημα που τέθηκε στην υπηρεσία μας από το, σας γνωρίζουμε τα εξής:3. Στο αίτημά σας, αναφέρετε, ότι οι γυναικείοι συνεταιρισμοί αποτελούνται κατά κύριο λόγο από αγρότισσες οι οποίες περιστασιακά και όποτε υπάρχει πρώτη ύλη χρησιμοποιούν τα αγροτικά προϊόντα που παράγονται στην περιοχή για να παράγουν παραδοσιακά προϊόντα μέσω των συνεταιρισμών αυτών. Οι γυναίκες αυτές που απασχολούνται περιστασιακά και είναι μέλη του γυναικείου συνεταιρισμού, αμείβονται γι' αυτή την απασχόληση με απόδειξη δαπάνης από το συνεταιρισμό και οι αμοιβές αυτές είναι ανεξάρτητες από τυχόν κέρδη ως μέλη του συνεταιρισμού. 4. Από τα ανωτέρω συνάγεται, ότι οι αμοιβές αυτές που καταβάλλονται από τους γυναικείους συνεταιρισμούς σε γυναίκες που συμμετέχουν σε αυτούς, εξαιτίας της ως άνω περιστασιακής τους απασχόλησης, εντάσσονται για τη φορολόγησή τους στο εισόδημα από μισθωτή εργασία και ως εκ τούτου το ευκαιριακό αυτό εισόδημα φορολογείται με την κλίμακα της παρ.1 του άρθρου 15 του ν.4172/2013».

ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ & ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ

ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ

« Ειδικά, για τους ασκούντες ατομική αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα, στον προσδιορισμό του κέρδους από επιχειρηματική δραστηριότητα **περιλαμβάνονται εκ των άμεσων ενισχύσεων του Πυλώνα Ι της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής**, όπως αυτές ορίζονται, μόνο η βασική ενίσχυση καθώς και, κατά το ποσό που υπερβαίνουν τις δώδεκα χιλιάδες (12.000) ευρώ, οι πράσινες και συνδεδεμένες ενισχύσεις.»

(άρθρο 21 του Ν. 4172/13, όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 4387/2016) .

.....

« 1. Η [παρ. 3 του άρθρου 112](#) του ν.4387/2016 αντικαθιστά το τελευταίο εδάφιο της [παρ. 1 του άρθρου 21](#) του Ν. 4172/2013 και ορίζει τον τρόπο φορολόγησης των αγροτικών επιδοτήσεων/ενισχύσεων. Συγκεκριμένα, για όσους ασκούν ατομική αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα, κατά τον προσδιορισμό του κέρδους τους από επιχειρηματική δραστηριότητα, περιλαμβάνονται **εκ των άμεσων ενισχύσεων του Πυλώνα Ι της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής**, όπως αυτές ορίζονται, μόνο η βασική ενίσχυση καθώς και οι πράσινες και συνδεδεμένες ενισχύσεις, κατά το ποσό που αυτές υπερβαίνουν τις δώδεκα χιλιάδες (12.000) ευρώ. Η προαναφερόμενη φορολογική αντιμετώπιση των αγροτικών επιδοτήσεων/ενισχύσεων έχει εφαρμογή για τα εισοδήματα που αποκτώνται στα φορολογικά έτη που αρχίζουν από 1η Ιανουαρίου 2016 και εφεξής. Διευκρινίζεται ότι, με τον νέο νόμο δεν επέρχεται καμία μεταβολή στη φορολογική αντιμετώπιση των αγροτικών αποζημιώσεων, οι οποίες στο σύνολό τους, εξακολουθούν να μην περιλαμβάνονται στον προσδιορισμό του κέρδους από επιχειρηματική δραστηριότητα.»

(ΠΟΛ.1107/2016 Κοινοποίηση των διατάξεων του άρθρου 112 του ν.4387/2016 (ΦΕΚ Α'85) και του άρθρου 44 του ν.4389/2016 .

Προσοχή : Στην ανωτέρω «ερμηνευτική», δεν προσδιορίζεται η φορολογική αντιμετώπιση των επιδοτήσεων του Πυλώνα ΙΙ της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής (Μέτρα αγροτικής ανάπτυξης: μέτρα που αποσκοπούν στην υποβοήθηση των γεωργών για να εκσυγχρονίσουν τις εκμεταλλεύσεις τους).

Ανάλογα λοιπόν με το είδος της επιδότησης έχουμε :

Άμεσες ενισχύσεις του Πυλώνα Ι της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής	
ΕΙΔΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΤΕ ΣΤΑ ΚΕΡΔΗ
Βασική Ενίσχυση	Ναι
Πράσινη ενίσχυση & Συνδεδεμένες ενισχύσεις	Ναι, μόνο για το ποσό άνω των 12.000 ευρώ
Άλλες ενισχύσεις του «Πυλώνα 1»	Όχι

Προσοχή : Στην φορολόγηση της « Βασικής Ενίσχυσης », από το πρώτο ευρώ.

ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ.

Στο σύνολό τους, εξακολουθούν να μην περιλαμβάνονται στον προσδιορισμό του κέρδους (είναι δηλαδή αφορολόγητες).

ΚΟΙΝΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΝΟΜΙΚΟ-ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ Κανονισμός (ΕΕ)1307/2013 για τις Άμεσες Ενισχύσεις και Κανονισμός (ΕΕ) 1305/2013 για την Αγροτική Ανάπτυξη

Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013 , περί θεσπίσεως κανόνων για άμεσες ενισχύσεις στους γεωργούς βάσει καθεστώτων στήριξης στο πλαίσιο της Κοινής γεωργικής πολιτικής και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 637/2008 και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 του Συμβουλίου

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/el/TXT/?uri=CELEX%3A32013R1307>

Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013 , για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/el/TXT/?uri=CELEX%3A32013R1305>

Η ΚΓΠ της περιόδου 2014-2020 διατηρεί τους δύο πυλώνες αλλά αυξάνει παράλληλα τους δεσμούς μεταξύ τους, προσφέροντας με τον τρόπο αυτό μια πληρέστερη και πιο ολοκληρωμένη αντιμετώπιση των ενισχύσεων στον τομέα αυτό. Συγκεκριμένα, θεσπίζει νέα μορφή οργάνωσης των άμεσων ενισχύσεων, η οποία είναι καλύτερα στοχοθετημένη, δικαιότερη και φιλικότερη προς το περιβάλλον. Ο

κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 παρέχει ενιαία νομική βάση και ολοκληρωμένο κώδικα για τις άμεσες ενισχύσεις στους γεωργούς και καταργεί συνεπώς τους κανονισμούς (ΕΚ) αριθ. 637/2008 και (ΕΚ) αριθ. 73/2009 του Συμβουλίου.

Ο πρώτος πυλώνας της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΚΓΠ) — Άμεσες ενισχύσεις στους γεωργούς - κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1307/2013.

Στηρίζει το εισόδημα των γεωργών και στήριξη για την τήρηση βιώσιμων γεωργικών πρακτικών, μέσω **καταβολής άμεσων ενισχύσεων**, υπό την προϋπόθεση ότι τηρούνται αυστηρά πρότυπα ασφάλειας των τροφίμων, προστασίας του περιβάλλοντος, υγείας και καλής μεταχείρισης των ζώων. Οι πληρωμές αυτές χρηματοδοτούνται πλήρως από την Ε.Ε. .

1. Καθεστώς βασικής ενίσχυσης / απλοποιημένης ενίσχυσης βάσει της έκτασης (υποχρεωτικό για τα κράτη)

2. Πράσινη ενίσχυση

Αντιπροσωπεύει το 30% του εθνικού κονδυλίου για τις άμεσες ενισχύσεις.

Προκειμένου να καταστεί δυνατή η είσπραξη της πράσινης ενίσχυσης, πρέπει απαραίτητως να τηρούνται οι ορθές γεωργικές πρακτικές.

3. Συνδεδεμένη στήριξη

Για να αντισταθμιστούν οι όποιες επιζήμιες συνέπειες της «εσωτερικής σύγκλισης» σε τομείς ή περιοχές ιδιαίτερης ευαισθησίας, τα κράτη μέλη θα έχουν τη δυνατότητα να παρέχουν περιορισμένα ποσά «συνδεδεμένων» ενισχύσεων, δηλαδή ενισχύσεων που συνδέονται με την παραγωγή συγκεκριμένων προϊόντων. Εκτός από τη Βασική και την Πράσινη Ενίσχυση που προϋποθέτουν την ύπαρξη ή τη χορήγηση δικαιωμάτων, ο γεωργός ανάλογα με την καλλιέργεια ή τα ζώα που εκτρέφει, μπορεί να αιτηθεί τη χορήγηση ενισχύσεων που συνδέονται με το είδος της παραγωγής. Οι ενισχύσεις αυτές αφορούν τα ακόλουθα προϊόντα:

- Βαμβάκι
- Ρύζι
- Σκληρό Σίτο
- Θηλυκά Βοοειδή
- Βιομηχανική τομάτα
- Πορτοκάλια χυμοποίησης
- Αίγες και προβατίνες ορεινών και μειονεκτικών περιοχών
- Αίγες και προβατίνες πεδινών περιοχών
- Όσπρια ανθρώπινης κατανάλωσης
- Πρωτεϊνούχα κτηνοτροφικά ψυχανθή
- Σπόροι σποράς
- Σπαράγγια
- Μεταξοσκώληκες
- Ζαχαρότευτλα
- Ζώα που εκτρέφονται από γεωργούς που διέθεταν ειδικά δικαιώματα της προηγούμενης περιόδου και δεν δηλώνουν επιλέξιμες εκτάσεις
- Ροδάκινα προς χυμοποίηση

4. Ενισχύσεις για γεωργούς Μικρών Νησιών Αιγαίου Πελάγους: Οι γεωργοί που δραστηριοποιούνται στα νησιά του Αιγαίου Πελάγους, εκτός Κρήτης και Εύβοιας, μπορούν μέσω της Ε.Α.Ε. να αιτηθούν ενίσχυση για τις ακόλουθες καλλιέργειες:...

5. Καθεστώς υπέρ των νέων γεωργών (υποχρεωτικό για τα κράτη)

6.Περιοχές με φυσικούς περιορισμούς (μειονεκτικές περιοχές) (προαιρετική ενίσχυση)

Τα κράτη μέλη ή οι περιφέρειες τους μπορούν να χορηγήσουν πρόσθετη ενίσχυση ύψους έως 5% του εθνικού κονδυλίου για περιοχές που έχουν ταξινομηθεί ως υφιστάμενες φυσικούς περιορισμούς. Αυτό είναι προαιρετικό και δεν επηρεάζει τις διαθέσιμες εναλλακτικές λύσεις στα πλαίσια των κανόνων για την αγροτική ανάπτυξη.

Κ.λ.π

Πυλώνας II της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής

Μέτρα αγροτικής ανάπτυξης: μέτρα που αποσκοπούν στην υποβοήθηση των γεωργών για να εκσυγχρονίσουν τις εκμεταλλεύσεις τους και να γίνουν πιο ανταγωνιστικοί, προστατεύοντας παράλληλα το περιβάλλον. Τα μέτρα αυτά διευκολύνουν τον εκσυγχρονισμό των γεωργικών εκμεταλλεύσεων.

Η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ενίσχυση της αγροτικής ανάπτυξης καθιερώθηκε ως ο δεύτερος πυλώνας της ΚΓΠ με την μεταρρύθμιση που έγινε γνωστή ως εκείνη του Θεματολογίου 2000. Χρηματοδοτείται δε από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ). ...

.....

Εξισωτική Αποζημίωση

13 “ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΣΕ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΠΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΖΟΝΤΙΑ ΑΠΟ ΦΥΣΙΚΑ Ή/ΉΛΛΑ ΕΙΔΙΚΑ ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ” του ΠΑΑ 2014-2020 (Εξισωτική Αποζημίωση).

Κατ’ εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 807/2014 της **Επιτροπής για τη συμπλήρωση του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013** του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και για τη θέσπιση μεταβατικών διατάξεων

- **Υπομέτρο 13.1: Χορήγηση αντισταθμιστικής ενίσχυσης σε ορεινές περιοχές.** Εφαρμόζεται σε όλες τις περιοχές που είναι χαρακτηρισμένες ως ορεινές με βάση την Οδηγία του Συμβουλίου 81/645/ΕΟΚ, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει
- **Υπομέτρο 13.2: Χορήγηση αντισταθμιστικής ενίσχυσης σε περιοχές με φυσικούς περιορισμούς, εκτός των ορεινών.** Εφαρμόζεται στις περιοχές που υπόκεινται σε φυσικούς περιορισμούς που προκαλούνται από δυσχερείς κλιματολογικές ή εδαφολογικές συνθήκες ή συνδυασμό τους, σύμφωνα με την παράγραφο 9 του άρθρου 32 Καν (ΕΕ) 1305/2013.

Σκοπός του Μέτρου είναι η αντιστάθμιση του πρόσθετου κόστους ή/και του διαφυγόντος εισοδήματος που προκαλείται από την άσκηση της γεωργικής δραστηριότητας στις περιοχές αυτές.

Επίσης από σχετικό έντυπο του ΟΠΕΚΕΠΕ (Ιανουάριος 2016), προκύπτουν για το θέμα αυτό και οι εξής πληροφορίες :

Κανονισμός (ΕΕ)1307/2013 για τις Άμεσες Ενισχύσεις

Καθεστώς ενίσχυσης στην νέα ΚΑΠ - Εθνικές επιλογές

- Βασική Ενίσχυση**
 - **3 περιφέρειες:** βοσκοτόποι-αρόσιμες- μόνιμες καλλιέργειες (δενδρώνες – αμπελώνες)
 - **Εθνικό Απόθεμα**
 - **Μικροκαλλιεργητές**
- Πράσινη Ενίσχυση**
- Νέοι Γεωργοί**
- Προαιρετική Συνδεδεμένη Ενίσχυση**
- Ειδική Ενίσχυση Βάμβακος**
- [Μέτρα νησιών Αιγαίου]**

Ποιος είναι ο Ενεργός Γεωργός;

Βασική προϋπόθεση για τη χορήγηση άμεσων ενισχύσεων σε γεωργό, είναι αυτός να πληροί, κάθε χρόνο, την **ιδιότητα του «ενεργού γεωργού»**.

- Για το πρώτο έτος χορήγησης δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης (2015), ισχύουν τα ακόλουθα:
 - Γεωργοί, οι οποίοι το 2014 έλαβαν άμεσες ενισχύσεις κάτω των 5.000 € **εξ' ορισμού θεωρούνται ενεργοί γεωργοί** χωρίς διενέργεια επιπλέον ελέγχων.
 - Γεωργοί, οι οποίοι το 2014 έλαβαν άμεσες ενισχύσεις άνω των 5.000 € **θεωρούνται ενεργοί γεωργοί**, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 3 της υπ' αριθ. 104/7056 ΥΑ και αποδειχθεί ότι οι γεωργικές δραστηριότητες τους δεν είναι ασήμαντες, σε σύγκριση με τις αντίστοιχες εξωγεωργικές.

Ενίσχυση για Νέους Γεωργούς: πρώτη φορά στον Πυλώνα I

Ενεργοί γεωργοί που ενεργοποιούν ΔΒΕ

Ηλικίας έως και 40 ετών (έτος γέννησης από το **1975** και μετά)

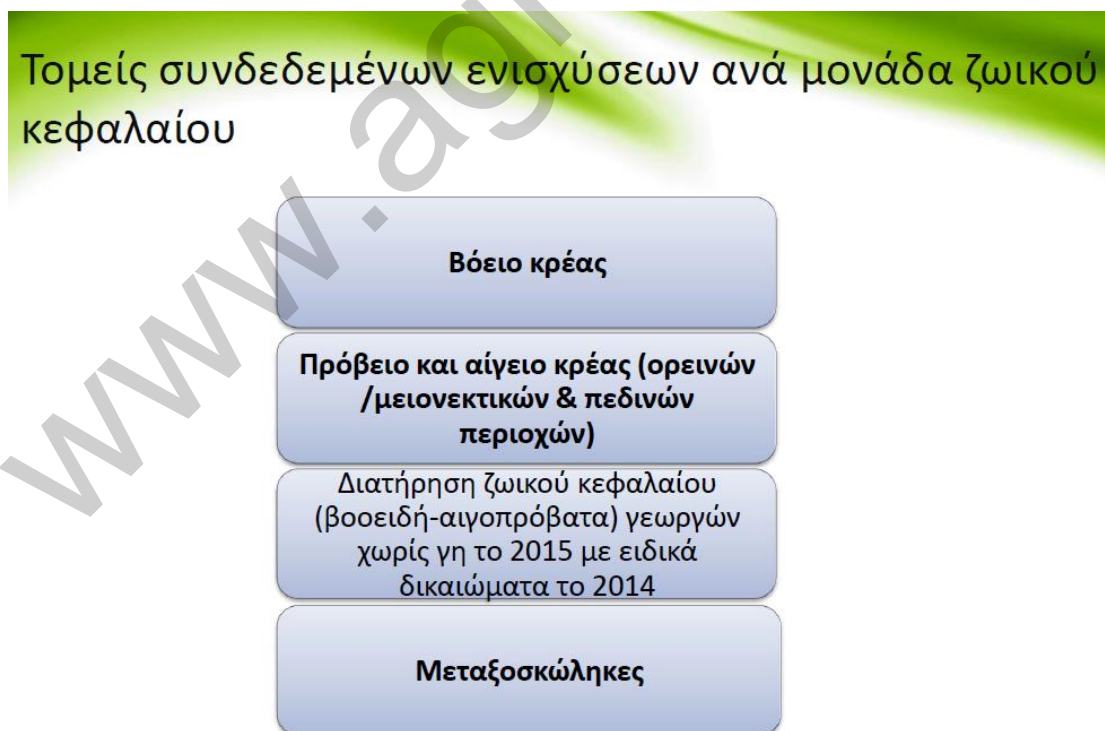
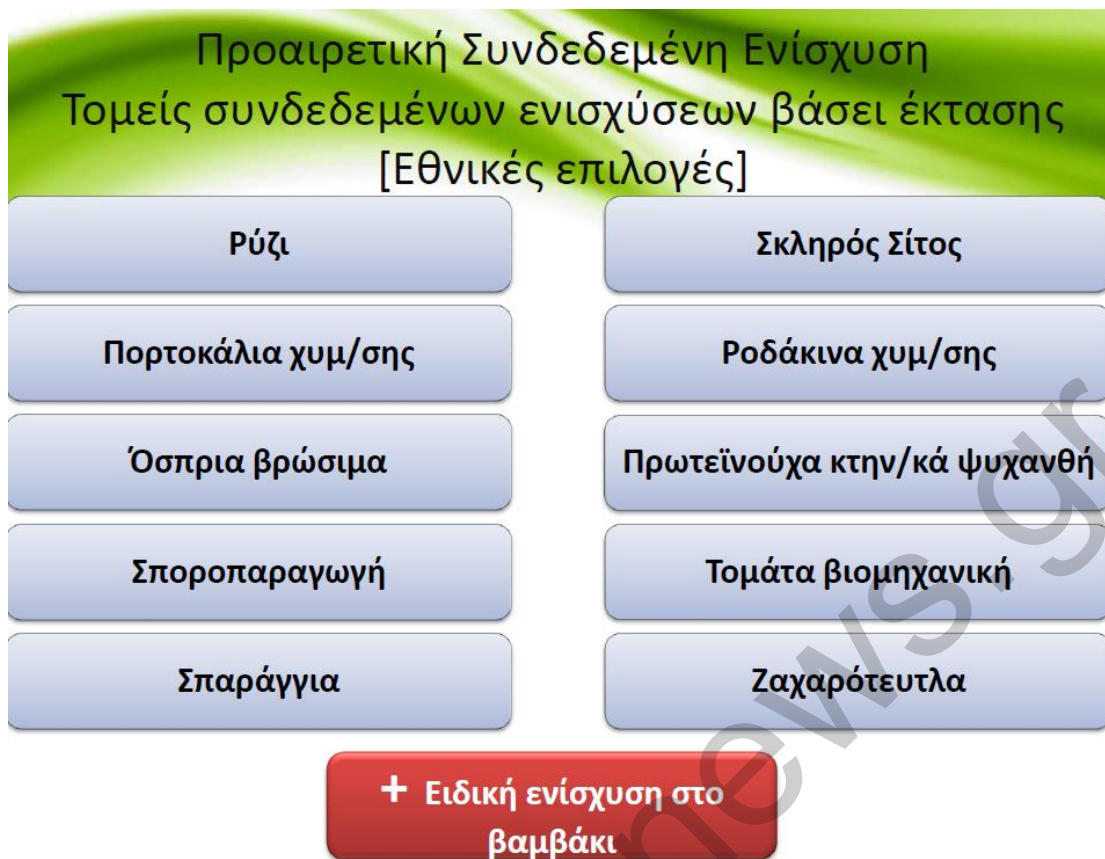
Φυσικά πρόσωπα: επικεφαλής γεωργικής εκμετάλλευσης για πρώτη φορά ή με εγκατάσταση εντός της **τελευταίας 5ετίας** από την πρώτη υποβολή αίτησης

Νομικά πρόσωπα: τουλάχιστον ένα από τα φυσικά πρόσωπα που συμμετέχουν στο κεφάλαιο ή στη διαχείριση του νομικού προσώπου, είναι νέος γεωργός

Η ενίσχυση χορηγείται για περίοδο **έως 5 ετών** με τη μορφή **αύξησης κατά 25% της αξίας των ενεργοποιηθέντων ΔΒΕ**

Σύγκριση καθεστώτος Νέων Γεωργών Πυλώνα I και Πυλώνα II

ΠΥΛΩΝΑΣ I (Κανονισμός (ΕΕ) 1307/2013)	ΠΥΛΩΝΑΣ II (Κανονισμός (ΕΕ) 1305/2013)
Υποχρεωτικό καθεστώς	Προαιρετικό μέτρο
Χρηματοδότηση: έως 2% του εθνικού φακέλου	Δεν υπάρχει όριο στον προϋπολογισμό
Ηλικία έως και 40 ετών κατά το έτος υποβολής της αίτησης	Ηλικία έως και 40 ετών κατά το έτος υποβολής της αίτησης
Ενεργός γεωργός	Ενεργός γεωργός εντός 18 μηνών από την ημερομηνία εγκατάστασης
Να δικαιούται βασική ενίσχυση	Επαρκής επαγγελματική ικανότητα και υποβολή επιχειρηματικού σχεδίου
Εγκαθίσταται για πρώτη φορά ως αρχηγοί της εκμετάλλευσης ή έχει ήδη εγκατασταθεί κατά τη διάρκεια των 5 ετών που προηγείται της αίτησης	Εγκαθίσταται για πρώτη φορά ως αρχηγός της εκμετάλλευσης
Πληρωμή για περίοδο που δεν υπερβαίνει τα πέντε έτη	Κατ' αποκοπή πληρωμή σε τουλάχιστον δύο δόσεις μέσα στην πενταετία
Ετήσια χορήγηση ενίσχυσης ποσού που αντιστοιχεί στο 25% της μέσης αξίας των ενεργοποιηθέντων δικαιωμάτων ενίσχυσης	Ανώτατο ποσό ενίσχυσης τα 70.000€
Χορηγείται και σε Νομικά Πρόσωπα	Χορηγείται και σε Νομικά Πρόσωπα

ΠΟΛ.1116/10.6.2015 «Διευκρινίσεις σχετικά με τον προσδιορισμό του εισοδήματος που αποκτάται από ατομική αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα », διευκρινίστηκαν μεταξύ άλλων και τα εξής :

[ΚΑΛΥΨΗ ΤΕΚΜΗΡΙΟΥ ΜΕ ΤΟ ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΟ ΠΟΣΟ ΤΩΝ ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΩΝ]

Τέλος, γίνεται δεκτό ότι το μέρος των εισοδηματικών («λοιπών») αγροτικών επιδοτήσεων/ενισχύσεων που δεν λήφθηκε υπόψη κατά τον προσδιορισμό του κέρδους από ατομική αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα, δύνανται να καλύπτει τεκμήρια.

Για αυτό το λόγο, το ποσό αυτό, αναγράφεται στους κωδ. 659/660 του Εντύπου Ε1 της δήλωσης φόρου εισοδήματος.

[ΜΗ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΚΑΛΥΨΗΣ ΤΕΚΜΗΡΙΟΥ ΜΕ ΤΙΣ ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ]

Κατ' ανάλογη εφαρμογή με όσα ισχύουν για την επιχειρηματική δραστηριότητα γενικά, οι αγροτικές αποζημιώσεις δεν δύνανται να καλύπτουν τεκμήριο.

ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΑ ΕΣΟΔΑ

- 1. Τιμολόγια πώλησης:** τα εκδίδουν οι αγρότες του κανονικού καθεστώτος προς τους πελάτες – αγοραστές των προϊόντων τους.
- 2. Τιμολόγια αγοράς:** τα εκδίδουν οι επιχειρήσεις οι οποίες αγοράζουν προϊόντα από τους αγρότες του ειδικού καθεστώτος.
- 3. Αποδείξεις λιανικής και "Ζ" ταμειακής μηχανής:** οι παραγωγοί αγρότες (και του ειδικού και του κανονικού καθεστώτος), προκειμένου να διαθέσουν τα προϊόντα παραγωγής τους στις λαϊκές αγορές, χρησιμοποιούν φορολογική ταμειακή μηχανή. Στην περίπτωση που η παραγωγής τους διατίθεται εξ ολοκλήρου με τον τρόπο αυτό, το σύνολο των «Ζ» είναι ο τζίρος τους, σε περίπτωση που μέρος της παραγωγής τους διατίθεται χονδρικώς σε εμπόρους, τότε αυτές αθροίζονται με το σύνολο από τις λιανικές πωλήσεις κι όλες μαζί αποτελούν το τζίρο του κάθε έτους.
- 4. Εκκαθαρίσεις για λογαριασμό αγροτών από συνεταιρισμούς, ομάδες παραγωγών κλπ:** Σε κάθε περίπτωση (είτε πρόκειται για αγρότη του ειδικού είτε του κανονικού καθεστώτος), οι εκκαθαρίσεις εκδίδονται από το Συνεταιρισμό ή την ομάδα παραγωγών, προς τα μέλη τους και αποτελεί το παραστατικό πώλησης για όλους. Οι αγρότες του ειδικού καθεστώτος, μαζί με

τα τιμολόγια αγοράς θα τα καταθέσει για επιστροφή ΦΠΑ στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

5. **Τιμολόγιο «αυτοτιμολόγησης»**, που εκδίδει ο αγοραστής για λογαριασμό του αγρότη: Αφορά τους αγρότες του κανονικού καθεστώτος. Δίδεται το δικαίωμα στον αγοραστή να εκδώσει τιμολόγιο για λογαριασμό του αγρότη – παραγωγού – πωλητή, αντί να περιμένει να εκδώσει ο αγρότης τιμολόγιο πώλησης. Το τιμολόγιο αυτοτιμολόγησης έχει την ίδια ακριβώς χρήση με το τιμολόγιο πώλησης που εκδίδει ο αγρότης.

ΠΡΟΣΟΧΗ :

Επίσης από το «ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ – ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ ΣΕ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ (Απρίλιος 2016)» ΘΕΜΑΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ, προκύπτουν τα εξής :

11. Κατά τη διαδικασία της αυτοτιμολόγησης ή της ανάθεσης τιμολόγησης σε τρίτο πρόσωπο, απαιτείται, ως προϋπόθεση, η ύπαρξη έγγραφης συμφωνίας;

Δεν απαιτείται ως προϋπόθεση, η κατάρτιση έγγραφης συμφωνίας, καθώς και η κατάθεση αυτής, πριν από την έκδοση του πρώτου τιμολογίου, στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. του υπόχρεου, για λογαριασμό του οποίου ο πελάτης ή τρίτος εκδίδει τιμολόγια, αρκεί η ύπαρξη, πριν από την έκδοση του πρώτου τιμολογίου, συμφωνίας μεταξύ τους, η οποία μπορεί να αποδεικνύεται με **οποιοδήποτε πρόσφορο τρόπο (π.χ. ενδεικτικά ανταλλαγή e-mail, επιστολών κ.λπ.).**

6. **Τιμολόγια παροχής υπηρεσιών, για υπηρεσίες που παρείχατε:** Τα Τ.Π.Υ. τα εκδίδουν οι αγρότες οι οποίοι με τα μηχανήματά τους παρέχουν υπηρεσίες σε άλλους αγρότες, π.χ. όργωμα, σπορά, ψεκασμό, συλλογή βάμβακος, συλλογή τομάτας, θερισμός δημητριακών κλπ. Το έσοδο για τον αγρότη που παρέχει την υπηρεσία αυτή έχει ΦΠΑ ~~23%~~, 24% (αλλαγή η οποία ισχύει με την ΠΟΛ.1160/17.07.15) από 20.07.15, αλλά είναι εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα και φορολογείται με 26%.
7. **«Αποδείξεις είσπραξης» :** Υπάρχουν τέλος οι περιπτώσεις κατά τις οποίες, αγρότες με μικρή συνήθως παραγωγή, πωλούν την παραγωγή τους (όλη ή μέρος αυτής), σε ιδιώτες ή σε αγρότες του ειδικού καθεστώτος επίσης. Όταν και οι δύο στο ειδικό καθεστώς και επειδή δεν προβλέπεται να υπάρχουν παραστατικά πώλησης, μπορεί η συναλλαγή να γίνει με την έκδοση αποδείξεων είσπραξης. Από τη μεριά του πωλητή. Στην περίπτωση αυτή, το σύνολο των αποδείξεων είσπραξης αποτελούν τον τζίρο του εν λόγω αγρότη.

ΠΡΟΣΟΧΗ : Για τα ισχύοντα από 1/1/2017 δείτε κεφ. : Φ.Π.Α - Άρθρο 41. Ειδικό καθεστώς αγροτών .

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

<u>α/α</u>	<u>Κατάλογος Εσόδων.</u>	<u>ΠΟΣΑ (ΣΕ ΕΥΡΩ)</u>	<u>ΦΟΡΟΛΟΓΗΤ ΕΑ ΠΟΣΑ</u>
	<u>α) Έσοδα από πωλήσεις και υπηρεσίες</u>		
1	Τιμολόγια πώλησης (αγρότες κανονικού καθεστώτος)	30.000,00	30.000,00
2	Τιμολόγια αγοράς (αγρότες ειδικού καθεστώτος)		
3	Αποδείξεις λιανικής και "Ζ" ταμειακής μηχανής.	2.000,00	2.000,00
4	Εκκαθαρίσεις για λογ/μό Αγροτών (από Συνεταιρισμούς κ.λ.π)	15.000,00	15.000,00
5	Τιμολόγιο "αυτοτιμολόγησης", που εκδίδει ο αγοραστής για λογαριασμό του Αγρότη.	8.000,00	8.000,00
6	Τιμολόγια παροχής υπηρεσιών, για υπηρεσίες που παρείχατε.	2.000,00	2.000,00
	<u>β) Εισπράξεις από επιχορηγήσεις/αποζημιώσεις.</u>		
7	Επιδότησεις		
	ΒΑΣΙΚΗ	7.000,00	7.000,00
	ΠΡΑΣΙΝΗ	3.000,00	6.000,00
	ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΗ	15.000,00	
	ΆΛΛΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ	10.000,00	0,00
8	Αποζημιώσεις	25.000,00	0,00
	<u>ΣΥΝΟΛΟ</u>	117.000,00	70.000,00

ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΟΥ ΕΚΠΙΠΤΟΥΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ

ΟΓΑ: Οι ασφαλιστικές εισφορές ισχύουν όπως και σε όλες τις λοιπές επιχειρήσεις. Καταχωρίζουμε ως δαπάνη τις πληρωμές που έχουν γίνει εντός του έτους, αλλά και την επόμενη χρονιά αρκεί να έχουν γίνει εμπρόθεσμα. Όπου εμπρόθεσμα σημαίνει πληρωμή πριν από τη λήξη υποβολής της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος. Σε περίπτωση που υπάρχει ρύθμιση, έχουμε το δικαίωμα να καταχωρίσουμε ως δαπάνη τις εισφορές που αφορούν οφειλές ρυθμισμένες από την 01.01.12 και μετά. Εάν οι ρυθμισμένες εισφορές αφορούν οφειλές πριν από την 31.12.11, τότε θα πρέπει να μας προσκομίσουν ανάλυση των οφειλών από τον ΟΓΑ. Διαφορετικά δεν καταχωρίζουμε τίποτε πέραν του τρέχοντος έτους.

ΔΕΗ: Τα περισσότερα χωράφια που ποτίζονται με αρδευτικά έχουν ως κόστος τη ΔΕΗ που πληρώνουν. Η καταχώριση γίνεται με βάση την ημερομηνία έκδοσης του λογαριασμού. Σε πολλές περιπτώσεις από το ίδιο αρδευτικό ποτίζουν παραπάνω του ενός παραγωγοί, είναι άλλωστε κάτι σύνηθες για πολλές δεκαετίες και απόλυτα φυσιολογικό. Στις περιπτώσεις αυτές, το μοίρασμα γίνεται από τους ίδιους του παραγωγούς, ανάλογα με τα στρέμματα που ποτίζει ο καθένας. Θα πάρουν όλοι από ένα αντίγραφο του λογαριασμού της ΔΕΗ και θα καταχωρίσουν την αναλογία του εξόδου στα βιβλία τους. Όσον αφορά τις ΜΥΦ, τα ποσά θα σταλούν στα μη διασταυρούμενα. Άλλωστε δεν μπορεί να γίνει και διαφορετικά, από τη στιγμή που τα περισσότερα αρδευτικά έχουν την παροχή στο όνομα του... προπάππου του ιδιοκτήτη.

Τόκοι δανείων: Όλοι σχεδόν οι παραγωγοί έχουν κάποιο ανοιχτό δάνειο στην Πειραιώς (τέως Αγροτική), το οποίο είτε ανά έτος είτε ανά 6μηνο το «γυρίζουν» καταβάλλοντας τους αντίστοιχους τόκους. Οι τόκοι αυτοί καταχωρίζονται στα βιβλία τους και υπολογίζονται στα έξοδα, άλλωστε υπάρχει ο κωδικός 539 στο Ε-3, που αποτυπώνονται οι τόκοι και τα λοιπά έξοδα των τραπεζών.

Όσον αφορά το αν τα δάνεια αυτά υπόκεινται σε πόθεν έσχες, η άποψή μου είναι όχι γιατί αποτελούν μέρος της λειτουργίας της επιχείρησης. Όταν αντλούμε τα στοιχεία των τραπεζών από το taxis, κατά την υποβολή της φορολογικής δήλωσης, τα δάνεια αυτά έρχονται με την ενημέρωση στους κωδικούς 727-728. Θα πρέπει τα ποσά που αφορούν τα δάνεια αυτά (ΑΔΑ) να τα διαγράφουμε. Ακόμη όμως κι αν κάποιος επιμένει να τα καταχωρίζει, είτε συνάδελφος είτε ελεγκτής, τότε αν θέλει να είναι ακριβοδίκαιος, θα πρέπει να καταχωρίζει και στους κωδικούς 781-782 το ποσό του δανείου που έγινε ανανέωση (γύρισμα). Επομένως και στην περίπτωση αυτή, δεν προκύπτει διαφορά παρά μόνο οι καταβληθέντες τόκοι.

Εργόσημα: Έξοδο για τους παραγωγούς είναι η απόδειξη πληρωμής από την τράπεζα ή τα ΕΛΤΑ. Εδώ το πρόβλημα είναι όταν οι αλλοδαποί εργάτες γης έχουν φύγει ή δεν έχουν χαρτιά.

Αποτέλεσμα των παραπάνω είναι οι αγρότες να έχουν πληρώσει πολλά χρήματα από τις αρχές του καλοκαιριού, πιεσμένοι και από την ανάγκη άμεσης ύπαρξης εργατικών χεριών για τη συλλογή της παραγωγής τους και να μην έχουν λίγες μέρες πριν από το τέλος του έτους κανένα δικαιολογητικό για τα έξοδα αυτά. Δυστυχώς είναι ένα υπαρκτό πρόβλημα το οποίο μέχρι στιγμής έχει δυσκολίες στην αντιμετώπισή του. Να μην ξεχνάμε τους αλλοδαπούς εργάτες τρίτων χωρών οι οποίοι βρίσκονται στη χώρα μας παράνομα. Η ανάγκη για επιβίωση παραπέμπει σε εργασία (συνήθως) που είναι και το έντιμο. Το ανέντιμο είναι να ζητάς από έναν παραγωγό που καλλιεργεί π.χ. καπνό να μην απασχολεί εργάτες αν δεν έχουν δικαιολογητικά. Αν το κάνει αυτό η παραγωγή του θα μείνει στο χωράφι κατεστραμμένη.

Εργόσημα δεν μπορούν να μπουν στα μέλη της οικογένειας του παραγωγού. Έχει συζητηθεί πολλές φορές προκειμένου να γίνει διάταξη που θα επιτρέπει το εργόσημο στην οικογένεια του αγρότη, όμως μέχρι σήμερα κάτι τέτοιο δεν υφίσταται. Επομένως μπορεί κάποιος να βάλει εργόσημο στη σύζυγό του και στα παιδιά του, σε κάθε περίπτωση όμως θα είναι εξαιρετικά δύσκολο να αποδείξει ότι η δαπάνη αυτή είναι πραγματική.

Παρότι εύκολα μπορεί να αποδειχθεί ότι η οικογένειά του απασχολείται αποκλειστικά μαζί του. Οι ασφαλιστικές εισφορές που θα πληρωθούν στην περίπτωση αυτή για τη σύζυγο (το 10% του εργόσημου), δεν συμψηφίζονται με τις ασφαλιστικές εισφορές που πληρώνει ως ασφαλισμένη, σύμφωνα με διευκρινίσεις που έχει εκδώσει ο ΟΓΑ. Δεν ξεχνάμε βέβαια σε καμία περίπτωση ότι ο έλεγχος, καθώς δεν υπάρχει διάταξη που να αναγνωρίζει τα εργόσημα στα μέλη της οικογένειας, το πιο πιθανό είναι να πετάει εκτός τις δαπάνες αυτές.

(Για το θέμα αυτό δείτε και στο κεφ. για το Ασφαλιστικό των Αγροτών)

Καύσιμα: Καθ' όλη τη διάρκεια του έτους ξοδεύονται συνεχώς καύσιμα από τα μηχανήματα των αγροτών. Για το όργωμα, το σβάρνισμα, τη σπορά, τη λίπανση, το πότισμα, το ράντισμα κ.λπ. απαιτούνται καθημερινά έξοδα. Γι' αυτές όλες τις εργασίες το πετρέλαιο που χρησιμοποιείται είναι έξοδο και εκπίπτει 100%. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση που το καύσιμο είναι βενζίνη ή υγραέριο ή ακόμη και pellets. Αυτό που έχει σημασία και κάνει τη διαφορά είναι το είδος του μηχανήματος που καταναλώνει το καύσιμο.

Έξοδα συντήρησης - ανταλλακτικά: Τα ίδια ισχύουν και εδώ. Αγροτικά μηχανήματα, αυτοκίνητα, σκαπτικά εργαλεία αλλά και επισκευές αρδευτικών μηχανημάτων, όλα εκπίπτουν και σε ποσοστό 100%.

Φορητό ιδιωτικής Χρήσης (ΦΙΧ): Το γνωστό στην καθημερινότητα ως αγροτικό. Ανεξάρτητα αν καίει βενζίνη ή πετρέλαιο, εφόσον η άδεια κυκλοφορίας του είναι ΦΙΧ (Φορητό ιδιωτικής Χρήσης), τότε καταχωρίζονται 100% και οι βενζίνες. Επίσης ο Φ.Π.Α. του τιμολογίου της βενζίνης, αναγνωρίζεται ως Φ.Π.Α εισροών.

Ασφάλειες μηχανημάτων: Όλα τα ασφαλιστήρια συμβόλαια των μηχανημάτων είναι έξοδα και εκπίπτουν 100%. Προϋπόθεση είναι στο Μητρώο παγίων της κάθε γεωργικής επιχείρησης να έχουν καταχωριστεί όλα τα μηχανήματα και βέβαια η άδεια να είναι στον ίδιο αγρότη και όχι σε κάποιον άλλον συγγενή ή τρίτο πρόσωπο.

Να επισημάνουμε εδώ, επειδή τα συμβόλαια είναι συνήθως 6μηνα ή ετήσια, ότι περιλαμβάνουν δύο χρήσεις και ως εκ τούτου θα πρέπει να κάνουμε καταμερισμό της δαπάνης ανάλογα με το διάστημα ασφάλισης.

Αρδευτικά: Στις περιπτώσεις που ποτίζουν από ένα αρδευτικό περισσότεροι του ενός, βγάζουμε φωτοτυπία τον λογαριασμό της ΔΕΗ και καταχωρίζουμε το ποσό που πλήρωσε ο καθένας. Δεν έχει καμία σημασία σε ποιον είναι γραμμένο το ρεύμα στη ΔΕΗ, γιατί η δαπάνη αποδεικνύεται από το ποιος καλλιεργεί το χωράφι αλλά και ποιοι ποτίζουν από το συγκεκριμένο αρδευτικό.

Ενοίκια χωραφιών: Η πληρωμή τους μπορεί να γίνει και εκτός τραπεζικής κατάθεσης (στη «ρόδα»). Σε κάθε περίπτωση τη δαπάνη την καθορίζει το συμφωνητικό που υπάρχει μεταξύ του ιδιοκτήτη και του μισθωτή και όχι η πληρωμή.

Η απόδειξη πληρωμής είναι αυτή που καλύπτει τον «ενοικιαστή» στις περιπτώσεις που κάποιος ιδιοκτήτης απαιτήσει ξανά το μίσθωμα. Ετσι όταν τα χρήματα δίνονται στο χέρι, όσοι πληρώνουν καλό είναι να έχουν ένα μπλοκ απόδειξης πληρωμής και κάθε φορά που πληρώνουν χρήματα να εκδίδουν απόδειξη στην οποία να γράφουν το ποσό που πλήρωσαν και για ποιο λόγο.

Προσοχή: όταν έχω συμφωνητικό μπορώ να περάσω ως δαπάνη το συμφωνημένο ενοίκιο. Χωρίς συμφωνητικό αλλά μόνο με την απόδειξη πληρωμής δεν καταχωρώ τίποτε.

Οργανισμός Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛΓΑ): Από το site:

www.elga.gr επιλέγουμε τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες και με τους κωδικούς του TAXISNET μπαίνουμε στις αιτήσεις όπου εκεί υπάρχουν αρκετές επιλογές, τις οποίες μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε προς ενημέρωση. Η καρτέλα που μας ενδιαφέρει είναι η 3η κατά σειρά με τον τίτλο «ενιαία δήλωση καλλιέργειας/εκτροφής ΕΛΓΑ». Από την 1η σελίδα αυτής βλέπουμε το συνολικό ποσό που χρεώνεται ο παραγωγός. Αυτό είναι το κόστος του ΕΛΓΑ που καταχωρίζουμε στα έξοδα του παραγωγού, χωρίς να μας ενδιαφέρει εάν και πότε πληρώθηκε.

Τοπικοί Οργανισμοί Εγγείων Βελτιώσεων (ΤΟΕΒ): Παραστατικό δαπάνης είναι η απόδειξη με την οποία πλήρωσαν τις οφειλές τους. Σε περίπτωση που πληρώθηκαν οφειλές μαζεμένες και για προηγούμενες χρονιές, στα έξοδα καταχωρίζονται μόνο τα ποσά που αφορούν το έτος που μας ενδιαφέρει. Στην περίπτωση που κάποιος δεν έχει πληρώσει, αλλά γνωρίζει ότι το ποσό είναι σημαντικό, μπορεί να απευθυνθεί στον ΤΟΕΒ και να ζητήσει βεβαίωση οφειλών. Το ποσό αυτό είναι η δαπάνη που καταχωρίζουμε, ανεξάρτητα από το εάν έχει εξοφληθεί ή όχι.

Αποσβέσεις Παγίων :

Με βάση την ΠΟΛ.1116/10.6.2015 «Διευκρινίσεις σχετικά με τον προσδιορισμό του εισοδήματος που αποκτάται από ατομική αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα »

Κ. ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΖΩΙΚΟΥ - ΦΥΤΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

1. Όπως έχει γίνει δεκτό με την ΠΟΛ.1073/31.3.2015 εγκύκλιο (παρ. 5.β.), εάν κάποιο πάγιο, δεν μπορεί να ενταχθεί σε μια από τις κατηγορίες της παρ. 4 του αρθ.24 του ν.4172/2013, ο συντελεστής απόσβεσης αυτού θα είναι εκείνος των «λοιπών πάγιων στοιχείων» δηλαδή δέκα τοις εκατό (10%) και όχι εκείνος που τυχόν προκύπτει από την ωφέλιμη διάρκεια ζωής του παγίου αυτού. **Συνεπώς, για την απόσβεση του ζωικού κεφαλαίου καθώς και του φυτικού κεφαλαίου πολυετούς καλλιέργειας θα εφαρμόζεται ο συντελεστής απόσβεσης 10%.....**

[Δείτε στο τέλος των «Σημειώσεων» και το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1 :

**(ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ) ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΣΟΔΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΔΩΝ
«ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ»**

- Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΠΡΟΒΛΕΨΗΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΑ ΣΤΟΝ Ν.4172/13.

- Υπολογισμός πρόβλεψης επισφαλών απαιτήσεων (λογ. 44.11)

- Διερευνάται η τυχόν ύπαρξη επισφαλειών.
- Αποφασίζεται σε συνεργασία με την διοίκηση η διενέργεια η μη πρόβλεψης.
- Γίνονται εφόσον συντρέχει περίπτωση οι σχετικές λογιστικές έγγραφες

Άρθρα

Λογιστική και φορολογική μεταχείριση των σχηματισμένων προβλέψεων, για απόσβεση επισφαλών απαιτήσεων. (Άρθρο 26 ν. 4172/2013-Κ.Φ.Ε.) [ΣΟΛ ΑΕΟΕ] της Κωνσταντίνας Γιαννοπούλου - Ορκωτής Ελέγκτριας Λογίστριας της ΣΟΛ Α.Ε.

(Επικαιροποίηση του [άρθρου](#), που δημοσιεύτηκε στο Ενημερωτικό Δελτίο μηνός Απριλίου 2015, λαμβάνοντας υπόψη τη μεταγενέστερη [ΠΟΛ.1113/2.6.2015](#) και το με αριθ. πρωτ.: [ΔΕΑΦΒ 1137110 ΕΞ 2015/21.10.2015](#) έγγραφο του Υπουργείου Οικονομικών).

Συνοπτική περιγραφή των σχετικών φορολογικών διατάξεων

Ο νομοθέτης με το [άρθρο 26](#) του ν. [4172/2013](#) και με τις [ΠΟΛ.1056/2.3.2015](#) και [ΠΟΛ.1113/2.6.2015](#) καθορίζει τις διατάξεις εκείνες που διέπουν το σχηματισμό των προβλέψεων για απόσβεση επισφαλών απαιτήσεων.

Όσον αφορά τα ποσά των προβλέψεων, που σχηματίζει μία επιχείρηση, για τις χρήσεις που ξεκινούν από 01.01.2014, καθώς και το πώς χρησιμοποιούνται οι προβλέψεις αυτές για διαγραφές επισφαλών απαιτήσεων, ο νόμος θέτει τα παρακάτω βασικά κριτήρια:

- 1) Το ύψος της ληξιπρόθεσμης απαίτησης, καθώς και ο χρονικό διάστημα για το οποίο παραμένει ανεπίσπρακτη η απαίτηση
- 2) Το ποσοστό και τη βάση υπολογισμού σχηματισμού προβλέψεων
- 3) Τις ενέργειες για τη διασφάλιση του δικαιώματος είσπραξης της εν λόγω απαίτησης

Στον παρακάτω συνοπτικό πίνακα παρουσιάζονται συνδυαστικά τα κριτήρια αυτά ως εξής:

Ύψος ληξιπρόθεσμων απαιτήσεων	Χρόνος υπερημερίας (σε μήνες)	Ποσοστό σχηματισμού προβλέψεων	Βάση υπολογισμού	Προϋποθέσεις για τη δυνατότητα σχηματισμού φορολογικά αναγνωρίσιμων προβλέψεων
έως 1.000,00	>12 μήνες	100%	Καθαρή αξία απαίτησης	Κατάλληλες ενέργειες για τη διασφάλιση του δικαιώματος
>1.000,00	>12 μήνες	50%		
	>18 μήνες	75%		

	>24 μήνες	100%	<u>(χωρίς ΦΠΑ)</u>	είσπραξης της εν λόγω απαίτησης
--	-----------	------	--------------------	---------------------------------

Αναλυτικότερα αναφέρονται τα εξής:

α) Για ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις μέχρι το ποσό των χιλίων (1.000) ευρώ που δεν έχουν εισπραχθεί για διάστημα άνω των δώδεκα (12) μηνών, ο φορολογούμενος δύναται να σχηματίσει πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων σε ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%) της εν λόγω απαίτησης, εφόσον έχουν αναληφθεί οι κατάλληλες ενέργειες για τη διασφάλιση του δικαιώματος είσπραξης της εν λόγω απαίτησης.

β) Για ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις άνω του ποσού των χιλίων (1.000) ευρώ, που δεν έχουν εισπραχθεί για διάστημα άνω των δώδεκα (12) μηνών, ο φορολογούμενος δύναται να σχηματίσει πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων, εφόσον έχουν αναληφθεί οι κατάλληλες ενέργειες για τη διασφάλιση του δικαιώματος είσπραξης της εν λόγω απαίτησης, σύμφωνα με τον παραπάνω πίνακα:

Οι νέες διατάξεις εφαρμόζονται για τα πρόσωπα και τις κατηγορίες επισφαλών απαιτήσεων οι οποίες παρουσιάζονται συνοπτικά στον παρακάτω πίνακα:

Πρόσωπα για τα οποία επιτρέπεται η εφαρμογή των νέων νομοθετικών διατάξεων		Επισφαλείς απαιτήσεις για τις οποίες <u>επιτρέπεται</u> η εφαρμογή των νέων νομοθετικών διατάξεων	Επισφαλείς απαιτήσεις για τις οποίες <u>επιτρέπεται</u> υπό <u>προϋποθέσεις</u> , η εφαρμογή των νέων νομοθετικών διατάξεων	Επισφαλείς απαιτήσεις για τις οποίες <u>δεν</u> <u>επιτρέπεται</u> η εφαρμογή των νέων νομοθετικών διατάξεων
Όλα τα νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες, ανεξάρτητα αν τηρούν διπλογραφικά ή απλογραφικά βιβλία	Όλα τα φυσικά πρόσωπα που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα	Όλες οι επισφαλείς απαιτήσεις για τις οποίες έχουν αναληφθεί <u>προ του σχηματισμού</u> οι κατάλληλες ενέργειες για τη διασφάλιση του δικαιώματος είσπραξης της εν λόγω απαίτησης	Επισφαλείς απαιτήσεις κατά μέτοχων ή εταίρων της επιχείρησης με ελάχιστο ποσοστό συμμετοχής δέκα τοις εκατό (10%) καθώς και θυγατρικές εταιρείες της επιχείρησης με ελάχιστο ποσοστό συμμετοχής δέκα τοις εκατό (10%)	Επισφαλείς απαιτήσεις που καλύπτονται από ασφάλιση ή οποιαδήποτε εγγυοδοσία ή άλλη ενοχική ή εμπράγματη ασφάλεια ή για οφειλές του Δημοσίου ή των ΟΤΑ ή για εκείνες που έχουν δοθεί με την εγγύηση αυτών των φορέων κοινωνικής ασφάλισης κ.τ.λ

Επίσης, με τις νεότερες διατάξεις ο νομοθέτης διευρύνει τις κατηγορίες επισφαλών απαιτήσεων για τις οποίες οι επιχειρήσεις έχουν δικαίωμα σχηματισμού φορολογικά αναγνωρίσιμων προβλέψεων, λαμβάνοντας υπόψη και απαιτήσεις από λιανικές πωλήσεις ή παροχή υπηρεσιών προς ιδιώτες, όπως για παράδειγμα στην περίπτωση των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων, καθώς και κάθε απαίτηση που δεν εισπράχθηκε ή δεν συμψηφίσθηκε, χωρίς να περιορίζεται η απόσβεση επισφαλών απαιτήσεων σε εκείνες που έχουν προέλθει μόνο από πελάτες με χαρακτηριστικό παράδειγμα τις προκαταβολές προμηθευτών έναντι προσυμφωνημένης υπηρεσίας, που τελικά δεν προσφέρθηκε.

Παράδειγμα:

Επιχείρηση, προκειμένου να κατασκευάσει αποθήκες, έχει συνάψει σύμβαση με κατασκευαστική εταιρεία, στην οποία κατέβαλε προκαταβολή 10.000 ευρώ. Η κατασκευαστική εταιρεία όμως περιήλθε σε παύση πληρωμών και δεν κατασκεύασε τις αποθήκες (και συνεπώς δεν εξέδωσε και το σχετικό τιμολόγιο). Η επιχείρηση αυτή μπορεί να σχηματίσει πρόβλεψη για το ποσό της προκαταβολής ποσού ευρώ 10.000,00.

.....

Ληξιπρόθεσμη απαίτηση

Στην έννοια της ληξιπρόθεσμης απαίτησης περιλαμβάνονται οι περιπτώσεις των απαιτήσεων εκείνων που η ημερομηνία εξόφλησής τους έχει παρέλθει.

Στον παρακάτω πίνακα αναφέρονται οι σχετικές περιπτώσεις:

Κατηγορία πίστωσης σε πελάτη/χρεώστη	Αφετηρία υπολογισμού του χρόνου υπερημερίας για την απαίτηση
Ύπαρξη συμφωνητικού ή άλλου διακανονισμού όπου παρέχεται στον πελάτη χρόνος πίστωσης για την αποπληρωμή της οφειλής	Η παρέλευση του χρόνου πίστωσης
Μη ύπαρξη συμφωνητικού ή άλλου διακανονισμού πέρα από το τιμολόγιο	Η ημερομηνία έκδοσης του παραστατικού
Περίπτωση εξόφλησης απαιτήσεων με γραμμάτια ή επιταγή	Ημερομηνία λήξης των γραμματίων ή ημερομηνία επιταγής αντίστοιχα

Είναι χρήσιμο να αναφέρουμε πως στην περίπτωση εξόφλησης μίας απαίτησης με επιταγή ή γραμμάτια, η αφετηρία υπολογισμού **του χρόνου υπερημερίας για την απαίτηση είναι η ημερομηνία λήξης των γραμματίων ή της επιταγής αντίστοιχα και όχι η ημερομηνία αρχικού σχηματισμού της απαίτησης (παράδειγμα η ημερομηνία έκδοσης τιμολογίου).**

Για την εξεύρεση του ποσού της ληξιπρόθεσμης απαίτησης, αυτό που λαμβάνεται

υπόψη δεν είναι το συνολικό ανεξόφλητο υπόλοιπο του εκάστοτε πελάτη ή άλλου χρεώστη αλλά το ανεξόφλητο ποσό της κάθε μίας συναλλαγής με τον πελάτη αυτόν. **Στην αξία της απαίτησης, προκειμένου για τον υπολογισμό πρόβλεψης επισφαλών απαιτήσεων, δεν πρέπει να συμπεριλαμβάνεται ο ΦΠΑ με τον οποίο επιβαρύνονται οι πωλήσεις ή υπηρεσίες, καθώς δεν αποτελεί ακαθάριστο έσοδο της επιχείρησης.**

Αυτό άλλωστε ίσχυε και με τον προηγούμενο νόμο [2238/1994](#) αφού οι προβλέψεις σχηματίζονταν ως ποσοστό επί του τζίρου τους. Αντίθετα, λαμβάνονται υπόψη τυχόν επιστροφές ή εκπτώσεις επί των διενεργηθεισών πωλήσεων ή παρασχεθεισών υπηρεσιών.

Κατάλληλες ενέργειες

Η ικανή και αναγκαία συνθήκη για το σχηματισμό πρόβλεψης είναι να έχουν αναληφθεί προ του σχηματισμού οι κατάλληλες ενέργειες για τη διασφάλιση του δικαιώματος είσπραξης της εν λόγω απαίτησης.

Ποιες είναι οι κατάλληλες ενέργειες για τη διασφάλιση του δικαιώματος είσπραξης της εν λόγω απαίτησης;

Σε κάθε περίπτωση ο κατάλληλος ή μη χαρακτήρας, ως θέμα πραγματικό, κρίνεται adhoc:

- α) με βάση το ύψος της απαίτησης,
- β) το φερέγγυο ή μη του καθ' ου η απαίτηση, καθώς και
- γ) από άλλους παράγοντες

Όλες οι σχετικές ενέργειες εναπόκεινται στην κρίση της ελεγκτικής αρχής.

Σημαντικό είναι να αναφέρουμε, ως προς τον χρόνο κατά τον οποίο είναι παραδεκτός ληπτέες οι αναληφθείσες από την ελεγχόμενη εταιρεία ενέργειες, ως κατάλληλες για τον σχηματισμό της πρόβλεψης στη λήξη του φορολογικού έτους, κατά την οποία οι απαιτήσεις έχουν παραμείνει ανεξόφλητες άνω των 12 μηνών, χρήσιμη είναι η θέση της [ΠΟΛ.1113/2.6.2015](#) επί του [άρθρου 22](#) του ΚΦΕ, παρ.3 εδάφιο γ', σύμφωνα με την οποία:

«Οι δαπάνες των οποίων τα δικαιολογητικά εκδίδονται ή λαμβάνονται έως την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού και αφορούν την κλειόμενη χρήση, επίσης εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα του έτους που αφορούν».

Συνεπώς, για να αναγνωρισθεί φορολογικά η δαπάνη πρόβλεψης επισφαλών απαιτήσεων θα πρέπει οι κατάλληλες ενέργειες να έχουν λάβει χώρα έως την ημερομηνία κλεισίματος Ισολογισμού.

Στον παρακάτω συνοπτικό πίνακα παρουσιάζονται ενδεικτικά ορισμένες κατάλληλες ενέργειες που διασφαλίζουν το δικαίωμα είσπραξης της απαίτησης και ποιες όχι.

Ενέργειες που διασφαλίζουν το δικαίωμα είσπραξης της απαίτησης	Ενέργειες που <u>δεν</u> διασφαλίζουν το δικαίωμα είσπραξης της απαίτησης
Η άσκηση ένδικου βοηθήματος	

Η λήψη ασφαλιστικών ή αναγκαστικών μέτρων	Η ανάθεση διεκδίκησης της απαίτησης σε τρίτους (εισπρακτικές εταιρείες)
Η σφράγιση μίας επιταγής από την εκδότρια τράπεζα	Η φραγή/διακοπή της παροχής υπηρεσιών στην περίπτωση εταιρειών κινητής τηλεφωνίας,
Η κατάθεση όλων των απαραίτητων δικαιολογητικών για την έκδοση διαταγής πληρωμής,	

Σκόπιμο είναι να αναλύσουμε περισσότερο τις παραπάνω αναφερόμενες ενέργειες «Σφράγιση επιταγής» και «Έκδοση διαταγής πληρωμής», καθώς συχνά υπάρχει δυσκολία στην κατανόηση των εννοιών αυτών.

Σφράγιση επιταγής και διαδικασία έκδοσης διαταγής πληρωμής

Η επιταγή είναι πάντοτε πληρωτέα εν όψει, πρακτικά αυτό σημαίνει ότι ακόμα και εάν εμφανισθεί προς πληρωμή, πριν από την ημέρα της χρονολογίας που σημειώνεται επί αυτής ως χρονολογίας έκδοσης της, είναι πληρωτέα κατά την ημέρα της εμφάνισης.

Στον παρακάτω Πίνακα παρουσιάζονται οι προθεσμίες για σφράγιση επιταγής αναλόγως τον τόπο έκδοσης και πληρωμής:

Χώρα έκδοσης και πληρωμής επιταγής	Προθεσμία εμφάνισης προς είσπραξη
Επιταγή που έχει εκδοθεί και είναι πληρωτέα στην ίδια χώρα	Εμφάνιση προς είσπραξη εντός προθεσμίας οκτώ (8) ημερών
Επιταγή που έχει εκδοθεί σε χώρα διαφορετική από τη χώρα πληρωμής αλλά και οι δύο χώρες βρίσκονται στην ίδια ήπειρο	Εμφάνιση προς είσπραξη εντός προθεσμίας είκοσι (20) ημερών
Επιταγή που έχει εκδοθεί σε χώρα και ήπειρο διαφορετική από τη χώρα πληρωμής	Εμφάνιση προς είσπραξη εντός προθεσμίας 70 ημερών

Περαιτέρω νομικές ενέργειες που αφετηριάζει η διαδικασία της σφράγισης επιταγής:

- **Έκδοση διαταγής πληρωμής σε βάρος του εκδότη και των λοιπών οπισθογράφων της επιταγής.** Η αίτηση για την έκδοση διαταγής πληρωμής πρέπει να γίνει εντός έξι (6) μηνών, από τη λήξη της προθεσμίας προς εμφάνιση, εφόσον βεβαιώνεται η μη πληρωμή της και η επίδοση της προς εκείνον κατά τον οποίο στρέφεται, σε προθεσμία δύο (2) μηνών από την έκδοση της.

Ιδιαίτερη σημασία έχει να αναφέρουμε, πως η επίδοση διαταγής πληρωμής διακόπτει την παραγραφή και την αποσβεστική προθεσμία.

- **Άσκηση αγωγής αποζημίωσης σύμφωνα με τις διατάξεις αδικοπραξιών και στην συγκεκριμένη περίπτωση της αδικοπραξίας της έκδοσης ακάλυπτης επιταγής, η**

προθεσμία της οποίας παραγράφεται μετά πενταετία.

Συνοψίζοντας το κεφάλαιο «Κατάλληλες ενέργειες» είναι σημαντικό να αναφέρουμε, ότι ενώ η διαδικασία της σφράγισης επιταγής θεωρείται από μόνη της κατάλληλη ενέργεια για τον σχηματισμό πρόβλεψης επισφαλών απαιτήσεων, οι περαιτέρω διαδικασίες της έκδοσης διαταγής πληρωμής και της τήρησης της δικονομικής διαδικασίας των ένδικων μέσων, εντός δωδεκαμήνου από την σφράγιση επιταγής, θα μπορούσαν να ισχυροποιήσουν, από την πλευρά του ελεγκτή, τον ορισμό «κατάλληλη», ιδιαίτερα στις περιπτώσεις, όπου η φύση και το ύψος της απαίτησης, σε συνδυασμό με την κρίση της ελεγκτικής αρχής, το απαιτούν.

Ανάκτηση Πρόβλεψης

Με τις διατάξεις των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 26 ορίζεται, ότι η πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του ίδιου άρθρου, ανακτάται άμεσα με τη μεταφορά αυτής της πρόβλεψης στα κέρδη της επιχείρησης, εφόσον η απαίτηση:

α) καταστεί εισπραξιμή

Στην περίπτωση αυτή η επιχείρηση θα κάνει τις παρακάτω λογιστικές εγγραφές:

1η εγγραφή:

λ.44.11	«Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	ευρώ	ΧΧ	
λ.84.00	«Έσοδα από αχρησιμοποίητες Προβλέψεις προηγούμενων ετών»	ευρώ		ΧΧ

β) διαγραφεί

Στην περίπτωση αυτή η επιχείρηση θα κάνει την παρακάτω λογιστική εγγραφή:

1η εγγραφή:

λ.44.11	«Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις επί της καθαρής αξίας»	ευρώ	ΧΧ	
λ. 84.01	«Έσοδα από χρησιμοποιημένες προβλέψεις»	ευρώ		ΧΧ

Εύλογο είναι, ότι στην περίπτωση που κατά τον αρχικό σχηματισμό προβλέψεων, η επιχείρηση στην σχετική δήλωση φορολογίας εισοδήματος, είχε αναμορφώσει το ποσό της πρόβλεψης που αφορούσε απαιτήσεις, για τις οποίες οι διατάξεις του νόμου δεν επέτρεπαν την φορολογική αναγνώριση τους (π.χ ποσό ΦΠΑ ή απαιτήσεις για τις οποίες δεν είχαν γίνει οι κατάλληλες ενέργειες για την είσπραξη τους), τότε στο στάδιο της διαγραφής των απαιτήσεων και κατά συνέπεια μεταφοράς της σχηματισμένης πρόβλεψης στα έσοδα της επιχείρησης προς φορολόγηση, θα αναμορφώσει αρνητικά το σχετικό ποσό, που αρχικά δεν είχε εκπέσει φορολογικά από τα έσοδα της.

2η εγγραφή

λ.81.02.ΧΧ	«Ζημιά από τη διαγραφή της καθαρής αξίας της επισφαλούς απαίτησης»	ευρώ	ΧΧ	
λ.81.02.ΧΧ	«Ζημιά από τη διαγραφή της αξίας ΦΠΑ της επισφαλούς απαίτησης»	ευρώ	ΧΧ	
λ.30.ΧΧ	«Επισφαλής απαίτηση»	ευρώ		ΧΧ

Όσον αφορά το ποσό του ΦΠΑ που αντιστοιχεί στο σύνολο της διαγραφείσας επισφαλούς απαίτησης, ο νομοθέτης με την [ΠΟΛ.1113/2.6.2015](#) έδωσε την απαραίτητη διευκρίνιση, σύμφωνα με την οποία, για το ανεξόφλητο ποσό Φ.Π.Α. επισφαλών απαιτήσεων, το οποίο σύμφωνα με την ίδια εγκύκλιό δεν μπορεί να συμπεριληφθεί στην αρχική πρόβλεψη της επισφαλούς απαίτησης, που σχηματίζεται με βάση τις σχετικές διατάξεις, το ποσό αυτό εκπίπτει στο έτος διαγραφής του, με την προϋπόθεση να υπάρχει υποχρέωση απόδοσής του στο Δημόσιο και να έχει ήδη συμπεριληφθεί στη δήλωση Φ.Π.Α. (αρχική ή τροποποιητική) της οικείας περιόδου.

Διαγραφή Πρόβλεψης

Η απαίτηση δύναται να διαγραφεί για φορολογικούς σκοπούς μόνον εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

α) έχει προηγουμένως εγγραφεί ποσό που αντιστοιχεί στην οφειλή ως έσοδο, **β)** έχει προηγουμένως διαγραφεί από τα βιβλία του φορολογούμενου, και **γ)** έχουν αναληφθεί όλες οι κατά νόμο ενέργειες για την είσπραξη της απαίτησης. Προκειμένου για τη διαγραφή απαιτήσεων απαιτείται, όπως αναφέρθηκε παραπάνω, η σωρευτική πλήρωση των τριών προϋποθέσεων που ορίζονται στις υπόψη σχετικές διατάξεις.

Όσον αφορά την πρώτη προϋπόθεση, με την οποία απαιτείται οι εταιρείες να έχουν εγγράψει στα βιβλία τους ως έσοδο, το ποσό που αντιστοιχεί στην οφειλή, ο νομοθέτης με την [ΠΟΛ.1113/2.6.2015](#) έδωσε την απαραίτητη διευκρίνιση αναφορικά με τις προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων που σχηματίζονται με την [παρ.1 του άρθρου 26](#) του ν. [4172/2013](#) χωρίς τα υπόψη ποσά να έχουν εγγραφεί σε αποτελεσματικό λογαριασμό εσόδων (π.χ. προκαταβολές) και επομένως δεν πληρείται η προϋπόθεση της περ. α' της παρ. 4 του άρθρου αυτού προκειμένου για τη διαγραφή τους, γίνεται δεκτό ότι, αν για τις υπόψη επισφάλειες αποδεικνύεται η αφερεγγυότητα του οφειλέτη με βάση τα όσα ορίζονται με τις διατάξεις της [παρ.4 του άρθρου 26](#) του ν. [4172/2013](#) και ενδεικτικά αναφέρονται στην [ΠΟΛ.1056/2.3.2015](#) εγκύκλιο, τότε τα υπόψη ποσά εκπίπτουν φορολογικά κατά το φορολογικό αυτό έτος.

Όσον αφορά στην τρίτη προϋπόθεση, με την οποία απαιτείται να έχουν αναληφθεί όλες οι κατά νόμο ενέργειες για την είσπραξη της απαίτησης, διευκρινίζεται ότι με αυτές πρέπει να αποδεικνύεται ότι η σχετική απαίτηση είναι ανεπίδεκτη είσπραξης, δηλαδή ότι ο οφειλέτης είναι πράγματι αφερέγγυος.

Η αφερεγγυότητά του μπορεί να αποδεικνύεται ενδεικτικά από τα ακόλουθα:

α) τελεσίδικη απόφαση δικαστηρίου με την οποία να υποχρεώνεται ο οφειλέτης σε εξόφληση,

β) πιστοποιητικό υποθηκοφυλακείου από το οποίο να προκύπτει, κατά περίπτωση, η μη ύπαρξη περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη ή τα υπάρχοντα τοιαύτα με τα τυχόν βάρη τους,

γ) σε περίπτωση διενέργειας πλειστηριασμού σε βάρος της περιουσίας του οφειλέτη, είτε κατά τη διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης είτε συνεπεία μη επιτεύξεως πτωχευτικού συμβιβασμού, αντίγραφο του πίνακα κατάταξης ή διανομής από συμβολαιογράφο που ορίστηκε για τον πλειστηριασμό της περιουσίας του οφειλέτη, από τον οποίο να προκύπτει η μη ικανοποίηση του δανειστή από το εκπλειστηρίασμα,

δ) συμφωνία εξυγίανσης που επικυρώνεται από το πτωχευτικό δικαστήριο σύμφωνα με το έκτο Κεφάλαιο του Πτωχευτικού Κώδικα (ν. [3588/2007](#)), με την οποία προβλέπεται, μεταξύ άλλων, και η μείωση των απαιτήσεων των πιστωτών έναντι της επιχείρησης (προπτωχευτική διαδικασία),

ε) σε περίπτωση επιχείρησης που κηρύσσεται σε κατάσταση πτώχευσης και από τους επίσημους ισολογισμούς της προκύπτει ότι η επιχείρηση αυτή δεν έχει περιουσιακά στοιχεία (ακίνητα, πάγια, χρεόγραφα κλπ.) για να ικανοποιήσει τους οφειλότες της. Στην περίπτωση αυτή δεν απαιτείται να έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία της πτώχευσης. Επομένως, η κήρυξη του οφειλέτη σε κατάσταση πτώχευσης λόγω παύσης πληρωμών δεν επιφέρει από μόνη της απόσβεση της απαίτησης.

στ) σε περίπτωση διακοπής εργασιών (διακοπή στο μητρώο της Δ.Ο.Υ) κεφαλαιουχικών εταιρειών (Α.Ε, ΕΠΕ και ΙΚΕ)

Τα προαναφερθέντα είναι ενδεικτικά ούτως ώστε να μην αποκλεισθούν και άλλα τα οποία, είτε από μόνα τους, είτε σε συνδυασμό με τα ανωτέρω, είναι σε θέση να αποδείξουν ότι δεν είναι δυνατή η είσπραξη της απαίτησης.

Σε κάθε περίπτωση όμως η επιχείρηση, η οποία φέρει και το βάρος της απόδειξης για την απώλεια συγκεκριμένης απαίτησης, οφείλει, όταν της ζητηθεί να προσκομίσει τα δικαιολογητικά εκείνα που διαθέτει στην αρμόδια για τον έλεγχο της φορολογική αρχή η οποία και θα κρίνει τελικά ως θέμα πραγματικό την επισφάλεια και το ανεπίδεκτο της είσπραξης.

Τα κατωτέρω δεν αποτελούν απόδειξη φερεγγυότητάς πελάτη ή χρεώστη:

α) Βεβαιώσεις ή επιστολές δικηγόρων για την αδυναμία είσπραξης της απαίτησης δεν αποτελούν απόδειξη της αφερεγγυότητας του οφειλέτη.

β) Ομοίως, η έκδοση ακάλυπτης επιταγής και η σχετική καταδίκη για την έκδοση αυτή δεν δημιουργούν μόνες τους ούτε αποδεικνύουν εξ αντικειμένου την αφερεγγυότητα του οφειλέτη.

Διαδικασία διαγραφής του υπολοίπου πρόβλεψης επισφαλών απαιτήσεων, το οποίο σχηματίστηκε σύμφωνα με τις διατάξεις της περ. θ' της παρ. 1 του άρθρου 31 του ν.2238/1994 (σε χρήσεις πριν την 01.01.2014) και μεταφορά στα ακαθάριστα έσοδα της επόμενης διαχειριστικής περιόδου που ακολουθεί την

5ετία, αρχής γενομένης από τη διαχειριστική περίοδο 2005.

Το υπουργείο οικονομικών με την αριθ. πρωτ.: [ΔΕΑΦΒ 1137110 ΕΞ 2015/21.10.2015](#) έδωσε πρόσθετες διευκρινίσεις επί της [ΠΟΛ.1056/2.3.2015](#), σχετικά με τον φορολογικό χειρισμό του υπόλοιπου του λογαριασμού «Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις» που σχηματίσθηκε με βάση τις προϊσχύσασες διατάξεις του ν. [2238/1994](#).

Αρχικά με την [ΠΟΛ.1056/2.3.2015](#) έχει διευκρινιστεί, πως το υπόλοιπο του λογαριασμού «Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις» που έχει σχηματισθεί με βάση τις προϊσχύουσες διατάξεις του ν. [2238/1994](#), όπως αυτό εμφανίζεται στις 31.12.2014 πρέπει να μεταφερθεί στα ακαθάριστα έσοδα του φορολογικού έτους 2015, καθόσον τότε συμπληρώνεται η πενταετία με βάση τις προαναφερόμενες διατάξεις, συναθροιζόμενο με τα λοιπά φορολογούμενα έσοδα του έτους αυτού μειωμένο κατά τις τυχόν διαγραφές επισφαλών απαιτήσεων που αφορούν χρήσεις πριν την 31.12.2013 και έλαβαν χώρα εντός του φορολογικού έτους 2014.

Τέλος, είναι σκόπιμο να αναφέρουμε ότι σε περίπτωση που μία επιχείρηση έχει κάνει έναρξη εργασιών από το 2006 και μετά, η πενταετία που ορίζεται στην παραπάνω παράγραφο αρχίζει να μετράει από την έναρξη εργασιών και όχι από το 2005. (Αριθμ. Δ12Β 1111247 ΕΞ2009/23.11.2009).

Επομένως, το υπόλοιπο θα μεταφερθεί αυτούσιο στα φορολογητέα έσοδα του φορολογικού έτους που ακολουθεί την πενταετία μειωμένο κατά τις τυχόν διαγραφές επισφαλών απαιτήσεων που έλαβαν χώρα έως και το προηγούμενο φορολογικό έτος.

Παράδειγμα 1:

Μία επιχείρηση η οποία έχει κάνει έναρξη εργασιών πριν τη χρήση 2005, εμφανίζει στις 31.12.2014 στα βιβλία της, το ποσό της πρόβλεψης 10.000,00 ευρώ και συγκεκριμένα στο λογαριασμό 44.11 «Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις». Το ποσό αυτό έχει σχηματιστεί στα βιβλία της, σε χρήσεις που αρχίζουν πριν την 1η Ιανουαρίου 2014 και συνεπώς ισχύουν οι διατάξεις της περ. θ' της [παρ. 1 του άρθρου 31](#) του ν. [2238/1994](#)

Η εγγραφή που πρέπει να κάνει η επιχείρηση στη χρήση 2015 είναι η εξής:

λ.44.11	«Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις επί της καθαρής αξίας»	ευρώ	10.000,00	
λ. 84.00	«Έσοδα από αχρησιμοποίητες προβλέψεις»	ευρώ		10.000,00

Όπως ήδη έχουμε αναφέρει, το ποσό ευρώ 10,000,00 θα φορολογηθεί με τις γενικές διατάξεις και μόνο στην περίπτωση που, κατά τον αρχικό σχηματισμό, είχε αναμορφωθεί στη σχετική δήλωση εισοδήματος, τότε αντίστοιχα θα αναμορφωθεί

αρνητικά, στη χρήση στην οποία θα μεταφερθεί στα ακαθάριστα έσοδα (δηλαδή στη χρήση 2015).

Παράδειγμα 2:

Μία επιχείρηση η οποία έχει κάνει έναρξη εργασιών στη χρήση 01.01.2011 (μετά τη χρήση 2005), εμφανίζει στα βιβλία της, στις 31.12.2015 (δηλαδή στο τέλος της 5ετίας) το ποσό της πρόβλεψης 10.000,00 ευρώ, στο λογαριασμό 44.11 «Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις». Το ποσό αυτό που έχει σχηματιστεί στα βιβλία της, προέρχεται από τις χρήσεις 2011 έως 2013 και συνεπώς ισχύουν οι διατάξεις της περ. θ' της [παρ. 1 του άρθρου 31](#) του ν. [2238/1994](#)

Η επιχείρηση θα φορολογήσει το ανωτέρω υπόλοιπο του λογαριασμού 44.11 «Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις» στο φορολογικό έτος 2016, (διαχειριστική περίοδο που ακολουθεί τη 5ετία) μειωμένο κατά τις τυχόν διαγραφές επισφαλών απαιτήσεων που έλαβαν χώρα εντός του φορολογικού έτους 2015.

Οι εγγραφές που πρέπει να κάνει η επιχείρηση στις χρήσεις 2015 και 2016 είναι οι εξής:

Έστω ότι η επιχείρηση έχει ποσό επισφαλών πελατών προς οριστική διαγραφή ευρώ 4.000,00.

Στη χρήση που λήγει στις 31.12.2015 θα κάνει την παρακάτω εγγραφή:

λ.44.11	«Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις επί της καθαρής αξίας»	Ευρώ	4.000,00	
λ.30.97	«Επισφαλείς Πελάτες»	Ευρώ		4.000,00

Εύλογο είναι ότι, κατά τη διαγραφή των ανεπίδεκτων είσπραξης απαιτήσεων, η επιχείρηση θα ακολουθήσει όλες εκείνες τις ενέργειες που προβλέπονταν από τις σχετικές διατάξεις του παλιού ΚΦΕ ν. [2238/1994](#).

Στη χρήση που λήγει στις 31.12.2016 θα κάνει εγγραφή στα βιβλία της, για το ποσό της σχηματισμένης πρόβλεψης που υπολείπεται δηλαδή ευρώ 6.000,00 ως εξής:

λ.44.11	«Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις επί της καθαρής αξίας»	Ευρώ	6.000,00	
λ. 84.00	«Έσοδα από αχρησιμοποίητες προβλέψεις»	Ευρώ		6.000,00

Είναι σημαντικό να αναφέρουμε ότι οι επιχειρήσεις που έχουν κάνει έναρξη εργασιών από τη χρήση 2011 και μετά, και με δεδομένο ότι η φορολογική αντιμετώπιση, τόσο του σχηματισμού προβλέψεων, όσο και της διαγραφής αυτών διέπεται, κατά περίπτωση, από τις διατάξεις των τελευταίων δύο φορολογικών νόμων και συγκεκριμένα του [άρθρου 31](#) του ν. [2238/1994](#) και του [άρθρου 26](#) του

ν. [4172/2013](#), είναι χρήσιμο να εμφανίζουν σε ξεχωριστούς λογαριασμούς τα ποσά των προβλέψεων που έχουν σχηματιστεί με τους δύο αυτούς νόμους, ώστε αντίστοιχα να ακολουθούν την σωστή λογιστική και φορολογική αντιμετώπιση.

Σχόλια και προβληματισμοί επί των νέων νομοθετικών διατάξεων

Από τις ανωτέρω διατάξεις είναι προφανές, ότι ο νομοθέτης με γνώμονα την αισθητή αρνητική επίδραση της οικονομικής κρίσης στην χρηματοοικονομική δραστηριότητα των επιχειρήσεων, αλλά και την μειωμένη ικανότητα τους να εισπράττουν τις απαιτήσεις τους, αυξάνοντας παράλληλα τον μέσο χρόνο είσπραξης απαιτήσεων, προσπαθεί να εναρμονιστεί με τις τρέχουσες συνθήκες αγοράς και να δώσει στις επιχειρήσεις το δικαίωμα για έναν ορθότερο και δικαιότερο τρόπο σχηματισμού προβλέψεων για επισφαλείς απαιτήσεις.

Ο χαρακτηρισμός ορθότερος αναφέρεται αρχικά στην ονομαστική πλέον καταγραφή των επισφαλών απαιτήσεων, αλλά και στη σύνδεση του δικαιώματος σχηματισμού προβλέψεων επισφαλών απαιτήσεων και έκπτωσης αυτών από το φορολογητέο εισόδημα, με την ανάληψη κατάλληλων ενεργειών για τη διασφάλιση του δικαιώματος είσπραξης τους. Προς υπενθύμιση αναφέρουμε ότι με τις διατάξεις του ν. [2238/1994](#) οι επιχειρήσεις είχαν το δικαίωμα να σχηματίσουν φορολογικά αναγνωρίσιμη πρόβλεψη 0,5% επί του τζίρου τους και στη συνέχεια να διαγράψουν τις απαιτήσεις αυτές από τα βιβλία του, ανεξάρτητα της πραγματικής ύπαρξης της επισφάλειας.

Από την άλλη, ο χαρακτηρισμός δικαιότερος αναφέρεται στη δυνατότητα που δίνει ο νέος νόμος στις επιχειρήσεις, να σχηματίζουν προβλέψεις για όλες τις πραγματικές επισφαλείς απαιτήσεις τους, διευρύνοντας σημαντικά την βάση υπολογισμού, σε αντίθεση με τις διατάξεις του προηγούμενου νόμου σύμφωνα με τις οποίες, το ποσό για το οποίο οι επιχειρήσεις είχαν το δικαίωμα σχηματισμού αναγνωρισμένης φορολογικά πρόβλεψης ανερχόταν στο περιοριστικό ποσοστό 0,5% επί του τζίρου τους.

Παρακάτω περιγράφονται αναλυτικότερα ορισμένοι λόγοι για τους οποίους θεωρούμε βελτιωμένο τον νέο νόμο, για τον σχηματισμό προβλέψεων επισφαλών απαιτήσεων συγκριτικά με τον προηγούμενο, αλλά και προβληματισμοί που προκύπτουν κατά την εφαρμογή των νέων νομοθετικών διατάξεων.

Διατάξεις του νόμου που θεωρούνται βελτιωμένες, συγκριτικά με αυτές του προηγούμενου νόμου

- Η [ΠΟΛ.1056/2.3.2015](#) αναφέρει ότι οι ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις, δεν θα προκύπτουν με βάση το συνολικό ανεξόφλητο υπόλοιπο του εκάστοτε πελάτη ή άλλου χρεώστη, αλλά το ανεξόφλητο ποσό της κάθε μίας συναλλαγής με τον πελάτη αυτόν.

Η διαδικασία αυτή μπορεί να φαίνεται αρχικά, πιο σύνθετη και χρονοβόρα, αλλά ουσιαστικά δίνει τη δυνατότητα στις επιχειρήσεις, να παρακολουθούν με μεγαλύτερη ακρίβεια τις επισφαλείς απαιτήσεις τους και να λαμβάνουν τις κατάλληλες ενέργειες στην κάθε περίπτωση χωριστά.

- Με την [ΠΟΛ.1056/2.3.2015](#) ο νομοθέτης διευρύνει τις κατηγορίες απαιτήσεων

για τις οποίες προβλέπεται ο υπολογισμός των προβλέψεων και η απόσβεση αυτών, λαμβάνοντας υπόψη και τις απαιτήσεις από λιανικές πωλήσεις ή παροχή υπηρεσιών προς ιδιώτες, όπως για παράδειγμα στην περίπτωση των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων. Επιπλέον, τονίζεται ότι με τις νεότερες αυτές διατάξεις δεν περιορίζεται η απόσβεση επισφαλών απαιτήσεων σε εκείνες που έχουν προέλθει μόνο από πελάτες αλλά καταλαμβάνει κάθε απαίτηση που δεν εισπράχθηκε ή δεν συμψηφίστηκε, όπως για παράδειγμα προκαταβολές προμηθευτών για υπηρεσίες που τελικά δεν προσφέρθηκαν.

- Με τις διατάξεις του νέου νόμου αποσαφηνίζεται το πεδίο των προϋποθέσεων διαγραφής επισφαλών απαιτήσεων, που με τον προηγούμενο νόμο ήταν ιδιαίτερα θολό. Συγκεκριμένα ο νομοθέτης καθορίζει εκείνες τις κατηγορίες πράξεων, που αποδεικνύουν την αφερεγγυότητα του οφειλέτη, αλλά αφήνει και το περιθώριο αποδοχής από την φορολογική αρχή, πράξεων οι οποίες είναι σε θέση να αποδείξουν ότι δεν είναι δυνατή η είσπραξη της απαίτησης.

Θέματα που χρήζουν σχολιασμού και παραμένουν περαιτέρω διευκρίνισης

- Σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αναγκαία συνθήκη για το σχηματισμό πρόβλεψης είναι να έχουν αναληφθεί προ του σχηματισμού οι κατάλληλες ενέργειες για τη διασφάλιση του δικαιώματος είσπραξης της εν λόγω απαίτησης.

Εδώ προκύπτουν δύο προβληματισμοί:

α) Τι καθορίζει την καταλληλότητα των ενεργειών που θα πρέπει να ληφθούν σε κάθε περίπτωση επισφαλούς απαίτησης.

Ο νομοθέτης αφήνει ανοιχτό το ενδεχόμενο, να αναληφθεί οποιαδήποτε ενέργεια για την είσπραξη, αρκεί να είναι πρόσφορη για τη διασφάλιση του δικαιώματος είσπραξης. Η έννοια πρόσφορη μπορεί να περιλαμβάνει ποικίλες ενέργειες οι οποίες κατά πρώτον θα προσδιορίζονται ανάλογα με το ύψος των απαιτήσεων (π.χ διαφορετικό χειρισμό σε μεγάλα ποσά επισφαλών απαιτήσεων έναντι μικρών) και τη φερεγγυότητα των πελατών (π.χ καλή και μακροχρόνια, μέχρι πρότινος συνεργασία) και κατά δεύτερον θα μπορούν να επιφέρουν θετικά αποτελέσματα κατά την διαδικασία είσπραξης των απαιτήσεων.

Η [ΠΟΛ.1056/2.3.2015](#) ήρθε να προσθέσει στο σημείο αυτό άλλον έναν σημαντικό παράγοντα, για τον προσδιορισμό της καταλληλότητας των ενεργειών είσπραξης που είναι η κρίση της ελεγκτικής αρχής. Δηλαδή ο φορολογικός ελεγκτής θα πρέπει να κρίνει την καταλληλότητα των ενεργειών, αφού πρώτα συλλέξει τα απαραίτητα δικαιολογητικά.

Κατά τη γνώμη μου, κάθε περίπτωση επισφαλούς απαίτησης θα πρέπει να κρίνεται ξεχωριστά τόσο από την επιχείρηση αλλά και από την εκάστοτε ελεγκτική αρχή, με κριτήρια το ύψος και τη φύση της απαίτησης, αλλά και το βαθμό φερεγγυότητας του κάθε οφειλέτη, ώστε να λαμβάνονται εκείνες οι ενέργειες, που θα αυξάνουν την πιθανότητα να επιφέρουν θετικά αποτελέσματα ως προς την είσπραξη της απαίτησης, αλλά και ταυτόχρονα θα αποτρέπουν τον καταχρηστικό σχηματισμό προβλέψεων.

β) Η λήψη ενεργειών για τη διασφάλιση του δικαιώματος είσπραξης της εν λόγω

απαίτησης στις περιπτώσεις επισφαλών απαιτήσεων πολύ μικρών ποσών (π.χ <1.000,00) μπορεί να εμπεριέχει μεγάλο και ασύμφορο κόστος.

Ο νομοθέτης ορίζει ότι για όλες τις κατηγορίες επισφαλών απαιτήσεων, ανεξαρτήτως ποσού, θα πρέπει να έχουν αναληφθεί κατάλληλες ενέργειες για την είσπραξή τους.

Κατά τη γνώμη μου, θα πρέπει να εξεταστεί το κριτήριο της σχέσης κόστους – οφέλους, για κατηγορίες επισφαλών απαιτήσεων (π.χ μικρά ποσά), όπου η λήψη ενεργειών για την είσπραξη τους θεωρείται ιδιαίτερα δαπανηρή και ασύμφορη.

- Οι διατάξεις του νέου νόμου, ενώ αναφέρουν τις προϋποθέσεις διαγραφής της σωρευμένης πρόβλεψης επισφαλών απαιτήσεων δεν καθορίζουν σχετικό χρονοδιάγραμμα στο οποίο θα πρέπει να διαγραφούν οι προβλέψεις αυτές, όπως προβλεπόταν με τον προηγούμενο νόμο.

Οι επιχειρήσεις δηλαδή φέρεται να έχουν το δικαίωμα να σχηματίζουν προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις χωρίς να απαιτείται να διαγράψουν τις απαιτήσεις αυτές σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, με συνέπεια να εμφανίζουν τόσο στα λογιστικά βιβλία τους, όσο και στις οικονομικές καταστάσεις τους συνεχώς αυξανόμενο ποσό σχηματιζόμενων προβλέψεων.

Είναι σκόπιμο, να οριστούν τα χρονικά όρια εντός των οποίων οι επιχειρήσεις, θα μπορούν να ασκήσουν το δικαίωμα σχηματισμού προβλέψεων επισφαλών απαιτήσεων, σε σχέση με τον χρόνο άσκησης των προβλεπόμενων κατάλληλων ενεργειών, ώστε να αποφευχθεί το φαινόμενο οι διοικήσεις των εταιρειών, σχηματίζοντας ή όχι προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων σε ετήσια βάση, να διαμορφώνουν αντίστοιχα φορολογικά τους αποτελέσματα τους.

Το παρόν άρθρο αποτελεί μια ερμηνευτική προσέγγιση των διατάξεων του [άρθρου 26](#) του ν. [4172/2013](#), στο βαθμό που αυτό είναι δυνατό. Η δυσκολία είναι προφανής και αφορά τόσο στην ασάφεια των διατάξεων, όσο και στην μη έγκαιρη ερμηνεία τους από την διοίκηση ώστε να επιλυθούν προβλήματα εφαρμογής των διατάξεων.

<http://www.taxheaven.gr>

ΠΡΟΣΟΧΗ

Οι προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις των υπόχρεων με απλογραφικά βιβλία υπολογίζονται με τις ίδιες ακριβώς προϋποθέσεις που εφαρμόζονται και στους υπόχρεους που τηρούν διπλογραφικά βιβλία.

Φορολογική αναγνώριση δαπάνης αξίας άνω των 500 ευρώ.

Άρθρα

Η φορολογική αναγνώριση δαπάνης αξίας άνω των 500 ευρώ στο φορολογικό έτος 2015 .

Κωνσταντίνος Ιωαν. Νιφορόπουλος

Σύμφωνα με το [άρθρο 23](#) « Μη εκπιπόμενες επιχειρηματικές δαπάνες » του Ν. [4172/2013](#) : « Οι ακόλουθες δαπάνες δεν εκπίπτουν:β) κάθε είδους δαπάνη που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών αξίας άνω των πεντακοσίων (500) ευρώ, εφόσον η τμηματική ή ολική εξόφληση δεν έγινε με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής,».

Με βάση λοιπόν τις ερμηνευτικές (αναφέρονται στο τέλος του άρθρου) προκύπτουν τα εξής:

A. ΔΑΠΑΝΕΣ ΚΑΙ ΟΡΙΟ ΥΠΑΓΩΓΗΣ ΣΤΟΝ «ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΤΡΟΠΟ ΕΞΟΦΛΗΣΗΣ».

1) Δαπάνες που υπάγονται [Κατωτέρω δείτε και σχετικές εξαιρέσεις]

Δεν εκπίπτει φορολογικά κάθε είδους δαπάνη, που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών αξίας άνω των €500, εφόσον η τμηματική ή ολική εξόφληση δεν έγινε με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής.

Για την εφαρμογή της περίπτωσης αυτής, στην έννοια της αγοράς των αγαθών και της λήψης των υπηρεσιών εμπίπτουν :

α) οι αγορές πρώτων και βοηθητικών υλών, εμπορευμάτων, υλικών,

β) παγίων, κ.λπ.,

γ) οι πάσης φύσεως δαπάνες της επιχείρησης καθώς και οι πάσης φύσεως υπηρεσίες που λαμβάνει η επιχείρηση

2) Υπαγόμενες επιχειρήσεις και ευθύνες Λογιστών

Υπάγονται όλες οι επιχειρήσεις ανεξαρτήτως της κατηγορίας τήρησης βιβλίων (απλογραφικά ή διπλογραφικά) και ανεξαρτήτως της νομικής μορφής και του σκοπού των.

Σημειώνουμε ότι, με βάση το άρθρο 38. «Ρυθμίσεις θεμάτων λογιστών – φοροτεχνικών», του Ν. [2873/2000](#) ισχύουν τα εξής : « 3. Ο λογιστής φοροτεχνικός είναι υπεύθυνος για την ορθή μεταφορά των οικονομικών δεδομένων από τα στοιχεία στα βιβλία, για την ακρίβεια των δηλώσεων ως προς τη συμφωνία αυτών με τα φορολογικά και οικονομικά δεδομένα που προκύπτουν από τα τηρούμενα βιβλία. Επίσης, είναι υπεύθυνος για την ορθή φορολογική αναμόρφωση των αποτελεσμάτων με τις δαπάνες που δεν αναγνωρίζονται και τις οποίες παραθέτει αναλυτικά σε κατάσταση που συνυποβάλλεται με τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος. 5. Σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων του άρθρου αυτού και των υπουργικών αποφάσεων που θα εκδοθούν κατ' εξουσιοδότηση του παρόντος προβλέπονται οι ακόλουθες κυρώσεις: α) Για τους υπόχρεους επιτηδευματίες αυτοτελές πρόστιμο, κατά τις διατάξεις του πρώτου εδαφίου του άρθρου 4 του ν. [2523/1997](#).... β) Για τους υπεύθυνους σύνταξης των δηλώσεων επιβάλλεται πρόστιμο της τάξεων του πρώτου εδαφίου του άρθρου 4 του ν. [2523/1997](#) μέχρι το διπλάσιο του ανώτατου ορίου, αν οι δηλώσεις είναι ανακριβείς σε σχέση με τα προκύπτοντα από τα βιβλία και στοιχεία δεδομένα και ο υπόχρεος επιτηδευματίας, συνεπεία αυτής της ανακρίβειας, δεν απέδωσε ή απέδωσε ανακριβώς φόρο ή έλαβε επιστροφή ποσού πάνω από πέντε τοις εκατό (5%) του προκύπτοντος φόρου, ο οποίος υπερβαίνει σε κάθε περίπτωση το ποσό των διακοσίων χιλιάδων (200.000) δραχμών. Το πρόστιμο αυτό είναι αυτοτελές ανά δήλωση. [Δείτε για το θέμα αυτό και το άρθρο του κόμβου : « [Υποχρεώσεις λογιστών - Συνέργεια στην τέλεση εγκλημάτων φοροδιαφυγής \(Νομοθετική και πρακτική επισκόπηση\)](#) » της Κας ΝΕΝΑ Π. ΔΙΟΝΥΣΟΠΟΥΛΟΥ, Δικηγόρου.

Στις περιπτώσεις τήρησης «απλογραφικών βιβλίων», υπάρχει σημαντικό πρόβλημα

και απαιτείται σημαντικός χρόνος, για την εξεύρεση των ενδεχόμενων «λογιστικών διαφορών», που προκύπτουν εξαιτίας της μη πληρωμής με τον προβλεπόμενο από το άρθρο 23 περ. β, τρόπο. Πρέπει να σημειώσουμε, ότι στην περίπτωση των «απλογραφικών βιβλίων» δεν προκύπτει η υποχρέωση λογιστικής παρακολούθησης των πληρωμών και εισπράξεων εκ μέρους του Λογιστή Λογιστές καθώς και Ενώσεις Λογιστών (π.χ. Σ.Ε.Ε.Λ.Φ.Ο.Καρδίτσας), με σκοπό τον περιορισμό της τυχόν ευθύνης των Λογιστών, έχουν προτείνει την υιοθέτηση «υπεύθυνης δήλωσης (άρθρο 8 Ν.1599/1986)» που θα υπογράφεται από τον επιχειρηματία ή τον διαχειριστή και η οποία θα αναφέρει μεταξύ άλλων ότι: «Όλα τα παραστατικά αξίας άνω των πεντακοσίων (500,00€), έχουν εξοφληθεί με τους προβλεπόμενους από τις κείμενες διατάξεις τρόπους, (κατάθεση σε λογαριασμό του προμηθευτή, έκδοση επιταγής, δίγραμμη επιταγή, χρεωστική ή πιστωτική κάρτα κλπ.).»

Υπόδειγμα μιας τέτοιας υπεύθυνης δήλωσης μπορείτε να [κατεβάσετε από εδώ](#)

3) Υπαγόμενες συναλλαγές σχετικά με τον αντισυμβαλλόμενο

Εμπίπτει κάθε δαπάνη (αξίας άνω των €500), από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή και στις υπόψη διατάξεις εμπίπτουν και οι περιπτώσεις εξόφλησης δαπανών που αφορούν στην αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών από πρόσωπα που δεν έχουν υποχρέωση έκδοσης στοιχείου του [Κ.Φ.Α.Σ](#) (παρ. 5 άρθρου 6 του [Κ.Φ.Α.Σ](#)). [5. Ο υπόχρεος απεικόνισης συναλλαγών και τα πρόσωπα της παραγράφου 1 του άρθρου 3 αποδεικνύουν τις συναλλαγές με τη σύνταξη, τίτλου κτήσης για τα αγαθά που αγοράζουν από πρόσωπα που δεν έχουν υποχρέωση για έκδοση τιμολογίου κατά την πώληση αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών....]

4) Όριο ένταξης

Ως αξία συναλλαγής λαμβάνεται υπόψη το καθαρό ποσό της αξίας της συναλλαγής, προ ΦΠΑ, εφόσον είναι 500,01 και παραπάνω

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α: ΟΡΙΣΜΟΙ του Ν. [4308/2014](#) (Ε.Λ.Π) : « Συναλλαγή (Transaction): Συναλλαγή είναι κάθε πράξη μεταξύ της οντότητας και ενός ή περισσότερων συμβαλλομένων, η οποία δημιουργεί μεταβολή στα περιουσιακά στοιχεία και / ή τις υποχρεώσεις αυτής, όπως για παράδειγμα η πώληση ή ανταλλαγή αγαθών, ή η λήψη ενός δανείου, συμπεριλαμβανομένων μεταβολών σε ενδεχόμενα περιουσιακά στοιχεία και ενδεχόμενες υποχρεώσεις.»

5) Περιπτώσεις πώλησης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών για λογαριασμό τρίτου.

Με τραπεζικό μέσο πληρωμής αποκλειστικά και μόνο εξοφλούνται, μερικά ή ολικά και οι συναλλαγές αξίας άνω των €500, στις περιπτώσεις πώλησης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών για λογαριασμό τρίτου. Δηλαδή, ο αντιπρόσωπος – εντολοδόχος πρέπει να πληρωθεί με τραπεζικό μέσο πληρωμής και να αποδώσει το προϊόν της πώλησης (ποσό) στον εντολέα του, εφόσον προκύπτει αξία άνω των €500 ανά εκκαθάριση μετά την αφαίρεση από αυτόν της προμήθειας που δικαιούται, με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής.

6) Περιπτώσεις προκαταβολών έναντι της αξίας του προς αγορά αγαθού

Σε περίπτωση που καταβάλλονται προκαταβολές έναντι της αξίας του προς αγορά αγαθού ή υπηρεσίας ή όταν πραγματοποιούνται τμηματικές καταβολές που αφορούν συναλλαγές συνολικού ύψους άνω των €500, απαιτείται η χρήση τραπεζικού μέσου, ανεξαρτήτως του ποσού της κάθε τμηματικής καταβολής ή προκαταβολής.

Β. ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΥΠΑΓΩΓΗΣ.**1) Εξαιρέσεις λόγω ορίου δαπανών**

Εξαιρούνται οι περιπτώσεις στις οποίες το καθαρό ποσό της αξίας της συναλλαγής, προ ΦΠΑ είναι 500 ευρώ και μικρότερο(Φυσικά πρέπει για την φορολογική έκπτωση της δαπάνης να πληρούνται και οι λοιπές προϋποθέσεις των [άρθρων 22](#), και [23](#) του ν. [4172/2013](#)).

2) Εξαιρέσεις λόγω κατηγοριών δαπανών

Η εξόφληση με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δεν απαιτείται (ανεξαρτήτως ύψους του ποσού) για τις παρακάτω κατηγορίες δαπανών:

α1. Μισθούς, ημερομίσθια προσωπικού, έκτακτες αμοιβές προσωπικού, αμοιβές καταβαλλόμενες σε υπαλλήλους πέραν των συμβατικών ή νομίμων, πάγια μηνιαία αποζημίωση η οποία συνιστά συγκεκριμένη επαύξηση μισθού, που χορηγούνται από τον εργοδότη στον εργαζόμενο, καθόσον οι ανωτέρω δαπάνες δεν αφορούν στη λήψη υπηρεσιών αλλά στην παροχή μισθωτής εργασίας

α2. Απολαβές διευθυντών ή μελών του ΔΣ εταιρείας ή κάθε άλλου νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας,

[α1 και α2 : Προσοχή από 22/12/2016, (Ν. 4446/2016) προστέθηκε στο Ν. 4172/2013, άρθρο 23, περ. ιδ) Οι δαπάνες που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο εργασιακής σχέσης όπως αυτή ορίζεται στην παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 4172/2013 , εφόσον η τμηματική ή ολική εξόφληση δεν έχει πραγματοποιηθεί με τη χρήση ηλεκτρονικού μέσου πληρωμής ή μέσω παρόχου υπηρεσιών πληρωμών.

β. Μισθώματα ακινήτων, καθότι δεν πρόκειται για λήψη υπηρεσιών αλλά για χρήση μισθίου (εισόδημα από κεφάλαιο για τον εκμισθωτή, σχετ. [άρθρο 39](#) ν.4172/2013).

γ. Τόκους και συναφή έξοδα, καθόσον δεν εμπεριέχουν τα εννοιολογικά χαρακτηριστικά της παροχής υπηρεσίας

3) Εξαιρέσεις λόγω «λογιστικών συμψηφισμών»

Σε περίπτωση που οι αντισυμβαλλόμενοι είναι ταυτόχρονα προμηθευτές και πελάτες, επιτρέπεται να προβούν σε εκατέρωθεν λογιστικούς συμψηφισμούς, εφόσον αυτό δεν αντιβαίνει σε διατάξεις άλλων νόμων. Όταν η διαφορά που απομένει μετά τον συμψηφισμό είναι μεγαλύτερη των 500 ευρώ, τότε για να αναγνωρισθεί το σύνολο των αγορών απαιτείται η εξόφλησή της με τραπεζικό μέσο πληρωμής. Τα ίδια ισχύουν και στην περίπτωση πώλησης αγαθών μεταξύ υπόχρεων απεικόνισης συναλλαγών με «ανταλλαγή».

Αναφορικά με τους λογιστικούς συμψηφισμούς σε περίπτωση που οι αντισυμβαλλόμενοι είναι ταυτόχρονα προμηθευτές και πελάτες, ισχύουν και για κάθε περίπτωση συμψηφισμού υποχρεώσεων από αγορές αγαθών ή υπηρεσιών με απαιτήσεις έναντι των ίδιων προσώπων που έχουν γεννηθεί από άλλη αιτία (π.χ. απαιτήσεις των αγροτικών συνεταιρισμών έναντι των μελών τους για την κάλυψη της συνεταιριστικής τους μερίδας, απαίτηση για απόδοση των ποσών που εισέπραξε εταιρεία ταχυμεταφορέων - courier - «εισπράκτορα για λογαριασμό τρίτων» κατ' εντολή της επιχείρησης από πελάτες της, κ.λπ.).

Επομένως, σε περίπτωση που οι σχετικές υποχρεώσεις εξοφλούνται δια συμψηφισμού τους με απαιτήσεις έναντι των ίδιων προσώπων, οι αντίστοιχες δαπάνες αγοράς αγαθών ή λήψης υπηρεσιών, κατά το μέρος που διαμορφώνουν το

κόστος πωληθέντων κάθε φορολογικού έτους, αναγνωρίζονται ως εκπιπτόμενες επιχειρηματικές δαπάνες με βάση τις διατάξεις του [άρθρου 22](#) του ν. [4172/2013](#), ανεξάρτητα από την αιτία προέλευσης των απαιτήσεων αυτών.

4) Περίπτωση εξόφλησης σε τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή – πιστωτή από τρίτο πρόσωπο (ημεδαπό ή αλλοδαπό)

Σε περίπτωση εξόφλησης σε τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή – πιστωτή από τρίτο πρόσωπο (ημεδαπό ή αλλοδαπό), το οποίο, κατ' εντολή της επιχείρησης, εξοφλεί τη σχετική υποχρέωση προς απόσβεση ισόποσης υποχρέωσης αυτού προς αυτή, η σχετική δαπάνη εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης, αρκεί να αποδεικνύεται με βάση τα κατάλληλα στοιχεία (τραπεζικά παραστατικά ή άλλα έγγραφα) η εξόφληση του προμηθευτή καθώς και ο λόγος εξόφλησης των δαπανών από τον τρίτο.

Ομοίως, σε περίπτωση που, με βάση τα ανωτέρω, η εξόφληση γίνεται, κατ' εντολή της επιχείρησης, από τρίτο, πελάτη της, προς απόσβεση δικής του υποχρέωσης από αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών από την επιχείρηση, η σχετική δαπάνη αναγνωρίζεται προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα του τρίτου με τις ίδιες ως άνω προϋποθέσεις και εφόσον πληρούνται και οι λοιπές προϋποθέσεις που τίθενται για την εκπεσιμότητα των δαπανών με τις διατάξεις του ν. [4172/2013](#), παρόλο που ο τραπεζικός λογαριασμός στον οποίο κατατέθηκαν τα μετρητά ή μεταφέρθηκαν τα σχετικά εμβάσματα δεν ανήκει σε πρόσωπο έναντι του οποίου υφίστατο και η σχετική υποχρέωση.

5) Εξαιρέσεις σε περιπτώσεις «ταχυμεταφοράς (courier)», εμπορικών αντιπροσώπων ή εισπρακτόρων .

Σε περίπτωση αγοράς αγαθών που παραδίδονται από επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών ταχυμεταφοράς (ταχυμεταφορέας - courier - «εισπράκτορας για λογαριασμό τρίτων») με αντικαταβολή του τιμήματος χωρίς τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής αλλά με μετρητά, τότε η επιχείρηση παροχής υπηρεσιών ταχυμεταφοράς αναγράφει στο «συνοδευτικό δελτίο ταχυμεταφοράς» (ΣΥ.ΔΕ.ΤΑ) που υποχρεούται να εκδίδει με βάση τον Κανονισμό Γενικών Αδειών (αριθμ. Απόφ. 686/064 της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων - Ε.Ε.Τ.Τ. /ΦΕΚ 1700Β'/10.07.2013) τον αριθμό και την ημερομηνία του τιμολογίου που εξοφλείται και το ακριβές ποσό των μετρητών που παραλαμβάνει. Η επιχείρηση παροχής υπηρεσιών ταχυμεταφοράς έχει την υποχρέωση να καταθέσει συνολικά τα ποσά σε τραπεζικό λογαριασμό της εταιρείας εντολέα - πωλητή, εντός δύο (2) ημερών από την έκδοση του ΣΥ.ΔΕ.ΤΑ. Το αντίγραφο του «συνοδευτικού δελτίου ταχυμεταφοράς» (ΣΥ.ΔΕ.ΤΑ.) που παραδίδεται στον αγοραστή των αγαθών και αναγράφει το ποσό που αυτός κατέβαλε διαφυλάσσεται μέχρι το χρόνο παραγραφής της χρήσης μέσα στην οποία το έλαβε.

Τα ανωτέρω εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις που οι συναλλαγές πραγματοποιούνται μέσω εμπορικών αντιπροσώπων ή εισπρακτόρων, κ.λπ

6) Εξαιρέσεις σε περιπτώσεις συναλλαγών, που διενεργούνται σε ημέρες και ώρες μη λειτουργίας των τραπεζών ή που για αντικειμενικούς λόγους δεν είναι δυνατή η εξόφληση με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής

Σε περιπτώσεις συναλλαγών, που διενεργούνται σε ημέρες και ώρες μη λειτουργίας των τραπεζών ή που για αντικειμενικούς λόγους δεν είναι δυνατή η εξόφληση με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής και καταβάλλονται σε μετρητά ή παραδίδονται συναλλαγματικές οι οποίες εξοφλούνται εκτός τραπεζικού συστήματος, προκειμένου η δαπάνη να αναγνωρισθεί φορολογικά από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης, πρέπει :

α) Η εταιρεία που παρέχει την υπηρεσία ή πουλάει τα αγαθά, υποχρεούται να καταθέσει εντός δύο (2) εργάσιμων ημερών από την έκδοση του παραστατικού (απόδειξη είσπραξης μετρητών ή παραλαβής συναλλαγματικών εκτός τραπεζικού συστήματος) σε τραπεζικό λογαριασμό που τηρεί σε οποιαδήποτε αναγνωρισμένη τράπεζα ή πιστωτικό οργανισμό το ποσό των μετρητών που εισέπραξε.

β) Ο λόγος της αδυναμίας εξόφλησης με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής πρέπει να αναγράφεται πάνω στο σώμα του στοιχείου του Κ.Φ.Α.Σ. και να αποδεικνύεται με οποιοδήποτε πρόσφορο μέσο.

Πρακτικά αυτό σημαίνει ότι αναγνωρίζεται και μία δαπάνη η οποία εξοφλήθηκε με μετρητά, εφόσον ο προμηθευτής που έλαβε τα μετρητά προβεί στις ανωτέρω ενέργειες (α) και (β)

7) Εξαιρέσεις λόγω της « Τραπεζικής Αργίας » [Αφορούσε το χρονικό διάστημα : 28 Ιουνίου 2015 έως και 19 Ιουλίου 2015]

[Τραπεζική αργία ορίστηκε σύμφωνα με το άρθρο Πρώτο της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου της 28ης Ιουνίου 2015, η χρονική περίοδος από 28 Ιουνίου έως και 6 Ιουλίου 2015. Παρατάθηκε μέχρι την 8η Ιουλίου σύμφωνα με την Γ.Δ.Ο.Π.0000937ΕΞ2015/Χ.Π. 2255/6.7.2015, στη συνέχεια μέχρι την 13η Ιουλίου 2015 με την Γ.Δ.Ο.Π.0000945ΕΞ 2015/Χ.Π. 2261/8.7.2015 μέχρι την 15η Ιουλίου με την Γ.Δ.Ο.Π.0000966 ΕΞ2015/Χ.Π. 2297/13.6.2015 με την ΠΝΠ της 14.7.2015 μέχρι την 16η Ιουλίου 2015 και τέλος με την Γ.Δ.Ο.Π. 0000989 ΕΞ2015/Χ.Π.2314/16.7.2015 μέχρι την 19η Ιουλίου]

Οι δαπάνες που αφορούν σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών και εξοφλούνται κατά το χρονικό διάστημα από 28 Ιουνίου και έως τη λήξη της προβλεπόμενης από την Π.Ν.Π. «Τραπεζική αργία βραχείας διάρκειας» (ΦΕΚ 65Α'/28.06.2015) τραπεζικής αργίας, χωρίς τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα κατά παρέκκλιση των διατάξεων της περ. β' του άρθρου 23 του ν. 4172/2013. Τα ανωτέρω εφαρμόζονται για την εξόφληση τιμολογίων και γενικά στοιχείων που έχουν εκδοθεί ως και την 28.06.2015. (ΠΟΛ.1143/3.7.2015)

Τα αναφερόμενα στην ΠΟΛ.1143/3.7.2015 εγκύκλιό μας σχετικά με την έκπτωση των δαπανών που αφορούν σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών και εξοφλούνται στη διάρκεια της προβλεπόμενης από την Π.Ν.Π. (ΦΕΚ 65Α'/28.06.2015) τραπεζικής αργίας χωρίς τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, κατά παρέκκλιση των διατάξεων της περ. β' του άρθρου 23 του ν. 4172/2013, ισχύουν και κατά το χρονικό διάστημα ισχύος κάθε μεταγενέστερης παράτασης της διάρκειας της αργίας αυτής. (ΠΟΛ.1153/15.7.2015) .

8) Εξαιρέσεις εξόφλησης λογαριασμών ηλεκτρικού ρεύματος και νερού με μετρητά.

Με απόφαση της, (Αριθ. πρωτ.: [ΔΕΑΦ Β 1069397 ΕΞ 2016/26.4.2016](#)) η Φορολογική Διοίκηση ΑΝΑΚΑΛΕΣΕ προηγούμενη απόφαση της [ΔΕΑΦΒ 1139502 ΕΞ 2015/26.10.2015](#)

Σύμφωνα με την νέα απόφαση ισχύουν τα εξής :

« 5. Η εξόφληση των υπόψη δαπανών στα ταμεία (γκισέ) των επιχειρήσεων δεν θέτει εν αμφιβόλω τη διενέργεια πραγματικής ως προς το ύψος συναλλαγής, αφού οι εν λόγω επιχειρήσεις εκδίδουν παραστατικά με βάση καθορισμένη τιμολογιακή πολιτική και γενικούς όρους συναλλαγών στους οποίους προσχωρεί ο καταναλωτής. 6. Κατόπιν των ανωτέρω και για τη διευκόλυνση πλήθους συναλλαγών των καταναλωτών, **οι δαπάνες για την προμήθεια ηλεκτρικού ρεύματος και νερού που εξοφλούνται στα ταμεία (γκισέ) των επιχειρήσεων καθώς και στα συμβεβλημένα καταστήματα που πραγματοποιούν εισπράξεις για λογαριασμό τους**, εφόσον αποδεικνύονται από τα κατάλληλα δικαιολογητικά τα οποία φέρουν τα στοιχεία του πελάτη, με την παρούσα γίνεται δεκτό ότι αναγνωρίζονται φορολογικά ως εκπιπτόμενες επιχειρηματικές δαπάνες **από το χρόνο έναρξης ισχύος του ν.4172/2013**, μη εφαρμοζομένων των διατάξεων της περ. β' του [άρθρου 23](#) του ν. [4172/2013](#) και ανακαλούμενων των όσων αναφέρονται στο αριθ. πρωτ. [ΔΕΑΦΒ 1139502 ΕΞ 2015/26.10.2015](#) έγγραφό μας.» (Απόφαση : [ΔΕΑΦ Β 1069397 ΕΞ 2016/26.4.2016](#))

Γ. Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ « ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥ ΜΕΣΟΥ ΠΛΗΡΩΜΗΣ »

1) Η έννοια του « τραπεζικού μέσου πληρωμής»

Ως τραπεζικό μέσο πληρωμής, προκειμένου για την εφαρμογή των κοινοποιούμενων διατάξεων, νοείται:

- Η κατάθεση σε τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή, είτε με μετρητά είτε με μεταφορά μεταξύ λογαριασμών (έμβασμα),
- Η χρήση χρεωστικών ή πιστωτικών καρτών της εταιρείας που πραγματοποιεί την πληρωμή,
- Η έκδοση τραπεζικής επιταγής της επιχείρησης,
- Η εκχώρηση επιταγών τρίτων,
- Η χρήση συναλλαγματικών οι οποίες εξοφλούνται μέσω τραπέζης,
- Η χρήση ταχυδρομικής επιταγής – ταχυπληρωμής ή η κατάθεση σε λογαριασμό πληρωμών των Ελληνικών Ταχυδρομείων
- Η καταβολή σε λογαριασμό πληρωμών του προμηθευτή, που τηρείται σε ιδρύματα πληρωμών κατά την έννοια του [ν3862/2010](#), σε ιδρύματα έκδοσης ηλεκτρονικού χρήματος (πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών του [ν3862/2010](#)) είτε με μετρητά είτε με μεταφορά μεταξύ λογαριασμών πληρωμών (έμβασμα)
- Η καταβολή σε λογαριασμό πληρωμών του προμηθευτή, που τηρείται στο πιστωτικό ίδρυμα «PayPal (Europe) S.ar.l. et Cie, S.C.A.».

2) Εξόφληση δαπάνης, μέσω « τραπεζικού λογαριασμού» τρίτου.

« Από τη γραμματική διατύπωση των διατάξεων προκύπτει, ότι ο νόμος απαιτεί η εξόφληση να γίνεται με τραπεζικό μέσο πληρωμής, προκειμένου να αποδεικνύεται η ύπαρξη και η πραγματοποίηση της συναλλαγής, χωρίς να κάνει διάκριση ως προς το πρόσωπο του καταβάλλοντος, ούτε να θέτει ως προϋπόθεση όπως το πρόσωπο στο οποίο ανήκει ο λογαριασμός μέσω του οποίου εξοφλούνται οι σχετικές δαπάνες να είναι και αυτό που είχε τη σχετική απαίτηση από τον καταβάλλοντα (άμεσα

αντισυμβαλλόμενος).

Κατόπιν των ανωτέρω, σε περίπτωση εξόφλησης σε τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή – πιστωτή από τρίτο πρόσωπο (ημεδαπό ή αλλοδαπό), το οποίο, κατ' εντολή της επιχείρησης, εξοφλεί τη σχετική υποχρέωση προς απόσβεση ισόποσης υποχρέωσης αυτού προς αυτή, η σχετική δαπάνη εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης, αρκεί να αποδεικνύεται με βάση τα κατάλληλα στοιχεία (τραπεζικά παραστατικά ή άλλα έγγραφα) η εξόφληση του προμηθευτή καθώς και ο λόγος εξόφλησης των δαπανών από τον τρίτο.

Ομοίως, σε περίπτωση που, με βάση τα ανωτέρω, η εξόφληση γίνεται, κατ' εντολή της επιχείρησης, από τρίτο, πελάτη της, προς απόσβεση δικής του υποχρέωσης από αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών από την επιχείρηση, η σχετική δαπάνη αναγνωρίζεται προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα του τρίτου με τις ίδιες ως άνω προϋποθέσεις και εφόσον πληρούνται και οι λοιπές προϋποθέσεις που τίθενται για την εκπαιστικότητα των δαπανών με τις διατάξεις του ν. [4172/2013](#), παρόλο που ο τραπεζικός λογαριασμός στον οποίο κατατέθηκαν τα μετρητά ή μεταφέρθηκαν τα σχετικά εμβάσματα δεν ανήκει σε πρόσωπο έναντι του οποίου υφίστατο και η σχετική υποχρέωση. ([ΠΟΛ.1055/26.4.2016](#))

3) Τράπεζα στην οποία τηρείται ο «Λογαριασμός»

Διευκρινίζεται ότι για την εξασφάλιση του δικαιώματος έκπτωσης μιας δαπάνης, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της περ. β' του [άρθρου 23](#) του ν. [4172/2013](#), η καταβολή μπορεί να γίνεται και σε τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή σε αλλοδαπή τράπεζα, του νόμου μη διακρίνοντος. ([ΠΟΛ.1055/26.4.2016](#))

4) Είδος «Λογαριασμού»

Σε περίπτωση που ο δικαιούχος των αμοιβών είναι φυσικό πρόσωπο που δεν ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα αρκεί η καταβολή σε απλό λογαριασμό.

Δ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΩΝ ΔΗΛΩΣΕΩΝ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΞΟΦΛΗΣΗΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΣΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΕΤΟΣ ΧΩΡΙΣ «ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΜΕΣΟ ΠΛΗΡΩΜΗΣ»

Οι δαπάνες που έχουν πραγματοποιηθεί εντός του φορολογικού έτους αλλά δεν έχουν εξοφληθεί στο έτος αυτό, κρίνονται οριστικά, ως προς την εκπαιστικότητά τους, στο φορολογικό έτος που θα λάβει χώρα η εξόφληση αυτών. Στην περίπτωση που στο έτος εξόφλησης των δαπανών διαπιστωθεί ότι οι δαπάνες αυτές εξοφλήθηκαν χωρίς να γίνει χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής (π.χ. με μετρητά), η επιχείρηση υποχρεούται να υποβάλλει τροποποιητική δήλωση του φορολογικού έτους εντός του οποίου πραγματοποιήθηκε η συναλλαγή, προσθέτοντας τα ποσά αυτών των δαπανών ως θετική λογιστική διαφορά.

Δηλαδή η επιχείρηση εκπίπτει κανονικά την δαπάνη στο έτος (π.χ 2014) που καταχώρησε το παραστατικό της δαπάνης και φυσικά δεν χρειάζεται η πληρωμή της στο ίδιο έτος . Εφόσον όμως η εξόφληση της οφειλής στο επόμενο έτος 2015 , έγινε χωρίς τον προβλεπόμενο τρόπο τότε θα πρέπει να υποβάλλει τροποποιητική δήλωση για το έτος 2014.

Ιδιαίτερα αναλυτικό για το θέμα αυτό είναι και το άρθρο του **Κωνσταντίνου Δημ. Γραβιά** «[Εξόφληση τιμολογίων άνω των 500 ευρώ σε διαφορετικό φορολογικό έτος από την ημερομηνία έκδοσής τους](#)»

Ε. ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΠΑΝΗΣ ΜΕ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΥ ΤΡΟΠΟΥ ΔΕΝ ΣΥΝΕΠΑΓΕΤΑΙ ΚΑΤ' ΑΡΧΗΝ ΕΙΚΟΝΙΚΟΤΗΤΑ

Η μη εξόφληση των ως άνω δαπανών με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής δεν συνιστά, από μόνη της, εικονικότητα ως προς τη συναλλαγή και δεν έχει ως αποτέλεσμα τον προσδιορισμό του εισοδήματος σύμφωνα με τις διατάξεις του [άρθρου 28](#) του ιδίου νόμου, εφόσον δεν συντρέχουν και άλλοι λόγοι.

ΣΤ. ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΝΤΥΠΩΝ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΛΟΓΩ ΕΞΟΦΛΗΣΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ ΜΕ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΥ ΤΡΟΠΟΥ

α) Καταρχήν προσδιορίζονται οι εξοφλήσεις των προμηθευτών, οι οποίες δεν έγιναν με τον προβλεπόμενο από το άρθρο 23 περ. β, τρόπο. Τα ποσά των περιπτώσεων αυτών διαχωρίζονται σε τρεις κατηγορίες :

i) Εξοφλήσεις προμηθευτών, τα παραστατικά δαπανών των οποίων, επιβάρυναν το αποτέλεσμα της Χρήσης και για τις οποίες πρέπει να γίνει η κατάλληλη φορολογική αναμόρφωση στην φορολογική δήλωση της χρήσης.

ii) Εξοφλήσεις προμηθευτών (π.χ παγίων), τα παραστατικά δαπανών των οποίων επιβάρυναν το αποτέλεσμα της Χρήσης μόνο κατά ένα μέρος (μέσω των αποσβέσεων) και για τις οποίες πρέπει να γίνει η κατάλληλη φορολογική αναμόρφωση στην φορολογική δήλωση της χρήσης, αλλά και των επομένων. Δηλαδή σε περίπτωση που η αγορά ενός παγίου δεν εξοφλήθηκε με τον « προβλεπόμενο τρόπο», η φορολογική αναμόρφωση πρέπει να αφορά μόνο το ποσό των αποσβέσεων της Χρήσης και αντίστοιχα στις επόμενες Χρήσεις πρέπει να αναμορφωθούν φορολογικά οι αποσβέσεις που αντιστοιχούν στο πάγιο αυτό

iii) Εξοφλήσεις προμηθευτών, τα παραστατικά δαπανών των οποίων επιβάρυναν το αποτέλεσμα προηγούμενων Χρήσεων και άρα στην περίπτωση αυτή πρέπει να προβούμε σε υποβολή τροποποιητικής δήλωσης που αφορά την προηγούμενη χρήση, με σχετική φορολογική αναμόρφωση.

β) Στις περιπτώσεις που με τον ίδιο προμηθευτή υπάρχουν συναλλαγές άνω αλλά και κάτω των 500 ευρώ, χρήσιμο θα είναι (για την αποφυγή προστριβών σε φορολογικό έλεγχο), σε κάθε πληρωμή με μετρητά να αναγράφουμε τα στοιχεία του παραστατικού (τιμολογίου κ.λ.π), που εξοφλούμε

γ) Η « διαφορά» αυτή μεταξύ « λογιστικής βάσης» και «φορολογικής βάσης», που προκύπτει θεωρείται μόνιμη και άρα δεν συμπληρώνεται ο «Πίνακας Κ» του εντύπου Ε3, αλλά η «ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗΣ» και συγκεκριμένα ο **κωδικός 2002** « Δαπάνη για αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών άνω 500 ευρώ χωρίς την χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής (περ. β' του άρθρου 23 »

<https://www.taxheaven.gr>

ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ

Σύμφωνα με το Άρθρο 30. Απλοποιήσεις και απαλλαγές, του Ν. 4308/2014, ισχύουν μεταξύ άλλων και τα εξής :

« 3. Οι οντότητες της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου (Οι πολύ μικρές οντότητες της παραγράφου 2(γ) του άρθρου 1), των οποίων ο ετήσιος καθαρός κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει το ποσό των 150.000 ευρώ από πωλήσεις αγαθών, δύνανται να μην διενεργούν απογραφή των αποθεμάτων τους και να αντιμετωπίζουν τις αγορές της περιόδου ως έξοδο.

4. Οι οντότητες της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου που επιλέγουν να διενεργήσουν απογραφή για τον προσδιορισμό των αποτελεσμάτων μιας περιόδου, ενώ δεν διενεργούσαν, υποχρεούνται σε διενέργεια απογραφής για τις τρεις (3) τουλάχιστον επόμενες ετήσιες περιόδους.

5. Όταν οι οντότητες της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου επιλέγουν να διενεργήσουν φυσική απογραφή στο τέλος της περιόδου, ενώ δεν διενεργούσαν, για τον υπολογισμό του κόστους πωληθέντων της ίδιας περιόδου το απόθεμα έναρξης θεωρείται μηδέν.

6. Όταν οι οντότητες της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου επιλέγουν σε μια περίοδο να παύσουν να διενεργούν φυσική απογραφή, ενώ διενεργούσαν, το απόθεμα τέλους της τελευταίας περιόδου δεν λαμβάνεται υπόψη στον υπολογισμό των αποτελεσμάτων της πρώτης περιόδου στην οποία δεν διενεργείται απογραφή.

.....
14. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων δύναται να καθορίζονται ειδικές απλουστεύσεις και απαλλαγές σε ό,τι αφορά στην τήρηση λογιστικών αρχείων (βιβλίων) και στην έκδοση λογιστικών στοιχείων (παραστατικών) για κατηγορίες οντοτήτων με κριτήρια το μέγεθος ή το είδος της δραστηριότητας ή τον τρόπο ή τον τόπο άσκησης αυτής και εφόσον διασφαλίζεται ο προσδιορισμός της φορολογητέας ύλης. »

Με βάση τις δυνατότητες της προηγούμενης παρ. 14, εκδόθηκε η κατωτέρω απόφαση :

ΠΟΛ.1019/16.1.2015

Απαλλαγή ορισμένων κατηγοριών οντοτήτων που εφαρμόζουν απλογραφικό λογιστικό σύστημα στην τήρηση λογιστικών αρχείων (βιβλίων) από την τήρηση αρχείου αποθεμάτων και τη διενέργεια φυσικής απογραφής

αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

1. Οι αναφερόμενες στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου οντότητες που εμπίπτουν στην παράγραφο 2γ του άρθρου 1 του Ν. 4308/2014, όταν κατατάσσονται στην κατηγορία των πολύ μικρών οντοτήτων του άρθρου 2 του ίδιου νόμου και εκ του λόγου αυτού συντάσσουν μόνο Κατάσταση Αποτελεσμάτων (απλογραφικό λογιστικό σύστημα), δύνανται να μη διενεργούν φυσική απογραφή των αποθεμάτων τους στο τέλος της ετήσιας περιόδου (φορολογικό έτος) καθώς και να μην τηρούν το αρχείο της παραγράφου 4 του άρθρου 4 του Ν. 4308/2014.

2. Η δυνατότητα της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου παρέχεται όταν η οντότητα έχει ως κύριο αντικείμενο των εργασιών της (άνω του 50% του συνόλου του καθαρού κύκλου εργασιών από πώληση αγαθών) μία από τις

παρακάτω δραστηριότητες:

2.11. Εμπορία νωπών και κατεψυγμένων ιχθύων (πώληση λιανική ή κυρίως λιανική).
2.12. Οπωρολαχανοπώλης (πώληση λιανική ή κυρίως λιανική).
2.32. Αγρότες (ειδικού και κανονικού καθεστώτος Φ.Π.Α.) και αγροτικές εκμεταλλεύσεις.
2.41. Κρεοπώλες (πώληση λιανική ή κυρίως λιανική).
2.42. Εκμεταλλευτής περιπτέρου.
2.43. Πωλήσεις οπωρολαχανικών, νωπών αλιευμάτων και λοιπών αγροτικών προϊόντων αποκλειστικά στις κινητές λαϊκές αγορές ή πλανοδίως, καθώς και ο αγρότης που πωλεί τα προϊόντα παραγωγής του από λαϊκές αγορές.

3. Μια οντότητα θεωρείται ότι πωλεί κυρίως λιανικά (κυρίως λιανική πώληση) όταν οι πωλήσεις σε ιδιώτες καταναλωτές υπερβαίνουν το 50% του συνόλου του καθαρού κύκλου εργασιών από πώληση αγαθών.

.....

Άρθρο 3

Η παρούσα ισχύει για το φορολογικό έτος (περίοδο) 2015 και εφεξής.

.....

Άρα ο Αγρότης που τηρεί απλογραφικά βιβλία, δεν υποχρεούται να διενεργήσει απογραφή, ακόμα και όταν ξεπερνά το όριο των 150.000 ευρώ.

ΟΠΕΚΕΠΕ

ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ 2016-2017 /

ΟΔΗΓΙΕΣ Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.

Στις 14 Οκτωβρίου 2016, ο ΟΠΕΚΕΠΕ δημοσίευσε την υπ. αριθμ. 142869 εγκύκλιο με θέμα: «Δικαιολογητικά έγγραφα για την καλλιεργητική περίοδο 2016-2017».

Στην εγκύκλιο δίνονται διευκρινήσεις σχετικά με τα παραστατικά που πρέπει να προσκομίστούν από τους γεωργούς που επιθυμούν να καλλιεργήσουν εκτάσεις με καλλιέργειες οι οποίες, απαιτούν πιστοποιημένο σπόρο.

Συγκεκριμένα, ζητείται να προσκομίζουν οι ενδιαφερόμενοι:

- ✓ Τιμολόγιο και καρτέλες πιστοποιημένου σπόρου ή
- ✓ Απόδειξη λιανικής και καρτέλες πιστοποιημένου σπόρου.

Πότε όμως προσκομίζεται το κάθε ένα από αυτά;

Σύμφωνα με τους τελευταίους νόμους και διατάξεις, οι αγρότες του κανονικού αλλά και αυτοί του ειδικού καθεστώτος, είναι **υποχρεωμένοι** να προσκομίζουν τιμολόγιο. Έχει δημιουργηθεί παρανόηση όμως, όσον αφορά τα παραστατικά για το ποιος πρέπει να προσκομίσει τι.

Να πούμε λοιπόν εδώ ότι οι αγρότες του ειδικού καθεστώτος αντιμετωπίζονται όπως και οι αγρότες του κανονικού, έχουν τις ίδιες υποχρεώσεις όσον αφορά τις συγκεντρωτικές καταστάσεις τιμολογίων.

Συμπερασματικά έχουμε δύο κατηγορίες:

1. Προσκομίζουν τιμολόγιο:

- Οι αγρότες του κανονικού καθεστώτος.
- Οι αγρότες του ειδικού καθεστώτος.
- Οι διάφοροι επαγγελματίες οι οποίοι έχουν μεν την κύρια δραστηριότητα τους (λογιστές, μηχανικοί, γιατροί, έμποροι, φαρμακοποιοί κλπ), ταυτόχρονα δε, έχουν δηλώσει στη ΔΟΥ ως δευτερεύουσα δραστηριότητα τις αγροτικές καλλιέργειες.
- Γενικότερα, όλοι όσοι καλλιεργούν κι έχουν δηλώσει τη δραστηριότητα τους αυτή στο Μητρώο της Δ.Ο.Υ.

2. Προσκομίζουν απόδειξη λιανικής:

- Οι υπάλληλοι (ιδιωτικοί ή δημόσιοι),
- Οι συνταξιούχοι από οποιοδήποτε ταμείο.
- Οι διάφοροι επαγγελματίες οι οποίοι έχουν μεν την κύρια δραστηριότητα τους (λογιστές, μηχανικοί, γιατροί, έμποροι, φαρμακοποιοί κλπ), ΔΕΝ ,ΕΧΟΥΝ ΟΜΩΣ δηλώσει στη ΔΟΥ ως δευτερεύουσα δραστηριότητα τις αγροτικές τους καλλιέργειες
- Όλοι όσοι καλλιεργούν και ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ δηλώσει τη δραστηριότητα αυτή στο μητρώο της Δ,Ο,Υ,

Οι εκδότες των παραστατικών αυτών (έμποροι αγροτικών εφοδίων, γεωπόνοι κλπ) θα πρέπει να ενημερώνονται από τους παραγωγούς κάθε κατηγορίας για την φορολογική τους εικόνα προκειμένου να τους κατατάξουν στην αντίστοιχη κατηγορία. Η υποχρέωση υποβολής των συγκεντρωτικών καταστάσεων σχεδόν από

τους πάντες, δημιουργεί προβλήματα στους ελέγχους και στις διασταυρώσεις. Τα προβλήματα αυτά μοιραία θα μεταφερθούν στους αντισυμβαλλόμενους προμηθευτές και παραγωγούς. Γι αυτό θα πρέπει οι παραγωγοί να είναι προσεκτικοί και να ζητούν τα ανάλογα παραστατικά, διευκολύνοντας τον εαυτό τους αλλά και τους προμηθευτές τους.

Τρεις μέρες μετά, στις 17 Οκτωβρίου, υπήρξε και νέα ανακοίνωση από τον ΟΠΕΚΕΠΕ, (αρ. πρωτ. 2276/115341) με την οποία δίνονται οδηγίες σχετικά με τη χορήγηση βεβαίωσης ΜΑΑΕ στους ενδιαφερόμενους

Ορίζεται ότι οι ενδιαφερόμενοι οι οποίοι δεν έχουν υποχρέωση να υποβάλλουν φορολογική δήλωση, μπορούν να προσκομίζουν υπεύθυνη δήλωση στην οποία θα δηλώνουν ότι δεν είναι υπόχρεοι υποβολής φορολογικής δήλωσης, η οποία θα πρέπει να έχει το γνήσιο της υπογραφής.

Επισημαίνω ότι είναι ελάχιστες οι περιπτώσεις όπου δεν υποβάλλει κάποιος φορολογική δήλωση από την 01.01.14 και μετά. Πιο συγκεκριμένα δηλώνει:

Δεν είμαι υπόχρεος σε υποβολή Φορολογικής Δήλωσης για το οικονομικό έτος 2015 διότι κατά το φορολογικό έτος 2014:

- ☐ Δεν είχα ετήσιο πραγματικό ή τεκμαρτό εισόδημα φορολογούμενο ή απαλλασσόμενο.
- ☐ Αποτελούσα εξαρτώμενο μέλος βάσει του άρθρου 11 του Ν.4172/2013 με ετήσιο φορολογητέο εισόδημα που δεν υπερέβη το ποσόν των **3.000** ευρώ .
- ☐ Υπήρξα κάτοικος εξωτερικού χωρίς πραγματικό ή τεκμαρτό εισόδημα στην Ελλάδα.
- ☐ Ήμουν κεκαρμένος μοναχός με εισόδημα που δεν υπερέβη το ποσόν των **9.500** ευρώ.

Χρειάζεται προσοχή στην περίπτωση αυτή διότι, το γεγονός ότι κάποιος δεν έχει κάνει δήλωση δεν σημαίνει απαραίτητα ότι είχε το δικαίωμα της επιλογής αυτής. Και η υποβολή μιας τέτοιας υπεύθυνης δήλωσης χωρίς να έχεις το δικαίωμα της απαλλαγής, μπορεί να δημιουργήσει προβλήματα στα δικαιώματα και κατ' επέκταση στη λήψη των επιδοτήσεων.

Κλείνοντας, να επιστήσω την προσοχή σε όλους τους δικαιούχους εξισωτικών αποζημιώσεων, συνδεδεμένων και λοιπών επιδοτήσεων, είτε αυτές είναι του 2016, (αναμένεται ενός των ημερών να κατατεθεί μέρος τους), είτε παλαιότερων ετών οι οποίες καταβάλλονται τώρα. Πρέπει να μεριμνήσουν να ενημερώσουν το λογιστή

τους ώστε να γίνουν οι συμπληρωματικές δηλώσεις που απαιτούνται για το κάθε έτος που ανήκουν οι επιδοτήσεις αυτές. Ειδικά θα υπάρχει εκκρεμότητα την οποία θα βρουν μπροστά τους πιθανόν πολύ άμεσα, αφού ως γνωστόν έχει γίνει η διασύνδεση της Γ.Γ.Δ.Ε. μ τον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.

«SITE ΟΠΕΚΕΠΕ: ΔΕΝ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ ΕΚ ΝΕΟΥ ΕΓΓΡΑΦΗ»

Δεν χρειάζεται να βγάλουν οι δικαιούχοι νέους κωδικούς για να μπορούν να μπαίνουν στον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. Με τους κωδικούς του Taxis Net μπορούν να βλέπουν ότι έβλεπαν μέχρι τώρα. Κρίθηκε σκόπιμο για διασφάλιση προσωπικών δεδομένων, ταυτόχρονα όμως με τον τρόπο αυτό, φαίνονται τα πάντα από τον ΟΠΕΚΕΠΕ στη ΓΓΔΕ.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

Παράδειγμα 1ο:

Φορολογούμενος (κατ' επάγγελμα αγρότης) με ένα εξαρτώμενο τέκνο αποκτά εισοδήματα από ατομική επιχειρηματική δραστηριότητα (που δεν υπάγεται στην ασφάλιση του Ο.Γ.Α.) ποσού 7.000,00€ και από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα ποσού 15.000,00€. Ο φόρος που θα προκύψει για αυτόν, θα υπολογιστεί βάσει των παρακάτω:

		<u>Επεξηγήσεις</u>
Εισόδημα από επιχ. δραστηριότητα	7.000,00	
Εισόδημα από αγροτική δραστηριότητα	15.000,00	
Σύνολο εισοδήματος	22.000,00	7.000 + 15.000

Φόρος για το εισόδημα από επιχ. δραστηριότητα βάσει κλίμακας	1.540,00	7.000 X 22%
Φόρος για το εισόδημα από αγροτική δραστηριότητα βάσει κλίμακας (αυτοτελώς)	3.300,00	15.000 X 22%
Σύνολο φόρου για όλα τα εισοδήματα	4.840,00	1.540 + 3.300 (αντί ποσού 4.980,00€ αν φορολογούταν με την κλίμακα στο άθροισμα όλων των εισοδημάτων του)
Εξαρτώμενα τέκνα φορολογούμενου	1	
Εισόδημα στο οποίο δικαιούται μείωση βάσει εξαρτ. τέκνων (άρθρου 16)	15.000,00	εισόδημα από αγροτική δραστηριότητα
Μέγιστη δικαιούμενη μείωση φόρου βάσει εξαρτ. τέκνων (άρθρου 16)	1.950,00	για φορολογούμενο με ένα εξαρτώμενο τέκνο
Τελικό ποσό μείωσης φόρου βάσει εξαρτ. τέκνων (άρθρου 16)	1.950,00	για το αγροτικό εισόδημα και έως 20.000,00€ υπάρχει περιορισμός στο φόρο που αναλογεί, που στο παράδειγμα αυτό δεν ισχύει καθώς αυτός (αναλογούν) είναι μεγαλύτερος από την μέγιστη μείωση (15.000 X 22% = 3.300)
Σύνολο φόρου για όλο το εισόδημα	2.890,00	4.840 - 1.950

Παράδειγμα 2ο:

Φορολογούμενος (κατ' επάγγελμα αγρότης) με δύο εξαρτώμενα τέκνα αποκτά εισοδήματα από ατομική επιχειρηματική δραστηριότητα (που δεν υπάγεται στην ασφάλιση του Ο.Γ.Α.) ποσού 6.000,00€, από μισθωτές εργασίες ποσού 2.000,00€ και από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα ποσού 11.000,00€. Ο φόρος που θα προκύψει για αυτόν, θα υπολογιστεί βάσει των παρακάτω:

		Επεξηγήσεις
Εισόδημα από επιχ. δραστηριότητα	6.000,00	
Εισόδημα από μισθωτές εργασίες	2.000,00	

Εισόδημα από αγροτική δραστηριότητα	11.000,00	
Σύνολο εισοδήματος	19.000,00	6.000 + 2.000 + 11.000
Φόρος για τα εισοδήματα από επιχ. δραστηριότητα και μισθωτές εργασίες βάσει κλίμακας	1.760,00	$6.000 + 2.000 = 8.000 \times 22\%$
Φόρος για το εισόδημα από αγροτική δραστηριότητα βάσει κλίμακας (αυτοτελώς)	2.420,00	$11.000 \times 22\%$
Σύνολο φόρου για όλα τα εισοδήματα	4.180,00	$1.760 + 2.420$
Εξαρτώμενα τέκνα φορολογούμενου	2	
Εισόδημα στο οποίο δικαιούται μείωση βάσει εξαρτ. τέκνων (άρθρου 16)	13.000,00	άθροισμα εισοδημάτων αγροτικής δραστηριότητας και μισθωτών εργασιών
Μέγιστη δικαιούμενη μείωση φόρου βάσει εξαρτ. τέκνων (άρθρου 16)	2.000,00	για φορολογούμενο με δύο εξαρτώμενα τέκνα
Τελικό ποσό μείωσης φόρου βάσει εξαρτ. τέκνων (άρθρου 16)	2.000,00	για το άθροισμα του αγροτικού εισοδήματος και μισθωτών εργασιών και έως 20.000,00€ υπάρχει περιορισμός στο φόρο που αναλογεί, που στο παράδειγμα αυτό δεν ισχύει καθώς αυτός (αναλογούν) είναι μεγαλύτερος από την μέγιστη μείωση ($13.000 \times 22\% = 2.860$)

Σύνολο φόρου για όλο το εισόδημα	2.180,00	4.180 - 2.000
----------------------------------	----------	---------------

Παράδειγμα 3ο:

Φορολογούμενος με δύο εξαρτώμενα τέκνα αποκτά εισοδήματα από ατομική επιχειρηματική δραστηριότητα (που υπάγεται στην ασφάλιση του Ο.Γ.Α.) ποσού 8.000,00€, από μισθωτές εργασίες ποσού 4.000,00€ και από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα ποσού 8.000,00€. Ο φόρος που θα προκύψει για αυτόν, θα υπολογιστεί βάσει των παρακάτω:

		Επεξηγήσεις
Εισόδημα από επιχ. δραστηριότητα	8.000,00	
Εισόδημα από μισθωτές εργασίες	4.000,00	
Εισόδημα από αγροτική δραστηριότητα	8.000,00	
Σύνολο εισοδήματος	20.000,00	8.000 + 4.000 + 8.000
Φόρος για τα εισοδήματα από επιχ. δραστηριότητα και μισθωτές εργασίες βάσει κλίμακας	2.640,00	$8.000 + 4.000 = 12.000 \times 22\%$
Φόρος για το εισόδημα από αγροτική δραστηριότητα βάσει κλίμακας (αυτοτελώς)	1.760,00	$8.000 \times 22\%$
Σύνολο φόρου για όλα τα εισοδήματα	4.400,00	$2.640 + 1.760$
Εξαρτώμενα τέκνα φορολογούμενου	2	
Εισόδημα στο οποίο δικαιούται μείωση βάσει εξαρτ. τέκνων (άρθρου 16)	12.000,00	άθροισμα εισοδημάτων αγροτικής δραστηριότητας και μισθωτών εργασιών

Μέγιστη δικαιούμενη μείωση φόρου βάσει εξαρτ. τέκνων (άρθρου 16)	2.000,00	για φορολογούμενο με δύο εξαρτώμενα τέκνα
Τελικό ποσό μείωσης φόρου βάσει εξαρτ. τέκνων (άρθρου 16)	2.000,00	για το άθροισμα του αγροτικού εισοδήματος και μισθωτών εργασιών και έως 20.000,00€ υπάρχει περιορισμός στο φόρο που αναλογεί, που στο παράδειγμα αυτό δεν ισχύει καθώς αυτός (αναλογούν) είναι μεγαλύτερος από την μέγιστη μείωση (12.000 X 22% = 2.640)
Σύνολο φόρου για όλο το εισόδημα	2.400,00	4.400 - 2.000

Παράδειγμα 4ο:

Φορολογούμενος με δύο εξαρτώμενα τέκνα αποκτά εισοδήματα από ατομική επιχειρηματική δραστηριότητα (που υπάγεται στην ασφάλιση του Ο.Γ.Α.) ποσού 5.000,00€, από μισθωτές εργασίες ποσού 17.000,00€ και από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα ποσού 12.000,00€. Ο φόρος που θα προκύψει για αυτόν, θα υπολογιστεί βάσει των παρακάτω:

		Επεξηγήσεις
Εισόδημα από επιχ. δραστηριότητα	5.000,00	
Εισόδημα από μισθωτές εργασίες	17.000,00	

Εισόδημα από αγροτική δραστηριότητα	12.000,00	
Σύνολο εισοδήματος	34.000,00	5.000 + 17.000 + 12.000
Φόρος για τα εισοδήματα από επιχ. δραστηριότητα και μισθωτές εργασίες βάσει κλίμακας	4.980,00	4.400 (20.000 X 22%) + 580 (2.000 X 29%) [σύνολο εισοδήματος των δύο αυτών κατηγοριών 22.000,00€]
Φόρος για το εισόδημα από αγροτική δραστηριότητα βάσει κλίμακας (αυτοτελώς)	2.640,00	12.000 X 22%
Σύνολο φόρου για όλα τα εισοδήματα	7.620,00	4.980 + 2.640
Εξαρτώμενα τέκνα φορολογούμενου	2	
Εισόδημα στο οποίο δικαιούται μείωση βάσει εξαρτ. τέκνων (άρθρου 16)	29.000,00	άθροισμα εισοδημάτων αγροτικής δραστηριότητας και μισθωτών εργασιών
Μέγιστη δικαιούμενη μείωση φόρου βάσει εξαρτ. τέκνων (άρθρου 16)	2.000,00	για φορολογούμενο με δύο εξαρτώμενα τέκνα

Τελικό ποσό μείωσης φόρου βάσει εξαρτ. τέκνων (άρθρου 16)	1.910,00	για άθροισμα εισοδημάτων από αγροτική δραστηριότητα και μισθωτές εργασίες πάνω από 20.000,00€ περιορισμός του ποσού της μείωσης κατά 10 € ανά 1000 € εισοδήματος και συγκεκριμένα εδώ, περιορισμός μείωσης για το ποσό των 9.000€ (29.000 - 20.000) κατά 90,00€ (10 / 1000 X 9.000 = 90) με αποτέλεσμα η τελική μείωση να διαμορφώνεται σε 1.910,00€ (2.000 - 90)
Σύνολο φόρου για όλο το εισόδημα	5.710,00	7.620 - 1.910

Παράδειγμα 5ο:

Φορολογούμενος (όχι κατ' επάγγελμα αγρότης) με τρία εξαρτώμενα τέκνα αποκτά εισοδήματα από ατομική επιχειρηματική δραστηριότητα (που δεν υπάγεται στην ασφάλιση του Ο.Γ.Α.) ποσού 12.000,00€, από μισθωτές εργασίες ποσού 9.000,00€ και από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα ποσού 3.000,00€. Ο φόρος που θα προκύψει για αυτόν, θα υπολογιστεί βάσει των παρακάτω:

		Επεξηγήσεις
Εισόδημα από επιχ. δραστηριότητα	12.000,00	
Εισόδημα από μισθωτές εργασίες	9.000,00	

Εισόδημα από αγροτική δραστηριότητα	3.000,00	
Σύνολο εισοδήματος	24.000,00	12.000 + 9.000 + 3.000
Φόρος για τα εισοδήματα από επιχ. δραστηριότητα και μισθωτές εργασίες βάσει κλίμακας	4.690,00	4.400 (20.000 X 22%) + 290 (1.000 X 29%) [σύνολο εισοδήματος των δύο αυτών κατηγοριών 21.000,00€]
Φόρος για το εισόδημα από αγροτική δραστηριότητα βάσει κλίμακας (αυτοτελώς)	660,00	3.000 X 22%
Σύνολο φόρου για όλα τα εισοδήματα	5.350,00	4.690 + 660
Εξαρτώμενα τέκνα φορολογούμενου	3	
Εισόδημα στο οποίο δικαιούται μείωση βάσει εξαρτ. τέκνων (άρθρου 16)	9.000,00	μόνο στο εισόδημα από μισθωτές εργασίες καθώς δεν είναι κατ' επάγγελμα αγρότης και η επιχειρηματική του δραστηριότητα δεν υπάγεται στον Ο.Γ.Α.
Μέγιστη δικαιούμενη μείωση φόρου βάσει εξαρτ. τέκνων (άρθρου 16)	2.100,00	για φορολογούμενο με τρία εξαρτώμενα τέκνα
Τελικό ποσό μείωσης φόρου βάσει εξαρτ. τέκνων (άρθρου 16)	1.980,00	για εισόδημα από μισθωτές εργασίες έως 20.000,00€ υπάρχει περιορισμός στο φόρο που αναλογεί και συγκεκριμένα εδώ στα 1.980,00€ (9.000 X 22%)

Σύνολο φόρου για όλο το εισόδημα	3.370,00	5.350 - 1.980
----------------------------------	----------	---------------

Σημείωση: Στα παραπάνω παραδείγματα δεν έχουν υπολογιστεί τυχόν παρακράτηση φόρου μισθωτών εργασιών, προκαταβολή φόρου για τον φόρο που προκύπτει από επιχειρηματική ή αγροτική δραστηριότητα, ειδική εισφορά αλληλεγγύης κ.λπ.

ΣΥΓΚΡΙΣΗ «ΝΕΩΝ» και «ΠΑΛΙΩΝ» ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΩΝ

Στον κατωτέρω πίνακα παρουσιάζονται τα ποσά του φόρου και η σύγκρισή τους με το προηγούμενο φορολογικό καθεστώς :

ΚΕΡΔΟΣ (ΕΣΟΔΑ - ΕΞΟΔΑ)	(1) ΦΟΡΟΣ "ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΑ ΑΓΡΟΤΗ" ΜΕ ΔΥΟ ΠΑΙΔΙΑ.	(1) ΦΟΡΟΣ "ΜΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΑ ΑΓΡΟΤΗ"	(3) ΦΟΡΟΣ ΜΕ ΤΟ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟ ΣΥΣΤΗΜΑ [ΚΕΡΔΟΣ ΕΠΙ 13%]	(4) ΔΙΑΦΟΡΑ ΦΟΡΟΥ [(1) - (3)]	(5) ΔΙΑΦΟΡΑ ΦΟΡΟΥ [(2) - (3)]	(6) ΠΟΣΟΣΤΟ ΦΟΡΟΥ ΓΙΑ "ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΑ ΑΓΡΟΤΗ" (ΝΕΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ)	(7) ΠΟΣΟΣΤΟ ΦΟΡΟΥ ΓΙΑ "ΜΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΑ ΑΓΡΟΤΗ" (ΝΕΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ)
1.000,00	0,00	220,00	130,00	-130,00	90,00	0,00%	22,00%
2.000,00	0,00	440,00	260,00	-260,00	180,00	0,00%	22,00%
3.000,00	0,00	660,00	390,00	-390,00	270,00	0,00%	22,00%
4.000,00	0,00	880,00	520,00	-520,00	360,00	0,00%	22,00%
5.000,00	0,00	1.100,00	650,00	-650,00	450,00	0,00%	22,00%
6.000,00	0,00	1.320,00	780,00	-780,00	540,00	0,00%	22,00%
7.000,00	0,00	1.540,00	910,00	-910,00	630,00	0,00%	22,00%
8.000,00	0,00	1.760,00	1.040,00	-1.040,00	720,00	0,00%	22,00%
9.000,00	0,00	1.980,00	1.170,00	-1.170,00	810,00	0,00%	22,00%
9.090,00	0,00	1.999,80	1.181,70	-1.181,70	818,10	0,00%	22,00%
10.000,00	200,00	2.200,00	1.300,00	-1.100,00	900,00	2,00%	22,00%
15.000,00	1.300,00	3.300,00	1.950,00	-650,00	1.350,00	8,67%	22,00%
17.000,00	1.740,00	3.740,00	2.210,00	-470,00	1.530,00	10,24%	22,00%
20.000,00	2.400,00	4.400,00	2.600,00	-200,00	1.800,00	12,00%	22,00%
25.000,00	3.900,00	5.850,00	3.250,00	650,00	2.600,00	15,60%	23,40%
30.000,00	5.400,00	7.300,00	3.900,00	1.500,00	3.400,00	18,00%	24,33%
35.000,00	7.300,00	9.150,00	4.550,00	2.750,00	4.600,00	20,86%	26,14%
40.000,00	9.200,00	11.000,00	5.200,00	4.000,00	5.800,00	23,00%	27,50%
45.000,00	11.500,00	13.250,00	5.850,00	5.650,00	7.400,00	25,56%	29,44%
50.000,00	13.800,00	15.500,00	6.500,00	7.300,00	9.000,00	27,60%	31,00%

Από την ανάλυση του ανωτέρω «Πίνακα» προκύπτουν δύο βασικά συμπεράσματα :

α) Κερδισμένοι των αλλαγών είναι οι «κατ' επάγγελμα αγρότες», για εισοδήματα (κέρδη) έως 20.000 ευρώ.

β) Χαμένοι των αλλαγών είναι : β_α) οι « μη κατ' επάγγελμα αγρότες», αφού στην καλύτερη περίπτωση, ο συντελεστής φορολογίας τους αυξάνεται κατά 9 (22-13) ποσοστιαίες μονάδες και β_β) οι «κατ' επάγγελμα αγρότες», με εισοδήματα (κέρδη) άνω των 30.000 ευρώ.

ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Αρθρο 67. Υποβολή της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων και καταβολή του φόρου

... 3. Η δήλωση υποβάλλεται μέχρι και την 30ή Απριλίου του αμέσως επόμενου φορολογικού έτους. Σε περίπτωση που ο φορολογούμενος αποβιώσει ή μεταφέρει την κατοικία του στο εξωτερικό, η δήλωση υποβάλλεται από τους κατά περίπτωση υπόχρεους, καθ' όλη τη διάρκεια του φορολογικού έτους και συνοδεύεται από δικαιολογητικά και στοιχεία που καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών. Εξαιρετικά, τα φυσικά πρόσωπα που συμμετέχουν σε νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες που τηρούν απλογραφικά βιβλία, μπορούν να υποβάλλουν δήλωση φορολογίας εισοδήματος μέχρι το πρώτο δεκαπενθήμερο του επόμενου μήνα από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων.

ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Η Προκαταβολή του Φόρου Εισοδήματος στις Δηλώσεις του 2017 (κέρδη 2016), θα ανέβει από το **75%, του φόρου στο 100%.**

Η προκαταβολή φόρου υπολογίζεται μετά την μείωση φόρου στο καθαρό αγροτικό εισόδημα και όχι πριν από αυτή.

Ανακοίνωση με την οποία δίνει διευκρινίσεις για την προκαταβολή του φόρου εισοδήματος των αγροτών κατά κύριο επάγγελμα, εξέδωσε την 30/11/2016 , η υφυπουργός Οικονομικών Κατερίνα Παπανάτσιου.

«Για τη συντριπτική πλειονότητα των κατά κύριο επάγγελμα αγροτών όχι μόνο δεν θα υπάρξει αυξημένη προκαταβολή φόρου για τα εισοδήματα του 2016 αλλά θα πάρουν και επιστροφή της προκαταβολής φόρου του προηγούμενου έτους. Για τους κατά κύριο επάγγελμα αγρότες η μείωση φόρου που ισχύει από φέτος είναι από 1.900 έως 2.100 ευρώ ανάλογα με τον αριθμό των προστατευόμενων τέκνων. Δηλαδή το αφορολόγητο για τους κατά κύριο επάγγελμα αγρότες κυμαίνεται από 8.636,40 έως 9.545,50 €.

Αντίθετα με τους ισχυρισμούς ορισμένων σημερινών δημοσιευμάτων, η προκαταβολή φόρου υπολογίζεται μετά την μείωση φόρου στο καθαρό αγροτικό εισόδημα και όχι πριν από αυτή. Συνεπώς οι υπολογισμοί που έχουν κάνει είναι λανθασμένοι.

Σε περίπτωση που δεν προκύπτει φόρος εισοδήματος, δηλαδή για καθαρό αγροτικό εισόδημα χαμηλότερο ή ίσο με το αφορολόγητο όριο, είναι αυτονόητο ότι δεν υπολογίζεται προκαταβολή.

Για όσες περιπτώσεις προκύπτει φόρος για καταβολή (εννοείται μετά την μείωση φόρου) τότε οφείλεται προκαταβολή που ανέρχεται στο 100% του φόρου. Αλλά για τα εισοδήματα του έτους 2016 θα αφαιρεθεί η προκαταβολή του έτους 2015 που έχει υπολογιστεί με 75%.

Αυτό σημαίνει ότι ένας κατά κύριο επάγγελμα αγρότης με καθαρό αγροτικό εισόδημα 9.000 ευρώ και δύο παιδιά το 2016 θα λάβει ως επιστροφή φόρου ολόκληρη την προκαταβολή που κατέβαλε πέρυσι. Από τα δεδομένα των φορολογικών δηλώσεων του έτους 2015 στην περίπτωση αυτή ανήκει το συντριπτικά μεγαλύτερο ποσοστό των κατά κύριο επάγγελμα αγροτών. Αλλά και ένας αγρότης που είχε καθαρό αγροτικό εισόδημα 19.000 ευρώ και τις δύο χρονιές, θα πληρώσει φόρο κατά 290 ευρώ χαμηλότερο (2180 ευρώ φέτος έναντι 2470 ευρώ πέρυσι) ενώ η προκαταβολή φόρου θα ανέλθει στα 327,50 ευρώ μετά τον συμψηφισμό της προκαταβολής για τα περυσινά εισοδήματα».

ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ & ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ **ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ**

Οι επιδοτήσεις λαμβάνονται υπόψη για φορολόγηση στο έτος που αφορούν. Στην περίπτωση που αυτό καθίσταται αδύνατο, τότε μπορούν να φορολογηθούν στο έτος είσπραξης.

Μέχρι τις 20 Δεκεμβρίου ανακοινώθηκε από τον ΟΠΕΚΕΠΕ ότι θα καταβληθούν η εξόφληση της βασικής ενίσχυσης και οι εξισωτικές αποζημιώσεις. Εφόσον υλοποιηθεί η ανακοίνωση αυτή, αναμένεται μία μεγάλη ανάσα για τους δικαιούχους παραγωγούς, ο οποίοι περιμένουν πώς και πώς τα χρήματα αυτά, για να μπαλώσουν μερικές από τις τρύπες που τους έχει δημιουργήσει η οικονομική ασφυξία των τελευταίων μηνών.

Παράλληλα, δίνεται η δυνατότητα στους φοροτεχνικούς να σχηματίσουν μια πιο σαφή εικόνα για το τελικό ποσό προς φορολόγηση των αγροτών, γιατί οι επιδοτήσεις παίζουν σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση της εικόνας αυτής.

Με αφορμή λοιπόν το γεγονός αυτό, επαναφέρω το θέμα των συμπληρωματικών δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος, τον τρόπο υποβολής τους και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται και πρέπει να προσκομίσουμε.

Το μεγαλύτερο πρόβλημα δημιουργείται από την αντίδραση που υπάρχει σε πολλές ΔΟΥ, σχετικά με τα παραστατικά που πρέπει να προσκομίσουμε όταν πρόκειται να υποβάλουμε συμπληρωματικές δηλώσεις για επιδοτήσεις.

Θυμίζω ότι η ΠΟΛ.1116/10.06.15 ορίζει ξεκάθαρα: «Οι αγροτικές επιδοτήσεις λαμβάνονται υπόψη για φορολόγηση στο έτος που αφορούν. Στην περίπτωση που αυτό καθίσταται αδύνατο τότε μπορούν να φορολογηθούν στο έτος είσπραξης».

Αντιπαραθέσεις

Αφού αυτό είναι τόσο εμφανές, γιατί άραγε δημιουργείται πρόβλημα στις ΔΟΥ και υπάρχουν οι αντιπαραθέσεις κατά την παραλαβή των συμπληρωματικών

δηλώσεων; Το όλο μπερδεμα προκύπτει από το με **Αρ.Πρ.: ΔΕΑΦ Α 1083185 ΕΞ**

2016 / 01.06.16 έγγραφο, σύμφωνα με το οποίο: Από πολλές ΔΟΥ μας έχει γνωστοποιηθεί ότι συχνά κάποιοι φορολογούμενοι προσκομίζουν διάφορα έντυπα σχετικά με τις καταβληθείσες αγροτικές επιδοτήσεις, όπως π.χ. απλή εκτύπωση σε excel από το site του ΟΠΕΚΕΠΕ όπου εκεί υπάρχει διαφορετική απεικόνιση των

καταβληθεισών αγροτικών επιδοτήσεων από αυτή που αναγράφεται στις επίσημες βεβαιώσεις που χορηγεί ο ΟΠΕΚΕΠΕ.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, διευκρινίζεται ότι οι βεβαιώσεις που καλύπτουν τις ανάγκες υποβολής της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, είναι οι επίσημες βεβαιώσεις εφορίας φορολογικού έτους 2014 ή 2015 που εκδίδει επίσημα ο ΟΠΕΚΕΠΕ κατόπιν συνεννόησης με την υπηρεσία μας.

Να δούμε γιατί το εν λόγω έγγραφο είναι ανεφάρμοστο στην πράξη: Παραγωγός εισέπραξε στις 30 Νοεμβρίου 2016 ποσό εξισωτικής αποζημίωσης 5.000,00€ η οποία αφορά το έτος 2014. Σύμφωνα με την ΠΟΛ.1116/16, θα πρέπει να υποβάλουμε συμπληρωματική δήλωση για το φορολογικό έτος 2014. Κι επειδή έχει παρέλθει η δυνατότητα ηλεκτρονικής υποβολής, τη συμπληρωματική δήλωση πρέπει να την υποβάλουμε στη ΔΟΥ.

Στις περιπτώσεις αυτές, προσκομίζουμε μαζί με το έντυπο της συμπληρωματικής δήλωσης και τα δικαιολογητικά εξαιτίας των οποίων υποχρεούμαστε στην υποβολή της συμπληρωματικής. Στην προκειμένη περίπτωση, έχουμε την εξισωτική αποζημίωση των 5.000,00€, για την οποία όμως δεν έχουμε βεβαίωση του ΟΠΕΚΕΠΕ. Αρα τι κάνουμε; Έχουμε δύο επιλογές:

- 1. Να υποβάλουμε συμπληρωματική δήλωση με βάση την εκτύπωση από τον ΟΠΕΚΕΠΕ της αναλυτικής κατάστασης πληρωμών.**
- 2. Να περιμένουμε τον Μάρτιο του 2017, διάστημα κατά το οποίο υπολογίζουμε ότι θα είναι έτοιμη η βεβαίωση του ΟΠΕΚΕΠΕ η οποία θα περιλαμβάνει τις επιδοτήσεις που δόθηκαν εντός του έτους 2016.**

Εύλογα δημιουργούνται οι εξής απορίες: Ποιος από τους υπαλλήλους των ΔΟΥ θα αναλάβει την ευθύνη να με υποχρεώσει να κάνω τη συμπληρωματική δήλωση τον Μάρτιο του 2017, ενώ έχει έρθει εις γνώσιν μου η ύπαρξη της εξισωτικής αποζημίωσης σήμερα;

Σε πολλές ΔΟΥ επικαλούνται το εν λόγω απαντητικό έγγραφο του ΥΠΟΙΚ, το οποίο (κατά την άποψή τους) τους υποχρεώνει να παραλαμβάνουν συμπληρωματικές δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος με δικαιολογητικό τις βεβαιώσεις του ΟΠΕΚΕΠΕ για φορολογική χρήση: Η εκτύπωση που προσκομίζουμε και περιέχει την ανάλυση των πληρωμών δεν προκύπτει μέσα από το site της ίδιας υπηρεσίας; Αν θεωρούν

ότι το έγγραφο αυτό είναι ψευδές, γιατί δεν καλούν την υπηρεσία του ΟΠΕΚΕΠΕ προκειμένου να ελέγχουν την ορθότητά του;

Κάποιοι έχουν επικαλεστεί στο παρελθόν ότι η βεβαίωση του ΟΠΕΚΕΠΕ έχει σφραγίδα και υπογραφή. Θέλουν να τους εκτυπώσω την αναλυτική κατάσταση πληρωμών σε word ή excel έχοντας στο τέλος της, την ίδια σφραγίδα και την ίδια υπογραφή; Ή δεν το γνωρίζουν οι μηχανογράφοι των ΔΟΥ ότι γίνεται αυτό;

.....

Φορο-οδηγός για τις επιδοτήσεις

Οι επιδοτήσεις πρέπει να φορολογούνται στον χρόνο εισπραχής τους. Μόνο τότε θα σταματήσει η βιομηχανία παραγωγής συμπληρωματικών δηλώσεων

Οι αγροτικές επιδοτήσεις αντιμετωπίζονται φορολογικά με τρεις διαφορετικούς τρόπους:

1. Επιδοτήσεις οι οποίες αφορούν τα έτη μέχρι τις 31/12/13.
2. Επιδοτήσεις που αφορούν τα έτη 2014 & 2015.
3. Επιδοτήσεις που αφορούν τα έτη από το 2016 και μετά.

(1) Επιδοτήσεις που εισπράχθηκαν έως τις 31/12/2013

Μέχρι και τη χρήση 2013, οι επιδοτήσεις καταχωρίζονταν σε συγκεκριμένους κωδικούς στη φορολογική δήλωση του δικαιούχου. Κάποιες από αυτές κάλυπταν τεκμήρια και κάποιες όχι. Επιδοτήσεις οι οποίες αφορούν τα έτη 2013 και 2012 δεν καλύπτουν σε καμία περίπτωση τίποτε απολύτως όσον αφορά το πόθεν έσχες των δικαιούχων. Δηλώνονται στους κωδικούς 477 / 478, με βάση τη βεβαίωση του ΟΠΕΚΕΠΕ. Για τα έτη 2008-2011, η βεβαίωση του ΟΠΕΚΕΠΕ εμφάνιζε τις επιδοτήσεις διαχωρισμένες σε δύο κατηγορίες: σε συνδεδεμένες και μη συνδεδεμένες με την παραγωγή. Για τα έτη 2007 και πίσω, μέχρι και τη χρονιά που εισπράχθηκε από τους δικαιούχους η πρώτη επιδότηση στη μορφή που γνωρίζουμε, στο σύνολό τους δηλώνονταν στους κωδικούς 659/660 (ανάλογα αν η καλλιέργεια ήταν στη σύζυγο ή στον σύζυγο) και κάλυπταν φορολογικά εξ ολοκλήρου τα τεκμήρια. Όλα τα παραπάνω τελείωσαν στις 31/12/13.

(2) Επιδοτήσεις που εισπράχθηκαν για τα έτη 2014 & 2015

Στον ν. 4328/15 άρθρο 2 §1, ορίζεται ότι: «1. Στο τέλος της πρώτης παραγράφου του άρθρου 21 του Κ.Φ. Ε. προστίθεται νέο εδάφιο ως εξής: «Ειδικά, για τους ασκούντες ατομική αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα, οι αγροτικές ενισχύσεις και επιδοτήσεις που χορηγούνται στα πλαίσια της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής, περιλαμβάνονται στον προσδιορισμό του κέρδους από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα μόνο κατά το μέρος των ενισχύσεων και επιδοτήσεων που υπερβαίνει τα δώδεκα χιλιάδες (12.000) ευρώ, οι δε αγροτικές αποζημιώσεις στο σύνολό τους, δεν συνυπολογίζονται?».

Από 01/01/'14 εφαρμόζεται πλέον καινούργιος τρόπος υπολογισμού, αφού όλες οι επιδοτήσεις προστίθενται στα έσοδα και φορολογούνται.

Για τις χρονιές αυτές, όλες οι επιδοτήσεις αθροίζονται (ενιαία ενίσχυση, συνδεδεμένες ενισχύσεις, εξισωτικές αποζημιώσεις, μέτρο 112 ενίσχυσης νέων αγροτών, επιδότηση βιολογικής καλλιέργειας, κ.λπ.) και το ποσό που υπερβαίνει τις 12.000,00€, προστίθεται στον τζίρο από την αγροτική δραστηριότητα και φορολογείται.

(3) Επιδοτήσεις που εισπράττονται από 01/01/16 και μετά

Σύμφωνα με το ν. 4387/12.05.16 άρθρο 112 §3: «3. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 4172/2013 αντικαθίσταται ως εξής: «Ειδικά, για τους ασκούντες ατομική αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα, στον προσδιορισμό του κέρδους από επιχειρηματική δραστηριότητα περιλαμβάνονται εκ των άμεσων ενισχύσεων του Πυλώνα Ι της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής, όπως αυτές ορίζονται, μόνο η βασική ενίσχυση καθώς και, κατά το ποσό που υπερβαίνουν τις δώδεκα χιλιάδες (12.000) ευρώ, οι πράσινες και συνδεδεμένες ενισχύσεις.

Οι αγροτικές αποζημιώσεις στο σύνολό τους δεν περιλαμβάνονται στον προσδιορισμό του κέρδους από επιχειρηματική δραστηριότητα...».

Παρατηρούμε τα εξής:

- Η βασική ενίσχυση φορολογείται από το 1ο ευρώ.
- Φορολογούνται οι συνδεδεμένες, η βασική ενίσχυση και το πράσινισμα.
- **Αυτό σημαίνει ότι όλες οι επιδοτήσεις οι οποίες ρητά δεν αναφέρονται, απαλλάσσονται της φορολόγησης (;;;;).**

Δεν πρέπει βέβαια να ξεχνάμε το βασικό θέμα προβληματισμού της εποχής, που είναι η υποβολή των συμπληρωματικών δηλώσεων στις Δ.Ο.Υ.

Στις 01/06/16 εκδόθηκε ένα έγγραφο ως απάντηση σε ερώτημα που τέθηκε σχετικά με τον χρόνο φορολόγησης των επιδοτήσεων.

Η απάντηση λέει ότι πρέπει να προσκομίζεται η βεβαίωση του ΟΠΕΚΕΠΕ στις Δ.Ο.Υ. όταν υποβάλλουμε συμπληρωματική δήλωση για να προσθέσουμε επιδοτήσεις. Δηλαδή, αν θελήσω να πάω σήμερα μία συμπληρωματική του 2014, πρέπει να προσκομίσω τη βεβαίωση του ΟΠΕΚΕΠΕ, αλλιώς η Δ.Ο.Υ. δεν μπορεί να παραλάβει τη δήλωση.

Η απάντηση που δίνεται έρχεται σε πλήρη αντίθεση με τον νόμο 4172/13 και την ΠΟΛ.1116, στα οποία αναφέρονται τα αυτονόητα: «4. Οι αγροτικές επιδοτήσεις κατά το μέρος που υπερβαίνουν το όριο των 12.000 ευρώ λαμβάνονται υπόψη κατά τον προσδιορισμό του κέρδους από ατομική αγροτική δραστηριότητα σύμφωνα με τα ανωτέρω στο έτος που αφορούν».

Δηλαδή: εισπράττει κάποιος σήμερα επιδότηση 4000€ η οποία αφορά το έτος 2014. Και η οποία δεν δόθηκε στο προβλεπόμενο χρονικό διάστημα εξαιτίας π.χ. αδυναμίας εντοπισμού στον χάρτη. Εάν πάω να δώσω τη δήλωση με τη βεβαίωση που γράφει το απαντητικό έγγραφο του υπουργείου, πολύ απλά δεν μπορώ να δώσω συμπληρωματική δήλωση.

Ο λόγος; Επειδή είναι αδύνατο. Η βεβαίωση αποτυπώνει αθροιστικά τις επιδοτήσεις που εισέπραξαν οι δικαιούχοι. Π.χ. Στο παράδειγμά μας, αν ο άνθρωπος αυτός είχε εισπράξει στις 17/12/'14 4.000€ και 4.000€ στις 15/10/16. Αν προσκομίσω τη βεβαίωση, η βεβαίωση περιλαμβάνει το σύνολο 8.000€. Δηλαδή θα πρέπει να φορολογήσω ξανά ποσά τα οποία έχουν ήδη φορολογηθεί; Όχι, βέβαια.

Και για να ξεκαθαρίσουμε και κάτι ακόμη: το εν λόγω έγγραφο της 01/06/16 μπορεί να είναι δεσμευτικό για τους υπαλλήλους της Δ.Ο.Υ., όχι όμως και για τους φορολογούμενους.

Οι συμπληρωματικές δηλώσεις θα πρέπει να υποβάλλονται με βάση την κατάσταση πληρωμών των επιδοτήσεων, διότι μόνο εκεί ξεχωρίζει (σύμφωνα πάντα με την ημερομηνία πληρωμής), ποιες επιδοτήσεις συμπεριλήφθησαν στην αρχική και ποιες πρέπει να συμπεριλάβουμε στην συμπληρωματική.

Θα συνεχίσω να ασχολούμαι με τις επιδοτήσεις, μέχρι να γίνει κατανοητό ότι οι επιδοτήσεις πρέπει να φορολογούνται στο χρόνο είσπραξης τους. Μόνο τότε θα σταματήσει η βιομηχανία παραγωγής συμπληρωματικών δηλώσεων και οι αντεγκλήσεις με τους υπαλλήλους των Δ.Ο.Υ.

.....

Συμπληρωματικές δηλώσεις λόγω επιδοτήσεων

Οι επιδοτήσεις αυτές θα είναι το μεγαλύτερο κομμάτι της βασικής ενίσχυσης του έτους 2016, εξισωτικές αποζημιώσεις παραγωγών οι οποίοι δικαιώθηκαν στις όποιες ενστάσεις υπέβαλαν, ενδεχομένως κάποια ποσά βιολογικών καλλιεργειών προηγούμενων ετών κ.λπ. Το σημερινό άρθρο όμως δεν έχει να κάνει με το ποιες επιδοτήσεις θα καταβληθούν και πότε, αλλά με τον τρόπο φορολογικής τους αντιμετώπισης.

Η **ΠΟΛ.1116/10.06.15** ορίζει ξεκάθαρα τα παρακάτω: «§Α4: οι αγροτικές επιδοτήσεις λαμβάνονται υπόψη για φορολόγηση στο έτος που αφορούν. Στην περίπτωση που αυτό καθίσταται αδύνατο, τότε μπορούν να φορολογηθούν στο έτος είσπραξης. Τέλος, οι επιδοτήσεις που αφορούν χρήσεις πριν το 2014 και εισπράχθηκαν μετά την 01.01.14, θα δηλώνονται στα αντίστοιχα έτη με συμπληρωματικές δηλώσεις, συνοδευόμενες από τις αντίστοιχες βεβαιώσεις που να πιστοποιούν σε ποιο έτος ανήκουν». Για να δούμε αναλυτικά τι μας λέει η εν λόγω διάταξη. Υποθέτουμε ότι όλες οι επιδοτήσεις των κάτωθι παραδειγμάτων καταβλήθηκαν στους δικαιούχους στις 20 Οκτωβρίου 2016:

• **Περίπτωση 1η:** Είσπραξη επιδότησης βιολογικής καλλιέργειας έτους 2013.

Θα κάνουμε συμπληρωματική δήλωση φορολογίας εισοδήματος για το έτος 2013 (οικονομικό έτος 2014), θα προστεθεί το ποσό της επιδότησης στους κωδικούς 477/478, δεν καλύπτει τεκμήρια (ποτέ ο κωδικός δεν μπορούσε να καλύψει τεκμήρια), η δήλωση θα υποβληθεί χειρόγραφα στη ΔΟΥ και δεν επιβάλλεται πρόστιμο.

• **Περίπτωση 2η:** Είσπραξη εξισωτικής αποζημίωσης έτους 2014.

Θα κάνουμε συμπληρωματική δήλωση φορολογίας εισοδήματος για το έτος 2014 (φορολογικό έτος 2014, από τη χρονιά αυτή έχει αλλάξει η ονομασία και πλέον από οικονομικό έχουμε φορολογικό έτος), το ποσό της επιδότησης θα προστεθεί στα έσοδα του έτους 2014 και θα γίνει επανυπολογισμός των καθαρών κερδών του

έτους αυτού, η δήλωση θα υποβληθεί χειρόγραφα στη ΔΟΥ και δεν επιβάλλεται πρόστιμο. Δεν απαιτείται υποβολή τροποποιητικής περιοδικής δήλωσης ΦΠΑ.

• **Περίπτωση 3η:** Είσπραξη βασικής ενίσχυσης έτους 2015.

Θα κάνουμε συμπληρωματική δήλωση φορολογίας εισοδήματος για το έτος 2015 (φορολογικό έτος 2015), το ποσό της επιδότησης θα προστεθεί στα έσοδα του έτους 2015 και θα γίνει επανυπολογισμός των καθαρών κερδών του έτους αυτού, η δήλωση θα υποβληθεί χειρόγραφα στη ΔΟΥ και δεν επιβάλλεται πρόστιμο. Δεν απαιτείται υποβολή τροποποιητικής περιοδικής δήλωσης ΦΠΑ.

Να τονίσουμε το πιο σημαντικό: στη συγκεκριμένη περίπτωση, επειδή η βασική ενίσχυση παίζει ρόλο στον προσδιορισμό της υποχρέωσης για ένταξη στο κανονικό καθεστώς ή όχι, θα πρέπει να γνωρίζουμε ότι το ποσό της βασικής ενίσχυσης που θα εισπράξει κάποιος σήμερα για το έτος 2015, δεν τον υποχρεώνει να ενταχθεί στο κανονικό καθεστώς με ημερομηνία 01.0.1.15, αλλά εφόσον πληροί ένα από τα δύο κριτήρια ένταξης, τότε αυτό θα γίνει την 01.01 του επόμενου έτους.

Υπάρχουν πολλές και διαφορετικές μορφές επιδότησης που μου είναι αδύνατο να τις περιγράψω στο παρόν, σε κάθε περίπτωση όμως κινούνται στο πλαίσιο της περιγραφής των ανωτέρω παραδειγμάτων. Αν όμως θέλαμε να κάνουμε έναν συγκεντρωτικό πίνακα ανακεφαλαιώνοντας, έχουμε τα κάτωθι:

- Οι επιδοτήσεις που αφορούν περιόδους από 31.12.13 και πιο πίσω, δεν υπολογίζονται ούτε φορολογούνται, με την προϋπόθεση ότι θα γίνουν συμπληρωματικές δηλώσεις στο έτος που ανήκουν.
- Οι επιδοτήσεις οι οποίες αφορούν στο διάστημα από 01.01.14 και μετά, προστίθενται με συμπληρωματικές δηλώσεις στα έτη που ανήκουν.
- Σε κάθε περίπτωση δεν επιβάλλεται πρόστιμο για την υποβολή των συμπληρωματικών φορολογικών δηλώσεων, οι οποίες περιλαμβάνουν τις επιδοτήσεις (Αριθ. πρωτ.: ΔΕΑΦ Α 1122149 ΕΞ2016/11.8.2016 με υπογραφή του ΓΓΔΕ κ. Πιτσιλή).

Η υποβολή των συμπληρωματικών δηλώσεων στις ΔΟΥ είναι ένα θέμα που δημιουργεί αντιπαραθέσεις μεταξύ των συναδέλφων και των υπαλλήλων των ΔΟΥ. Η διχογνωμία έγκειται στο ότι ζητείται από τις ΔΟΥ (ευτυχώς ελάχιστες) να προσκομίζουμε μαζί στις συμπληρωματικές δηλώσεις, τις βεβαιώσεις του ΟΠΕΚΕΠΕ στις οποίες να φαίνονται τα ποσά των επιδοτήσεων που δηλώνουμε με τις

συμπληρωματικές. Αυτό όμως είναι αδύνατο να συμβεί διότι αν υποθέσουμε ότι π.χ. έλαβα σήμερα για το 2015 ως επιδότηση το ποσό των 5.000 ευρώ. Επειδή η καταβολή της επιδότησης έγινε το 2016, δεν υπάρχει ακόμη καταγεγραμμένο σε βεβαίωση. Η βεβαίωση του ΟΠΕΚΕΠΕ για το 2016 θα εκδοθεί (λογικά) περίπου στα μέσα του Μάρτη του 2017.

Αδύνατον

Μας ζητάνε επομένως να μην κάνουμε συμπληρωματική σήμερα για το έτος 2015, αλλά να την υποβάλουμε το 2017; Αυτό είναι αδύνατο να συμβεί, να περιμένουμε δηλαδή το 2017, ενώ γνωρίζουμε από σήμερα το ποσό και τον τρόπο. Άρα υποβάλλουμε τις συμπληρωματικές με βάση τις καταστάσεις πληρωμών που εκτυπώνουμε από το site του ΟΠΕΚΕΠΕ, προκειμένου να είμαστε όσον το δυνατόν πιο σύντομα ενήμεροι. Τέλος, οι φοροτεχνικοί δεν μπορούν να γνωρίζουν πότε ο κάθε δικαιούχος εισέπραξε επιδότηση. Αυτό το γνωρίζουν μόνο οι ίδιοι. Γι' αυτό θα πρέπει οι δικαιούχοι να φροντίζουν να ενημερώνουν ότι εισέπραξαν επιδότηση (οποιασδήποτε μορφής), γιατί μπορεί να βρεθούν προ εκπλήξεως αν δεν το κάνουν.

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Η Μηχανογραφική Υπηρεσία Φορολογίας(ΜΥΦ) είναι ένας όρος που κρατάει από το τέλος της δεκαετίας του '70. Αφορούσε τις συγκεντρωτικές καταστάσεις πελατών - προμηθευτών που υποβάλλονταν στις ΔΟΥ, οι οποίες ΔΟΥ, μετά τη λήξη υποβολής τους, τις έστελναν στη ΜΥΦ για έλεγχο και επεξεργασία. Σήμερα έχει αλλάξει ριζικά ο τρόπος υποβολής τους, όμως η ονομασία έχει παραμείνει.

Η υποβολή των συγκεντρωτικών καταστάσεων που αφορούν το 2015 θα πρέπει να γίνει μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου 2016, σύμφωνα με την ΠΟΛ.1240/29.10.15. Η ίδια

ΠΟΛ ορίζει ως καταλυτική ημερομηνία για τη δυνατότητα διασταύρωσης την 30ή Νοεμβρίου 2016.

Ας δούμε αναλυτικά τα σημαντικότερα που πρέπει να προσέχουμε.

1η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ

Φυσικό πρόσωπο που δεν είναι ενταγμένο ούτε στο ειδικό ούτε στο κανονικό καθεστώς.

Πρόκειται συνήθως για μισθωτούς ή συνταξιούχους οι οποίοι ουδέποτε έχουν γραφεί στο μητρώο της ΔΟΥ ως ειδικού καθεστώτος. Συνήθως γιατί έχουν μικρή παραγωγή και δεν δημιουργήθηκε ποτέ η ανάγκη να ζητήσουν επιστροφή ΦΠΑ. Δεν υποβάλλουν καθόλου συγκεντρωτικές καταστάσεις.

2η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ

Αγρότης του ειδικού καθεστώτος.

Οι αγρότες του ειδικού καθεστώτος έχουν υποχρέωση να υποβάλλουν μία ετήσια συγκεντρωτική κατάσταση εξόδων. Μπορεί κάποιος να έχει καταχωρίσει τα παραστατικά εξόδων στο λογιστικό του πρόγραμμα κατά ημερομηνία έκδοσης, άλλος να τα έχει καταχωρίσει με ημερομηνία 31.12.15, σε κάθε περίπτωση η υποβολή των ΜΥΦ εξόδων για τους αγρότες του ειδικού καθεστώτος θα περιλαμβάνουν το διάστημα που θα αναγράφει 01.01.14 - 31.12.14.

Εξαίρεση αποτελούν οι περιπτώσεις αγροτών ειδικού καθεστώτος, οι οποίοι (με απόφαση που έχουν από τη ΔΟΥ αρμοδιότητάς τους) έχουν εκδώσει οι ίδιοι τιμολόγια πώλησης. Υπάρχουν κάποιες τέτοιες περιπτώσεις, οι οποίες όμως είναι ελάχιστες. Στην περίπτωση αυτή υποβάλλουν κανονικά τρίμηνη συγκεντρωτική κατάσταση εσόδων.

3η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ

Αγρότης του κανονικού καθεστώτος.

Για τα έσοδά του θα υποβάλλει καταστάσεις για κάθε τρίμηνο, ενώ για τα έξοδά του θα υποβάλλει μία ετήσια κατάσταση. Στα έσοδά του θα συμπεριλάβει ό,τι θα ελάμβανε υπόψη αν ήταν μια κανονική επιχείρηση. Δεν είναι υποχρεωμένος να συμπεριλάβει τις επιδοτήσεις του ΟΠΕΚΕΠΕ, αφού σύμφωνα με την ΠΟΛ.

1003/31.12.14 §8.1.2:

«Από 01.01.15 8.1.2 Για την είσπραξη αποζημιώσεων, επιδοτήσεων, οικονομικών ενισχύσεων, επιστροφών τόκων, εισφορών και λοιπών συναφών εσόδων δεν προβλέπεται ή έκδοση τιμολογίου από την Οδηγία 2006/112/ΕΕ».

Η μη υποχρέωση έκδοσης τιμολογίου για τις πάσης φύσεως επιδοτήσεις, ενισχύσεις, αποζημιώσεις κ.λπ. δεν σημαίνει ότι απαγορεύεται. Αρα, αν κάποιος για δικούς τους λόγους συνεχίζει να εκδίδει τιμολόγιο για τις επιδοτήσεις, έχει αυτόματα την υποχρέωση να τις συμπεριλάβει στις ΜΥΦ των εσόδων του.

Μπορεί να προβλέπεται ως ελάχιστη υποχρέωση η υποβολή τρίμηνων συγκεντρωτικών καταστάσεων εσόδων και μίας ετήσιας ΜΥΦ εξόδων για τους αγρότες του κανονικού καθεστώτος, αυτό όμως δεν σημαίνει ότι απαγορεύεται να υποβληθούν σε τριμηνιαία βάση και τα έξοδα.

4η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ

Αγρότης του ειδικού καθεστώτος - επαγγελματίας.

Εδώ έχουμε τις εξής υποπεριπτώσεις:

Εστω λοιπόν ένας επαγγελματίας (π.χ. έμπορος υποδημάτων), ο οποίος έχει παράλληλα αγροτική καλλιέργεια και λαμβάνει και κάποιες επιδοτήσεις.

- Στο μητρώο να έχει δηλώσει τη δραστηριότητα εμπορίας υποδημάτων και μόνο.

Τότε:

- i. θα υποβάλλει κανονικά τις τρίμηνες συγκεντρωτικές καταστάσεις για έσοδα και έξοδα της δραστηριότητάς του (εμπορία υποδημάτων).
- ii. Στη ΜΥΦ των εξόδων του 4ου τριμήνου θα συμπεριλάβει όλα τα έξοδα του έτους 2015, που έκανε για την αγροτική του παραγωγή. Μπορεί επίσης να τα συμπεριλάβει και στο κάθε τρίμηνο που ανήκουν, αφού υποβάλλει ούτως ή άλλως τριμηνιαία για τα έξοδά του ως επαγγελματίας από άλλη αιτία.
- iii. Στα έσοδά του δεν θα συμπεριλάβει τίποτε από τις πωλήσεις των αγροτικών του προϊόντων.

- Στο μητρώο να έχει δηλώσει εκτός από τη δραστηριότητα εμπορίας υποδημάτων και δευτερεύουσες δραστηριότητες τα αγροτικά, π.χ. καλλιέργεια δημητριακών, βαμβακιού, καπνού κ.λπ. Τότε:

- i. Στις τρίμηνες συγκεντρωτικές καταστάσεις για έσοδα της δραστηριότητάς του (εμπορία υποδημάτων) θα συμπεριλάβει και τα έσοδα της αγροτικής του δραστηριότητας.

ii. Στη ΜΥΦ εξόδων της εμπορικής δραστηριότητας του 4ου τριμήνου θα συμπεριλάβει όλα τα έξοδα του έτους για την αγροτική δραστηριότητα.

5η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ

Αγρότης του κανονικού καθεστώτος - επαγγελματίας.

- Υποβάλλονται οι συγκεντρωτικές καταστάσεις των εσόδων κάθε τρίμηνο.
- Στις ΜΥΦ των εσόδων συμπεριλαμβάνονται και οι πωλήσεις της επαγγελματικής του δραστηριότητας και οι πωλήσεις των αγροτικών προϊόντων.
- Στις συγκεντρωτικές καταστάσεις των εξόδων συμπεριλαμβάνονται στο 4ο τρίμηνο όλα τα έξοδα του έτους.
- Στην περίπτωση (είναι το πιο πιθανό) που οι καταχωρίσεις των αγροτικών εξόδων έχουν γίνει στην ημερομηνία έκδοσης των παραστατικών, τότε συμπεριλαμβάνονται κανονικά στις τριμηνιαίες ΜΥΦ των εξόδων.

ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

(1) « ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΛΗΡΟΝΟΜΩΝ »

Αριθ. πρωτ.: ΔΕΑΦ Β' 1095061 ΕΞ 2016/ 22.6.2016

Φορολογική μεταχείριση κοινωνίας κληρονόμων που συστάθηκε μετά τον θάνατο αγρότη, με σκοπό την πώληση της αγροτικής παραγωγής του θανόντος

Με αφορμή ερωτήματα που έχουν υποβληθεί στην υπηρεσία μας, αναφορικά με το πιο πάνω θέμα, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

1. Σύμφωνα με τις διατάξεις της περ. ε' του [άρθρου 45](#) του ν. [4172/2013](#), σε φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων υπόκεινται, μεταξύ άλλων,

οι κοινωνίες αστικού δικαίου, οι αστικές κερδοσκοπικές ή μη κερδοσκοπικές εταιρείες, συμμετοχικές ή αφανείς, εφόσον ασκούν επιχείρηση ή επάγγελμα.

2. Με την [ΠΟΛ.1044/10.2.2015](#) εγκύκλιό μας, με την οποία κοινοποιήθηκαν οι διατάξεις των άρθρων 44 - 46 του ν. [4172/2013](#), διευκρινίστηκε, μεταξύ άλλων, ότι όσον αφορά στις κοινωνίες αστικού δικαίου (άρθρο 785 ΑΚ) που ασκούν επιχείρηση ή επάγγελμα, με τις διατάξεις της περ. ε' του [άρθρου 45](#) του ν. [4172/2013](#) αυτές είναι υποκείμενα του φόρου εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων και επομένως, σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές, εφόσον ασκούν επιχείρηση ή επάγγελμα, δηλαδή αποκτούν εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα, υπόκεινται σε φορολογία για τα εισοδήματά τους που προκύπτουν είτε στην Ελλάδα είτε στην αλλοδαπή. Τα προηγούμενα ισχύουν και για τις κοινωνίες κληρονομικού δικαίου (άρθρο 1884 ΑΚ), εφόσον ασκούν επιχείρηση ή επάγγελμα.

3. Επίσης, με τις διατάξεις της [παρ. 2 του άρθρου 58](#) του ν. [4172/2013](#) ορίζεται ότι τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτούν οι αγροτικοί συνεταιρισμοί και οι ομάδες παραγωγών φορολογούνται με συντελεστή δεκατρία τοις εκατό (13%).

4. Εξάλλου, με την [ΠΟΛ.1059/18.3.2015](#) εγκύκλιο μας, με την οποία κοινοποιήθηκαν οι διατάξεις των [άρθρων 47, 57 και 58](#) του ν. [4172/2013](#), διευκρινίστηκε ότι στους αγροτικούς συνεταιρισμούς περιλαμβάνονται ενώσεις αγροτικών συνεταιρισμών, κοινοπραξίες αγροτικών συνεταιριστικών οργανώσεων, κεντρικές συνεταιριστικές ενώσεις, καθώς και αγροτικές εταιρικές συμπράξεις.

Η νομική μορφή των αγροτικών εταιρικών συμπράξεων καθορίζεται από τις διατάξεις του [άρθρου 6](#) του ν. [4015/2011](#) (πλέον [άρθρο 33](#) του ν. [4384/2016](#)), σύμφωνα με τις οποίες οι αγροτικές εταιρικές συμπράξεις αποτελούν ανώνυμες εταιρείες, σύμφωνα με όσα ειδικότερα ορίζονται στις σχετικές διατάξεις.

Επισημαίνεται ότι ο χαρακτηρισμός ενός προσώπου ως αγροτικής εταιρικής συμπράξης δεν εμπίπτει στην αρμοδιότητα της υπηρεσίας μας, αλλά στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

5. Περαιτέρω, με τις διατάξεις του [άρθρου 31](#) του ν. [3986/2011](#) ορίζεται ότι οι επιτηδευματίες και οι ασκούντες ελευθέριο επάγγελμα, εφόσον τηρούν βιβλία Β' ή Γ' κατηγορίας του Κ.Β.Σ., υποχρεούνται σε καταβολή ετήσιου τέλους επιτηδεύματος,

το οποίο ορίζεται σε οκτακόσια (800) ευρώ ή χίλια (1.000) ευρώ ετησίως, ανάλογα με τον πληθυσμό της έδρας που ασκείται η εμπορική επιχείρηση (παρ. 1).

Εξαιρούνται από τις υποχρεώσεις καταβολής του τέλους, εκτός εάν πρόκειται για τουριστικούς τόπους, οι εμπορικές επιχειρήσεις και ελεύθεροι επαγγελματίες που ασκούν τη δραστηριότητα τους σε χωριά με πληθυσμό έως πεντακόσιους (500) κατοίκους και σε νησιά κάτω από τρεις χιλιάδες εκατό (3.100) κατοίκους. Επίσης εξαιρούνται ατομικές εμπορικές επιχειρήσεις και η ατομική άσκηση ελευθέρου επαγγέλματος, εφόσον δεν έχουν παρέλθει πέντε (5) έτη από την πρώτη έναρξη εργασιών, καθώς και οι περιπτώσεις ατομικών επιχειρήσεων εφόσον για τον επιτηδεύματία υπολείπονται τρία (3) έτη από το έτος της συνταξιοδότησης του. Ως έτος συνταξιοδότησης νοείται το 65ο έτος της ηλικίας (παρ. 3).

6. Περαιτέρω, με την [ΠΟΛ.1053/17.2.2014](#) εγκύκλιό μας, σχετικά με την απαλλαγή από το τέλος επιτηδεύματος των αγροτών κατά τα πρώτα πέντε (5) έτη από την ημερομηνία τήρησης βιβλίων και ένταξης τους στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ, διευκρινίστηκε ότι για τους αγρότες του ειδικού καθεστώτος ΦΠΑ που θα τηρήσουν βιβλία και θα ενταχθούν στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ για πρώτη φορά, η ημερομηνία μεταβολής θα θεωρείται ως πρώτη έναρξη και από την ημερομηνία αυτή και για τα επόμενα πέντε (5) έτη θα εξαιρούνται από την επιβολή του τέλους επιτηδεύματος. Ομοίως, θα εξαιρούνται όσοι αγρότες τηρήσουν βιβλία και ενταχθούν στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ και έχουν κλείσει το 62ο έτος της ηλικίας τους.

7. Με τις διατάξεις του άρθρου 1710 ΑΚ ορίζεται ότι κατά το θάνατο του προσώπου η περιουσία του ως σύνολο (κληρονομία) περιέρχεται από το νόμο ή από διαθήκη σε ένα ή περισσότερα πρόσωπα (κληρονόμοι), ενώ με τις διατάξεις του άρθρου 1884 ΑΚ ορίζεται ότι αν οι κληρονόμοι είναι περισσότεροι, η κληρονομία γίνεται κοινή κατά το λόγο της μερίδας του καθενός. Αν δεν ορίζει διαφορετικά ο νόμος στην κοινωνία των συγκληρονόμων εφαρμόζονται οι γενικές διατάξεις για την κοινωνία.

8. Από τα στοιχεία που έχουν τεθεί υπόψη της υπηρεσίας μας προκύπτει ότι μετά από τον θάνατο αγρότη, που είχε ενταχθεί στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ, συστάθηκε κοινωνία κληρονόμων με σκοπό την ολοκλήρωση των καλλιεργητικών εργασιών και την πώληση της αγροτικής παραγωγής του θανόντος. Επίσης, με βάση όσα έχουν

γίνει γνωστά στην υπηρεσία μας, προκύπτει ότι ο αγρότης απαλλασσόταν από την επιβολή τέλους επιτηδεύματος, καθώς δεν είχαν παρέλθει πέντε έτη από την ημερομηνία ένταξής του στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ.

9. Μετά από όλα όσα αναφέρθηκαν πιο πάνω και δεδομένου ότι ο συντελεστής δεκατρία τοις εκατό (13%) της [παρ. 2 του άρθρου 58](#) του ν. [4172/2013](#) εφαρμόζεται αποκλειστικά στα αναφερόμενα στις διατάξεις αυτές πρόσωπα, προκύπτει ότι η κοινωνία κληρονόμων δεν υπόκειται σε φόρο με τον πιο πάνω συντελεστή, αλλά με τον συντελεστή [29%] που προβλέπεται στις διατάξεις της [παρ. 1 του άρθρου 58](#) του ίδιου νόμου και με βάση όσα ειδικότερα ορίζονται σε αυτές.

Όσον αφορά στην επιβολή τέλους επιτηδεύματος, η εν λόγω κοινωνία κληρονόμων υπόκειται κατ' αρχήν στο τέλος επιτηδεύματος του [άρθρου 31](#) του ν. [3986/2011](#), καθόσον ασκείται από αυτήν η ατομική επιχειρηματική δραστηριότητα του θανόντος. Ωστόσο, δεδομένου ότι η κοινωνία κληρονόμων συστήνεται υποχρεωτικά εκ του νόμου, αλλά και ότι ο θανών απαλλασσόταν από το εν λόγω τέλος, καθόσον δεν είχε παρέλθει πενταετία από την ένταξή του στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην [ΠΟΛ.1053/17.2.2014](#) εγκύκλιό μας, ζήτημα που ως πραγματικό διαπιστώνεται από την αρμόδια φορολογική αρχή, με την παρούσα γίνεται δεκτό ότι η εν λόγω κοινωνία κληρονόμων δεν έχει υποχρέωση καταβολής τέλους επιτηδεύματος με τις ίδιες προϋποθέσεις που θα εφαρμόζονταν στον αγρότη αν ασκούσε ο ίδιος την επιχειρηματική δραστηριότητα, ήτοι μέχρι τη συμπλήρωση της πενταετίας από την ένταξή του στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ.

2) ΕΠΙΜΟΡΤΗ ΑΓΡΟΛΗΨΙΑ

Αριθ. πρωτ.: ΔΕΑΦ Α 1109853 ΕΞ 2016/ 18.7.2016

Φορολογική αντιμετώπιση της επίμορτης αγροληψίας με τον ν.4172/2013

Ύστερα από σειρά ερωτημάτων σχετικά με το ανωτέρω θέμα, σας γνωρίζουμε τα εξής:

1. Στα άρθρα 641, 642 και 643 του Αστικού Κώδικα (Α.Κ.), αναφέρεται ότι «στη μίσθωση αγροτικού κτήματος το μίσθωμα μπορεί να συμφωνηθεί σε ποσοστό των καρπών (επίμορτη αγροληψία), που προσδιορίζεται από την επιτόπια συνήθεια, αν

δεν έχει οριστεί κάτι άλλο. Στην επίμορτη αγροληψία εφαρμόζονται αναλόγως όλες οι διατάξεις για τη μίσθωση αγροτικού κτήματος, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά στα άρθρα 642 έως 647.

Ο εκμισθωτής έχει τη γενική διεύθυνση της εκμετάλλευσης του μισθίου και την εποπτεία των σχετικών εργασιών σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης ή της επιτόπιας συνήθειας.

Οι καρποί του μισθίου μοιράζονται ανάμεσα στον εκμισθωτή και στον αγρολήπτη σε ίσα μέρη εφόσον δεν προκύπτει κάτι άλλο από τη σύμβαση ή από την επιτόπια συνήθεια».

2. Επίσης, στο άρθρο 645 του Α.Κ. ορίζεται ότι τα βάρη και οι φόροι του μισθίου βαρύνουν και τα δύο μέρη ανάλογα με τη συμμετοχή τους στους καρπούς, εφόσον δεν προκύπτει κάτι άλλο από τη σύμβαση ή από την επιτόπια συνήθεια. Το ίδιο ισχύει και για τις έκτακτες επισκευές καθώς και για τα έξοδα του σπόρου, του λιπάσματος και των αντιπαρασιτικών ή των υλών που είναι χρήσιμες για την αύξηση της γονιμότητας του εδάφους.

3. Κατά πάγια θέση της διοίκησης και κατ'εφαρμογή του ν. [2238/1994](#) (παλιός ΚΦΕ), όταν κατά τη μίσθωση αγροτικού κτήματος το μίσθωμα συμφωνείται σε ποσοστό επί των καρπών (επίμορτος αγροληψία), το ύψος του οποίου προσδιορίζεται ή από τη σύμβαση μίσθωσης ή από την επιτόπια συνήθεια, και εφόσον ο εκμισθωτής (ιδιοκτήτης του αγροτικού κτήματος) συμμετέχει στις δαπάνες καλλιέργειας (όπως ορίζεται από τον Αστικό Κώδικα, αρ.641 και 642), τότε τόσο ο εκμισθωτής όσο και ο μισθωτής (αγρολήπτης - σέμπρος) αποκτούσαν γεωργικό εισόδημα.

Στην περίπτωση αυτή υποχρέωση υποβολής δήλωσης φόρου εισοδήματος είχαν και οι δύο για το εισόδημα που αποκτούσαν σύμφωνα με το [αρ.61](#) του ν. [2238/1994](#).

Ο προσδιορισμός του γεωργικού εισοδήματος για τον εκμισθωτή και τον αγρολήπτη προέκυπτε στρεμματικά με βάση το ποσοστό επί των καρπών που αναφέρονταν στα συμφωνητικά επίμορτης αγροληψίας με ανάλογη σημείωση στο χώρο «σημειώσεις φορολογουμένου» του εντύπου Ε3 (όπου αναγραφόταν ο συνολικός αριθμός των καλλιεργούμενων στρεμμάτων και το ποσοστό συνεκμετάλλευσης τους). Τα στοιχεία αυτά συμπληρώνονταν από τον εκμισθωτή-ιδιοκτήτη όσο και από τον αγρολήπτη-σέμπρο. Επισημαίνεται ότι κατ'εφαρμογή του ν. [2238/1994](#) στην ανωτέρω διαδικασία είχε εφαρμογή ο αντικειμενικός προσδιορισμός του γεωργικού εισοδήματος ([αρ.42](#)), όπου το γεωργικό εισόδημα προσδιοριζόταν βάση στρεμματικής απόδοσης.

4. Ωστόσο, για τα εισοδήματα που αποκτώνται από 01.01.2014 και κατ'εφαρμογή νέου ΚΦΕ (ν. [4172/2013](#)), όσοι αποκτούν εισόδημα από ατομική αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα, ανεξάρτητα από το αν απαλλάσσονται ή όχι από την τήρηση βιβλίων που προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία και την ένταξη τους ή όχι στο ειδικό καθεστώς Φ.Π.Α., προσδιορίζουν τα κέρδη τους λογιστικά (με βάση τα τηρούμενα βιβλία και στοιχεία) και σύμφωνα με τις διατάξεις των [άρθρων 21](#) έως και [28](#) του νέου ΚΦΕ.

Επιπρόσθετα, με την [ΠΟΛ.1041/4.2.2015](#) έχει διευκρινιστεί ότι οι ασκούντες αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα που δεν είναι υπόχρεοι και δεν τηρούν βιβλία θα προσδιορίζουν τα κέρδη τους με βάση τα δεδομένα των φορολογικών στοιχείων που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία, δηλαδή με λογιστικό τρόπο, και οφείλουν να τηρούν και να διαφυλάσσουν τα στοιχεία αυτά, έως το χρόνο παραγραφής.

5. Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι με τον νέο ΚΦΕ υπάρχει φορολογική υποχρέωση για τους ασκούντες αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα, η οποία υποχρέωση απεικονίζεται με συμπλήρωση των οικονομικών στοιχείων μέσω του εντύπου Ε3 η οποία είναι υποχρεωτική για τους αγρότες κανονικού και ειδικού καθεστώτος Φ.Π.Α. αλλά και για αυτούς που δεν έχουν ενταθεί σε καθεστώς ΦΠΑ. Είναι λοιπόν σαφές ότι δεν υπάρχει πλέον σύνδεση του εισοδήματος από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα με τα στρέμματα που καλλιεργεί κάποιος, **παρά μόνο με τα οικονομικά στοιχεία που εκδίδει ή εισπράττει στο όνομά του.**

6. Παράλληλα, με την [ΠΟΛ.1069/23.3.2015](#) ορίζεται ότι το εισόδημα από ακίνητη περιουσία αποκτάται από φυσικά πρόσωπα ή ατομικές επιχειρήσεις ανεξάρτητα από την εισπραξή του ή μη, εφόσον έχει αποκτηθεί το δικαίωμα εισπραξής του και με την προϋπόθεση ότι ο εκμισθωτής αποξενώνεται από τη χρήση του ακινήτου (...).

7. Προκειμένου να αντιμετωπιστεί φορολογικά η έννοια της επίμορτης αγροληψίας, όπως αυτή ορίζεται στον αστικό κώδικα και εφόσον πληρείται ο όρος της από κοινού συμμετοχής στις εργασίες της εκμετάλλευσης, διευκρινίζεται ότι τόσο ο εκμισθωτής όσο και ο αγρολήπτης (σέμπρος) αποκτούν εισόδημα από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα.

Συνεπώς και τα δύο μέρη δηλώνουν εισόδημα από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα σύμφωνα με τα οριζόμενα στις [ΠΟΛ.1041/4.2.2015](#) και [ΠΟΛ.1116/10.6.2015](#) σύμφωνα πάντα με τη διανομή των καρπών (Α.Κ.), όπως αυτή ορίζεται στο συμφωνητικό μεταξύ των δυο μερών.

8. Σε περίπτωση που στην εκμετάλλευση δεν παρέχουν υπηρεσίες και τα δύο μέρη, αλλά μόνο ο αγρολήπτης, τότε δεν πρόκειται για επίμορτη αγροληψία όπως αυτή ορίζεται στον Αστικό Κώδικα. Στην περίπτωση αυτή έχουν εφαρμογή τα οριζόμενα στο [άρθρο 39 του ν.4172/2013](#) περί μισθώσεων.

3) Η ΠΛΗΡΩΜΗ ΣΕ ΕΙΔΟΣ ΚΑΙ Η ΕΙΣΦΟΡΑ ΔΑΚΟΚΤΟΝΙΑΣ

Τα ελαιοτριβεία και οι συναλλαγές τους με τους παραγωγούς ελιάς, ειδικού και κανονικού καθεστώτος, ή ανένταχτους οι οποίοι όμως αποκτούν γεωργικό εισόδημα, εμπεριέχουν πολλές ιδιαιτερότητες.

Στις περισσότερες των περιπτώσεων η πληρωμή γίνεται σε είδος. Ο παραγωγός πηγαίνει τον καρπό (ελιά) στο ελαιοτριβείο, γίνεται η σύνθλιψη του καρπού και το ελαιοτριβείο ορίζει το ποσό πληρωμής, η οποία είθισται να γίνεται σε είδος.

Οι επαναλαμβανόμενες ερωτήσεις στα ίδια θέματα δημιουργούν προβληματισμό.

Ας δούμε μερικά από τα θέματα που έχουν επισημανθεί πολλάκις, αλλά παρά ταύτα διατηρούνται στην επικαιρότητα των ερωτήσεων από διάφορες πλευρές.

Αμοιβή σε είδος

Αρ. πρωτ.: Δ15 1039443 ΕΞ 2015/23.3.2015. Τρόποι απεικόνισης επί των παραστατικών πωλήσεων της αμοιβής που αφορούν εκθλιπτικά δικαιώματα (ποσοστό επί του παραχθέντος ελαιολάδου) και εισπράττονται σε είδος οντότητες - εκμεταλλευτές ελαιοτριβείων, με βάση τις διατάξεις των ΕΛΠ (ν. 4308/2014) όπως αυτές ισχύουν από 01.01.2015.

Απαντώντας στα ερωτήματα που σχετίζονται με το αντικείμενο του θέματος και κατά το μέρος αρμοδιότητας του Τμήματος μας, θέτουμε υπόψη σας τα εξής: Εφόσον η οντότητα-εκμεταλλευτής ελαιοτριβείου εισπράττει από τους αγρότες-παραγωγούς είτε του ειδικού είτε του κανονικού καθεστώτος ΦΠΑ (ν. 2859/2000) την αμοιβή του σε είδος (ποσοστό επί του παραχθέντος ελαιολάδου) για την παροχή υπηρεσιών προς αυτούς, θεωρείται ότι προβαίνει σε ανταλλαγή υπηρεσιών με αγαθά. Συγκεκριμένα προσφέρει υπηρεσίες στον αγρότη, για την αμοιβή των οποίων υποχρεούται στην έκδοση τιμολογίου και ταυτόχρονα θεωρείται αγοραστής, για τη λαμβανόμενη, ως αμοιβή από αυτόν, ποσότητα αγροτικού προϊόντος.

Σημειώνεται ότι, με βάση τις διατάξεις του άρθρου 39 των ΕΛΠ (ν. 4308/2014) οι αγρότες του ειδικού καθεστώτος ΦΠΑ δεν υπόκεινται στις ρυθμίσεις αυτού του νόμου (ν. 4308/2014), δηλαδή δεν υποχρεούνται σε τήρηση λογιστικών αρχείων και έκδοση παραστατικών πωλήσεων (τιμολόγια, στοιχεία λιανικών συναλλαγών).

Οι αγρότες-φυσικά πρόσωπα που εντάσσονται στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ υποχρεούνται στην τήρηση λογιστικών στοιχείων ακόμα κι αν δεν υποχρεούνται σε ενημέρωση των λογιστικών τους αρχείων (Α.Γ.Γ.Δ.Ε. ΠΟΛ.1007/9.1.2015). Ως εκ τούτου υποχρεούνται, όπως όλες οι οντότητες, σε έκδοση παραστατικού πώλησης (τιμολόγιο) για τις πωλήσεις αγαθών που πραγματοποιούν, εν προκειμένω την ποσότητα του ελαιολάδου και του ελαιοπυρήνα που πωλούν σε άλλες οντότητες, όπως είναι και ο εκμεταλλευτής ελαιοτριβείου.

Περαιτέρω, με βάση τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 8 των ΕΛΠ (ν. 4308/2014), όπως διευκρινίστηκε με την ΠΟΛ. 1003/31.12.2014, η οντότητα που πωλεί αγαθά ή υπηρεσίες δύναται, αντί να εκδώσει η ίδια το σχετικό τιμολόγιο, να διασφαλίσει με προηγούμενη συμφωνία την έκδοσή του από τον λήπτη των αγαθών ή των υπηρεσιών (αυτο-τιμολόγηση) ή από τρίτο πρόσωπο εξ ονόματος και για λογαριασμό της. Ωστόσο η σχετική συμφωνία δεν απαλλάσσει την οντότητα από τη

νόμιμη υποχρέωση να διασφαλίσει ότι θα εκδοθεί τιμολόγιο καθώς και από κάθε σχετική ευθύνη.

Με βάση τα παραπάνω, ο εκμεταλλευτής ελαιοτριβείου:

- Για τις υπηρεσίες που παρέχει και αμείβεται σε είδος (ποσοστό επί του παραχθέντος ελαιόλαδου) υποχρεούται σε έκδοση τιμολογίου προς τους αγρότες είτε του ειδικού είτε του κανονικού καθεστώτος ΦΠΑ (ν. 2859/2000).

- Για την ποσότητα αγροτικού προϊόντος που λαμβάνει για την αμοιβή του σε είδος:

- Από αγρότη του ειδικού καθεστώτος (μη υπόχρεο σε έκδοση παραστατικού πώλησης), εκδίδει παραστατικό πώλησης (π.χ. τίτλο κτήσης, τιμολόγιο αγοράς) της παρ. 10 του άρθρου 8 των ΕΛΠ, το οποίο μπορεί να συνενώνεται με το παραστατικό πώλησης που αφορά την προαναφερόμενη παροχή υπηρεσίας, με την προϋπόθεση ότι στο συνενωμένο παραστατικό θα είναι διαθέσιμες όλες οι ενδείξεις και πληροφορίες που αφορούν τις προαναφερόμενες συναλλαγές διακριτά (ΠΟΛ.1003/31.12.2014 άρθρο 5.13.1).

- Από αγρότη του κανονικού καθεστώτος (υπόχρεο σε έκδοση παραστατικού πώλησης) λαμβάνει τιμολόγιο.

Δακοκτονία

Ακούμε διάφορα σχετικά με τη δακοκτονία, τον χρόνο και τον υπόχρεο απόδοσης. Θα προσπαθήσω για μία ακόμη φορά να είμαι σαφής, ελπίζοντας ότι για καθετί που δεν είναι κατανοητό ή που ενδεχομένως να έχω κάτι λάθος να λάβω την ενημέρωση και ευχαρίστως να το διορθώσω από αυτήν εδώ τη στήλη, καθώς ουδείς «άσφαλτος».

Αριθ. πρωτ.: Σ.4309/159/1.12.1983:

§2. Σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγρ. 4 του άρθρου 2 του Α.Ν. 112/1967, η εισφορά δακοκτονίας βαρύνει προκειμένου για λάδι εκείνον για λογαριασμό του οποίου γίνεται η έκθλιψη των ελιών...

Η εισφορά δακοκτονίας, προκειμένου για λάδι, αναγράφεται στην απόδειξη παροχής υπηρεσιών, η οποία κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγρ. 13 του άρθρου 13 του ΚΦΣ εκδίδεται από τον ελαιοτριβέα μόλις τελειώσει η έκθλιψη των ελιών και αμέσως μετά τη σχετική ζύγιση του λαδιού που παράχθηκε...

§4. Σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 30 του ΚΦΣ, ο ελαιοτριβέας και τα πρόσωπα που από τις διατάξεις του ίδιου Κώδικα υποχρεούνται στην έκδοση στοιχείων (τιμολογίων πώλησης, τιμολογίων αγοράς και εκκαθαρίσεων) οφείλουν να αποδίδουν στο Δημόσιο Ταμείο μέχρι 20 Φεβρουαρίου, 20 Μαΐου, 20 Αυγούστου και 20 Νοεμβρίου κάθε χρόνου την εισφορά δακοκτονίας που αναλογεί στο λάδι που παράχθηκε μέσα στο προηγούμενο ημερολογιακό τρίμηνο και στις ελιές που πωλήθηκαν χονδρικά από τους παραγωγούς αυτών ή τους εντολοδόχους τους μέσα στο προηγούμενο ημερολογιακό τρίμηνο. Δηλαδή όσοι έχουν υποχρέωση να εκδίδουν παραστατικά, δηλαδή οι αγρότες του κανονικού καθεστώτος, έχουν υποχρέωση να αποδίδουν αυτοί τη δακοκτονία.

Σε πολλές περιπτώσεις, έχει παρακρατηθεί η δακοκτονία από τα ελαιοτριβεία και αποδόθηκε στο Δημόσιο. Καλώς αποδόθηκε αφού για τον λόγο αυτό κρατήθηκε, όμως το γεγονός ότι έτσι συνέβαινε μέχρι τώρα, δεν σημαίνει ότι πρέπει να συνεχίσει να γίνεται.

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΗΣΗΣ ΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΟΥΝ ΟΙ ΑΓΡΟΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΟΙ ΟΜΑΔΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ.

Με την [παρ. 2 του άρθρου 58](#) του Κ.Φ.Ε. ορίζεται ότι τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα, από κάθε πηγή και αιτία, που αποκτούν οι αγροτικοί συνεταιρισμοί και οι ομάδες παραγωγών² φορολογούνται με συντελεστή δεκατρία τοις εκατό (13%).

	Φορολογικός συντελεστής
Αγροτικοί συνεταιρισμοί και ομάδες παραγωγών	13%

Όπως διευκρινίστηκε με την [ΠΟΛ.1059/18.3.2015](#), στους αγροτικούς συνεταιρισμούς περιλαμβάνονται ενώσεις αγροτικών συνεταιρισμών, κοινοπραξίες αγροτικών συνεταιριστικών οργανώσεων, κεντρικές συνεταιριστικές ενώσεις, καθώς και αγροτικές εταιρικές συμπράξεις.

Φορολογική μεταχείριση πλεονασμάτων αγροτικών συνεταιριστικών οργανώσεων

Αριθ. πρωτ.: ΔΕΑΦ Β 1068288 ΕΞ 2016/26.4.2016

Φορολογική μεταχείριση πλεονασμάτων αγροτικών συνεταιριστικών οργανώσεων με βάση τις διατάξεις του ν. 4015/2011 και εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 12 του άρθρου 72 του ν. 4172/2013 στα αποθεματικά που είχαν σχηματισθεί κατ' εφαρμογή των διατάξεων της περ. θ' της παρ. 1 του άρθρου 103 του προϊσχύοντος Κ.Φ.Ε. (ν. 2238/1994)

Με αφορμή γραπτά ερωτήματα που έχουν υποβληθεί στην υπηρεσία μας, αναφορικά με το πιο πάνω θέμα, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

1. Σύμφωνα με τις διατάξεις της περ. θ' της [παρ. 1 του άρθρου 103](#) του προϊσχύοντος Κ.Φ.Ε. (ν. [2238/1994](#)), όπως αυτές ίσχυαν πριν την κατάργησή τους με την [παρ. 5 του άρθρου 9](#) του ν. [4110/2013](#) και εφαρμόζονταν για εισοδήματα που αποκτήθηκαν μέχρι και το οικονομικό έτος 2012 (χρήση 2011), απαλλάσσονταν από το φόρο τα εισοδήματα που αποκτούν οι συνεταιρισμοί πρώτου, δεύτερου και τρίτου βαθμού που χαρακτηρίζονται από το νόμο ως αγροτικοί από δραστηριότητες που εμπίπτουν στους

σκοπούς που καθορίζονται από τις διατάξεις του καταστατικού τους. Στην απαλλαγή αυτή δεν περιλαμβάνονταν συγκεκριμένα εισοδήματα και κέρδη, που ορίζονταν στις ίδιες διατάξεις.

2. Με τις διατάξεις της [παρ. 12 του άρθρου 72](#) του ν. [4172/2013](#) ορίζεται ότι τα μη διανεμηθέντα ή κεφαλαιοποιηθέντα αποθεματικά των νομικών προσώπων του [άρθρου 45](#) του Κ.Φ.Ε., όπως αυτά σχηματίστηκαν μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2013 και τα οποία προέρχονται από κέρδη που δεν φορολογήθηκαν κατά τον χρόνο που προέκυψαν λόγω απαλλαγής αυτών κατ' εφαρμογή διατάξεων του ν. [2238/1994](#), όπως ισχύει μετά τη δημοσίευση του Κ.Φ.Ε., ή εγκυκλίων ή αποφάσεων που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση αυτού, σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησής τους μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2013, φορολογούνται αυτοτελώς με συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%). Με την καταβολή του φόρου αυτού εξαντλείται κάθε φορολογική υποχρέωση του νομικού προσώπου και των μετόχων ή εταίρων αυτού. Από την 1η Ιανουαρίου 2014 και εξής, τα μη διανεμηθέντα ή κεφαλαιοποιηθέντα αποθεματικά του πρώτου εδαφίου συμψηφίζονται υποχρεωτικά στο τέλος κάθε φορολογικού έτους με δηλωθείσες φορολογικές ζημίες της επιχείρησης από οποιαδήποτε αιτία που προέκυψαν κατά τα τελευταία πέντε (5) έτη μέχρι εξαντλήσεώς τους, εκτός αν διανεμηθούν ή κεφαλαιοποιηθούν οπότε υπόκεινται σε αυτοτελή φορολόγηση με συντελεστή δεκαεννέα τοις εκατό (19%). Για τους σκοπούς του προηγούμενου εδαφίου ως συμψηφισμός νοείται το αλγεβρικό άθροισμα και το οποίο αυξομειώνει το φορολογικό αποτέλεσμα (κέρδη ή ζημίες) της επιχείρησης.

Επίσης, με την παράγραφο 13 του ίδιου άρθρου και νόμου ορίζεται ότι για ισολογισμούς που κλείνουν με ημερομηνία 31.12.2014 και μετά δεν επιτρέπεται η τήρηση λογαριασμών αφορολόγητου αποθεματικού, πλην των επενδυτικών ή αναπτυξιακών νόμων, του αφορολόγητου αποθεματικού της περ. ζ' της [παρ.3 του άρθρου 28](#) του ν. [2238/1994](#), όπως ισχύει μετά τη δημοσίευση του ΚΦΕ καθώς και ειδικών διατάξεων νόμων.

3. Περαιτέρω, με την [ΠΟΛ.1007/2.1.2014](#) εγκυκλιό μας, με την οποία κοινοποιήθηκαν οι διατάξεις των παρ. 12 και 13 του ν. [4172/2013](#), αναφορικά με την υπαγωγή σε φορολόγηση των αφορολόγητων αποθεματικών, διευκρινίστηκε ότι τα αποθεματικά που εμπίπτουν στις κοινοποιούμενες διατάξεις προέρχονται από κέρδη που δεν φορολογήθηκαν κατά τον χρόνο που προέκυψαν κατ' εφαρμογή των διατάξεων του ν. [2238/1994](#), όπως αυτές ίσχυαν κατά τον χρόνο αυτό, ή που σχηματίστηκαν με βάση αποφάσεις που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων του ν. [2238/1994](#), καθώς και διευκρινιστικές εγκυκλίους που ρυθμίζουν θέματα φορολογικής μεταχείρισης και λογιστικής απεικόνισης των αφορολόγητων εσόδων. Κατά συνέπεια, οι διατάξεις του [άρθρου 72](#) του ν. [4172/2013](#) καταλαμβάνουν αφορολόγητα αποθεματικά που έχουν σχηματισθεί αποκλειστικά και μόνο με βάση τον ν. [2238/1994](#) και όχι αφορολόγητα αποθεματικά που έχουν σχηματισθεί με βάση ειδικές διατάξεις νόμων (αναπτυξιακών και άλλων) ή από αυτοτελώς φορολογηθέντα εισοδήματα βάσει του ν. [2238/1994](#).

Διευκρινίζεται ότι για τα έσοδα που απαλλάσσονται της φορολογίας κατ' εφαρμογή του ν. [2238/1994](#), τα νομικά πρόσωπα της [παρ. 1 του άρθρου 101](#) του ν. [2238/1994](#) (Α.Ε., Ε.Π.Ε, κ.λπ.) είχαν υποχρέωση να εμφανίζουν στα βιβλία τους σε ειδικούς λογαριασμούς αποθεματικών, καθώς και στον πίνακα διάθεσης αποτελεσμάτων, το μέρος των αδιανέμητων καθαρών κερδών που προκύπτουν σε κάθε διαχειριστική περίοδο και τα οποία προέρχονται, μεταξύ άλλων, από τα έσοδα αυτά με βάση τα οριζόμενα στην αριθ. 1044770/10159/Β0012/[ΠΟΛ.1117/23.3.1993](#) Α.Υ.Ο., που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων της παρ. 8 του άρθρου 8α του ν.δ. 3843/1958, διατάξεις οι οποίες κωδικοποιήθηκαν με την [παρ. 7 του άρθρου 106](#) του

ν. [2238/1994](#) με τον οποίο κυρώθηκε ο Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος. Με την ίδια πιο πάνω εγκύκλιο διευκρινίστηκε ότι πέραν των αναφερόμενων αποθεματικών, στη φορολόγηση που προβλέπουν οι διατάξεις του άρθρου αυτού υπόκεινται γενικά τα κέρδη των νομικών προσώπων του [άρθρου 45](#) του ν. [4172/2013](#) τα οποία δεν φορολογήθηκαν κατά τον χρόνο που προέκυψαν ανεξάρτητα αν αυτά εμφανίζονται στους ισολογισμούς σε λογαριασμούς αφορολόγητων αποθεματικών ή όχι. Επομένως, υπόκεινται σε φορολόγηση και τα κέρδη που δεν φορολογήθηκαν και εμφανίζονται σε διάφορους λογαριασμούς στα βιβλία της επιχείρησης, όπως στο έκτακτο αποθεματικό, στο υπόλοιπο κερδών παρελθουσών χρήσεων ή εμφανίζονται συγκεντρωτικά σε λογαριασμό αποθεματικού στον ισολογισμό που καταρτίζεται με βάση τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (Δ.Π.Χ.Π.) τα οποία συνοδεύονται από σχετική ανάλυση στο Προσάρτημα (σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων), κ.λπ.

Επίσης, διευκρινίστηκε ότι οι εν λόγω διατάξεις, πέραν των όσων αναφέρονται στην παράγραφο 2 της εγκυκλίου αυτής, δεν καταλαμβάνουν αποθεματικά που έχουν σχηματισθεί από εισοδήματα που έχουν φορολογηθεί κατ' ειδικό τρόπο (τόκοι καταθέσεων, υπεραξία από την πώληση μετοχών μη εισηγμένων, κ.λπ.), καθώς και αποθεματικά που σχηματίστηκαν με βάση ειδικές διατάξεις νόμων (αναπροσαρμογή παγίων κατ' εφαρμογή των διατάξεων του ν. [2065/1992](#), φορολογικά κίνητρα ευρεσιτεχνίας κατ' εφαρμογή του [άρθρου 71](#) του ν. [3842/2010](#), [άρθρο 15](#) του ν. [4015/2011](#) περί Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων, κ.λπ.).

4. Με την [ΠΟΛ.1264/30.12.2014](#) εγκυκλιό μας διευκρινίστηκε, μεταξύ άλλων, ότι σε περίπτωση που μία εταιρεία δεν επιθυμεί να διανείμει ή να κεφαλαιοποιήσει αποθεματικά που σχηματίστηκαν από αφορολόγητα έσοδα και δεδομένου ότι για ισολογισμούς που κλείνουν με ημερομηνία 31.12.2014 και μετά δεν επιτρέπεται η τήρηση λογαριασμών αφορολόγητου αποθεματικού, θα πρέπει υποχρεωτικά να συμπεριλάβει τα ποσά αυτά στα φορολογητέα κέρδη της φορολογικής δήλωσης του φορολογικού έτους 2014 συμψηφιζομένων σε κάθε περίπτωση τυχόν φορολογικών ζημιών παρελθουσών χρήσεων μέχρι και το έτος 2013. Είναι αυτονόητο ότι αν στο φορολογικό έτος 2014 προκύψουν φορολογικές ζημίες, τα ποσά των αποθεματικών θα συμψηφισθούν με τις υπόψη ζημίες με τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του φορολογικού έτους 2014. Επισημαίνεται ότι στις ανωτέρω περιπτώσεις το προκύπτον αποτέλεσμα ενσωματώνεται στα φορολογητέα αποτελέσματα της επιχείρησης με τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του οικείου φορολογικού έτους και δεν απαιτείται η υποβολή μηδενικής δήλωσης αυτοτελούς φορολόγησης αφορολόγητων αποθεματικών, ως το ειδικό συνημμένο έντυπο της [ΠΟΛ.1007/2.1.2014](#) εγκυκλίου μας. Επίσης, στην περίπτωση αυτή δεν απαιτείται απόφαση από το αρμόδιο όργανο της εταιρείας, σε αντίθεση με την αυτοτελή φορολόγηση των πιστωτικών υπολοίπων.

5. Περαιτέρω, με τις διατάξεις του [άρθρου 45](#) του ν. [4172/2013](#) ορίζεται ότι σε φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων υπόκεινται, μεταξύ άλλων, οι κεφαλαιουχικές εταιρείες καθώς και οι συνεταιρισμοί και οι ενώσεις αυτών.

6. Με τις διατάξεις της [παρ. 2 του άρθρου 47](#) του ίδιου νόμου ορίζεται ότι όλα τα έσοδα που αποκτούν τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες που αναφέρονται στις περιπτώσεις του [άρθρου 45](#) θεωρούνται έσοδα από επιχειρηματική δραστηριότητα.

7. Επίσης, με τις διατάξεις της [παρ. 2 του άρθρου 58](#) του ν. [4172/2013](#) ορίζεται ότι τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτούν οι αγροτικοί συνεταιρισμοί και οι ομάδες παραγωγών φορολογούνται με συντελεστή δεκατρία τοις εκατό (13%).

8. Εξάλλου, με την [ΠΟΛ.1059/18.3.2015](#) εγκυκλιό μας, με την οποία

κοινοποιήθηκαν, μεταξύ άλλων, οι διατάξεις του [άρθρου 58](#) του ν. [4172/2013](#) και δόθηκαν οδηγίες για την εφαρμογή τους, διευκρινίστηκε ότι στους αγροτικούς συνεταιρισμούς περιλαμβάνονται ενώσεις αγροτικών συνεταιρισμών, κοινοπραξίες αγροτικών συνεταιριστικών οργανώσεων, κεντρικές συνεταιριστικές ενώσεις, καθώς και αγροτικές εταιρικές συμπράξεις.

9. Μετά από όλα όσα αναφέρθηκαν πιο πάνω προκύπτει ότι τα αποθεματικά που είχαν σχηματιστεί από εισοδήματα απαλλασσόμενα της φορολογίας, σύμφωνα με τις διατάξεις της περ. θ' της [παρ. 1 του άρθρου 103](#) του ν. [2238/1994](#), από τους κατά νόμο χαρακτηρισθέντες αγροτικούς συνεταιρισμούς πρώτου, δεύτερου και τρίτου βαθμού, εμπίπτουν στις διατάξεις της [παρ. 12 του άρθρου 72](#) του ν. [4172/2013](#), καθόσον τα αποθεματικά αυτά είχαν σχηματισθεί κατ' εφαρμογή διατάξεων του ν. [2238/1994](#) και όχι ειδικών διατάξεων νόμων, δεδομένου ότι η όποια αναφορά στην [ΠΟΛ.1007/2.1.2014](#) εγκύκλιό μας στο [άρθρο 15](#) του ν. [4015/2011](#) καταλαμβάνει τις παραγράφους 12, 13 και 14 του άρθρου αυτού. Επισημαίνεται ότι το κατ' άρθρο 103 απαλλασσόμενο εισόδημα των αγροτικών συνεταιρισμών εμπίπτει στις διατάξεις της [παρ. 12 του άρθρου 72](#), ακόμα και αν αυτό δεν εμφανίζεται στους ισολογισμούς σε λογαριασμούς αφορολόγητων αποθεματικών, καθόσον κατά τον χρόνο που προέκυψε δεν υπήχθη σε φόρο εισοδήματος.

Περαιτέρω, διευκρινίζεται ότι οι κατά νόμο χαρακτηρισθέντες αγροτικοί συνεταιρισμοί που δεν υπήγαγαν μέχρι σήμερα τα εν λόγω αποθεματικά στις διατάξεις της [παρ. 12 του άρθρου 72](#) του ν. [4172/2013](#) υποχρεούνται να τα συμπεριλάβουν στα φορολογητέα κέρδη της φορολογικής δήλωσης του φορολογικού έτους 2014 συμψηφιζομένων σε κάθε περίπτωση τυχόν φορολογικών ζημιών παρελθουσών χρήσεων μέχρι και το έτος 2013, σύμφωνα με όσα αναφέρονται στην [παρ. 4 του παρόντος](#), δεδομένου ότι έχει παρέλθει η προθεσμία για υπαγωγή στην αυτοτελή φορολόγηση με τους συντελεστές 15% ή 19%, κατά περίπτωση. Επομένως, οι πιο πάνω αγροτικοί συνεταιρισμοί θα πρέπει να υποβάλλουν τροποποιητική δήλωση φορολογίας εισοδήματος του φορολογικού έτους 2014, επιβαλλομένων των όποιων κυρώσεων ορίζονται από τις διατάξεις του Κ.Φ.Δ. (ν. [4174/2013](#)). Τα σχετικά ποσά θα φορολογηθούν με τον συντελεστή που προβλέπεται για τη φορολόγηση των κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτούν οι αγροτικοί συνεταιρισμοί, ήτοι 13%, σύμφωνα με τις διατάξεις της [παρ. 2 του άρθρου 58](#) του ν. [4172/2013](#) και όσα έχουν διευκρινιστεί στην [ΠΟΛ.1059/18.3.2015](#) εγκύκλιό μας, σχετικά με τα πρόσωπα που περιλαμβάνονται στους αγροτικούς συνεταιρισμούς.

10. Περαιτέρω, με τις διατάξεις της [παρ. 1 του άρθρου 19](#) του ν. [2810/2000](#) ορίζεται ότι αν από τα ακαθάριστα έσοδα της Α.Σ.Ο. (Αγροτικής Συνεταιριστικής Οργάνωσης) αφαιρεθούν οι κάθε είδους δαπάνες, οι ζημίες, οι αποσβέσεις και οι τόκοι των υποχρεωτικών και των προαιρετικών μερίδων, το υπόλοιπο που απομένει αποτελεί το διαχειριστικό υπόλοιπο της χρήσης. Το διαχειριστικό υπόλοιπο περιλαμβάνει πλεονάσματα και κέρδη. Τα πλεονάσματα προέρχονται από τις κατά το άρθρο 8 συναλλαγές της συνεταιριστικής οργάνωσης με τα μέλη της. Το πέραν του πλεονάσματος υπόλοιπο λογίζεται ότι προέρχεται από τις συναλλαγές με τρίτους και συνιστά κέρδη.

11. Με τις διατάξεις της [παρ. 2 του άρθρου 8](#) του ίδιου νόμου ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι στην έννοια της συναλλαγής περιλαμβάνεται το άθροισμα της αξίας των προϊόντων, των εφοδίων και των υπηρεσιών που παρέχονται στα μέλη από το συνεταιρισμό, καθώς και των προϊόντων που διαθέτουν σε αυτόν ή μέσω αυτού σε τρίτους.

12. Επίσης, με τις διατάξεις της [παρ. 11 του άρθρου 15](#) του ν. [4015/2011](#) ορίζεται ότι τα πλεονάσματα της διαχειριστικής χρήσης των αγροτικών συνεταιρισμών

και των αγροτικών εταιρικών συμπράξεων που εγγράφονται στο Μητρώο και συστήνονται κατά πλειοψηφία από αγροτικούς συνεταιρισμούς, τα οποία διανέμονται στα μέλη, υπόκεινται μόνο σε φορολογία εισοδήματος των μελών τους ανεξάρτητα από την καταβολή τους ή την εξατομικευμένη διατήρησή τους ως κατάθεση στη συνεταιριστική οργάνωση.

13. Από τα ανωτέρω συνάγεται, όσον αφορά στη φορολογική μεταχείριση του πλεονάσματος των αγροτικών συνεταιρισμών κατ' εφαρμογή των διατάξεων του ν. [2810/2000](#) και του ν. [4015/2011](#), ότι επειδή οι υπόψη διατάξεις δεν έχουν καταργηθεί μετά την έναρξη ισχύος του ν. [4172/2013](#), ως ειδικότερες κατισχύουν αυτών του ν. [4172/2013](#) και επομένως εξακολουθούν να ισχύουν και για τα φορολογικά έτη που αρχίζουν από την 1.1.2014 και μετά.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΜΑΚΑ ΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΑ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ.

Ν. 4172/2013, Άρθρο 39. Εισόδημα από ακίνητη περιουσία

1. Ο όρος «εισόδημα από ακίνητη περιουσία» σημαίνει το εισόδημα, σε χρήμα ή σε είδος, που προκύπτει από την εκμίσθωση ή την ιδιοχρησιμοποίηση ή τη δωρεάν παραχώρηση χρήσης γης και ακινήτων. Ειδικότερα το εισόδημα αυτό προκύπτει από:

- α) Εκμίσθωση ή υπεκμίσθωση ή παραχώρηση χρήσης γης ή ακινήτων συμπεριλαμβανομένων των κτιρίων, κατασκευών και κάθε είδους εγκαταστάσεων και εξοπλισμού τους.
- β) Εκμίσθωση ή υπεκμίσθωση ή παραχώρηση χρήσης μεταλλείων, λατομείων, δασικών και αγροτικών εκτάσεων στις οποίες περιλαμβάνονται λιβάδια, καλλιεργήσιμες γαίες, βοσκήσιμες γαίες, καθώς και κάθε είδους κατασκευές ή εγκαταστάσεις που είναι στην επιφάνεια του εδάφους ή κάτω από αυτή, όπως τα ιχθυοτροφεία, οι λίμνες, οι δεξαμενές, οι πηγές και τα φρέατα.
- γ) Εκμίσθωση ή υπεκμίσθωση ή παραχώρηση χρήσης από την παραχώρηση χώρου για την τοποθέτηση κάθε είδους διαφημιστικών επιγραφών.
- δ) Εκμίσθωση ή υπεκμίσθωση ή παραχώρηση χρήσης κοινόχρηστων χώρων σε ακίνητα.

2. Το εισόδημα σε είδος αποτιμάται στην αγοραία αξία. Το εισόδημα από ιδιοχρησιμοποίηση ή δωρεάν παραχώρηση τεκμαίρεται ότι συνίσταται στο τρία τοις

εκατό (3%) της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου. Κατ' εξαίρεση το τεκμαρτό εισόδημα του προηγούμενου εδαφίου που αφορά δωρεάν παραχώρηση κατοικίας μέχρι διακόσια τετραγωνικά μέτρα (200 τ.μ.) προκειμένου να χρησιμοποιηθεί ως κύρια κατοικία προς ανιόντες ή κατιόντες απαλλάσσεται από το φόρο.

Ειδικά για τους ασκούντες ατομική αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα δεν υπολογίζεται τεκμαρτό εισόδημα από ιδιοχρησιμοποίηση ή δωρεάν παραχώρηση προς ανιόντες, κατιόντες και συζύγους, αγροτικών εκτάσεων στις οποίες περιλαμβάνονται λιβάδια, καλλιεργήσιμες γαίες, βοσκήσιμες γαίες, και κάθε είδους κατασκευές ή εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούνται για την άσκηση της δραστηριότητας αυτής.

3. Οι ακόλουθες δαπάνες εκπίπτουν με τις παρακάτω προϋποθέσεις:

- α)** Αν ο εκμισθωτής ή ο παραχωρών είναι φυσικό πρόσωπο εκπίπτει ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) για δαπάνες επισκευής, συντήρησης, ανακαίνισης ή άλλες πάγιες και λειτουργικές δαπάνες του ακινήτου.
- β)** Αν ο εκμισθωτής ή ο παραχωρών είναι νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου και τα κάθε είδους ιδρύματα οι κάθε είδους δαπάνες εκπίπτουν σε ποσοστό εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%). Ειδικά για το Άγιο Όρος το ποσοστό της έκπτωσης για τις δαπάνες του προηγούμενου εδαφίου ανέρχεται σε ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%).
- γ)** Αν ο εκμισθωτής ή ο παραχωρών είναι νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα εκπίπτουν σε ποσοστό εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%), οι δαπάνες επισκευής, συντήρησης, ανακαίνισης, καθώς και οι πάγιες και λειτουργικές δαπάνες.
- δ)** Το μίσθωμα που καταβάλλεται στις περιπτώσεις υπεκμίσθωσης.
- ε)** Οι δαπάνες αντιπλημμυρικών έργων και έργων αποξήρανσης ελών σε ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%).
- στ)** Το ποσό της αποζημίωσης που καταβάλλει, βάσει νόμου, ο εκμισθωτής στο μισθωτή για τη λύση της μισθωτικής σχέσης του ακινήτου.

4. Τα εισοδήματα από την εκμίσθωση ακίνητης περιουσίας, τα οποία δεν έχουν εισπραχθεί από τον δικαιούχο, δεν συνυπολογίζονται στο συνολικό εισόδημά του, εφόσον έως την προθεσμία υποβολής της ετήσιας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, έχει εκδοθεί εις βάρος του μισθωτή διαταγή πληρωμής ή διαταγή απόδοσης χρήσης μίσθιου ή δικαστική απόφαση αποβολής ή επιδίκασης μισθωμάτων ή έχει ασκηθεί εναντίον του μισθωτή αγωγή αποβολής ή επιδίκασης μισθωμάτων. Τα εν λόγω εισοδήματα φορολογούνται στο έτος και κατά το ποσό που αποδεδειγμένα εισπράχθηκαν, κατά παρέκκλιση των διατάξεων του άρθρου 8. Τα μη εισπραχθέντα εισοδήματα δηλώνονται σε ειδικό κωδικό ανείσπρακτων εισοδημάτων από εκμίσθωση ακίνητης περιουσίας της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος.

Με την [παράγραφο 7 του άρθρου 112](#) του ν. [4387/2016](#) αντικαταστάθηκε η [παράγραφος 4 του άρθρου 40](#) του ν. [4172/2013](#) που αφορά στους συντελεστές που εφαρμόζονται για τη φορολόγηση του εισοδήματος από ακίνητη περιουσία. Η κλίμακα αυτή είναι η ακόλουθη:

Κλιμάκιο εισοδήματος (ευρώ)	Φορολογικός συντελεστής %	Φόρος κλιμακίου (ευρώ)	Σύνολο	
			Εισοδήματος (ευρώ)	Φόρου (ευρώ)
12.000,00	15%	1.800,00	12.000,00	1.800,00
23.000,00	35%	8.050,00	35.000,00	9.850,00
Υπερβάλλον	45%			

ή

Εισόδημα από ακίνητα φυσικών προσώπων (ευρώ)	Συντελεστής
0,00 - 12.000,00	15%
12.000,01 - 35.000,00	35%
35.000,01 -	45%

Τα παραπάνω έχουν εφαρμογή για τα εισοδήματα που αποκτώνται από το φορολογικό έτος 2016 και επόμενα, σύμφωνα με την παράγραφο 11 του άρθ. 112 του ν. [4387/2016](#).

Παράδειγμα:

Φορολογούμενος με δύο εξαρτώμενα τέκνα αποκτά εισοδήματα από ατομική επιχειρηματική δραστηριότητα ποσού 22.000,00€ και από ακίνητη περιουσία ποσού 14.000,00€. Ο φόρος που θα προκύψει για αυτόν, θα υπολογιστεί βάσει των παρακάτω:

		Επεξηγήσεις
Εισόδημα από επιχ. δραστηριότητα	22.000,00	
Εισόδημα από ακίνητη περιουσία	14.000,00	
Σύνολο εισοδήματος	36.000,00	22.000 + 14.000
Φόρος για το εισόδημα από επιχ. δραστηριότητα βάσει κλίμακας	4.980,00	4.400,00 (20.000 X 22%) + 580 (2.000 X 29%)

Φόρος για το εισόδημα από ακίνητη περιουσία βάσει κλίμακας	2.500,00	1.800 (12.000 X 15%) + 700 (2.000 X 35%)
Εξαρτώμενα τέκνα φορολογούμενου	2	
Εισόδημα στο οποίο δικαιούται μείωση βάσει εξαρτ. τέκνων (άρθρου 16)	0	δεν δικαιούται μείωση για τα παραπάνω εισοδήματα
Σύνολο φόρου για όλο το εισόδημα	7.480,00	4.980 + 2.500

Σημείωση: Στο παραπάνω παράδειγμα δεν έχουν υπολογιστεί προκαταβολή φόρου για τον φόρο που προκύπτει από επιχειρηματική δραστηριότητα, ειδική εισφορά αλληλεγγύης κ.λπ.

Πηγή : <http://www.taxheaven.gr>

ΥΠΟΒΟΛΗ ΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΜΙΣΘΩΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

ΠΟΛ.1230/14.10.2015

Διευκρινίσεις για διάφορα θέματα που ανακύπτουν κατά την υποβολή των πληροφοριακών στοιχείων μίσθωσης ακίνητης περιουσίας

Με αφορμή ερωτήματα που έχουν υποβληθεί στην υπηρεσία μας, αναφορικά με το πιο πάνω θέμα, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Ι. ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΒΟΛΗ ΠΡΟΣΤΙΜΩΝ

1. Από την [ΠΟΛ.1013/7.1.2014](#) Απόφαση Γ.Γ.Δ.Ε προκύπτει ότι τα πληροφοριακά στοιχεία για τις αρχικές ή τροποποιητικές μισθώσεις γης ή ακινήτων, ανεξαρτήτως ποσού μισθώματος, που συνάφθηκαν εγγράφως ή προφορικά από 1/1/2014 και μετά, υποβάλλονται μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα από την έναρξη ή την τροποποίηση της μίσθωσης.

Υποχρέωση υποβολής των πληροφοριακών στοιχείων μίσθωσης γης ή ακινήτων υπάρχει επίσης για όσες έγγραφες, αρχικές ή τροποποιητικές συμφωνίες μίσθωσης είχαν συναφθεί μέχρι και 31/12/2013 και παρά την υποχρέωση θεώρησής τους, δεν υποβλήθηκαν στην Δ.Ο.Υ. για θεώρηση.

Ανάλογη υποχρέωση υπάρχει για την εκμίσθωση ή υπεκμίσθωση γης ή ακινήτων,

με αντάλλαγμα σε είδος, καθώς και για την παραχώρηση χρήσης αυτών (δωρεάν παραχώρηση) για την οποία τεκμαίρεται φορολογητέο εισόδημα, εκτός από τη δωρεάν παραχώρηση κατοικίας μέχρι 200 τ.μ. που θα χρησιμοποιηθεί ως κυρία κατοικία από ανιόντες ή κατιόντες.

2. Εξαιρούνται από την υποχρέωση υποβολής, εφόσον έχουν συναφθεί πριν την 1/1/2014 και είναι σε ισχύ, οι έγγραφες αρχικές ή τροποποιητικές συμφωνίες μίσθωσης γεωργικής γης με μηνιαίο μίσθωμα έως εκατό (100) ευρώ, οι προφορικές αρχικές ή τροποποιητικές συμφωνίες μίσθωσης, καθώς και οι έγγραφες ή προφορικές δωρεάν παραχωρήσεις χρήσης γης ή ακινήτου, για τις οποίες δεν υπήρχε υποχρέωση θεώρησης σύμφωνα με τις προϊσχύουσες διατάξεις.

Επίσης, καθίσταται προαιρετική η υποβολή αρχικών ή τροποποιητικών δηλώσεων αγροτικών εκτάσεων με μηνιαίο μίσθωμα μέχρι 80€ από την 27-2-2015, όπως ορίζεται στην [ΠΟΛ.1028/23.1.2015](#) (ΦΕΚ 294Β727-2-2015) Απόφαση Γ.Γ.Δ.Ε.

Εξαιρούνται από την επιβολή προστίμου :

α) Η ετεροχρονισμένη υποβολή των πληροφοριακών στοιχείων μίσθωσης, λόγω αποδεδειγμένης τεχνικής αδυναμίας, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 2 και της παρ. 2 του άρθρου 4 της [ΠΟΛ.1013/7.1.2014](#) Απόφασης.

β) Η εκ νέου υποβολή Δήλωσης Πληροφοριακών Στοιχείων Μίσθωσης, η οποία υποβάλλεται υποχρεωτικά στις περιπτώσεις μισθώσεων, όπου ως μισθωτής συμβάλλεται υπό σύσταση Νομικό Πρόσωπο ή νομική οντότητα εφόσον αυτή υποβληθεί μέσα στον επόμενο μήνα από την χορήγηση ΑΦΜ στο Νομικό Πρόσωπο ή νομική οντότητα.

γ) Η εκπρόθεσμη υποβολή αγροτικών μισθώσεων που είχαν συναφθεί από 1/1/2014 μέχρι 31/12/2014, εφόσον αυτές υποβλήθηκαν μέχρι 31/3/2015 ([ΠΟΛ.1027/22.1.2015](#) ΦΕΚ 294Β727-2-2015).

3. Σε κάθε περίπτωση για την επιβολή κυρώσεων σε εκπρόθεσμη ή μη υποβολή Δήλωσης Πληροφοριακών Στοιχείων Μίσθωσης λαμβάνονται υπόψη οι προθεσμίες που ορίστηκαν με την [ΠΟΛ.1038/31.1.2014](#) Απόφαση Γ.Γ.Δ.Ε και την [ΠΟΛ.1027/22.1.2015](#) Απόφαση Γ.Γ.Δ.Ε.

4. Εξαιρετικά:

α) Στις περιπτώσεις αρχικών ή τροποποιητικών μισθώσεων που οι όροι τους καθορίζονται με νόμο ή δικαστική απόφαση, θεωρείται εμπρόθεσμη η υποβολή της Δήλωσης Πληροφοριακών Στοιχείων Μίσθωσης, εφόσον πραγματοποιηθεί μέσα στον επόμενο μήνα από την δημοσίευση του νόμου ή την κοινοποίηση της απόφασης αντίστοιχα.

β) Σε περίπτωση θανάτου του φορολογούμενου, οι κληρονόμοι του υποβάλλουν εμπρόθεσμα τα πληροφοριακά στοιχεία μίσθωσης ακίνητης περιουσίας για το προ του θανάτου χρονικό διάστημα, μέσα στον επόμενο μήνα από την εκποίησή της τετράμηνης προθεσμίας του κληρονόμου για αποποίηση της κληρονομίας, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 1846-1850 Α.Κ..

5. Για εκπρόθεσμη ή ελλιπή υποβολή ή μη υποβολή Δήλωσης Πληροφοριακών Στοιχείων Μίσθωσης επιβάλλεται πρόστιμο εκατό (100) ευρώ σύμφωνα με τις διατάξεις της περ. α' της [παρ. 2 του άρθρου 54](#) του ν. [4174/2013](#).
6. Τα συμφωνητικά μίσθωσης που εκ παραδρομής έχουν υποβληθεί στις Δ.Ο.Υ (εμπρόθεσμα) καταχωρούνται υποχρεωτικά ηλεκτρονικά χωρίς κυρώσεις μέχρι 30/4/2016.
7. Επισημαίνεται, ότι σε καμία περίπτωση δεν επιβάλλεται οποιοδήποτε πρόστιμο στον μισθωτή για μη αποδοχή των δηλωθέντων πληροφοριακών στοιχείων μίσθωσης.

II. ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΠΕΡΙΠΤΕΡΟΥ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

Το συμφωνητικό που συντάσσεται για την παραχώρηση του δικαιώματος εκμετάλλευσης περιπτέρου, δεν αποτελεί συμφωνητικό εκμίσθωσης ή δωρεάν παραχώρησης ακινήτου και συνεπώς δεν περιλαμβάνεται μεταξύ των πληροφοριακών στοιχείων μίσθωσης ακίνητης περιουσίας που υποβάλλονται ηλεκτρονικά στην παρούσα εφαρμογή.

Όσον αφορά τις «μικτές συμβάσεις», ήτοι συμβάσεις παραχώρησης του δικαιώματος παρουσίας και λειτουργίας μιας επιχείρησης σε ακίνητο (δικαίωμα εμπορικής εκμετάλλευσης του ακινήτου), στο οποίο περιλαμβάνεται διακριτά και παρεπόμενο δικαίωμα μίσθωσης, με την [ΠΟΛ.1069/23.3.2015](#) έχει διευκρινισθεί, ότι ως εισόδημα από ακίνητη περιουσία λογίζεται τόσο το μίσθωμα που συμφωνήθηκε μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών όσο και το ποσό της άυλης αξίας (δικαίωμα εμπορικής εκμετάλλευσης). Ως εκ τούτου, στο πεδίο «Σημειώσεις» της Δήλωσης Πληροφοριακών Στοιχείων Μίσθωσης ακίνητης περιουσίας θα πρέπει να αναγράφεται η συμφωνία που αφορά στην καταβολή ποσού άυλης αξίας, το συμφωνηθέν ποσό και ο χρόνος καταβολής αυτού.

III. ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΚΜΙΣΘΩΣΗΣ

A. ΕΚΜΙΣΘΩΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΓΗΣ

Σε περίπτωση εκμίσθωσης αγροτικής γης για συγκεκριμένη καλλιεργητική περίοδο που εκτείνεται σε δύο (2) ή και περισσότερα φορολογικά έτη με ενιαία συμφωνία, εφόσον υπάρχει υποχρέωση υποβολής Δήλωσης Πληροφοριακών Στοιχείων Μίσθωσης ακίνητης περιουσίας σύμφωνα με την [ΠΟΛ.1028/23.1.2015](#) Απόφαση Γ.Γ.Δ.Ε., αυτή θα υποβληθεί μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα από την έναρξη ή την τροποποίηση της μίσθωσης.

Σημειώνεται ότι για τις περιπτώσεις εκμίσθωσης αγροτικών εκτάσεων, εάν δεν δηλωθούν τα στοιχεία όλων των συνιδιοκτητών η δήλωση δεν θεωρείται ελλιπής σύμφωνα με τα οριζόμενα στην [ΠΟΛ.1030/23.1.2015](#) εγκύκλιο.

B. ΕΚΜΙΣΘΩΣΗ ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΩΝ ΧΩΡΩΝ

Σε περίπτωση εκμίσθωσης κοινόχρηστου χώρου τα πληροφοριακά στοιχεία μίσθωσης θα υποβληθούν από τον διαχειριστή της πολυκατοικίας (φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα) με το ΑΦΜ της πολυκατοικίας ή του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας, αντίστοιχα, δηλώνοντας στις παρατηρήσεις τους ιδιοκτήτες των διηρημένων ιδιοκτησιών κατά το ποσοστό συμμετοχής τους στους χώρους αυτούς, όπως ορίζεται στο συμβόλαιο σύστασης οριζόντιας (ή

κάθετης) ιδιοκτησίας. Αν δεν προβλέπεται στο συμβόλαιο συγκεκριμένο ποσοστό, θα ληφθεί υπόψη το ποσοστό συμμετοχής τους στο οικόπεδο.

Γ. ΕΚΜΙΣΘΩΣΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΙΑΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

Συγκεκριμένα σε περίπτωση:

- 1. Σχολάζουσας κληρονομίας**, υπόχρεος σε υποβολή Δήλωσης Πληροφοριακών Στοιχείων Μίσθωσης της κληρονομιαίας περιουσίας είναι ο κηδεμόνας.
- 2. Κληρονομιαίας περιουσίας υπό εκκαθάριση**, που διατίθεται υπέρ του Δημοσίου ή οποιουδήποτε άλλου και απαιτείται διορισμός δικαστικού εκκαθαριστή, υπόχρεος για την υποβολή των πληροφοριακών στοιχείων μίσθωσης αυτής είναι ο διορισμένος από το δικαστήριο εκκαθαριστής κληρονομίας.
- 3. Κληρονομιαίας περιουσίας υπό εκκαθάριση**, που διατίθεται σε υφιστάμενο μη κερδοσκοπικό Νομικό Πρόσωπο κοινωφελούς χαρακτήρα, χωρίς να επιτάσσει την εκτέλεση ειδικού έργου, υπόχρεος σε υποβολή των πληροφοριακών στοιχείων μίσθωσης αυτής είναι ο εκτελεστής διαθήκης που διορίστηκε από το δικαστήριο ή από την αρμόδια αρχή.
- 4. Κληρονομιαίας περιουσίας που διατίθεται σε υφιστάμενο μη κερδοσκοπικό Νομικό Πρόσωπο κοινωφελούς χαρακτήρα για την εκτέλεση ορισμένων έργων (Κεφάλαια Αυτοτελούς Διαχείρισης)**, υπόχρεος για την υποβολή των πληροφοριακών στοιχείων μίσθωσης αυτής είναι ο διορισμένος από τον διαθέτη ή την αρμόδια αρχή εκτελεστής διαθήκης.
- 5. Κληρονομιαίας περιουσίας υπό εκκαθάριση**, που προορίζεται για τη σύσταση αυτοτελούς κοινωφελούς ιδρύματος, αρμόδιο για την υποβολή των πληροφοριακών στοιχείων μίσθωσης αυτής είναι το υπό σύσταση νομικό πρόσωπο.
- 6. Θανάτου του φορολογούμενου, υπόχρεοι για την υποβολή Δήλωσης Πληροφοριακών Στοιχείων Μίσθωσης για τη μέχρι του θανάτου χρονολογία είναι οι κληρονόμοι.**

Δ. ΛΟΙΠΕΣ ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΚΜΙΣΘΩΣΗΣ

- 1. Σε περίπτωση πτώχευσης**, υπόχρεος σε υποβολή των πληροφοριακών στοιχείων μίσθωσης είναι ο σύνδικος πτώχευσης.
 - 2. Σε περίπτωση επιδικίας**, υπόχρεος σε υποβολή των πληροφοριακών στοιχείων μίσθωσης είναι ο προσωρινός διαχειριστής.
 - 3. Σε περίπτωση μεσεγγύησης**, υπόχρεος σε υποβολή των πληροφοριακών στοιχείων μίσθωσης είναι ο μεσεγγυούχος.
 - 4. Σε περίπτωση που ιδιοκτήτης είναι ανήλικο τέκνο**, υπόχρεος σε υποβολή της Δήλωσης Πληροφοριακών Στοιχείων Μίσθωσης Ακίνητης Περιουσίας είναι ο γονέας που ασκεί την γονική μέριμνα.
 - 5. Σε περίπτωση που ιδιοκτήτης ακινήτου είναι ανήλικος** ή άτομο σε δικαστική συμπαράσταση, υπόχρεος σε υποβολή των πληροφοριακών στοιχείων μίσθωσης είναι ο επίτροπος ή ο κηδεμόνας ή ο δικαστικός συμπαραστάτης.
- Επισημαίνεται ότι για τις περιπτώσεις εκμίσθωσης κληρονομιαίας περιουσίας (Γ), καθώς και τις λοιπές ειδικές περιπτώσεις εκμίσθωσης (Δ), οι Δηλώσεις Πληροφοριακών Στοιχείων Μίσθωσης ακίνητης περιουσίας θα υποβάλλονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ.2 της [ΠΟΛ.1028/23.1.2015](#) Απόφασης Γ.Γ.Δ.Ε.

IV. ΕΚΜΙΣΘΩΣΗ ΣΕ ΑΛΛΟΔΑΠΟΥΣ

.....

Διευκρινίζεται ότι η προβλεπόμενη υποχρέωση θεώρησης από τις Δ.Ο.Υ των εν λόγω μισθωτηρίων που προβλέπεται από τον ν. [4179/2013](#) έπαψε να ισχύει, λόγω κατάργησης από 1.1.2014 των διατάξεων του [άρθρου 77](#) του ν. [2238/1994](#). Η υποχρέωση αυτή αντικαθίσταται από τη Δήλωση Πληροφορικών Στοιχείων Μίσθωσης ακίνητης περιουσίας. Επιπρόσθετα τονίζουμε ότι η χρονική διάρκεια των τουριστικών μισθώσεων που αναφέρεται στις διατάξεις του πρώτου άρθρου του ν. [4254/2014](#), καθώς και οι προβλεπόμενες κυρώσεις από τις διατάξεις του ν. [4179/2013](#) αφορούν τα θέματα του Υπουργείου Τουρισμού και δεν επηρεάζουν την υποβολή των πληροφοριακών στοιχείων μίσθωσης.

V. ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Οι Φορείς Κεντρικής Διοίκησης (ή Δημοσίου ή Κράτους), όπως αυτοί ορίζονταν από τις διατάξεις του άρθρου 1B του ν. [2362/1995](#) και από 1.1.2015 από τις διατάξεις του [άρθρου 14](#) του ν. [4270/2014](#), τόσο από την πλευρά του εκμισθωτή όσο και από την πλευρά του μισθωτή, δεν υπάγονται στις διατάξεις της [ΠΟΛ.1013/7.1.2014](#) Απόφασης του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων.

Ειδικότερα, οι εν λόγω Φορείς ως εκμισθωτές απαλλάσσονται από την υποχρέωση ηλεκτρονικής υποβολής των πληροφοριακών στοιχείων μίσθωσης ακίνητης περιουσίας και ως μισθωτές απαλλάσσονται αντίστοιχα από την υποχρέωση αποδοχής της μίσθωσης.

Διευκρινίζεται ότι σε περίπτωση που φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα εκμισθώνει ακίνητη περιουσία σε Φορέα Κεντρικής Διοίκησης, υποχρεούται στην ηλεκτρονική υποβολή των πληροφοριακών στοιχείων αυτής της μίσθωσης.

Οι Δήμοι και Περιφέρειες, ως εκμισθωτές, υποχρεούνται σε υποβολή Δήλωσης Πληροφοριακών Στοιχείων Μίσθωσης ακίνητης περιουσίας, με βάση τις διατάξεις της [ΠΟΛ.1013/7.1.2014](#) Απόφασης Γ.Γ.Δ.Ε..

Οι σχολικές επιτροπές υποχρεούνται σε υποβολή Δήλωσης Πληροφοριακών Στοιχείων Μίσθωσης ακίνητης περιουσίας, με βάση τις διατάξεις της [ΠΟΛ.1013/7.1.2014](#) Απόφασης του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων, τόσο για την εκμίσθωση των σχολικών κυλικείων όσο και για την εκμίσθωση σχολικών αιθουσών ή υπαίθριων χώρων με σκοπό την διενέργεια διαφόρων εκδηλώσεων ή σεμιναρίων, καθόσον δεν υφίσταται σχετική απαλλακτική διάταξη από την υποχρέωση αυτή.

Σε περίπτωση που ο μισθωτής (νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα) μισθώνει ακίνητο, στα πλαίσια σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης, από εταιρεία leasing και στη συνέχεια το υπεκμισθώνει σε τρίτο, υποχρεούται σε υποβολή Δήλωσης Πληροφοριακών Στοιχείων Μίσθωσης ως υπεκμισθωτής.

Σε περίπτωση ακύρωσης της συμφωνίας μίσθωσης μεταξύ μισθωτή και εκμισθωτή, δεν προβλέπεται συγκεκριμένη διαδικασία για την ακύρωση της δήλωσης των στοιχείων της εν λόγω μίσθωσης, στα πλαίσια της [ΠΟΛ.1013/7.1.2014](#) Απόφασης Γ.Γ.Δ.Ε., αλλά η ακύρωση της συμφωνίας αυτής υπόκειται κάθε φορά στον έλεγχο της αρμόδιας Δ.Ο.Υ.

Φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα που αποκτά ακίνητη περιουσία με οποιοδήποτε τρόπο και εξ αυτού του λόγου υπεισέρχεται σε ήδη υφιστάμενη και σε

ισχύ σύμβαση μίσθωσης ακίνητης περιουσίας (π.χ. σε περίπτωση που καθίσταται κληρονόμος ακινήτου), δεν έχει υποχρέωση υποβολής νέας Δήλωσης Πληροφοριακών Στοιχείων Μίσθωσης ακίνητης περιουσίας.

Αντίθετα, εάν τροποποιούνται οι υφιστάμενες μισθωτικές σχέσεις (για παράδειγμα, αναπροσαρμογή του υφιστάμενου μισθώματος σε χρήμα ή μεταβολή της διάρκειας μίσθωσης), υφίσταται η σχετική υποχρέωση για την υποβολή της παραπάνω δήλωσης.

2. Στις περιπτώσεις συνιδιοκτησίας, όπου μισθωτής του ακινήτου είναι ένας εκ των συνιδιοκτητών, η φόρμα ηλεκτρονικής υποβολής συμπληρώνεται ως εξής: Στο πεδίο «Στοιχεία Εκμισθωτών» θα συμπληρωθούν μόνο τα στοιχεία των συνιδιοκτητών που εκμισθώνουν το ποσοστό τους. Στην ένδειξη «Ποσοστό», θα δηλωθεί το ποσοστό 100%, ποσοτικοποιώντας την αναλογία των ποσοστών ιδιοκτησίας στο ακίνητο εκάστου εκμισθωτή επί του συμφωνηθέντος μισθώματος. Ο συνιδιοκτήτης που είναι συγχρόνως και μισθωτής θα δηλωθεί μόνο στο πεδίο «Στοιχεία Μισθωτή» και όχι στο πεδίο «Στοιχεία των Εκμισθωτών». Στην ένδειξη «Σημειώσεις» θα αναφερθούν τα στοιχεία όλων των συνιδιοκτητών (ονοματεπώνυμο, ΑΦΜ) και τα ποσοστά συνιδιοκτησίας τους στο εκμισθούμενο ακίνητο.

Παράδειγμα

Οι Α, Β, Γ και Δ είναι συνιδιοκτήτες ενός ακινήτου με ποσοστό συνιδιοκτησίας 25% έκαστος. Οι Α, Β και Γ (συνιδιοκτήτες) εκμισθώνουν το ποσοστό τους επί του ακινήτου στον Δ (μισθωτή) αντί ποσού 500€. Κατά την ηλεκτρονική υποβολή Δήλωσης Πληροφοριακών Στοιχείων Μίσθωσης ακίνητης περιουσίας έκαστος εκ των ιδιοκτητών που εκμισθώνουν το ακίνητό τους θα δηλώσουν στο πεδίο «εκμισθωτές» τα στοιχεία των εκμισθωτών (Α, Β και Γ) με ποσοστό συνολικό 100% (33,33% έκαστος) το οποίο αντιστοιχεί στο ποσό των 500€. Στο πεδίο «μισθωτές» θα δηλωθούν τα στοιχεία του συνιδιοκτήτη-μισθωτή (Δ). Στις σημειώσεις σαν ποσοστό εκάστου εκμισθωτή θα αναφερθεί το 25%.

Επισημαίνουμε, ότι έκαστος εκ των συνιδιοκτητών που εκμισθώνουν το ποσοστό τους, έχει υποχρέωση υποβολής χωριστής Δήλωσης Πληροφοριακών Στοιχείων Μίσθωσης ακίνητης περιουσίας. Ο συνιδιοκτήτης (μισθωτής), δεν υποβάλλει Δήλωση Πληροφοριακών Στοιχείων Μίσθωσης, έχει όμως υποχρέωση αποδοχής των Δηλώσεων που υποβάλλουν οι άλλοι συνιδιοκτήτες.

3. Στις περιπτώσεις που η εκμίσθωση δεν γίνεται από το σύνολο των ιδιοκτητών του ακινήτου, σε φορολογία για το εισόδημα που προκύπτει από αυτή υπόκεινται όλα τα πρόσωπα που κατέχουν δικαίωμα πλήρους κυριότητας ή νομής ή επικαρπίας κ.λπ. κατά περίπτωση σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του [άρθρου 39](#) του [ν.4172/2013](#) και την [ΠΟΛ.1069/23.3.2015](#) εγκύκλιο.

Συνεπώς, στην περίπτωση που η εκμίσθωση γίνεται από την πλειοψηφία των ιδιοκτητών, οι ιδιοκτήτες της μειοψηφίας που δεν συμμετέχουν στην εκμίσθωση, δεν απαλλάσσονται από την φορολόγηση του εισοδήματος που τους αναλογεί. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση που η εκμίσθωση γίνεται από την μειοψηφία των ιδιοκτητών, παρά το γεγονός ότι η εκμίσθωση αντιβαίνει στις διατάξεις του Αστικού Κώδικα.

Οι εκμισθωτές σε κάθε περίπτωση υποχρεούνται να δηλώνουν όλους τους γνωστούς συνιδιοκτήτες σύμφωνα με τα στοιχεία των μισθωτηρίων ή των λοιπών στοιχείων που έχουν στην διάθεσή τους. Επίσης πρέπει να κάνουν αναφορά στο πεδίο «Σημειώσεις» ότι η εκμίσθωση γίνεται από την πλειοψηφία ή την μειοψηφία

και να αναγράφουν το ποσοστό που αυτή εκπροσωπεί. Όσον αφορά την περίπτωση ύπαρξης αγνώστων συνιδιοκτητών, στο πεδίο «Σημειώσεις» θα πρέπει επίσης να γίνεται σύντομη περιγραφή του ιστορικού καθώς και των λοιπών στοιχείων αναφορικά με τον αριθμό των αγνώστων συνιδιοκτητών, τα ποσοστά συνιδιοκτησίας και τυχόν άλλα στοιχεία που είναι γνωστά.

Στις περιπτώσεις που δεν δηλώνονται τα στοιχεία όλων των συνιδιοκτητών, η Δήλωση Πληροφοριακών Στοιχείων Μίσθωσης ακίνητης περιουσίας οριστικοποιείται χωρίς την επιβολή προστίμου. Ωστόσο, ο χαρακτηρισμός της δήλωσης αυτής ως ελλιπής (π.χ. λόγω μη δήλωσης όλων των γνωστών συνιδιοκτητών κ.λπ.), είναι θέμα πραγματικό και υπόκειται στην κρίση του ελέγχου. Εξαιρετικά, στις περιπτώσεις που δεν κατέστη δυνατή η υποβολή της Δήλωσης Πληροφοριακών Στοιχείων Μίσθωσης για προφορικές ή γραπτές συμφωνίες μίσθωσης λόγω αγνώστων συνιδιοκτητών και λόγω του ότι μέχρι σήμερα δεν παρεχόταν η δυνατότητα υποβολής Δήλωσης Πληροφοριακών Στοιχείων Μίσθωσης χωρίς την αναγραφή των στοιχείων όλων των συνιδιοκτητών, οι σχετικές δηλώσεις δύνανται να υποβληθούν χωρίς κυρώσεις του [άρθρου 54](#) του ν. [4174/2013](#) μέχρι 30/4/2016.

Επισημαίνεται ότι στις περιπτώσεις εκμίσθωσης ακίνητης περιουσίας με απόφαση της πλειοψηφίας των ιδιοκτητών, η απόφαση αυτή προφορική ή γραπτή, πρέπει να γνωστοποιείται και στους λοιπούς γνωστούς συνιδιοκτήτες από τους εκμισθωτές, δεδομένου ότι δεν απαλλάσσονται από την υποχρέωση υποβολής της Δήλωσης.

4. Στις περιπτώσεις εκμίσθωσης ακίνητης περιουσίας, στις οποίες συμφωνείται η καταβολή μισθώματος σε είδος, όταν η ανταλλακτική του αξία δεν είναι γνωστή κατά το χρόνο της μίσθωσης, στα πληροφοριακά στοιχεία μίσθωσης ακίνητης περιουσίας θα αναγράφεται το ποσό του μισθώματος που έχει κατά περίπτωση προϋπολογισθεί βάσει της [ΠΟΛ.1069/23.3.2015](#) και στις σημειώσεις θα γίνεται λεπτομερής αναγραφή του είδους.

Σε καμία περίπτωση εκμίσθωσης ακίνητης περιουσίας δεν θα καταχωρείται μηδενικό μίσθωμα.

Αν κατά την διάρκεια του φορολογικού έτους, η πιο πάνω τιμή του είδους που δηλώθηκε προϋπολογιστικά κατά το χρόνο μίσθωσης στα πληροφοριακά στοιχεία μίσθωσης ακίνητης περιουσίας μεταβληθεί, αυξανόμενη ή μειούμενη (χωρίς να τροποποιηθούν οι λοιποί όροι της μίσθωσης) δεν υπάρχει υποχρέωση υποβολής τροποποιητικής Δήλωσης Πληροφοριακών Στοιχείων Μίσθωσης ακίνητης περιουσίας, καθόσον η αναπροσαρμογή αυτή θα αποτυπώνεται κατά την υποβολή της ετήσιας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος.

5. Η Δήλωση Πληροφοριακών Στοιχείων Μίσθωσης ακίνητης περιουσίας δεν υποκαθιστά οποιαδήποτε γραπτή ή προφορική συμφωνία μίσθωσης έχει συναφθεί μεταξύ εκμισθωτή και μισθωτή, καθόσον δεν αποτυπώνονται σε αυτήν όλα τα στοιχεία της συμφωνίας, αλλά μόνο τα πληροφοριακά στοιχεία που κρίνονται αναγκαία για τον έλεγχο του εισοδήματος.

6. Στις περιπτώσεις που, στις σημειώσεις της αρχικής υποβολής Δήλωσης Πληροφοριακών Στοιχείων Μίσθωσης ακίνητης περιουσίας συμπληρώνεται η παράταση διάρκειας ισχύος της μίσθωσης, δεν απαιτείται η υποβολή αυτής εκ νέου.

Αρ. πρωτ.: ΔΕΑΦΒ 1154669 ΕΞ 2015/1.12.2015

Διευκρινίσεις σε θέματα που αφορούν στον προσδιορισμό της μισθωτικής αξίας ακινήτου που παραχωρείται σε αγρότη με σκοπό την ανέγερση κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, με βάση τις διατάξεις της παρ.2α του άρθρου 4 του ν.4061/2012

Απαντώντας στο σχετικό έγγραφό σας, αναφορικά με το πιο πάνω θέμα, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

1. Με τις διατάξεις του πρώτου εδαφίου της [παρ.1 του άρθρου 39](#) του ν.[4172/2013](#) ορίζεται, ότι ο όρος «εισοδήμα από ακίνητη περιουσία» σημαίνει το εισόδημα, σε χρήμα ή σε είδος, που προκύπτει από την εκμίσθωση ή την ιδιοχρησιμοποίηση ή τη δωρεάν παραχώρηση χρήσης γης και ακινήτων.
2. Με τις διατάξεις της [παρ.2](#) του ίδιου ως άνω άρθρου και νόμου καθορίζεται ο τρόπος αποτίμησης του εισοδήματος από ακίνητη περιουσία, ενώ με τις διατάξεις της [παρ.3](#) καθορίζονται οι δαπάνες που εκπίπτουν κατά τον προσδιορισμό του εισοδήματος αυτού, με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στις ίδιες διατάξεις.
3. Από τα ανωτέρω συνάγεται, ότι με τις διατάξεις του νέου Κ.Φ.Ε. δεν υφίσταται ελάχιστο όριο (ποσό) για τον προσδιορισμό του εισοδήματος από ακίνητη περιουσία (ήτοι, δεν υφίσταται ελάχιστη μισθωτική αξία γης ή ακινήτου), σε αντίθεση με τις προγενέστερες διατάξεις του Κ.Φ.Ε. (ν.[2238/1994](#)).
4. Με τις διατάξεις της παρ.2α του άρθρου 4 του ν.[4061/2012](#), όπως αυτές ισχύουν, ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι **επιτρέπεται η παραχώρηση, κατά χρήση, ακινήτου σε αγρότη με σκοπό την ανέγερση κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων με απόφαση Περιφερειάρχη, μετά από εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσίας της Περιφέρειας**. Το τίμημα ορίζεται βάσει της μισθωτικής αξίας του ακινήτου, όπως αυτή προσδιορίζεται από την αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία. Το τίμημα της παραχώρησης της χρήσης καταβάλλεται ετησίως, εντός τριμήνου από την ημερομηνία που ορίζει η απόφαση παραχώρησης και κατατίθεται σε Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία, ως έσοδο κατά 50% του Δημοσίου και κατά 50% των οικείων Περιφερειών (παρ.1 άρθρου 9).
5. Από όλα όσα αναφέρθηκαν πιο πάνω συνάγεται, ότι δεν υφίσταται ελάχιστη μισθωτική αξία για τον προσδιορισμό του εισοδήματος από ακίνητη περιουσία, με βάση τις διατάξεις του [άρθρου 39](#) του Κ.Φ.Ε. (ν.[4172/2013](#)). Επομένως, ο **προσδιορισμός της μισθωτικής αξίας του ακινήτου που παραχωρείται με βάση τις διατάξεις της παρ.2α του άρθρου 4 του ν.[4061/2012](#), έγκειται στις ελεγκτικές αρμοδιότητες της εκάστοτε Δ.Ο.Υ. (για παράδειγμα, έλεγχος του μισθώματος που έχει συμφωνηθεί να καταβάλλεται σε ακίνητα με παρόμοια χρήση, ήτοι με κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις, στην ίδια περιοχή, κλπ.).**

Θέματα Φ.Π.Α .

ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΤΩΝ ΑΓΡΟΤΩΝ ΣΕ « ΚΑΝΟΝΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ » **ΚΑΙ « ΚΑΝΟΝΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ »**

Άρθρο 41. Ειδικό καθεστώς αγροτών

[Το άρθρο 41, τέθηκε όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 47 του ν. 4410/2016 (ΦΕΚ Α' 141/03-08-2016) και ισχύει από 01-01-2017, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του ιδίου άρθρου 47.]

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ :

Με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 17 αντικαθίσταται το άρθρο 41 του Κώδικα ΦΠΑ (κύρωση με τον ν. 2859/2000), με σκοπό τη βελτίωση και απλοποίηση του καθεστώτος Φ. Π. Α. αγροτών του ειδικού καθεστώτος και την πλήρη εναρμόνισή του με το κοινοτικό δίκαιο.

Η ενέργεια αυτή κρίνεται απαραίτητη, καθώς έχει ξεκινήσει διαδικασία έρευνας παράβασης σε βάρος της χώρας μας, εκ του λόγου ότι οι διατάξεις του άρθρου 41 για επιστροφή ΦΠΑ με συντελεστή 3% στους αγρότες του ειδικού καθεστώτος για τις πωλήσεις αγροτικών προϊόντων ίδιας παραγωγής που πραγματοποιούν στις λαϊκές αγορές ή από δικό τους κατάστημα ή τα εξάγουν ή τα παραδίδουν σε άλλο κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης αντίκειται στις διατάξεις της Οδηγίας 2006/112/ΕΚ.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις το εν λόγω καθεστώς καθίσταται πιο αποτελεσματικό και δίκαιο, καθώς αποκλείονται από το ειδικό καθεστώς αγρότες που από άλλη αιτία υποχρεούνται στη τήρηση βιβλίων και στοιχείων και για την οποία ήδη εντάσσονται υποχρεωτικά στο κανονικό καθεστώς.

Επίσης προβλέπεται για πρώτη φορά η υποχρέωση έκδοσης ειδικού στοιχείου για πωλήσεις που πραγματοποιούν οι αγρότες του ειδικού καθεστώτος και σε πρόσωπα μη υποκείμενα στο φόρο, προκειμένου η αξία των εν λόγω πωλήσεων να συμπεριλαμβάνεται στο όριο των 15.000 ευρώ που αποτελεί κριτήριο για την παραμονή στο ειδικό καθεστώς ή την υποχρεωτική ένταξη στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ.

Ειδικότερα, οι σημαντικότερες τροποποιήσεις που επέρχονται με την αντικατάσταση του άρθρου 41 είναι οι ακόλουθες:

Ορίζεται ότι στο ειδικό καθεστώς Φ. Π. Α. υπάγονται οι αγρότες οι οποίοι κατά την προηγούμενο φορολογικό έτος πραγματοποίησαν πωλήσεις αγροτικών προϊόντων παραγωγής τους και παροχές αγροτικών υπηρεσιών, αξίας κατώτερης των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ και έλαβαν επιδοτήσεις κατώτερες των πέντε χιλιάδων (5.000). Στον προσδιορισμό του ύψους των παραδόσεων για την ένταξη

στο ειδικό ή στο κανονικό καθεστώς θα συμπεριλαμβάνονται όχι μόνο οι χονδρικές πωλήσεις, όπως ίσχυε μέχρι τώρα, αλλά και οι λιανικές πωλήσεις. Η αλλαγή αυτή θα συντελέσει στην ορθή εφαρμογή των σχετικών διατάξεων του ΦΠΑ, αφού για την ένταξη στο κανονικό ή το ειδικό καθεστώς θα λαμβάνεται υπόψη το σύνολο της αξίας των παραδόσεων των προϊόντων των αγροτών και των παροχών των υπηρεσιών τους, ανεξαρτήτως της ιδιότητας του αγοραστή ή του λήπτη (υποκείμενο ή μη πρόσωπο).

Προβλέπεται η έκδοση ειδικού στοιχείου για παραδόσεις αγροτικών προϊόντων ίδιας παραγωγής και για παροχές αγροτικών υπηρεσιών που πραγματοποιούν οι αγρότες του ειδικού καθεστώτος ΦΠΑ προς άλλους αγρότες που υπάγονται στο ειδικό καθεστώς ΦΠΑ ή προς μη υποκείμενα στο φόρο πρόσωπα. Η πρόβλεψη αυτή έγινε, διότι οι αγρότες του ειδικού καθεστώτος, για τις πωλήσεις που διενεργούν σε ιδιώτες καταναλωτές, δεν έχουν υποχρεώσεις τήρησης βιβλίων και έκδοσης στοιχείων και εν γένει τις υποχρεώσεις που ορίζουν τα ΕΛΠ, καθώς και εξαιτίας του γεγονότος ότι για τις εν λόγω πωλήσεις οι αγρότες του ειδικού καθεστώτος δεν υποχρεούνται να ενταχθούν στο κανονικό καθεστώς, σύμφωνα με τις κοινοτικές διατάξεις, βάσει των οποίων υφίσταται περιορισμός σχετικά με τον τρόπο άσκησης του δικαιώματος έκπτωσης των λιανικών πωλήσεων των αγροτών του ειδικού καθεστώτος. Με την ανωτέρω πρόβλεψη επιτυγχάνεται περαιτέρω, η παρακολούθηση του συνόλου των πωλήσεων και παροχών που πραγματοποιούν οι αγρότες σε τελικούς καταναλωτές, γεγονός που θα συμβάλλει στην ενίσχυση της διαφάνειας των συναλλαγών στον αγροτικό τομέα, αλλά και την εξυγίανση του συστήματος επιστροφής ΦΠΑ στους παραγωγούς.

Ορίζονται οι περιορισμοί υπαγωγής στο ειδικό καθεστώς ΦΠΑ αγροτών. Ειδικότερα, οι αγρότες, οι οποίοι μέχρι σήμερα υπάγονταν παράλληλα και στο κανονικό καθεστώς και στο ειδικό του άρθρου 41 ή δεν δικαιούνταν επιστροφής ΦΠΑ του άρθρου 41, λόγω άσκησης και άλλης δραστηριότητας του κανονικού καθεστώτος, χωρίς ωστόσο να υποχρεούνται να είναι ενταγμένοι στο κανονικό καθεστώς και για την αγροτική τους εκμετάλλευση, με τις νέες διατάξεις υπάγονται υποχρεωτικά στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ για το σύνολο των δραστηριοτήτων τους. Με την λύση αυτή επιτυγχάνεται ο εξορθολογισμός του συστήματος ΦΠΑ, αφού οι εν λόγω αγρότες θα αντιμετωπίζονται ομοιόμορφα για το σύνολο των δραστηριοτήτων τους και θα μπορούν να ασκήσουν έκπτωση του φόρου των εισροών που χρησιμοποιήθηκαν για την παραγωγή των αγροτικών τους προϊόντων, κάτι που με βάση το υφιστάμενο καθεστώς δεν μπορούν να πράξουν.

Ορίζεται, τέλος, με σαφήνεια ο χρόνος και ο τρόπος μετάταξης από το ειδικό στο κανονικό καθεστώς και αντίστροφα και ρυθμίζονται θέματα που αφορούν στις μετατάξεις αυτές.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 17 προβλέπεται έναρξη της ισχύος των προτεινόμενων διατάξεων του άρθρου 41 του Κώδικα ΦΠΑ από την 1η Ιανουαρίου 2017, αφενός για να δοθεί εύλογος χρόνος για την προσαρμογή στις νέες τους υποχρεώσεις των αγροτών που με τις προτεινόμενες διατάξεις δεν δικαιούνται να εντάσσονται στο ειδικό καθεστώς, αφετέρου για λόγους μη διατάραξης της εύρυθμης εφαρμογής του ισχύοντος ειδικού καθεστώτος αγροτών έως το τέλος του φορολογικού έτους.

.....

1. Οι αγρότες, οι οποίοι κατά το προηγούμενο φορολογικό έτος πραγματοποίησαν προς οποιοδήποτε πρόσωπο παραδόσεις αγροτικών προϊόντων παραγωγής τους και παροχές αγροτικών υπηρεσιών των οποίων η αξία ήταν κατώτερη των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ και έλαβαν επιδοτήσεις κατώτερες των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ, υπάγονται στο ειδικό καθεστώς του παρόντος άρθρου, με την επιφύλαξη της παραγράφου 5.
Οι εν λόγω αγρότες δεν επιβαρύνουν με φόρο προστιθέμενης αξίας τις παραδόσεις των αγαθών τους και τις παροχές των υπηρεσιών τους και δικαιούνται επιστροφής του φόρου του παρόντος νόμου που επιβάρυνε τις αγορές αγαθών ή λήψεις υπηρεσιών, τις οποίες πραγματοποίησαν για την άσκηση της αγροτικής εκμετάλλευσής τους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 2 και 3.

[ΠΡΟ ΙΣΧΥΟΥΣΑ ΔΙΑΤΑΞΗ :

1. Οι αγρότες, οι οποίοι κατά την προηγούμενη διαχειριστική περίοδο πραγματοποίησαν ακαθάριστα έσοδα από την πώληση αγροτικών προϊόντων παραγωγής τους και την παροχή αγροτικών υπηρεσιών κατώτερα των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ και δικαιούνται να λάβουν δικαιώματα ενιαίας ενίσχυσης κατώτερα των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ, υπάγονται στο ειδικό καθεστώς του παρόντος άρθρου, με την επιφύλαξη των παραγράφων 4 και 5 του παρόντος. Οι εν λόγω αγρότες δεν υποχρεούνται στην τήρηση βιβλίων και την έκδοση στοιχείων και δικαιούνται επιστροφής του φόρου του παρόντος νόμου που επιβάρυνε τις αγορές αγαθών ή λήψεις υπηρεσιών, τις οποίες πραγματοποίησαν για την άσκηση της εκμετάλλευσής τους.]

2. Η επιστροφή του φόρου ενεργείται από το Δημόσιο με καταβολή στον αγρότη ποσού, το οποίο προκύπτει με την εφαρμογή κατ' αποκοπή συντελεστή έξι τοις εκατό (6%), στην αξία των παραδιδόμενων αγροτικών προϊόντων και των παρεχόμενων αγροτικών υπηρεσιών του Παραρτήματος IV του παρόντος προς άλλους υποκείμενους στο φόρο. Για την πραγματοποίηση της επιστροφής αυτής υποβάλλεται δήλωση - αίτηση επιστροφής.
Για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου αυτής, ως αξία των παραδιδόμενων προϊόντων ή των παρεχόμενων υπηρεσιών, λαμβάνεται αυτή που προκύπτει από τα οικεία νόμιμα λογιστικά στοιχεία (παραστατικά), με την προϋπόθεση ότι η παραγωγή προϊόντων και η παροχή υπηρεσιών προέρχεται από εκμετάλλευση περιουσιακών στοιχείων που είτε ανήκουν στον αγρότη κατά κυριότητα είτε έχει το δικαίωμα εκμετάλλευσής με οποιαδήποτε έννομη σχέση. Σε περίπτωση παράδοσης αγροτικών προϊόντων από τρίτους υποκείμενους στο φόρο, για λογαριασμό των παραγωγών αγροτών, η παραπάνω αξία λαμβάνεται χωρίς φόρο και προμήθεια.

3. Οι διατάξεις της παραγράφου 2 δεν εφαρμόζονται για παραδόσεις αγροτικών προϊόντων παραγωγής τους και για παροχές αγροτικών υπηρεσιών που πραγματοποιούνται προς άλλους αγρότες που υπάγονται στο καθεστώς του παρόντος άρθρου ή προς μη υποκείμενα στο φόρο πρόσωπα.
Για τις εν λόγω πράξεις εκδίδεται ειδικό στοιχείο που περιλαμβάνει το είδος, την ποσότητα και την αξία των παραδιδόμενων αγαθών ή το είδος και την αξία των

παρεχόμενων υπηρεσιών. Η αξία που αναγράφεται επί του ειδικού στοιχείου λαμβάνεται υπόψη για τον προσδιορισμό της αξίας του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1.

4. Οι διατάξεις των άρθρων 30, 31 και 32 δεν εφαρμόζονται για τους αγρότες που υπάγονται στο καθεστώς του άρθρου αυτού. Το αυτό ισχύει και για τις διατάξεις των άρθρων 36 και 38, με εξαίρεση τις υποχρεώσεις που αφορούν ενδοκοινοτικές αποκτήσεις αγαθών ή λήψεις υπηρεσιών.

5. Δεν υπάγονται στο καθεστώς του παρόντος άρθρου, αλλά εντάσσονται στο κανονικό καθεστώς οι αγρότες οι οποίοι:

α) ασκούν τις αγροτικές εκμεταλλεύσεις και παρέχουν τις αγροτικές υπηρεσίες που προβλέπουν οι διατάξεις του άρθρου 42, με τη μορφή εταιρείας οποιουδήποτε τύπου ή αγροτικών συνεταιρισμών,

β) πωλούν αγροτικά προϊόντα παραγωγής τους, ύστερα από επεξεργασία που μπορεί να προσδώσει σε αυτά χαρακτήρα βιομηχανικών ή βιοτεχνικών προϊόντων,

γ) ασκούν παράλληλα και άλλη οικονομική δραστηριότητα, για την οποία έχουν υποχρέωση να τηρούν λογιστικά αρχεία (βιβλία) σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία.

δ) παραδίδουν προϊόντα παραγωγής τους από λαϊκές αγορές ή από δικό τους κατάστημα ή πραγματοποιούν εξαγωγές ή παραδόσεις των προϊόντων τους προς άλλο κράτος - μέλος της Ε. Ε..

Η ένταξη στο κανονικό καθεστώς ισχύει από την ημερομηνία κατά την οποία συντρέχει μία των προϋποθέσεων της ανωτέρω περίπτωσης.

Για την ένταξη στο κανονικό καθεστώς υποβάλλεται δήλωση έναρξης ή μεταβολών, κατά περίπτωση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του ν. [4174/2013](#) (Α' 170).

Αν η ένταξη στο κανονικό καθεστώς πραγματοποιείται εντός του φορολογικού έτους, οι αγρότες έχουν δικαίωμα επιστροφής, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2, για πράξεις που πραγματοποιούνται κατά το χρόνο ένταξής τους στο καθεστώς του παρόντος άρθρου.

[ΠΡΟ ΙΣΧΥΟΥΣΑ ΔΙΑΤΑΞΗ :

4. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 δεν εφαρμόζονται στους αγρότες που:

α) ασκούν τις αγροτικές εκμεταλλεύσεις και παρέχουν τις αγροτικές υπηρεσίες που προβλέπουν οι διατάξεις του άρθρου 42, με τη μορφή εταιρείας οποιουδήποτε τύπου ή αγροτικών συνεταιρισμών,

β) πωλούν αγροτικά προϊόντα παραγωγής τους, ύστερα από επεξεργασία που μπορεί να προσδώσει σε αυτά χαρακτήρα βιομηχανικών ή βιοτεχνικών προϊόντων,

γ) ασκούν παράλληλα και άλλη οικονομική δραστηριότητα, για την οποία έχουν υποχρέωση να τηρούν βιβλία σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία. Η διάταξη αυτή δεν ισχύει για τους αγρότες που πωλούν προϊόντα δικής τους παραγωγής από δικό τους κατάστημα ή από λαϊκές αγορές ή πραγματοποιούν εξαγωγές ή παραδόσεις προς άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε., καθώς και για τους αγρότες οι οποίοι εντάσσονται στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων, σύμφωνα με το ν. 3874/2010 (Α' 151) και ασχολούνται με τη διαχείριση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας έως 100 KW ή τη λειτουργία αγροτουριστικών μονάδων έως 10

δωματίων.]

6. Οι αγρότες που εντάσσονται στο καθεστώς του παρόντος άρθρου μπορούν να επιλέξουν τη μετάταξή τους στο κανονικό καθεστώς με υποβολή δήλωσης μεταβολών στη Φορολογική Διοίκηση.

Η προαιρετική μετάταξη από το ειδικό στο κανονικό καθεστώς ισχύει είτε από την έναρξη του φορολογικού έτους και δεν μπορεί να ανακληθεί πριν την πάροδο τριετίας, είτε από την ημερομηνία υποβολής της ανωτέρω δήλωσης αν η μετάταξη πραγματοποιείται κατά τη διάρκεια του φορολογικού έτους και δεν μπορεί να ανακληθεί πριν την πάροδο τριετίας, η οποία αρχίζει από την έναρξη του επόμενου από τη μετάταξη φορολογικού έτους.

Η υποχρεωτική μετάταξη από το ειδικό στο κανονικό καθεστώς, λόγω μη πλήρωσης των κριτηρίων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, ισχύει από την έναρξη του φορολογικού έτους με υποβολή δήλωσης μεταβολών. Η μη υποβολή της δήλωσης μεταβολών δεν επηρεάζει την υποχρεωτική μετάταξη στο κανονικό καθεστώς. Μετάταξη από το κανονικό καθεστώς στο ειδικό καθεστώς του παρόντος άρθρου μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο από την έναρξη του φορολογικού έτους με υποβολή δήλωσης μεταβολών στη Φορολογική Διοίκηση, με την προϋπόθεση ότι πληρούνται τα κριτήρια της παραγράφου 1 και δεν υφίστανται οι περιορισμοί των περιπτώσεων α' έως και δ' της παραγράφου 5.

ΧΡΟΝΟΣ ΜΕΤΑΤΑΞΗΣ

Αριθ. πρωτ.: ΔΕΕΦ Α 1167254 ΕΞ 2016/18.11.2016

Από 1.1.2017 μετάταξη από το κανονικό στο ειδικό καθεστώς αγροτών θα πραγματοποιείται με υποβολή δήλωσης από την έναρξη της διαχειριστικής περιόδου και εντός τριάντα (30) ημερών από την έναρξη αυτής

Αίτημα μετάταξης από το κανονικό στο ειδικό καθεστώς

Σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού ερωτήματος σας, φωτοαντίγραφο του οποίου μάς διαβιβάστηκε από το....., σε ότι αφορά θέματα αρμοδιότητάς μας, σας γνωρίζουμε τα κάτωθι:

Σύμφωνα με τις διατάξεις του [άρθρου 41](#) του Κώδικα ΦΠΑ (ν. [2859/2000](#)), όπως ισχύει, στο ειδικό καθεστώς του άρθρου αυτού υπάγονται οι αγρότες οι οποίοι κατά την προηγούμενη διαχειριστική περίοδο πραγματοποίησαν ακαθάριστα έσοδα από την πώληση αγροτικών προϊόντων παραγωγής τους και την παροχή αγροτικών υπηρεσιών κατώτερα των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ και δικαιούνταν να λάβουν δικαιώματα ενιαίας ενίσχυσης κατώτερα των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ. Σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 6 του ως άνω άρθρου μετάταξη από το κανονικό καθεστώς απόδοσης του φόρου στο ειδικό καθεστώς μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο από την έναρξη διαχειριστικής περιόδου με υποβολή δήλωσης στην αρμόδια υπηρεσία της Φορολογικής Διοίκησης εντός δέκα (10) ημερών από την έναρξη αυτής.

Δεδομένου ότι η μετάταξη από το κανονικό στο ειδικό καθεστώς θεωρείται σε κάθε περίπτωση προαιρετική μετάταξη και η ανωτέρω αναφερόμενη προθεσμία έχει ανατρεπτικό χαρακτήρα συμπεραίνεται ότι δεν παρέχεται η δυνατότητα μετάταξής σας στο ειδικό καθεστώς μετά την πάροδο αυτής.

Περαιτέρω, σας ενημερώνουμε ότι:

- α) με τις διατάξεις της [παραγράφου 2.α' του άρθρου 40](#) του ν. [4410/2016](#) (ΦΕΚ 141 Α', 3.8.2016) αντικαταστάθηκε η αναφερόμενη στο [άρθρο 10, παράγραφος 4](#) του ν. [4174/2013](#) (ΦΕΚ 170, Α', 26. 7.2013) προθεσμία από 10 ημέρες σε 30 ημέρες,
- β) με τις διατάξεις του [άρθρου 47](#) του ν. [4410/2016](#), από 1.1.2017, αντικαθίσταται το άρθρο 41 του Κώδικα ΦΠΑ.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, από 1.1.2017 μετάταξη από το κανονικό στο ειδικό καθεστώς αγροτών θα πραγματοποιείται, με υποβολή δήλωσης, από την έναρξη της διαχειριστικής περιόδου και εντός τριάντα (30) ημερών από την έναρξη αυτής.

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ Φ.Π.Α.

Άρθρο 68 του Ν. 2859 /2000. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ ΑΓΑΘΑ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΥ ΥΠΑΓΟΝΤΑΙ ΣΕ ΜΕΙΩΜΕΝΟ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗ (παράγραφος 1 του άρθρου 21)

[Το Παράρτημα ΙΙΙ, τέθηκε όπως αντικαταστάθηκε με την περίπτωση γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν. 4334/2015 και ισχύει από 20-07-2015, σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της ίδιας παραγράφου.]

Α. ΑΓΑΘΑ

Οι δασμολογικές κλάσεις του Παραρτήματος αυτού τέθηκαν όπως αυτές αναφέρονται στη Συνδυασμένη Ονοματολογία του έτους 2015 ([Κανονισμός \(ΕΚ\) αριθμ. 1101/2014](#) της Επιτροπής της 31ης Οκτωβρίου 2014, ΕΕ L 312/2014).

1. Κρέατα και παραπροϊόντα σφαγίων, βρώσιμα, (Δ.Κ. 0201, 0202, 0203, 0204, 0205, 0206, 0207, 0208, 0209, 0210). Παρασκευάσματα κρεάτων (Δ.Κ. 1601, 1602, EX 1603).

2. Ψάρια, φιλέτα και άλλη σάρκα ψαριών, καλαμάρια, χταπόδια και σουπιές, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη ή κατεψυγμένα αλλά όχι αλλιώς παρασκευασμένα ή επεξεργασμένα. Εξαιρούνται τα συκώτια, αυγά και σπέρματα (Δ.Κ. EX 0302, EX 0303, EX 0304, EX 0307).

3. Γάλα και προϊόντα γαλακτοκομίας. Αυγά πτηνών. Μέλι φυσικό. (Δ. Κ. 0401, 0402, 0403, 0404, 0405, 0406, 0407, 0408, 0409).

4. Άλλα φυτά ζωντανά (στα οποία περιλαμβάνονται και οι ρίζες τους), μοσχεύματα και μπόλια. (Δ.Κ. EX 0602).

5. Λαχανικά, φυτά, ρίζες και κόνδυλοι, βρώσιμα. Εξαιρούνται τα προϊόντα της

Δ.Κ. 0714 (Δ.Κ. 0701, 0702, 0703, 0704, 0705, 0706, 0707, 0708, 0709, 0710, 0711, 0712, 0713).

6. Καρποί και φρούτα βρώσιμα (Δ. Κ. 0801, 0802, 0803, 0804, 0805, 0806, 0807, 0808, 0809, 0810, 0811, 0812, 0813).

7. Δημητριακά (Δ.Κ. 1001, 1002, 1003, 1004, 1005, 1006, 1007 και 1008).

8. Προϊόντα αλευροποΐας. Άμυλα κάθε είδους (Δ. Κ. 1101, 1102, 1103, 1104, 1105, 1106 και EX 1108).

9. Ελαιόλαδο και τα κλάσματά του, έστω και εξευγενισμένα, αλλά όχι χημικώς μετασχηματισμένα. Άλλα λάδια και τα κλάσματά τους, που παίρνονται αποκλειστικά από ελιές, έστω και εξευγενισμένα, αλλά όχι χημικώς μετασχηματισμένα και μείγματα από αυτά τα λάδια ή τα κλάσματα με λάδια ή κλάσματα της κλάσης 1509 (Δ. Κ. 1509 και 1510).

..

19. Η παράδοση νερού.

20. Ηλεκτρική ενέργεια (Δ.Κ. 2716), το φυσικό αέριο (Δ.Κ. EX 2711), καθώς και θέρμανση μέσω δικτύου (τηλεθέρμανση).

B. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

1. Εισιτήρια θεατρικών παραστάσεων για τα οποία ο συντελεστής του φόρου ορίζεται σε έξι τοις εκατό (6%).

2. Η διαμονή σε ξενοδοχεία και παρόμοιους χώρους, ...

3. Η παροχή υπηρεσιών κατ' οίκον φροντίδας, παιδιών, ηλικιωμένων, ασθενών και ατόμων με ειδικές ανάγκες γενικά.

Γ. ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Αγαθά και υπηρεσίες που δεν εντάσσονται στο Παράρτημα αυτό ή για τα οποία υπάρχει οποιαδήποτε αμφιβολία ως προς την ένταξή τους στον πίνακα αυτόν, συνεπεία του είδους, του προορισμού, της σύνθεσης ή για οποιονδήποτε άλλο λόγο, υπάγονται στον κανονικό συντελεστή Φ.Π.Α..

[Το προηγούμενο Παράρτημα είχε ως εξής :

A. ΑΓΑΘΑ

Οι δασμολογικές κλάσεις του Παραρτήματος αυτού τέθηκαν όπως αυτές αναφέρονται στη Συνδυασμένη Ονοματολογία του έτους 1996 (Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2448/ 95 της Επιτροπής της 10ης Οκτωβρίου 1995, ΕΕ L 259/ 95).

1. Άλογα, γαϊδούρια και μουλάρια κάθε είδους, βοοειδή, χοιροειδή, προβατοειδή και αιγοειδή, ζωντανά. Εξαιρούνται τα άλογα ιπποδρομιών (Δ.Κ. EX 0101, 0102, 0103 και 0104).

2. Πετεινοί, κόττες, πάπιες, χήνες, γάλοι, γαλοπούλες και φραγκόκοττες, ζωντανά, κατοικίδια (Δ.Κ. 0105).

3. Κουνέλια κατοικίδια, περιστέρια, ορτύκια, φασιανοί, πέρδικες, λαγοί και λοιπά ζώα και πτηνά, ζωντανά, που προορίζονται κυρίως για την ανθρώπινη διατροφή. Ζώα που εκτρέφονται για τη γουνοποιία. Μέλισσες. Ακάρεα (έντομα που χρησιμοποιούνται στις καλλιέργειες αντί εντομοκτόνων) (Δ.Κ. EX 0106).

4. Κρέατα και παραπροϊόντα σφαγίων, βρώσιμα (Δ.Κ. 0201, 0202, 0203, 0204, 0205, 0206, 0207, 0208, 0209 και 0210).

5. Ψάρια και μαλακόστρακα, μαλάκια και άλλα ασπόνδυλα υδρόβια, με εξαίρεση τα ζωντανά ψάρια για διακόσμηση (Δ.Κ. EX 0301, 0302, 0303, 0304, 0305, 0306 και 0307).

6. Γάλα και προϊόντα γαλακτοκομίας. Αυγά πτηνών σε οποιαδήποτε μορφή. Μέλι φυσικό. Προϊόντα βρώσιμα ζωικής προέλευσης, που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού (Δ.Κ. 0401, 0402, 0403, 0404, 0405, 0406, 0407, 0408, 0409 και 0410).

7. Έντερα, κύστες και στομάχια ζώων, ολόκληρα ή σε τεμάχια, άλλα από εκείνα των ψαριών. Προϊόντα ζωικής προέλευσης, που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού. Ζώα μη ζωντανά των κεφαλαίων 1 ή 3, ακατάλληλα για τη διατροφή του ανθρώπου (ΔΚ 0504 και 0511).

- 8.Βολβοί, κρεμμύδια, κόνδυλοι, ρίζες βολβοειδείς και ριζώματα γενικά, σε φυτική νάρκη, σε βλάστηση ή σε άνθηση. Φυτά φυτωρίου, άλλα φυτά και ρίζες κιχωρίου άλλες από τις ρίζες της κλάσης 1212. Άλλα φυτά ζωντανά (στα οποία περιλαμβάνονται και οι ρίζες τους), μοσχεύματα και μπόλια. Λευκό (φύτρα) μανιταριών (Δ.Κ. 0601 και 0602).
- 9.Άνθη και μπουμπούκια ανθέων, κομμένα, για ανθοδέσμες ή διακοσμήσεις, νωπά. Φυλλώματα, φύλλα, κλαδιά και άλλα μέρη φυτών, χωρίς άνθη ούτε μπουμπούκια ανθέων, και πρασινάδες, βρύα και λειχήνες, για ανθοδέσμες ή διακοσμήσεις, νωπά. (Δ.Κ. EX 0603 και EX 0604).
- 10.Λαχανικά, φυτά, ρίζες και κόνδυλοι, βρώσιμα (Δ.Κ. 0701, 0702, 0703, 0704, 0705, 0706, 0707, 0708, 0709, 0710, 0711, 0712, 0713 και 0714).
- 11.Καρποί και φρούτα βρώσιμα, φλούδες εσπεριδοειδών ή πεπονιών και καρπουζιών (Δ.Κ. 0801, 0802, 0803, 0804, 0805, 0806, 0807, 0808, 0809, 0810, 0811, 0812, 0813 και 0814).
- 12.Καφές, τσάι, ματέ και μπαχαρικά (Δ.Κ. 0901, 0902, 0903, 0904, 0905, 0906, 0907, 0908, 0909 και 0910).
- 13.Δημητριακά (Δ.Κ. 1001, 1002, 1003, 1004, 1005, 1006, 1007 και 1008).
- 14.Προϊόντα αλευροποίησης. Άμυλα κάθε είδους (Δ.Κ. 1101, 1102, 1103, 1104, 1105, 1106 και EX1108).
- 15.Σπέρματα και καρποί ελαιώδεις. Σπέρματα, σπόροι και διάφοροι καρποί (Δ.Κ. 1201, 1202, 1203, 1204, 1205, 1206, 1207, 1208 και 1209).
- 16.Αρτεμισία, βασιλικός, χαμομήλι, μαντζουράνα η κοινή, μολόχα, δενδρομολόχα, μέντα (δύοσμος) όλων των ποικιλιών, ρίγανη, δενδρολίβανο, φασκόμηλο, τσάϊ του βουνού, δίκταμο, φλαμούρι, ευκάλυπτος, λεβάντα, αγριάδα η ιαματική και λουΐζα, νωπά ή ξερά, έστω και κομμένα, σπασμένα ή σε σκόνη (Δ.Κ. EX 1211).
- 17.Χαρούπια, ζαχαρότευτλα, ζαχαροκάλαμα, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη, κατεψυγμένα ή αποξηραμένα, έστω και σε σκόνη. Κουκούτσια και αμύγδαλα καρπών και άλλα φυτικά προϊόντα (στα οποία περιλαμβάνονται και ρίζες κιχωρίου, μη φρυγμένες, της ποικιλίας CICHOR-RIUM INTYBUS SATIVUM), που χρησιμεύουν κυρίως για διατροφή του ανθρώπου και που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού (Δ.Κ. EX 1212).
- 18.Άχυρα και φλοιοί ακατέργαστων δημητριακών, έστω και τεμαχισμένα, αλεσμένα, συμπιεσμένα ή συσσωματωμένα με μορφή σβόλων.** Γογγύλια Σουηδίας (γογγυλοκράμβες), τεύτλα κτηνοτροφικά, ρίζες κτηνοτροφικές, χορτονομές (FOIN, LUZERNE), τριφύλλια, κτηνοτροφικά λάχανα, χορτονομές λούπινου, βίκου και παρόμοια κτηνοτροφικά προϊόντα, έστω και συσσωματωμένα με μορφή σβόλων (Δ.Κ. 1213 και 1214).
- 19.Μαστίχα (λευκή ή μη), ακατέργαστη ή κατεργασμένη. Πηκτικές ύλες, πηκτινικές και πηκτικές ενώσεις (Δ.Κ. EX 1301 και EX 1302).
- 20.Σογιέλαιο, αραχιδέλαιο, λάδι ηλιοτροπίου (ηλιανθέλαιο), λάδι βαμβακιού (βαμβακέλαιο), καλαμποκέλαιο, σησαμέλαιο και τα κλάσματά τους, έστω και εξευγενισμένα, αλλά όχι χημικώς μετασχηματισμένα (Δ.Κ. 1507, 1508, EX 1512 και EX 1515).
- 21.Ελαιόλαδο και τα κλάσματά του, έστω και εξευγενισμένα, αλλά όχι χημικώς μετασχηματισμένα. Άλλα λάδια και τα κλάσματά τους, που παίρνονται αποκλειστικά από ελιές, έστω και εξευγενισμένα, αλλά όχι χημικώς μετασχηματισμένα και μείγματα από αυτά τα λάδια ή τα κλάσματά με λάδια ή κλάσματά της κλάσης 1509 (Δ.Κ. 1509 και 1510).
- 22.Λίπη και λάδια ζωικά ή φυτικά και τα κλάσματά τους, μερικώς ή ολικώς υδρογονωμένα, έστω και εξευγενισμένα, αλλά όχι αλλιώς παρασκευασμένα. Μαργαρίνη. Μείγματα ή παρασκευάσματα βρώσιμα από λίπη ή λάδια ζωικά ή φυτικά ή από τα κλάσματά διαφόρων λιπών ή λαδιών του κεφαλαίου 15 (Δ.Κ. EX 1516 και 1517).
- 23.Παρασκευάσματα κρεάτων, ψαριών ή μαλακοστράκων, μαλακίων ή άλλων ασπόνδυλων υδροβίων (Δ.Κ. 1601, 1602, 1603, 1604 και 1605).
-
- 31.Ξύδια και υποκατάστατα αυτών βρώσιμα που λαμβάνονται από οξικό οξύ (Δ.Κ. 2209).
- ..
- 37.Λιπάσματα (Δ.Κ. 3101, 3102, 3103, 3104 και 3105).
-
- 39.Εντομοκτόνα, ποντικοφάρμακα, μυκητοκτόνα, ζιζανιοκτόνα, ανασχετικά της βλάστησης και ρυθμιστικά της ανάπτυξης των φυτών, απολυμαντικά και παρόμοια προϊόντα που παρουσιάζονται σε μορφές ή συσκευασίες για τη λιανική πώληση ή ως παρασκευάσματα. Εξαιρούνται τα εντομοαπωθητικά, τα απολυμαντικά για οικιακές χρήσεις, τα εντομοκτόνα και κατσαριδοκτόνα που παρουσιάζονται σε φιάλες με προωθητικό αέριο ή σε σκόνη για οικιακές χρήσεις (Δ.Κ. EX

3808).

...

41.Κανσόξυλα σε κυλίνδρους, κούτσουρα, μικρά κλαδιά, δεμάτια ή με παρόμοιες μορφές (Δ.Κ. EX 4401).

..

50.Η παράδοση νερού.

...

Β. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

4.Η παροχή υπηρεσιών για τη γεωργική παραγωγή. [ΠΡΟΣΟΧΗ : Καταργήθηκε]

ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ Φ.Π.Α.

Αριθ. πρωτ.: ΔΕΕΦ Α 1009946 ΕΞ 2016/21.1.2016

Εφαρμογή διατάξεων ΦΠΑ στο εκθλιπτικό δικαίωμα

Σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού, στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων μας,

προκύπτουν τα ακόλουθα:

Το ερώτημα που τίθεται αφορά τη φορολογική αντιμετώπιση από πλευράς ΦΠΑ των αμοιβών που αφορούν εκθλιπτικά δικαιώματα τα οποία εισπράττονται σε είδος (ποσοστό επί του παραχθέντος ελαιολάδου) επί των φορολογικών παραστατικών που εκδίδουν οι εκμεταλλευτές ελαιοτριβείων στους παραγωγούς ελαιοκάρπου είτε αυτοί είναι αγρότες του ειδικού καθεστώτος είτε του κανονικού καθεστώτος.

Με τις διατάξεις αρχικά του [άρθρου 1](#) του νόμου [4334/2015](#) (ΦΕΚ 80 τ. Α716.7.15) και εν συνεχεία του νόμου [4336/2015](#) (ΦΕΚ 94 τ. Α714.8.15) αντικαταστάθηκε, μεταξύ άλλων, το [Παράρτημα ΙΙΙ](#) του Κώδικα ΦΠΑ (ν. [2859/2000](#)), το οποίο περιλαμβάνει τα αγαθά και τις υπηρεσίες για τα οποία εφαρμόζεται μειωμένος συντελεστής 13% και, επί ειδικής προβλέψεως, 6% στη φορολογητέα αξία.

Στο εν λόγω νέο Παράρτημα ΙΙΙ στο Κεφάλαιο Β' «Υπηρεσίες» δεν περιλαμβάνεται πλέον η παροχή υπηρεσιών για τη γεωργική παραγωγή και ως εκ τούτου στις εν λόγω υπηρεσίες εφαρμόζεται ΦΠΑ με συντελεστή 23%.

Σύμφωνα με τις οδηγίες που έχουν δοθεί για το εν λόγω θέμα αρχικά με την εγκύκλιο ΠΟΛ.80/1988 και εν συνεχεία με τις εγκυκλίους [ΠΟΛ.1035/8.2.1990](#) και [ΠΟΛ.1296/14.11.1996](#) οι οποίες εξακολουθούν να ισχύουν, στο πλαίσιο που δεν έχουν κατά τα ανωτέρω τροποποιηθεί, στην περίπτωση που το εκθλιπτικό δικαίωμα του ελαιοτριβείου καταβάλλεται σε είδος (ποσοστό επί του παραχθέντος ελαιολάδου) από τους αγρότες-παραγωγούς του ειδικού ή του κανονικού καθεστώτος ΦΠΑ για την παροχή υπηρεσιών προς αυτούς θεωρείται ότι συνίσταται ανταλλαγή υπηρεσιών με αγαθά.

Πιο συγκεκριμένα, ο εκμεταλλευτής ελαιοτριβείου προσφέρει υπηρεσίες στον αγρότη - παραγωγό για την αμοιβή των οποίων αμείβεται σε είδος από τους αγρότες (είτε του ειδικού είτε του κανονικού καθεστώτος ΦΠΑ), ενώ ταυτόχρονα ο εκμεταλλευτής ελαιοτριβείου θεωρείται αγοραστής για τη λαμβανόμενη ως αμοιβή, από τον αγρότη, ποσότητα αγροτικού προϊόντος. Για την παροχή υπηρεσιών του ελαιοτριβείου ο συντελεστής ΦΠΑ που αναλογεί από 20.7.2015 είναι ο κανονικός 23%.

Η ποσότητα του αγροτικού προϊόντος που λαμβάνεται ως αμοιβή σε είδος από τον εκμεταλλευτή του ελαιοτριβείου

- α) δεν επιβαρύνεται με ΦΠΑ, ως παράδοση αγροτικών προϊόντων από αγρότη του ειδικού καθεστώτος.
- β) επιβαρύνεται με ΦΠΑ 13%, ως παράδοση αγροτικών προϊόντων από αγρότη του κανονικού καθεστώτος.

Τέλος, επειδή οι αγρότες του ειδικού καθεστώτος του [άρθρου 41](#) του Κώδικα ΦΠΑ δικαιούνται επιστροφής με τον κατ' αποκοπή συντελεστή από ακαθάριστα έσοδα που προκύπτουν, μεταξύ άλλων, από παράδοση αγροτικών προϊόντων παραγωγής τους και επειδή βάσει του άρθρου 1, της απόφασης [ΠΟΛ.1066/2.4.2013](#) ως παράδοση αγαθών θεωρείται και η αξία αγροτικών προϊόντων που διατίθενται, ως αμοιβή σε είδος, για τη λήψη υπηρεσιών από άλλους υποκείμενους στο φόρο, όπως π.χ. για εκθλιπτικά δικαιώματα, το στοιχείο που εκδίδει ο εκμεταλλευτής ελαιοτριβείου προς τον αγρότη του ειδικού καθεστώτος αποτελεί γι' αυτόν δικαιολογητικό επιστροφής ΦΠΑ με βάση κατ' αποκοπή συντελεστή σύμφωνα με την απόφαση [ΠΟΛ.1066/2.4.2013](#).

Επισημαίνεται ότι στην περίπτωση αυτή ως βάση υπολογισμού για την επιστροφή

ΦΠΑ με τον κατ' αποκοπή συντελεστή αποτελεί μόνο η καθαρή αξία (χωρίς ΦΠΑ) που αναγράφεται στο φορολογικό στοιχείο που εκδίδεται από τον εκμεταλλευτή του ελαιολιβερίου.

«ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΦΠΑ ΑΓΡΟΤΩΝ ΕΙΔΙΚΟΥ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΚΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ»

Οι δραστηριοποιούμενοι στον πρωτογενή τομέα αγρότες, τόσο του ειδικού όσο και του κανονικού καθεστώτος, έχουν το δικαίωμα (πάντα το είχαν, δεν είναι κάτι καινούργιο) να ζητήσουν επιστροφή του ΦΠΑ που έχουν καταβάλει κατά την παραγωγική διαδικασία.

Αναλυτικότερα:

Αγρότες του Ειδικού καθεστώτος: Είναι όσοι δεν υποχρεούνται από την ΠΟΛ.1024/17.01.14 όπως αυτή τροποποίησε την ΠΟΛ.1281/31.12.13 και τα όρια που θέτει (ενιαία ενίσχυση άνω των 5.000,00€ ή άνω 15.000,00€ τζίρο), να ενταχθούν στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ.

Οι παραγωγοί αυτοί στο Μητρώο της Δ.Ο.Υ., είναι ενταγμένοι στο ειδικό καθεστώς. Η ανάγκη ένταξης έγκειται στο γεγονός ότι δεν μπορούν διαφορετικά (το σύστημα τους απορρίπτει), να λάβουν την επιστροφή ΦΠΑ. Τι κάνουν: έχουμε οι πωλήσεις του έτους 2015, για τις οποίες έχουν λάβει τα τιμολόγια αγοράς και τις εκκαθαρίσεις που εξέδωσαν οι αγοραστές (έμποροι, εκκοκκιστήρια, ομάδες παραγωγών κλπ). Για να παράξουν τα προϊόντα που πούλησαν, οι άνθρωποι αυτοί έκαναν μια σειρά δαπάνες και έξοδα, για τα οποία πλήρωσαν ΦΠΑ. Ας υποθέσουμε λοιπόν ότι για το έτος 2015, ένας αγρότης του ειδικού καθεστώτος είχε 10.000,00€ έξοδα + ΦΠΑ 23% = 2.300,00€. Είχε παραγωγή έστω βαμβάκι συνολικής αξίας 15.000,00€. Το βαμβάκι το πούλησε σε ένα εκκοκκιστήριο χωρίς να εισπράξει ΦΠΑ, αφού ως αγρότης ειδικού καθεστώτος δεν έχει τέτοιο δικαίωμα.

Αυτός ο άνθρωπος στο παράδειγμά μας, έχει επιβαρυνθεί με το ποσό του ΦΠΑ αξίας 2.300,00€. Με το κλείσιμο της χρονιάς μπορεί να πάει να καταθέσει τα τιμολόγια πώλησης, είτε απευθείας στην Εφορία, είτε μέσω των συνεταιρισμών, είτε μέσω των ομάδων παραγωγών και να εισπράξει επιστροφή ΦΠΑ ίση με το 6% επί του συνόλου των πωληθέντων προϊόντων του, στο παράδειγμά μας 15.000,00€ X 6% = 900,00€. Μα θα πει κάποιος, αφού ξόδεψε 2.300,00€, γιατί να εισπράξει μόνο 900,00€; Τα παράπονα στο Υπουργείο, όμως αυτό προβλέπεται. Να κλείσουμε το παράδειγμα λέγοντας ότι, κάθε χρόνο τους πρώτους μήνες ανανεώνεται η ΠΟΛ. που αφορά την επιστροφή ΦΠΑ των αγροτών του ειδικού καθεστώτος.

Αγρότες του κανονικού καθεστώτος: Να δούμε το ίδιο παράδειγμα για έναν αγρότη του κανονικού καθεστώτος.

Δεν υπάρχει η δυνατότητα να εισπράξει ένας αγρότης του κανονικού καθεστώτος, επιστροφή με τον κατ' αποκοπή συντελεστή 6%. Η επιστροφή (εφόσον τη δικαιούται), γίνεται με τον ίδιο τρόπο που γίνεται σε όλες τις επιχειρήσεις.

Στο παράδειγμα μας, έστω ότι έκλεισε το 2015 με τα ίδια προαναφερθέντα νούμερα. Στις 31.12.15 θα έχει πιστωτικό ΦΠΑ 2.300,00€. Πριν την υποβολή της αίτησης επιστροφής, θα πρέπει προηγουμένως να έχει εμφανίσει το αιτούμενο ποσό στον κωδικό 503 της περιοδικής δήλωσης ΦΠΑ. Στη συνέχεια θα υποβάλλει την αίτηση στην αρμόδια Δ.Ο.Υ., προσκομίζοντας τα δικαιολογητικά που θα του ζητηθούν. Τα σίγουρα που πρέπει να προσκομίσει είναι τα τιμολόγια πώλησης, τα απαλλακτικά ΦΠΑ που έχουν εκδοθεί, γιατί χωρίς την ύπαρξη αυτών απαγορεύεται να εκδώσει τιμολόγιο χωρίς ΦΠΑ, την περιοδική δήλωση ΦΠΑ στην οποία να φαίνεται το αιτούμενο ποσό για επιστροφή, αλλά και ότι άλλο χρειαστεί και που πιθανόν κρίνει ο έλεγχος ότι πρέπει να δει.

Εφόσον όλα κριθούν επαρκή, θα του γίνει η επιστροφή ποσού 2.300,00€. Να σημειώσω εδώ δύο πράγματα:

1. Μπορεί να μην εισπράξει όλο το ποσό αλλά μέρος αυτού εξαιτίας άλλων οφειλών προς το Δημόσιο. Ως επιστροφή θεωρείται το ποσό που αιτήθηκε ή που εγκρίθηκε και όχι αυτό που εισπράχθηκε.
2. Αν στο παράδειγμά μας είχε πωλήσεις 8.000,00€, τότε το ποσό που θα μπορούσε max να εισπράξει θα ήταν $8.000,00\text{€} \times 23\% = 1.840,00\text{€}$ και όχι το συνολικό ποσό των δαπανών (2.300,00€). Δηλαδή το ποσό της επιστροφής δεν μπορεί να υπερβαίνει το max του ΦΠΑ των πωληθέντων προϊόντων, αν η πώληση γινόταν με ΦΠΑ.

Αυτή η διαδικασία γίνεται χρόνια και δεν είναι κάτι καινούργιο. Ίσχυε για όλες τις επιχειρήσεις, ενώ πάρα πολλοί αγρότες οι οποίοι τηρούν βιβλία πολλά χρόνια πριν από την υποχρεωτική ένταξη, μπορούσαν να εισπράξουν ΦΠΑ αφού προηγουμένως ελέγχονταν με τις προβλεπόμενες από το νόμο διατάξεις.

Σε κάθε περίπτωση πάντως, καλό είναι οι αγρότες να βρίσκονται σε συνεργασία με τους φοροτεχνικούς τους, για την καλύτερη κατανόηση και αντιμετώπιση της φορολογικής τους καθημερινότητας.

ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ ΦΠΑ ΣΕ ΑΓΡΟΤΕΣ

Αριθ. Πρωτ: 1000731/576/4.1.2015

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην αριθ. 1883/11.12.15 ερώτηση. Σχετικά με τις παρακρατήσεις επιστροφής ΦΠΑ σε αγρότες για μελλοντικές δόσεις φόρου εισοδήματος και ΕΝΦΙΑ

Σε απάντηση της αριθμ. 1883/11.12.15 ερώτησης, που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Γ. Καρασμάνης, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Η έννοια και οι προϋποθέσεις του συμπληρωστικού ορίζονται στις διατάξεις του άρθρου 83 του ν.δ. [356/1974](#) (Κ.Ε.Δ.Ε.), όπως ισχύει και συμπληρώνονται από τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα άρθρο 440 επόμενα, οι οποίες κοινοποιήθηκαν με την [ΠΟΛ.1022/24.1.2012](#), καθώς και στις διατάξεις του άρθρου 48 του ν. [4174/2013](#) - Κώδικας Φορολογικής Διαδικασίας, (Α'170) - όπως ισχύουν.

Με τις ανωτέρω διατάξεις, συμψηφισμός απαιτήσεων κατά του Δημοσίου, έναντι βεβαιωμένων οφειλών προς αυτό, δύναται να αντιταχθεί σε κάθε περίπτωση, κατά την οποία ο οφειλέτης έχει βεβαία χρηματική απαίτηση κατά του Δημοσίου, εκκαθαρισμένη και αποδεικνυόμενη από τελεσίδικη δικαστική απόφαση ή από δημόσιο έγγραφο. Οι απαιτήσεις που προτείνονται σε συμψηφισμό πρέπει να είναι αμοιβαίες (μεταξύ δύο προσώπων), δηλαδή ο οφειλέτης της μιας απαίτησης να είναι δανειστής της άλλης και μάλιστα κατά τον ίδιο χρόνο και πιο συγκεκριμένα οι οφειλές πρέπει να είναι βεβαιωμένες στο στενό Δημόσιο και οι απαιτήσεις του οφειλέτη να προέρχονται από το εν στενή έννοια Δημόσιο και όχι από τρίτα πρόσωπα (π.χ. Ν.Π.Δ.Δ., Ο.Τ.Α., ευρύτερο Δημόσιο Τομέα) και τέλος απαιτείται να έχει εκδοθεί, κατά τις κείμενες δημοσιολογιστικές διατάξεις, χρηματικό ένταλμα πληρωμής ή άλλος τίτλος πληρωμής.

Ο συμψηφισμός διενεργείται είτε αυτεπαγγέλτως από το αρμόδιο όργανο της Φορολογικής Διοίκησης στην οποία είναι βεβαιωμένες οι οφειλές (ληξιπρόθεσμες, μη ληξιπρόθεσμες, ευρισκόμενες σε αναστολή ή ρυθμισμένες), είτε μετά από δήλωση του οφειλέτη, ώστε να εξεταστεί από τον Προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. η συνδρομή των προϋποθέσεων του συμψηφισμού, σύμφωνα με τα ανωτέρω.

Επίσης, με τις διατάξεις της περίπτωσης 2, της Υποπαραγράφου ΙΑ.2, της Παραγράφου ΙΑ, του άρθρου πρώτου του ν. [4254/2014](#) (Α' 85) ποσά που προέρχονται από επιστροφές φόρων προστιθέμενης αξίας και εισοδήματος, για τα οποία έχει εκδοθεί και εκκαθαριστεί ατομικό φύλλο έκπτωσης, συμψηφίζονται υποχρεωτικά και με οφειλές προς τους Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφάλισης και αποδίδονται υπέρ των οικείων ασφαλιστικών οργανισμών.

Η απόσβεση οφειλής που διενεργείται μέσω συμψηφισμού κατά τις διατάξεις του άρθρου 83 του ΚΕΔΕ και του άρθρου 48 του ΚΦΔ, ή παρακράτησης επί αποδεικτικού ενημερότητας ή βεβαίωσης οφειλής του άρθρου 12 του ΚΦΔ, καλύπτουν δόση ή δόσεις τυχόν υφιστάμενης χορηγηθείσας ρύθμισης εφόσον δεν πιστώνονται διαφορετικά κατά τις κείμενες διατάξεις και εφόσον δεν έχει χαρακτηριστεί η εν λόγω απαίτηση του δικαιούχου ως ακατάσχετη (επί του > συνόλου ή ποσοστού αυτής), κατά την κείμενη νομοθεσία.

Τέλος, σε οποιοδήποτε στάδιο υφιστάμενης ρύθμισης προκύπτει εξόφληση (λόγω συμψηφισμού ή παρακράτησης μέσω αποδεικτικού ενημερότητας) του συνόλου του ρυθμισμένου ποσού, ο οφειλέτης δύναται να αιτηθεί στην αρμόδια υπηρεσία την αλλαγή του προγράμματος και να επωφεληθεί των απαλλαγών που προκύπτουν από την πρόωρη εξόφληση των οφειλών του.

Αριθ. πρωτ.: ΔΕΑΦ Α 1051446 ΕΞ 2016/30.3.2016

Διευκρινίσεις σχετικά με την αντιμετώπιση του ΦΠΑ στα τιμολόγια δαπανών για τους αγρότες ειδικού καθεστώτος

Σχετικά με το ανωτέρω θέμα, σας γνωρίζουμε τα εξής:

1. Με τις εγκυκλίους [ΠΟΛ.1041/4.2.2015](#), [ΠΟΛ.1113/2.6.2015](#) και

[ΠΟΛ.1116/10.6.2015](#) δόθηκαν οδηγίες για τις εκπιπτόμενες από τα ακαθάριστα έσοδα επιχειρηματικές δαπάνες.

2. Ωστόσο, κατόπιν σειράς ερωτημάτων παρέχονται περαιτέρω διευκρινίσεις σχετικά με την αντιμετώπιση του **ΦΠΑ στα τιμολόγια για για αγορές και λήψεις υπηρεσιών (εισροές) που λαμβάνουν οι αγρότες του ειδικού καθεστώτος που συμμετέχουν στη διαδικασία επιστροφής ΦΠΑ**, σύμφωνα με τις διατάξεις του [άρθρου 41](#) του κώδικα περί ΦΠΑ (ν. [2859/2000](#)). Βάσει του νόμου αυτού οι εν λόγω αγρότες δικαιούνται επιστροφής του φόρου που επιβάρυνε τις αγορές αγαθών ή λήψεις υπηρεσιών, τις οποίες πραγματοποίησαν για την άσκηση της εκμετάλλευσής τους. Η επιστροφή του φόρου ενεργείται στην αξία των παραδιδόμενων αγροτικών προϊόντων και των παρεχόμενων αγροτικών υπηρεσιών προς άλλους υποκείμενους στο φόρο, έκτος των αγροτών του ειδικού καθεστώτος.

3. Είναι γνωστό ότι όσοι αποκτούν εισόδημα από ατομική αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα, ανεξάρτητα από το αν απαλλάσσονται ή όχι από την τήρηση βιβλίων που προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία και την ένταξή τους ή όχι στο ειδικό καθεστώς ΦΠΑ, προσδιορίζουν τα ακαθάριστα έσοδα και τα κέρδη τους λογιστικά (με βάση τα τηρούμενα βιβλία και στοιχεία) και σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 21 έως και 28 του νέου ΚΦΕ (ν. [4172/2013](#)). Επιπρόσθετα, με την [ΠΟΛ.1041/4.2.2015](#) έχει διευκρινιστεί ότι οι ασκούντες αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα που δεν είναι υπόχρεοι και δεν τηρούν βιβλία θα προσδιορίζουν τα κέρδη τους με βάση τα δεδομένα των φορολογικών στοιχείων που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία, δηλαδή με λογιστικό τρόπο, και οφείλουν να τηρούν και να διαφυλάσσουν τα στοιχεία αυτά, έως το χρόνο παραγραφής.

4. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, επισημαίνεται ότι για τους αγρότες του ειδικού καθεστώτος, κατά την διαδικασία προσδιορισμού του κέρδους τους από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα, **να μην λαμβάνεται υπόψη ως εκπεσταίο από τις δαπάνες τους το ποσό του ΦΠΑ που αναγράφεται στα τιμολόγια εισροών (αγορών και δαπανών) δεδομένου ότι οι εν λόγω αγρότες δικαιούνται επιστροφής του ΦΠΑ (επί των παραδιδόμενων αγροτικών προϊόντων και των παρεχόμενων αγροτικών υπηρεσιών), που επιβάρυνε τις αγορές αγαθών ή λήψεις υπηρεσιών, σύμφωνα με τις διατάξεις του κώδικα ΦΠΑ, ο οποίος και δεν τους βαρύνει.**

5. Ομοίως, δεν αφαιρείται ως έξοδο ο ΦΠΑ εισροών (αγορών και δαπανών) που αφορά σε δραστηριότητα πώλησης παραγόμενων προϊόντων από κατάστημα ή από λαϊκές, για την οποία τηρούνται βιβλία και εκδίδονται στοιχεία σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Αντίθετα, στη περίπτωση που η δραστηριότητα αυτή εκπίπτει στις διατάξεις του [άρθρου 39](#) του κώδικα ΦΠΑ (μικρές επιχειρήσεις), ο ΦΠΑ που βαρύνει τις εισροές, αφαιρείται ως έξοδο, καθότι βαρύνει την επιχείρηση καθώς και στην περίπτωση που ο ασκών την αγροτική εκμετάλλευση δεν ανήκει σε κανένα καθεστώς ΦΠΑ.

ΠΟΛ.1058/2016

Προσδιορισμός συντελεστή Φ.Π.Α. στην πώληση ζωντανών ζώων που προορίζονται για σφαγή και στην πώληση κρέατος

Με αφορμή προφορικά και γραπτά ερωτήματα που έχουν υποβληθεί στην Υπηρεσία μας, αναφορικά με το συντελεστή Φ.Π.Α. που επιβάλλεται στην πώληση ζωντανών ζώων που προορίζονται για σφαγή καθώς και στην πώληση κρέατος, διευκρινίζονται τα εξής:

1. Σύμφωνα με το Κοινό Δασμολόγιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Καν. 2658/87 του Συμβουλίου, όπως ισχύει), τα ζωντανά ζώα υπάγονται στο Κεφάλαιο 01 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας (δασμολογικές κλάσεις 0101, 0102, 0103, 0104, 0105, 0106), ενώ στο Κεφάλαιο 02 (δασμολογικές κλάσεις 0201, 0202, 0203, 0204, 0205, 0206, 0207, 0208, 0209, 0210) κατατάσσονται τα κρέατα των βοοειδών, χοιροειδών, προβατοειδών ή αιγοειδών, πουλερικών και άλλων ζώων, τα οποία διατίθενται νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη, κατεψυγμένα, αλατισμένα ή σε άρμη, αποξηραμένα ή καπνιστά.

Για παράδειγμα, στην δασμολογική κλάση 0204 κατατάσσονται, μεταξύ άλλων, ολόκληρα σφάγια και μισά σφάγια αρνιού, όπως και σφάγια αρνιού που μπορεί να παρουσιάζονται ακόμα και χωρίς κόκαλα. Επίσης, στο Κεφάλαιο 2 κατατάσσονται και τα βρώσιμα παραπροϊόντα σφαγίων, όπως π.χ. το συκώτι, το κεφάλι και τα τεμάχια αυτού, οι πνεύμονες, τα πόδια, η καρδιά, η γλώσσα, τα γλυκάδια κ.λπ., με εξαίρεση τα έντερα, τις κύστες και τα στομάχια ζώων (άλλα από εκείνα των ψαριών, τα οποία κατατάσσονται στην κλάση 0511), ολόκληρα ή σε τεμάχια, είτε είναι βρώσιμα είτε όχι, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη, κατεψυγμένα, αλατισμένα ή σε άλμη, αποξηραμένα ή καπνιστά, τα οποία, σύμφωνα με τα αναγραφόμενα στις Επεξηγηματικές Σημειώσεις του Π.Ο.Τ., κατατάσσονται στη δασμολογική κλάση 0504.

2. Σύμφωνα με το [άρθρο 21](#) και το [Παράρτημα III](#) του ν. [2859/2000](#) «Κύρωση Κώδικα Φ.ΠΑ» (ΦΕΚ 248/Α), όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή του με το ν. [4334/2015](#) (ΦΕΚ 80/Α) και την τροποποίησή του με το ν. [4336/2015](#) (ΦΕΚ 94/Α) ο συντελεστής του φόρου προστιθέμενης αξίας που εφαρμόζεται στην παράδοση και εισαγωγή κρέατος είναι ο μειωμένος (13%) καθώς οι δασμολογικές κλάσεις στις οποίες κατατάσσονται, κατά τα ανωτέρω τα κρέατα περιλαμβάνονται στο [Παράρτημα III](#) (περ.1). Αντίθετα, η παράδοση και η εισαγωγή ζωντανών ζώων υπάγεται στον κανονικό συντελεστή Φ.Π.Α. (23%), δεδομένου ότι τα ζώα κατατάσσονται σε δασμολογικές κλάσεις οι οποίες δεν περιλαμβάνονται στο εν λόγω Παράρτημα. **Για τον ίδιο λόγο στο κανονικό συντελεστή Φ.Π.Α. υπάγονται και τα είδη της δ.κ. 0504 όπως έντερα, κύστες κ.λ.π.**

3. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, ο κτηνοτρόφος ο οποίος έχει ως δραστηριότητα την εκτροφή ζώων και πωλεί ζωντανά ζώα σε έμπορο κρεάτων επιβάλλει συντελεστή Φ.Π.Α. 23%, ακόμα και στην περίπτωση που τα ζώα προορίζονται για σφαγή, καθώς δεν επηρεάζει την κατάταξη τους ως ζωντανά ζώα του Κεφαλαίου 1 του Δασμολογίου η μετέπειτα χρήση τους από τον αγοραστή.

Ως εκ τούτου, στην περίπτωση που κτηνοτρόφος πωλεί ζώντα ζώα σε έμπορο κρεάτων, τα οποία, κατόπιν σχετικής συνεννόησης μεταφέρονται σε σφαγείο με σκοπό τη σφαγή τους για λογαριασμό του εμπόρου, ο οποίος και επιβαρύνεται με τα έξοδα σφαγής, ο κτηνοτρόφος οφείλει να τιμολογήσει με 23% τα ζώα που πωλεί.

4. Αντίθετα, στην περίπτωση που κατόπιν συμφωνίας, τα ζώντα ζώα μεταφέρονται στο σφαγείο με σκοπό τη σφαγή τους για λογαριασμό του κτηνοτρόφου, ο οποίος επιβαρύνεται με τα έξοδα σφαγής, και στη συνέχεια

παραδίδονται στον έμπορο, ο κτηνοτρόφος οφείλει να τιμολογήσει τα πωληθέντα είδη διακριτά με τον προβλεπόμενο κατά περίπτωση συντελεστή, ανάλογα με την δασμολογική κλάση στην οποία κατατάσσονται τα είδη αυτά, π.χ. τα βρώσιμα κρέατα και παραπροϊόντα σφαγίων με συντελεστή Φ.Π.Α. 13%, ενώ τα έντερα, οι κύστες και τα στομάχια ζώων, ολόκληρα ή σε τεμάχια, με συντελεστή Φ.Π.Α. 23%. 5. Επιπλέον, σημειώνεται ότι σε κάθε περίπτωση οι υπηρεσίες σφαγής των ζώων υπάγονται στον κανονικό συντελεστή Φ.Π.Α. 23%.

.....

«ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ – ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ ΣΕ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ (Απρίλιος 2016)» ΘΕΜΑΤΑ ΦΟΡΟΥ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ (Φ.Π.Α.).
Αναφέρονται μεταξύ άλλων και τα εξής :

.....

24. Αναστολή καταβολής του φόρου στην αγορά ή εισαγωγή καινούργιου μηχανολογικού εξοπλισμού (ΚΥΑ Π.2869/1987).

Επιχειρήσεις που υπάγονται

Οι διατάξεις της ανωτέρω Κ.Υ.Α. Π.2869/1987 καταλαμβάνουν περιοριστικά μόνον έξι (6) συγκεκριμένες κατηγορίες επιχειρήσεων, ήτοι, βιομηχανικές, βιοτεχνικές, μεταλλευτικές, λατομικές, ξενοδοχειακές και **αγροτικές επιχειρήσεις** που έχουν ενταχθεί (υποχρεωτικά ή προαιρετικά) στο κανονικό καθεστώς Φ.Π.Α. Σημειώνεται ότι στην ανωτέρω υπουργική απόφαση δεν υπάγονται οι εμπορικές επιχειρήσεις και οι επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών.

Δικαιολογητικά που απαιτούνται

Ο επενδυτής που πρόκειται να εισάγει ή αγοράσει στο εσωτερικό επενδυτικά αγαθά, υποβάλλει στον αρμόδιο για την επιβολή του Φ.Π.Α. Προϊστάμενο Δ.Ο.Υ. τα κάτωθι δικαιολογητικά:

- Αίτηση έγκρισης εισαγωγής ή αγοράς των επενδυτικών αγαθών (καινούριων) με αναστολή καταβολής του αναλογούντος Φ.Π.Α.
- Αναλυτικό πίνακα (εις διπλούν), στον οποίο αναγράφει τα αγαθά που πρόκειται να εισάγει ή να αγοράσει στο εσωτερικό (ποσότητα και αξία),
- Υπεύθυνη δήλωση του ν.1599/1986,
- Βεβαίωση της αρμόδιας αρχής για τυχόν υπαγωγή σε αναπτυξιακό νόμο.
- **Προκειμένου για θερμοκήπια ή υλικά που ενσωματώνονται σ' αυτά απαιτείται, επιπλέον, βεβαίωση της Δ/νσης Δενδροκηπευτικής του Υπουργείου Γεωργίας.**

Διευκρινίσεις για την εφαρμογή της Κ.Υ.Α. Π.2869/2389/ΠΟΛ.137/04.05.1987 έχουν δοθεί με τις Ε.Δ.Υ.Ο. ΠΟΛ. 246/26.8.1987, ΠΟΛ.47/1988, ΠΟΛ.250/1988, ΠΟΛ.1005/1992, ΠΟΛ.1333/1993, ΠΟΛ.1051/1999, ΠΟΛ.1080/2005 και ΠΟΛ 1206/2010.

.....

26. Επιστροφή Φ.Π.Α. στους αγρότες του ειδικού καθεστώτος.

Οι αγρότες του ειδικού καθεστώτος του άρθρου 41 δικαιούνται επιστροφής του Φ.Π.Α. που επιβάρυνε τις εισροές τους.

Η επιστροφή αυτή πραγματοποιείται με κατ' αποκοπή συντελεστή (6%) στις πωλήσεις αγροτικών προϊόντων που πραγματοποιούν προς άλλους υποκείμενους στο φόρο, υποβάλλοντας σε ετήσια βάση (από 1.3 μέχρι 31.10 κάθε έτους) τα κατωτέρω δικαιολογητικά:

α) αίτηση-αναλυτική κατάσταση δικαιολογητικών για την επιστροφή του Φ.Π.Α.(ΠΟΛ 1096/2014) και

β) τα στοιχεία από τα οποία προκύπτει η αξία της παράδοσης των αγροτικών προϊόντων και της παροχής των αγροτικών υπηρεσιών, βάσει των οποίων θα γίνει η επιστροφή του φόρου. Πρόκειται κυρίως για τα νόμιμα φορολογικά στοιχεία τα οποία αναγράφονται αναλυτικά στον Πίνακα Γ' (σελ. 2) της αίτησης – αναλυτικής κατάστασης δικαιολογητικών με την οποία και συνυποβάλλονται (βλ. ΠΟΛ 1066/2013 όπως τροποποιήθηκε με την ΠΟΛ 1089/2015 και ΠΟΛ 1021/2016). Επισημαίνεται ότι από 1.10.2010 οι αγρότες του ειδικού καθεστώτος που πωλούν τα προϊόντα τους σε λαϊκές αγορές ή από δικό τους κατάστημα, ή εξάγουν ή παραδίδουν τα προϊόντα τους σε άλλο κράτος μέλος, υποχρεούνται στην τήρηση βιβλίων εσόδων εξόδων για την εν λόγω δραστηριότητα.

Για τις πωλήσεις αυτές έχουν δικαίωμα επιστροφής με κατ' αποκοπή συντελεστή (3%) επί των εν λόγω πωλήσεων, όπως αυτές προκύπτουν από το βιβλίο εσόδων εξόδων που τηρούν και πραγματοποιείται μέσω συμψηφισμού με την δήλωση Φ.Π.Α. που υποβάλλουν για κάθε φορολογική περίοδο.

Επισημαίνεται επίσης ότι από 31.12.2010 οι αγρότες οι οποίοι εντάσσονται στο μητρώο αγροτών και αγροτικών εκμεταλλεύσεων και ασχολούνται με τη διαχείριση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας έως 100KW ή τη λειτουργία αγροτουριστικών μονάδων έως 10 δωματίων, εξακολουθούν να υπάγονται στο ειδικό καθεστώς και δικαιούνται επιστροφής Φ.Π.Α. με τον κατ' αποκοπή συντελεστή (6%) για τις παραδόσεις αγροτικών προϊόντων και παροχές αγροτικών υπηρεσιών που πραγματοποιούν προς άλλους υποκείμενους στο φόρο (βλ. σχετ. ΠΟΛ 1077/2011 και ΠΟΛ 1168/2011).

Επισημαίνονται επίσης τα εξής:

i) Νέοι αγρότες, δηλαδή αγρότες που για πρώτη φορά ξεκινούν την άσκηση της αγροτικής εκμετάλλευσης, εντάσσονται στο ειδικό καθεστώς, εκτός και αν επιλέξουν την ένταξή τους στο καθεστώς Φ.Π.Α.. Στην περίπτωση, δε, που επιλέξουν το κανονικό καθεστώς, υποχρεούνται να παραμείνουν σε αυτό τουλάχιστον για μια πενταετία (ΠΟΛ 1079/14).

ii) **Η μετάταξη αγροτών από το ειδικό καθεστώς στο κανονικό καθεστώς γίνεται οποτεδήποτε είτε στην έναρξη είτε κατά την διάρκεια της διαχειριστικής περιόδου.**

Αντίθετα η μετάταξη από το κανονικό καθεστώς στο ειδικό καθεστώς γίνεται μόνο από την έναρξη της διαχειριστικής περιόδου. Επισημαίνεται ότι όταν πρόκειται για προαιρετική μετάταξη από το κανονικό στο ειδικό υποβάλλεται δήλωση μεταβολών μέσα στις προθεσμίες που ορίζονται από τις διατάξεις του άρθρου 10 του ΚΦΔ (εντός δέκα ημερών από την έναρξη της διαχειριστικής περιόδου). **Μετάταξη σε ημερομηνία διαφορετική από την έναρξη της διαχειριστικής περιόδου δεν προβλέπεται.**

27. Υποχρεώσεις Φ.Π.Α. των εκμεταλλευτών σκαφών παράκτιας αλιείας και επιχειρήσεων σπογγαλιείας.

Οι εκμεταλλευτές σκαφών παράκτιας αλιείας μέχρι 12 μέτρα μεταξύ καθέτων, καθώς και σκαφών σπογγαλιείας εντάσσονται στο ειδικό καθεστώς απόδοσης Φ.Π.Α. με κατ' αποκοπή ποσά που ορίζονται με την Α.Υ.Ο.

1145339/6602/140/Ε0014/ ΠΟΛ.1320/30.12.1998. Το καθεστώς αυτό είναι προαιρετικό για τους εκμεταλλευτές, οι οποίοι μπορούν να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους σύμφωνα με το κανονικό καθεστώς.

Το ειδικό καθεστώς συνίσταται στον κατ' αποκοπή προσδιορισμό ετήσιων ακαθάριστων εσόδων, από τη διάθεση δικής τους παραγωγής, καθώς και ετήσιας επιβάρυνσης Φ.Π.Α., ανά σκάφος, ανάλογα με το μήκος των σκαφών και έχουν ως εξής:

Μήκος σκαφών (μ)	Ετήσια Ακαθάριστα Έσοδα (σε ευρώ)	Ετήσιο ποσό Φ.Π.Α. (σε ευρώ)
Μέχρι = 5	4.110	98
μεγαλύτερα των 5 μέχρι = 6	5.280	126
μεγαλύτερα των 6 μέχρι = 7	8.510	204
μεγαλύτερα των 7 μέχρι = 8	11.740	281
μεγαλύτερα των 8 μέχρι = 9	14.670	352
μεγαλύτερα των 9 μέχρι = 10	16.440	394
μεγαλύτερα των 10 μέχρι = 11	18.780	450
μεγαλύτερα των 11 μέχρι = 12	19.660	471
Σπογγαλιεία	22.010	198

Για τα σπογγαλιευτικά σκάφη το ετήσιο κατ' αποκοπή ποσό φόρου είναι ενιαίο. Από 1.1.2015 τα κατ' αποκοπή ποσά που οφείλονται ετησίως, καταβάλλονται σε δύο ισόποσες δόσεις με την υποβολή δήλωσης Φ.Π.Α. ανά ημερολογιακό εξάμηνο, με προθεσμία υποβολής και καταβολής του φόρου μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μήνα που ακολουθεί το εξάμηνο (ΠΟΛ. 1010/2015).

Οι ανωτέρω εκμεταλλευτές έχουν δικαίωμα απαλλαγής των πλοίων που προβλέπεται από το άρθρο 27 του Κώδικα Φ.Π.Α. (Ν.2859/2000), όπως ισχύει.

Οι επιχειρήσεις που εκμεταλλεύονται μόνο ένα σκάφος κάτω των 6 μέτρων απαλλάσσονται από το φόρο, ως μικρές επιχειρήσεις. Οι επιχειρήσεις αυτές δεν έχουν δικαίωμα απαλλαγής των πλοίων που προβλέπεται από το άρθρο 27 του Κώδικα Φ.Π.Α., εκτός και αν επιλέξουν την ένταξή τους στο ειδικό καθεστώς ή στο κανονικό καθεστώς Φ.Π.Α. Η επιλογή αυτή γίνεται με την υποβολή δήλωσης έναρξης εργασιών (υποβάλλεται πριν την έναρξη της δραστηριότητας) ή μεταβολής-μετάταξης (η υποβολή πρέπει να γίνει μέχρι τις 10 Ιανουαρίου του έτους μέσα στο χρόνο που έγινε η μεταβολή), κατά περίπτωση, η οποία δεν μπορεί να ανακληθεί πριν την παρέλευση πενταετίας.

Επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω αλιείς που πωλούν τα αλιεύματά τους σε λαϊκές αγορές δεν εντάσσονται στο ειδικό κατ' αποκοπή καθεστώς και υποχρεούνται να τηρούν βιβλία εσόδων εξόδων για το σύνολο της δραστηριότητάς τους (πωλήσεις λιανικά και χονδρικά), όπως συμβαίνει και με τους αλιείς που πωλούν τα αλιεύματά τους από δικό τους κατάστημα. Αυτό ισχύει και για τους εκμεταλλευτές ενός μόνο σκάφους κάτω των 6 μέτρων. Στο ειδικό κατ' αποκοπή καθεστώς μπορούν να παραμείνουν μόνο οι αλιείς που πραγματοποιούν τις λιανικές τους πωλήσεις αποκλειστικά πλανοδίως (βλ. σχ. ΑΥΟ ΠΟΛ 1065/2010, Εγκύκλιο ΠΟΛ 1077/2011). **Από 1.1.2015 οι αλιείς του ειδικού καθεστώτος απαλλάσσονται από**

την υποχρέωση ενημέρωσης βιβλίων (ΠΟΛ. 1007/2015), αν και φορολογούνται στη φορολογία εισοδήματος λογιστικά παρά την εν λόγω απαλλαγή.

.....

33. Εκπτώσεις λόγω τζίρου.

Οι εκπτώσεις λόγω κύκλου εργασιών λαμβάνονται υπόψη και μειώνουν τη φορολογητέα αξία, εφόσον τα παρεχόμενα ποσοστά εκπτώσεων γνωστοποιούνται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. του πωλητή ή του παρέχοντος τις υπηρεσίες, τουλάχιστον τέσσερις (4) μήνες πριν την πραγματοποίησή τους (βλ. σχετ. και εγκύκλιο ΠΟΛ 1087/2011).

.....

36. Χρόνος παραγραφής

Για τις φορολογικές περιόδους που έληξαν έως 31/12/2013 σύμφωνα με το άρθρο 57 του Κώδικα Φ.Π.Α, η κατά του Δημοσίου απαίτηση προς επιστροφή του φόρου παραγράφεται μετά τρία (3) έτη από την ημερομηνία εμπρόθεσμης υποβολής της εκκαθαριστικής δήλωσης που αφορά τη διαχειριστική περίοδο εντός της οποίας γεννήθηκε το δικαίωμα έκπτωσης αυτού ή μετά (3) τρία έτη από την ημερομηνία εμπρόθεσμης υποβολής της έκτακτης δήλωσης στις περιπτώσεις που δεν υπάρχει υποχρέωση για υποβολή εκκαθαριστικής. Σε περίπτωση μη υποβολής ή υποβολής των ανωτέρω δηλώσεων εκπροθέσμως, η κατά του Δημοσίου απαίτηση προς επιστροφή φόρου παραγράφεται μετά τρία (3) έτη από την ημερομηνία που οι δηλώσεις αυτές όφειλαν να είχαν υποβληθεί εμπροθέσμως. Για πιστωτικό υπόλοιπο που δημιουργήθηκε μετά την 01/01/2014 η παραγραφή είναι πενταετής σύμφωνα με τα άρθρα 36 και 42 του ΚΦΔ.

Νέα Ασφαλιστική Νομοθεσία - **N.4387/2016.**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΤΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΤΩΝ ΑΓΡΟΤΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4387 (ΦΕΚ Α' 85/12-05-2016)

[Πιο πρόσφατη Κωδικοποίηση με τον νόμο 4425/2016 την 2016-09-30]

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΕΝΙΑΙΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΙΣΦΟΡΩΝ -ΠΟΡΟΙ -

ΑΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

- **Αρθρο 38. Εισφορές Μισθωτών και Εργοδοτών**
- **Αρθρο 39. Εισφορές αυτοπασχολουμένων και ελεύθερων επαγγελματιών**
- **Αρθρο 40. Εισφορές ασφαλισμένων στον ΟΓΑ**
- **Αρθρο 41. Ασφαλιστικές εισφορές υγειονομικής περίθαλψης**
- **Αρθρο 42. Ειδικό παράβολο ασφαλιστικής κάλυψης αγρεργατών**
- **Αρθρο 43. Προθεσμία καταβολής ασφαλιστικών εισφορών**

- **Αρθρο 44. Εισφορές υγειονομικής περίθαλψης συνταξιούχων**
- **Αρθρο 45. Κοινό μητρώο εισφορών και φόρου εισοδήματος**
- **Αρθρο 46. Αντικειμενικό σύστημα τεκμαρτού υπολογισμού εισφορών**

Και

- **Αρθρο 36. Παράλληλη ασφάλιση**
- **Αρθρο 20. Απασχόληση συνταξιούχων**

.....

Με τις ρυθμίσεις του κεφαλαίου αυτού ορίζονται οι εισφορές των ασφαλισμένων του Ε.Φ.Κ.Α. (**Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης**) με ενιαίο τρόπο, όπως είναι πλέον αναγκαίο λόγω της ύπαρξης ενός μόνο φορέα κοινωνικής ασφάλισης., το συνολικό ποσοστό εισφοράς κλάδου σύνταξης στον Ε.Φ.Κ.Α. ασφαλισμένου μισθωτού και εργοδότη ορίζεται σε 20% επί των πάσης φύσεως αποδοχών των εργαζομένων.

Με το άρθρο 39 εισάγονται ενιαίοι κανόνες για τους α-σφαλισμένους που προέρχονται από τον Ο.Α.Ε.Ε. και το Ε.Τ.Α.Α. ως προς το ποσοστό της ασφαλιστικής εισφοράς για τον κλάδο κύριας σύνταξης, καθώς και ως προς τη βάση υπολογισμού της ως άνω εισφοράς

Κατ' αρχήν ορίζεται ενιαίο ύψος ασφαλιστικών εισφορών που υπολογίζεται με βάση το πραγματικό εισόδημα του ασφαλισμένου και καταργείται το προϊσχύσαν σύστημα των ασφαλιστικών κλάσεων, κατηγοριών ή τεκμαρτών ποσών .

Ειδικότερα, με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου καθορίζεται το ποσοστό της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς για τον κλάδο κύριας σύνταξης, που καταβάλλουν οι αυτοαπασχολούμενοι και ελεύθεροι επαγγελματίες, παλαιοί και νέοι ασφαλισμένοι κατά τη διάκριση του ν. 2084/1992.

Τα ως άνω ποσοστά υπολογίζονται επί του μηνιαίου εισοδήματος, όπως αυτό καθορίζεται με βάση το καθαρό φορολογητέο αποτέλεσμα από την άσκηση της δραστηριότητάς τους κατά το προηγούμενο φορολογικό έτος. Ως ετήσιο εισόδημα των προσώπων που είναι μέλη προσωπικών εταιρειών νοείται, για την εφαρμογή του παρόντος, το πηλίκο της διαίρεσης του συνολικού μερίσματος της εταιρίας δια του ποσοστού συμμετοχής εκάστοτε μέλους σε αυτή. Σε περίπτωση μηδενικού μερίσματος τα μέλη των προσωπικών εταιριών καταβάλλουν ελάχιστες εισφορές.

Η μηνιαία ελάχιστη βάση υπολογισμού επί της οποίας υπολογίζεται το εκάστοτε προβλεπόμενο ποσοστό εισφοράς καθορίζεται με βάση το ποσό που αντιστοιχεί στον κατώτατο βασικό μισθό άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 40, οι ασφαλισμένοι, οι οποίοι ασφαλιζόνταν ως αυτοαπασχολούμενοι στον Κλάδο Κύριας Ασφάλισης Αγροτών του Ο.Γ.Α., καταβάλλουν, από 1.1.2017, ασφαλιστική εισφορά στον κλάδο κύριας σύνταξης επί του εισοδήματός τους, όπως αυτό καθορίζεται με βάση το καθαρό φορολογητέο εισόδημα από την ασκούμενη αγροτική δραστηριότητα κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος. Η καταβολή ασφαλιστικής εισφοράς, βάσει του εισοδήματος του ασφαλισμένου εξασφαλίζει τη δίκαιη κατανομή των ασφαλιστικών βαρών, ανάλογα με την οικονομική δυνατότητα του καθενός, και στηρίζεται στη θεμελιώδη αρχή του νέου συστήματος κοινωνικής ασφάλισης που εγκαθιδρύει σύνδεσμο μεταξύ εισοδήματος, εισφορών και παροχών. Επίσης, προς το σκοπό της ίσης μεταχείρισης των ασφαλισμένων η ανωτέρω ρύθμιση ισχύει ανεξαρτήτως χρόνου υπαγωγής στην ασφάλιση. Τέλος, προβλέπεται ειδική ρύθμιση για τον υπολογισμό του ασφαλιστέου εισοδήματος σε περιπτώσεις οικογενειακής αγροτικής εκμετάλλευσης.

Στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, καθορίζεται το ύψος της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς σε ποσοστό 20% από την 1.1.2022. Παράλληλα, προβλέπεται μεταβατική περίοδος σταδιακής αύξησης του εν λόγω ποσοστού με αφετηρία την 1.7.2015. Σκοπός της ως άνω μεταβατικής περιόδου είναι να μην υπάρξει απότομη επιβάρυνση των ασφαλισμένων, ιδιαίτερα λαμβανομένων υπόψη των εξαιρετικά δυσμενών συνθηκών της ελληνικής οικονομίας και, ειδικά, του κλάδου αγροτικής παραγωγής.

Επίσης, λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι το μέσω αγροτικό εισόδημα είναι πολύ κατώτερο του μέσου αστικού, ορίζεται ως πάγια ρύθμιση ότι το κατώτατο ασφαλιστέο μηνιαίο εισόδημα για τους αγρότες θα είναι το ποσό που αναλογεί στο 70% του εκάστοτε προβλεπόμενου κατώτατου βασικού μισθού άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών και όχι το 100% που ισχύει για τους αυτοαπασχολούμενους.

Το άρθρο 41 ορίζει τα ποσοστά των ασφαλιστικών εισφορών υγειονομικής περίθαλψης των ασφαλισμένων. Από 1.1.2017 τα ποσοστά που προβλέπονται για τους μισθωτούς και τις λοιπές κατηγορίες, των οποίων οι ασφαλιστικές εισφορές κλάδου σύνταξης υπολογίζονται κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 38 του παρόντος νόμου, υπολογίζονται επί των πραγματικών τους αποδοχών σε είδος ή σε χρήμα και ορίζονται σε ποσοστό **7,10% επί των πάσης φύσεως αποδοχών και κατανέμεται κατά ποσοστό 6,45% για παροχές σε είδος, εκ του οποίου 2,15% βαρύνει τον ασφαλισμένο και 4,30% βαρύνει τον εργοδότη, και ποσοστό 0,65% για παροχές σε χρήμα, εκ του οποίου 0,40% βαρύνει τον ασφαλισμένο και 0,25% βαρύνει τον εργοδότη.**

Επίσης, στην παράγραφο 2 του άρθρου προβλέπεται ότι από 1.1.2017 για τους ελεύθερους επαγγελματίες και τους αυτοαπασχολούμενους, τα ποσοστά των ασφαλιστικών εισφορών υγειονομικής περίθαλψης υπολογίζονται επί του ασφαλιστέου εισοδήματός τους και ορίζονται σε ποσοστό **6,95% επί του ασφαλιστέου εισοδήματός τους, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 39, βαρύνει εξ**

ολοκλήρου τους ασφαλισμένους και κατανέμεται κατά ποσοστό 6,45% για παροχές σε είδος και ποσοστό 0,50 % για παροχές σε χρήμα.

Στόχος των διατάξεων του άρθρου 42 είναι η διευκόλυνση των αγροτών να εκπληρώσουν την κοινωνικοασφαλιστική υποχρέωση και την υποχρέωση καταβολής μισθού προς τους αγρεργάτες, συμπεριλαμβανομένων και των παράτυπων αλλοδαπών εργατών γης. Η ρύθμιση αυτή συνδυάζεται με πρόσφατη ρύθμιση του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης που προβλέπει διαδικασία, με την οποία, εφόσον δεν έχουν εξαντληθεί τα αριθμητικά όρια μετακλητών εργατών γης (και άρα υπάρχει διαπιστωμένη ανάγκη για εργασία), ο δε αγρότης επικαλείται αντικειμενική αδυναμία για απασχόληση εργατών γης με έγκυρες συμβάσεις, θα δικαιούται ο τελευταίος να ζητήσει από τον Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης την έγκριση κατ' εξαίρεση απασχόλησης παράτυπα διαμενόντων πολιτών τρίτων χωρών
Για τους απασχολούμενους ως εργάτες γης προβλέπεται η έκδοση ειδικού παραβόλου αγοράς ασφαλιστικών εισφορών, στο οποίο θα περιλαμβάνεται το ποσό της εισφοράς υπέρ του Ε.Φ.Κ.Α..

Η θεσμοθέτηση από 1.1.2017 σύντομης προθεσμίας καταβολής των ασφαλιστικών εισφορών ασφαλισμένων (άρθρο 43), ήτοι ανά τρίμηνο, αποσκοπεί στο να συμβάλλει ενεργά στον ευχερέστερο έλεγχο των εσόδων του ενιαίου ταμείου του Ε.Φ.Κ.Α., με επακόλουθο την αποτελεσματικότερη διαχείριση και αξιοποίησή τους προς όφελος του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης και την βιωσιμότητά του.

Στο πλαίσιο της σύνδεσης των εισοδημάτων των ασφαλισμένων με τις εισφορές τους στον Ε.Φ.Κ.Α., (άρθρο 43) η οποία αποτελεί βασική αρχή του νέου συστήματος, η θεσμοθέτηση κοινού μητρώου εισφορών και φόρου εισοδήματός τους, διευκολύνει την διασταύρωση των φορολογικών και εν γένει οικονομικών στοιχείων των ασφαλισμένων προς αποφυγή χρονοβόρων διαδικασιών που επιβαρύνουν την Δημόσια Διοίκηση.

(Αποσπάσματα από την « αιτιολογική έκθεση » του Νόμου)

.....

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

**ΝΟΜΟΣ 4387/2016 Ενιαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλειας -
Μεταρρύθμιση ασφαλιστικού-συνταξιοδοτικού συστήματος -
Ρυθμίσεις φορολογίας εισοδήματος και τυχερών παιγνίων και άλλες
διατάξεις.**

.....

Τα βασικά σημεία υπολογισμού των εισφορών, του ν. [4387/2016](#), (ΦΕΚ Α' 85/12-05-2016) - Ε.Φ.Κ.Α (Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλειας) , στον οποίο εντάσσονται όλοι οι φορείς κύριας ασφάλισης .

■ Άρθρο 20. Απασχόληση συνταξιούχων

Παρ. 1. [ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΙ ΠΟΥ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΝΤΑΙ Ή ΔΙΑΤΗΡΟΥΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ – ΜΕΙΩΣΗ ΚΑΤΑ 60% ΤΟΥ ΜΙΣΘΟΥ ΚΑΙ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ]

Παρ. 2. [ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΣΕ ΦΟΡΕΙΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ]

Παρ. 6. [ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ Η 12-5-2016]

Δηλαδή αφορά : Παλιούς συνταξιούχους που ξεκινήσουν να εργάζονται μετά την 12/5/2016 ή όσους συνταξιοδοτούνται μετά την 12/5/2016

« Άρθρο 20. Απασχόληση συνταξιούχων

1. Στους εξ ιδίου δικαιώματος συνταξιούχους του Δημοσίου, καθώς και όλων των φορέων, ταμείων, κλάδων ή λογαριασμών που εντάσσονται στον Ε.Φ.Κ.Α., **οι οποίοι αναλαμβάνουν εργασία ή αποκτούν ιδιότητα ή δραστηριότητα υποχρεωτικώς υπακτέα στην ασφάλιση του Ε.Φ.Κ.Α., οι ακαθάριστες συντάξεις κύριες και επικουρικές καταβάλλονται μειωμένες σε ποσοστό 60% για όσο χρόνο απασχολούνται ή διατηρούν την ιδιότητα ή την δραστηριότητα. Για το διάστημα αυτό καταβάλλονται οι ασφαλιστικές εισφορές για τον απασχολούμενο συνταξιούχο, κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στις οικείες διατάξεις του παρόντος νόμου.**

2. Ειδικά, στην περίπτωση που οι συνταξιούχοι της παραγράφου 1 αναλαμβάνουν εργασία ή αποκτούν δραστηριότητα σε φορείς της γενικής Κυβέρνησης, η καταβολή της σύνταξής ή των συντάξεών τους, κύριων και επικουρικών αναστέλλεται για όσο χρόνο διαρκεί η παροχή της εργασίας τους ή των υπηρεσιών τους ή η δραστηριότητά τους.

Για την προσαύξηση της επικουρικής σύνταξης και του ανταποδοτικού μέρους της κύριας σύνταξης των ανωτέρω συνταξιούχων εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 30.

3. Τα ανωτέρω έχουν εφαρμογή και στα πρόσωπα της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. [3833/2010](#). [διοικητές, υποδιοικητές, προέδρους, αντιπροέδρους και τα μέλη των

συλλογικών οργάνων διοίκησης των Ν.Π.Δ.Δ., τους προέδρους, αντιπροέδρους και τα μέλη των ανεξάρτητων διοικητικών αρχών, τους προέδρους, αντι προέδρους, διευθύνοντες συμβούλους και τα μέλη δι οικητικών συμβουλίων, καθώς και στο πάσης φύσεως προσωπικό των Ν.Π.Δ.Δ. που ανήκουν στο κράτος σε Ν.Π.Δ.Δ. ή σε Ο.Τ.Α. ή επιχορηγούνται τακτικά από τον Κρατικό Προϋπολογισμό σε ποσοστό τουλάχιστον 50% του προϋπολογισμού τους ή είναι δημόσιες επιχειρήσεις κατά την έννοια των παραγράφων 1, 2 και 3 του άρθρου 1 του ν. 3429/2005.]

4. Ο συνταξιούχος που αναλαμβάνει εργασία ή αυτοαπασχολείται μπορεί να αξιοποιήσει το χρόνο της ασφάλισής του κατά το χρονικό διάστημα της κατά τα ανωτέρω απασχόλησής του ή της περικοπής ή αναστολής καταβολής της σύνταξής του για την προσαύξηση της επικουρικής και του ανταποδοτικού μέρους της κύριας σύνταξης κατά 60% του ποσού που υπολογίζεται με αναλογική εφαρμογή της παραγράφου 1 του άρθρου 30.

5. Οι συνταξιούχοι της παραγράφου 1 του παρόντος υποχρεούνται πριν αναλάβουν εργασία ή αυτοαπασχοληθούν να δηλώσουν τούτο στον φορέα κύριας ασφάλισης του Ε.Φ.Κ.Α., καθώς και στο ΕΤΕΑ ή στον φορέα επικουρικής ασφάλισης από τον οποίο συνταξιοδοτούνται. Παράλειψη της δήλωσης συνεπάγεται καταλογισμό σε βάρος του συνταξιούχου του ποσού που έπρεπε να του παρακρατηθεί, συμφώνως με το παρόν άρθρο, κατά το χρονικό διάστημα της εργασίας του ή της αυτοαπασχόλησής του, που επιβαρύνεται με ετήσιο επιτόκιο 4,56%, ο δε Ε.Φ.Κ.Α. δικαιούται να συμψηφίζει το ποσό με μελλοντικές συντάξεις και μέχρι του ύψους του 1/4 της συντάξεως.

6. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου έχουν εφαρμογή για όσους θα αναλάβουν εργασία ή θα αυτοαπασχοληθούν, γενικά, από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου και εντεύθεν, καθώς και για τα πρόσωπα της παραγράφου 3 του άρθρου 4.

Ειδικά, για τα πρόσωπα που ανέλαβαν εργασία ή αυτοαπασχόληση πριν τη δημοσίευση του παρόντος νόμου δια-τηρούνται σε ισχύ και εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 36 του ν.

2676/1999, όπως αντικαταστάθηκε με το ν. 3863/2010, και ισχύει μέχρι την ημερομηνία έναρξης του παρόντος.

7. Οι ισχύουσες κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου, που αφορούν την απασχόληση των

συνταξιούχων, γενικά, δεν έχουν εφαρμογή για τα πρόσωπα της προηγούμενης παραγράφου.»

ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΙ ΤΟΥ ΟΓΑ, ΑΣΚΩΝΤΑΣ ΠΑΡΑΛΛΗΛΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

« Όσοι ασφαλισμένοι του ΟΓΑ, ασκώντας παράλληλα αγροτική δραστηριότητα βγουν στο εξής στην σύνταξη, πρέπει να ανησυχούν για το ενδεχόμενο περικοπής της, με βάση το νέο ασφαλιστικό Κατρούγκαλου. Παράλληλα, με την ενοποίηση των ταμείων σε ένα, θα είναι πιο εύκολο, να διαπιστώσει το κράτος, αν κάποιος έχει συνταξιοδοτηθεί και εργάζεται παράλληλα.

Ερωτηματικό, καθώς ο νέος νόμος δεν το διευκρινίζει επαρκώς, παραμένει τί θα συμβεί με παλιούς συνταξιούχους του δημοσίου (π.χ. κάποιος που πήρε σύνταξη το 2010) και ακόμη και σήμερα έχουν αγροτική δραστηριότητα, δεδομένου μάλιστα ότι απομένουν μόνο τρεις μέρες για εμπρόθεσμη μεταβίβαση τυχόν δικαιωμάτων που κατέχουν.

Να σημειωθεί πως γι' αυτούς, ο προηγούμενος νόμος (Κουτρομάνης, Λοβέρδος) προέβλεπε «πέναλι» στις συντάξεις, μόνον αν οι συντάξιμες αποδοχές τους (μικτό πόσο), ξεπερνούσαν τα 2.100 ευρώ.

Μάλιστα η σύνταξη κόβονταν, σε περίπτωση που εργάζονταν ενώ είχαν συνταξιοδοτηθεί, μόνο κατά το ποσό που υπερέβαινε τα 2.100 ευρώ, εφόσον βέβαια δήλωναν την παράλληλη απασχόληση.

Στο σκοτάδι οι γεννηθέντες το 1949

Ασαφές είναι το τοπίο και για όσους έκαναν χαρτιά για σύνταξη ΟΓΑ, πριν την έναρξη ισχύος του νέου ασφαλιστικού νόμου, αφού βρίσκονται στο μεταίχμιο και χρειάζεται να γίνει ειδική πρόβλεψη, ώστε να μην κοπεί η σύνταξή τους αν συνεχίζουν να καλλιεργούν, η οποία λογικά θα τους αποδοθεί για πρώτη φορά τον Ιούλιο.

Κανένα θέμα για τους παλιούς

Όπως έχουν γράψει εξ αρχής Agrenda και AgroNews καμιά επίπτωση στο ποσό σύνταξης που λαμβάνουν, όπως έγραψε από την πρώτη στιγμή η εφημερίδα Agrenda, δεν θα έχουν συνταξιούχοι του ΟΓΑ που παραμένουν ενεργοί αγρότες, αρκεί αυτό να έχει γίνει πριν την έναρξη ισχύος του νέου ασφαλιστικού 4387/2016. Κι αυτό γιατί όπως αναφέρεται ρητά στην παράγραφο 6 του Άρθρου 20 για την «Απασχόληση Συνταξιούχων» που προβλέπει ποινές 60% σε ποσά συντάξεων όσων εργάζονται: «Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου έχουν εφαρμογή για όσους θα αναλάβουν εργασία ή θα αυτοαπασχοληθούν, γενικά, από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου και εντεύθεν, καθώς και για τα πρόσωπα της παραγράφου 3 του άρθρου 4.

Ειδικά, για τα πρόσωπα που ανέλαβαν εργασία ή αυτοαπασχόληση πριν τη δημοσίευση του παρόντος νόμου διατηρούνται σε ισχύ και εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 36 του ν. 2676/1999, όπως αντικαταστάθηκε με το ν. 3863/2010, και ισχύει μέχρι την ημερομηνία έναρξης του παρόντος».

Σημειωτέον πως το Άρθρο 16 του Νόμου 3863/2010 προβλέπει ρητά ότι ασφαλισμένοι στον ΟΓΑ που εργάζονται δεν χάνουν τη σύνταξή τους.

(Πηγή : *Agrenda και AgroNews*)

■ Άρθρο 36. Παράλληλη ασφάλιση

Παρ. 1. [ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΙ ΣΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟΥΣ ΑΠΟ ΔΥΟ Ή ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ]

1. καταβάλλουν για κάθε αναληφθείσα επαγγελματική δραστηριότητα τις προβλεπόμενες ασφαλιστικές εισφορές,Στην περίπτωση αυτή για τις πλέον της πρώτης αναληφθείσες επαγγελματικές δραστηριότητες δεν εφαρμόζεται η υποχρέωση καταβολής ελάχιστης μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς.

Παρ. 2. [ΜΙΣΘΩΤΟΙ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΚΑΙ ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΑ ΑΥΤΟΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ]

2. υπέρ του Ε.Φ.Κ.Α.:

α) μηνιαία ασφαλιστική εισφορά, , για το εισόδημα που προέρχεται από τη διαρκή σχέση παροχής υπηρεσιών και β) ασφαλιστική εισφορά, για το εισόδημα, εφόσον υπάρχει, από άσκηση ελεύθερου επαγγέλματος, για το οποίο εκδίδονται δελτία παροχής υπηρεσιών, τιμολόγια ή αποδείξεις επαγγελματικής δαπάνης. Στην περίπτωση αυτή δεν εφαρμόζεται η παρ. 3 του άρθρου 39 [μηνιαία ελάχιστη βάση υπολογισμού] .

Παρ. 7. [ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΜΟΝΟ ΣΕ ΕΝΑΝ ΦΟΡΕΑ]

Το άρθρο 39. Ασφάλιση σε ένα φορέα του ν. [2084/1992](#) καταργείται από 01-01-2017.

«Άρθρο 36. Παράλληλη ασφάλιση

1. Ασφαλισμένοι, ανεξαρτήτως του χρόνου υπαγωγής στην ασφάλιση, για τους οποίους προκύπτει βάσει γενικών, ειδικών ή καταστατικών διατάξεων, όπως ίσχυαν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, υποχρεωτική ασφάλιση σε δύο ή περισσότερους φορείς, τομείς, κλάδους και λογαριασμούς ασφάλισης που εντάσσονται στον Ε.Φ.Κ.Α., καταβάλλουν για κάθε αναληφθείσα επαγγελματική δραστηριότητα τις προβλεπόμενες ασφαλιστικές εισφορές, όπως αυτές καθορίζονται από τον παρόντα νόμο. Στην περίπτωση αυτή για τις πλέον της πρώτης αναληφθείσες επαγγελματικές δραστηριότητες δεν εφαρμόζεται η

υποχρέωση καταβολής ελάχιστης μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς.

2. Ασφαλισμένοι, ανεξαρτήτως του χρόνου υπαγωγής στην κοινωνική ασφάλιση, που παρέχουν εξαρτημένη εργασία και ταυτόχρονα απασχολούνται σε δραστηριότητες για τις οποίες υπάγονταν ή θα υπάγονται βάσει γενικών, ειδικών ή καταστατικών διατάξεων, όπως ίσχυαν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, στην ασφάλιση ενός φορέα, τομέα, κλάδου και λογαριασμού ασφάλισης που εντάσσονται στον Ε.Φ.Κ.Α., καταβάλλουν υπέρ του Ε.Φ.Κ.Α.:

α) μηνιαία ασφαλιστική εισφορά, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 38, για το εισόδημα που προέρχεται από τη διαρκή σχέση παροχής υπηρεσιών **και**

β) ασφαλιστική εισφορά, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 39, για το εισόδημα, εφόσον υπάρχει, από άσκηση ελεύθερου επαγγέλματος, για το οποίο εκδίδονται δελτία παροχής υπηρεσιών, τιμολόγια ή αποδείξεις επαγγελματικής δαπάνης. Στην περίπτωση αυτή δεν εφαρμόζεται η παρ. 3 του άρθρου 39.

3. Ασφαλισμένοι, ανεξαρτήτως του χρόνου υπαγωγής στην κοινωνική ασφάλιση, για τους οποίους προέκυπτε, βάσει των γενικών, ειδικών ή καταστατικών διατάξεων κάθε φορέα, τομέα, κλάδου ή λογαριασμού από τους εντασσόμενους στον Ε.Φ.Κ.Α., όπως ίσχυαν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, υποχρεωτική υπαγωγή σε δύο ή περισσότερους φορείς, τομείς, κλάδους ή λογαριασμούς για την ίδια απασχόληση, καταβάλλουν τις προβλεπόμενες στο άρθρο 38 ασφαλιστικές εισφορές.

4. Όσα από τα πρόσωπα της παρ. 3, παλαιοί ασφαλισμένοι, για τους οποίους υπολογίζονταν και καταβάλλονταν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος εισφορές σε δύο ή περισσότερους φορείς, τομείς, κλάδους ή λογαριασμούς εξακολουθούν να καταβάλλουν προαιρετικά, κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης τις προβλεπόμενες εισφορές επί των αποδοχών τους και μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, ώστε να συμπληρώσουν το χρόνο που απαιτείται για τη θεμελίωση δικαιώματος και δεύτερης σύνταξης ή τη συνέχιση της ασφάλισης. Στην περίπτωση αυτή καταβάλλουν το συνολικό ποσοστό εισφοράς εργοδότη και εργαζομένου ή την εισφορά των άρθρων 39 ή 40.

5. Για τον υπολογισμό του ανταποδοτικού μέρους της σύνταξης των προσώπων του παρόντος άρθρου εφαρμόζεται το άρθρο 28 και η επιπλέον παροχή, για κάθε έτος που έχει καταβληθεί επιπλέον εισφορά, θα υπολογίζεται με ετήσιο συντελεστή αναπλήρωσης 0,075% για καθεμία ποσοστιαία μονάδα (1%) επιπλέον εισφοράς. Ο συντάξιμος μισθός σε αυτή την περίπτωση θα προκύπτει λαμβάνοντας υπόψη τη βάση υπολογισμού της επιπλέον εισφοράς. Οι διατάξεις του άρθρου 33 εφαρμόζονται

αναλόγως.

6. Οι διατάξεις του παρόντος, πλην της παρ. 5, έχουν εφαρμογή από 1.1.2017.

7. Καταργείται το άρθρο 39 [«Ασφάλιση σε ένα φορέα»] του ν. [2084/1992](#), καθώς και κάθε άλλη διάταξη που ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα του παρόντος.

8. Σε περίπτωση παράλληλης ασφάλισης για υγειονομική περίθαλψη αφενός σε εντασσόμενο στον Ε.Φ.Κ.Α. φορέα, τομέα, κλάδο ή λογαριασμό και αφετέρου σε μη εντασσόμενο στον Ε.Φ.Κ.Α. φορέα, τομέα, κλάδο ή λογαριασμό ο ασφαλισμένος διατηρεί το δικαίωμα να επιλέξει κατόπιν αίτησής του, την ασφάλισή του για υγειονομική περίθαλψη στον φορέα εκτός Ε.Φ.Κ.Α. καταβάλλοντας την προβλεπόμενη εισφορά του φορέα που επιλέγει. »

■ Άρθρο 40. Εισφορές ασφαλισμένων στον ΟΓΑ

Παρ. 2 . [ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΙ ΣΤΟΝ Ο.Γ.Α - ΥΨΟΣ ΤΗΣ ΜΗΝΙΑΙΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΕΙΣΦΟΡΑΣ – ΣΤΑΔΙΑΚΗ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ : ΑΠΟ 14% (2017) ΕΩΣ 20% (2022) – ΥΠΟΛΟΓΙΖΕΤΑΙ ΕΠΙ ΤΟΥ ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ]

Ελάχιστο ποσό εισφοράς : στο 70% του εκάστοτε προβλεπόμενου κατώτατου βασικού μισθού άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών [$586,08 \times 0,70 = 410,26$] (αντιστοιχεί σε φορολογητέο εισόδημα έως **4.923,07**).

Μέγιστο ποσό εισφοράς : Το 10πλάσιο του ποσού που αντιστοιχεί στο βασικό μισθό άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών (αντιστοιχεί σε φορολογητέο εισόδημα **70.329,60**).

«Άρθρο 40. Εισφορές ασφαλισμένων στον ΟΓΑ

1. Οι ασφαλισμένοι, οι οποίοι βάσει των γενικών ή ειδικών ή καταστατικών διατάξεων του ΟΓΑ, όπως ίσχυαν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, ασφαλιζόνταν ως αυτοπασχολούμενοι στην ασφάλιση του Κλάδου Κύριας Ασφάλισης Αγροτών του ΟΓΑ, καταβάλλουν από 1.1.2017, ανεξαρτήτως του χρόνου υπαγωγής στην κοινωνική ασφάλιση, ασφαλιστική εισφορά στον κλάδο κύριας σύνταξης επί του εισοδήματός τους, όπως αυτό καθορίζεται με βάση το καθαρό φορολογητέο εισόδημα από την ασκούμενη αγροτική δραστηριότητα και

κάθε άλλη δραστηριότητα που υπάγεται στην ασφάλιση του ΟΓΑ κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος.

Στην περίπτωση οικογενειακής αγροτικής εκμετάλλευσης στην οποία απασχολείται ο/η σύζυγος και τα ενήλικα τέκνα ως φορολογητέο εισόδημα καθενός από αυτούς λαμβάνεται το κατώτατο ασφαλιστέο εισόδημα όπως αυτό ορίζεται στην παράγραφο 2 περίπτωση β' του παρόντος άρθρου, εκτός αν το ετήσιο φορολογητέο εισόδημα είναι ανώτερο από το γινόμενο των μελών της εκμετάλλευσης επί της ελάχιστης βάσης υπολογισμού της εισφοράς αναγόμενη σε ετήσια βάση. Σε αυτή την περίπτωση η εισφορά ισούται για όλα τα μέλη της εκμετάλλευσης με το πηλίκο της διαίρεσης του εισοδήματος προς τον αριθμό των μελών της.

2. Το ύψος της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς για τους ασφαλισμένους της παραγράφου 1 και τους μελλοντικούς ασφαλισμένους της ίδιας κατηγορίας κατ' επάγγελμα αγρότες, ορίζεται από την 1.1.2022 σε ποσοστό 20%, αυξανόμενο σταδιακά από την 1.7.2015 έως την 1.1.2022 ως εξής:

α. από 1.7.2015 έως 31.12.2016 το ύψος της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς κλάδου κύριας σύνταξης αυξάνεται κατά 3 ποσοστιαίες μονάδες και διαμορφώνεται σε ποσοστό 10%, επί των υφισταμένων κατά την δημοσίευση του νόμου ασφαλιστικών κατηγοριών.

β. Από 1.1.2017 και εφεξής οι υφιστάμενες ασφαλιστικές κατηγορίες καταργούνται και το ποσό της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς υπολογίζεται ως ποσοστό επί του φορολογητέου εισοδήματος, αναγόμενο σε μηνιαία βάση, όπως ορίζεται στην παράγραφο 1. Το κατώτατο ασφαλιστέο μηνιαίο εισόδημα ορίζεται ως το ποσό που αναλογεί στο 70% του εκάστοτε προβλεπόμενου κατώτατου βασικού μισθού άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών. Το ανώτατο όριο ασφαλιστέου μηνιαίου εισοδήματος για τον υπολογισμό της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς αποτελεί το ποσό της παραγράφου 2 του άρθρου 38.

γ. Από 1.1.2017 και έως 31.12.2017 το ποσοστό των μηνιαίων ασφαλιστικών εισφορών επί του φορολογητέου εισοδήματος διαμορφώνεται σε 14%.

δ. Για το διάστημα από 1.1.2018 και έως 31.12.2018 το ύψος της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς διαμορφώνεται σε ποσοστό 16%, από 1.1.2019 και έως 31.12.2019 αυξάνεται σε ποσοστό 18%, από 1.1.2020 και έως 31.12.2020 διαμορφώνεται σε ποσοστό 19%, από 1.1.2021 και έως 31.12.2021 διαμορφώνεται σε ποσοστό 19.5% και από 1.1.2022 και εντεύθεν διαμορφώνεται στο τελικό ποσοστό 20%.

3. Στους ασφαλισμένους, ανεξαρτήτως του χρόνου υπαγωγής τους στην κοινωνική ασφάλιση, οι οποίοι έως την έναρξη ισχύος του παρόντος υπάγονταν ή θα υπάγονται, βάσει των γενικών ή ειδικών ή καταστατικών διατάξεων του ΟΓΑ όπως ίσχυαν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, στην ασφάλιση του ΟΓΑ με εισοδηματικά ή πληθυσμιακά κριτήρια, εφαρμόζονται αναλογικά, ως προς τον τρόπο υπολογισμού της μηνιαίας ασφαλιστικής τους εισφοράς κλάδου κύριας σύνταξης, οι ρυθμίσεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου αυτού.

4. Οι κατά κύριο επάγγελμα, τουλάχιστον για μία πενταετία, αγρότες, όπως ορίζονται από το Μητρώο Αγροτών, καθώς και τα φυσικά πρόσωπα που εντάσσονται σε επιδοτούμενα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης νέων γεωργών, που εγκαθιστούν φωτοβολταϊκά συστήματα συνολικής ισχύος μέχρι 100kW υπάγονται στις ρυθμίσεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου αυτού, αναλογικά εφαρμοζόμενων.

5. Οι ασφαλισμένοι, οι οποίοι έως την έναρξη ισχύος του παρόντος υπάγονταν στην ασφάλιση του ΟΓΑ ως μισθωτοί - ανειδίκευτοι εργάτες, μετακλητοί πολίτες τρίτων χωρών, καταβάλλουν, από 1.1.2017, μηνιαία ασφαλιστική εισφορά για τον κλάδο σύνταξης ως μισθωτοί, εφαρμοζόμενων αναλόγως των σχετικών διατάξεων για τους ασφαλισμένους μισθωτούς που προέρχονται από το ΙΚΑ - ΕΤΑΜ. Το ποσοστό της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς εργοδότη-ασφαλισμένου για την κατηγορία αυτή των ασφαλισμένων διαμορφώνεται ισόποσα και σταδιακά από 1.1.2017 και έως 31.12.2019 ώστε από την 1.1.2020 να έχει διαμορφωθεί στο ύψος του άρθρου 38.

6. Οι απασχολούμενοι στην αγροτική οικονομία πρώην ασφαλισμένοι στον ΟΓΑ, που έχουν ενταχθεί στα επενδυτικά προγράμματα για την αγροτική ανάπτυξη, όπως αυτά του αγροτουρισμού και την αγροβιοτεχνίας, στο πλαίσιο των σχετικών Κανονισμών της Ε.Ε. και χρηματοδοτούνται για το σκοπό αυτόν, υπάγονται στις ρυθμίσεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου αυτού, αναλογικά εφαρμοζόμενων.

7. Οι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες και αγρότισσες που είναι παράλληλα και μέλη Αγροτικών Συνεταιρισμών, όπως και οι αγρεργάτες που απασχολούνται σε παραγωγούς αγροτικών προϊόντων και ως λιανοπωλητές σε λαϊκές αγορές υπάγονται στις ρυθμίσεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου αυτού, αναλογικά εφαρμοζόμενων.

8. Οι ασφαλισμένοι οι οποίοι, σύμφωνα με τις γενικές, ειδικές ή καταστατικές

διατάξεις, όπως ίσχυαν έως την έναρξης ισχύος του παρόντος νόμου, υπάγονταν ή θα υπάγονται στον Κλάδο Κύριας Ασφάλισης Αγροτών του ΟΓΑ και οι οποίοι απασχολούνται εποχικά για χρονικό διάστημα μέχρι 150 ημέρες ετησίως σε επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις, οι οποίες μεταποιούν, τυποποιούν και διακινούν προϊόντα εδάφους, κτηνοτροφίας, αλιείας, δασοπονίας, θηραματοπονίας και κάθε είδους εκτροφών, συνεχίζουν να ασφαλίζονται ως αυτοτελώς απασχολούμενοι αγρότες, εξαιρούμενοι της ασφάλισης ως μισθωτοί για την απασχόλησή τους αυτή. Το συνολικό χρονικό διάστημα των 150 ημερών μπορεί να καταναμηθεί κατά τη διάρκεια του έτους, σύμφωνα με τις ανάγκες της επιχείρησης ή εκμετάλλευσης. Οι ασφαλισμένοι αυτοί υπάγονται στις ρυθμίσεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου αυτού, αναλογικά εφαρμοζόμενων.

9. Η πρόωγη παύση της γεωργικής δραστηριότητας σε εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1096/88 του Συμβουλίου της 25ης Απριλίου 1988 σχετικά με την καθιέρωση κοινοτικού καθεστώτος για την ενθάρρυνση της παύσης της γεωργικής δραστηριότητας δεν αποτελεί λόγο διακοπής της ασφάλισης των αγροτών στον Ε.Φ.Κ.Α., τόσο για τους δικαιούχους όσο και τις συζύγους τους. Κατά τη διάρκεια εφαρμογής του μέτρου, και μέχρι συμπλήρωσης του 67ου έτους της ηλικίας τους, οι εντασσόμενοι σε αυτό αγρότες και οι σύζυγοί τους, λογίζονται ως ενεργοί αγρότες σε ό,τι αφορά στα ασφαλιστικά τους δικαιώματα και την ιατροφαρμακευτική τους περίθαλψη. Τα ανωτέρω ισχύουν ακόμα και σε περίπτωση που το μέτρο λήξει πριν τη συμπλήρωση του 67ου έτους ηλικίας των εντασσομένων σε αυτό. Οι ασφαλισμένοι αυτοί υπάγονται στις ρυθμίσεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου αυτού, αναλογικά εφαρμοζόμενων.

10. Από 1.1.2017 οι ασφαλισμένοι του παρόντος άρθρου στο Λογαριασμό Αγροτικής Εστίας του ΟΓΑ καταβάλλουν εισφορά υπέρ αυτού, καταργούμενης της κρατικής επιχορήγησης. Η εισφορά βαρύνει τον ασφαλισμένο και συνεισπράττεται με τις εισφορές για τον κλάδο σύνταξης. Το ποσοστό υπολογισμού της εισφοράς ορίζεται στο 0,25% επί του ασφαλιστέου εισοδήματος, όπως ορίζεται ανωτέρω στην παράγραφο 2 του άρθρου αυτού.

11. Οι διατάξεις του άρθρου 34 του ν. 1140/1981, του άρθρου 2 του ν. 2458/1997, καθώς και της παρ. 7 υποπερίπτωση ια' 6 του ν. [4093/2012](#), σε ό,τι αφορά στο ανώτατο όριο ηλικίας καταργούνται.

12. Για τον προσδιορισμό του ασφαλιστέου εισοδήματος και άλλες λεπτομέρειες

εφαρμογής του άρθρου αυτού εκδίδεται κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. »

.....

Πρόσωπα που υπάγονται στην ασφάλιση του ΟΓΑ

Στην ασφάλιση του Κλάδου υπάγονται **υποχρεωτικά** και αυτοδίκαια:

1. Οι συστηματικά και κατά κύριο βιοποριστικό επάγγελμα απασχολούμενοι στην αγροτική οικονομία, προσωπικά ή με αυτεπιστασία: αγρότες, κτηνοτρόφοι, πτηνοτρόφοι, μελισσοκόμοι, καθώς και τα μέλη των οικογενειών τους.
2. Οι αλιείς που δεν υπάγονται στην ασφάλιση άλλου φορέα, καθώς και τα μέλη οικογενειών αλιέων - κατόχων αλιευτικού σκάφους.
3. Νέοι Γεωργοί σε προγράμματα ενίσχυσης (αγρότες, κτηνοτρόφοι, μελισσοκόμοι, αλιείς, εκμεταλλευτές φωτοβολταϊκών συστημάτων ισχύος μέχρι 100Kw).
4. Οι εργάτες γης αμειβόμενοι με εργόσημο (ασφαλίζονται **υποχρεωτικά στη 2^η ασφαλιστική κατηγορία**).
5. Τα μέλη αγροτικών Συνεταιρισμών.
6. Οι αγρότες που εντάσσονται σε επενδυτικά προγράμματα (αγροτουρισμός, αγροβιοτεχνία κ.λπ.), που χρηματοδοτούνται ή συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ασφαλίζονται **υποχρεωτικά στη 5^η ασφαλιστική κατηγορία**).
7. Εκμεταλλευτές φωτοβολταϊκών συστημάτων ισχύος μέχρι 100Kw (ασφαλίζονται **υποχρεωτικά στη 7^η ασφαλιστική κατηγορία**).
8. Οι επαγγελματίες, βιοτέχνες και έμποροι, που απαλλάσσονται από την υποχρεωτική ασφάλιση του Ο.Α.Ε.Ε. .
9. Τα μέλη εταιριών Ο.Ε. και Ε.Ε., υπό προϋποθέσεις (ασφαλίζονται **υποχρεωτικά στην 5^η ασφαλιστική κατηγορία**).
10. Οι ιδιοκτήτες ενοικιαζόμενων δωματίων ή επιπλωμένων διαμερισμάτων, υπό προϋποθέσεις.

Μέχρι 31-03-2013, ασφαλίζονταν στον ΟΓΑ με την προϋπόθεση της απαλλαγής από την υποχρεωτική ασφάλιση του Ο.Α.Ε.Ε.

Από 01-04-2013 ισχύουν τα ακόλουθα:

- οι ιδιοκτήτες όλων των κύριων και μη κύριων καταλυμάτων με το ειδικό σήμα του ΕΟΤ **μέχρι και πέντε (5) δωματίων, σε όλη την επικράτεια**, ασφαλίζονται στον ΟΓΑ, με την προϋπόθεση ότι δεν ασφαλίζονται ή δεν συνταξιοδοτούνται από άλλο ασφαλιστικό φορέα.
- οι ιδιοκτήτες όλων των κύριων και μη κύριων καταλυμάτων με το ειδικό σήμα του ΕΟΤ **από έξι (6) μέχρι και δέκα (10) δωματίων, σε όλη την επικράτεια**, αν είναι **παράλληλα εγγεγραμμένοι** στο Μητρώο Αγροτών και

Αγροτικών εκμεταλλεύσεων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης, **ασφαλίζονται υποχρεωτικά στον ΟΓΑ**. Εάν τα πρόσωπα αυτά **δεν είναι παράλληλα** εγγεγραμμένα στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών εκμεταλλεύσεων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης, **ασφαλίζονται υποχρεωτικά στον Ο.Α.Ε.Ε.**

- Όσον αφορά στους ιδιοκτήτες-μέλη εταιρειών, **εκτός Α.Ε και Ε.Π.Ε.**, τουριστικών καταλυμάτων μέχρι **και δέκα (10) δωματίων** υποχρεωτικά ασφαρίζεται ένας από τους εταίρους, κατά περίπτωση στον ΟΓΑ ή στον Ο.Α.Ε.Ε. και προαιρετικά οι υπόλοιποι, εφόσον δεν έχουν ασφάλιση σε άλλο φορέα από άλλη εργασία ή απασχόληση.
Εάν οι υπόλοιποι εταίροι δεν ασφαρίζονται σε κανένα φορέα για άλλη εργασία ή απασχόληση, η ασφάλισή τους στον ΟΓΑ ή τον Ο.Α.Ε.Ε. είναι υποχρεωτική.
- 10.** Οι μισθωτοί - ανειδίκευτοι εργάτες, που απασχολούνται σε αγροτικές εργασίες της πρωτογενούς αγροτικής δραστηριότητας σε επιχειρήσεις - εκμεταλλεύσεις και συνεταιρισμούς. Όσα από τα πρόσωπα αυτά απασχολούνται παράλληλα και αυτοτελώς, κατά κύριο βιοποριστικό επάγγελμα, εντός της ίδιας χρονικής περιόδου και σε άλλες εργασίες ασφαλιστέες στον ΟΓΑ, ασφαλίζονται υποχρεωτικά στον ΟΓΑ και για τις εργασίες αυτές, για τις οποίες καταβάλλονται οι αντίστοιχες ασφαλιστικές εισφορές.
Το ποσό της σύνταξης, στην περίπτωση αυτή, αποτελείται από το άθροισμα των επιμέρους ποσών σύνταξης που προκύπτουν και για τις δύο εργασίες τους κατά το ίδιο χρονικό διάστημα.
- 11.** Οι μετακλητοί εργάτες υπήκοοι τρίτων χωρών, που ασχολούνται στην αγροτική οικονομία και οι αλιεργάτες μέσης και παράκτιας αλιείας (ως **κατώτερη** ασφαλιστική κατηγορία ορίζεται η 5^η).
- 12.** Ασφαλίζονται υποχρεωτικά και **οι δύο σύζυγοι** στον ΟΓΑ, από 01-01-2004, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 του Ν.3232/2004, εφόσον απασχολούνται σε εργασίες, για τις οποίες τα πρόσωπα που τις ασκούν υπάγονται στην ασφάλιση του ΟΓΑ.

Επίσης στην ασφάλιση του Κλάδου υπάγονται **προαιρετικά**:

- 1.** Οι **Μοναχοί**, μοναχές που απασχολούνται σε αγροτικές εργασίες και
- 2.** Οι **Συνταξιούχοι** οποιουδήποτε ασφαλιστικού φορέα από **έμμεσο** δικαίωμα, εφόσον απασχολούνται συστηματικά σε εργασίες για τις οποίες τα πρόσωπα που τις ασκούν υπάγονται στην ασφάλιση του ΟΓΑ καλυπτόμενες από την ασφάλιση του ΟΓΑ.

Επισημαίνουμε ότι η ασφάλιση ή η συνταξιοδότηση από άλλο φορέα Κύριας Ασφάλισης, από άμεσο δικαίωμα, αποτελεί κώλυμα για την ασφάλιση στον ΟΓΑ (άρθρο 34 του Ν.34/1140/1981). Συνεπώς, οι

ασφαλισμένοι ή οι συνταξιούχοι άλλου φορέα Κύριας Ασφάλισης, από άμεσο δικαίωμα, δεν μπορούν να ασφαλιστούν στον ΟΓΑ, ακόμη και αν απασχολούνται συστηματικά σε εργασίες που καλύπτονται από την ασφάλιση του ΟΓΑ. Κατ' εξαίρεση, μπορούν να ασφαλιστούν στον ΟΓΑ οι απασχολούμενοι περιστασιακά σε εργασίες που καλύπτονται από την ασφάλιση άλλου φορέα (π.χ ΙΚΑ, ΝΑΤ), υπό τη ρητή όμως προϋπόθεση ότι το κύριο επάγγελμά τους από το οποίο αντλούν το βιοπορισμό τους είναι το αγροτικό ή άλλο επάγγελμα καλυπτόμενο από την ασφάλιση του ΟΓΑ.

Η ανωτέρω διάταξη δεν έχει εφαρμογή στους εργάτες γης, οι οποίοι αμείβονται με εργόσημο και οι οποίοι ασφαλίζονται στον ΟΓΑ, παρά το γεγονός ότι ασκούν παράλληλα επάγγελμα που καλύπτεται από την ασφάλιση σε άλλο φορέα.

Πηγή Ο.Γ.Α

■ Άρθρο 41. Ασφαλιστικές εισφορές υγειονομικής περίθαλψης

Παρ. 1. [ΜΙΣΘΩΤΟΙ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΥΠΑΓΟΝΤΑΙ ΣΤΟΝ ΕΟΠΥΥ : 7,10% επί των πάσης φύσεως αποδοχών]

Παρ. 2. [ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ & ΑΓΡΟΤΕΣ (*) : 6,95% επί του φορολογητέου αποτελέσματος]

(*) Μετά τις αλλαγές που έγιναν με τον Ν. [4425/2016](#) (ΦΕΚ Α' 185/30-09-2016)

«Άρθρο 41. Ασφαλιστικές εισφορές υγειονομικής περίθαλψης

1. Από 1.1.2017, η ασφαλιστική εισφορά υπέρ υγειονομικής περίθαλψης των μισθωτών και των λοιπών κατηγοριών που υπάγονται στον ΕΟΠΥΥ, των οποίων οι ασφαλιστικές εισφορές κλάδου σύνταξης υπολογίζονται κατά τα προβλεπόμενα του παρόντος νόμου, **ορίζεται σε ποσοστό 7,10% επί των πάσης φύσεως αποδοχών** και κατανέμεται κατά ποσοστό 6,45% για παροχές σε είδος, εκ του οποίου 2,15% βαρύνει τον ασφαλισμένο και 4,30% βαρύνει τον εργοδότη, και ποσοστό 0,65% για παροχές σε χρήμα, εκ του οποίου 0,40% βαρύνει τον ασφαλισμένο και 0,25% βαρύνει τον εργοδότη.

2. Από 1.1.2017, η ασφαλιστική εισφορά υπέρ υγειονομικής περίθαλψης των ελεύθερων επαγγελματιών, των ανεξάρτητα απασχολούμενων, καθώς και των λοιπών

κατηγοριών των οποίων οι ασφαλιστικές εισφορές κλάδου σύνταξης υπολογίζονται κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 39, και υπάγονται στον **ΕΟΠΥΥ, ορίζεται σε ποσοστό 6,95%** επί του ασφαλιστέου εισοδήματός τους, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 39, βαρύνει εξολοκλήρου τους ασφαλισμένους και κατανέμεται κατά ποσοστό 6,45% για παροχές σε είδος και ποσοστό 0,50 % για παροχές σε χρήμα.

3. Ιδίως σε ό, τι αφορά στην ασφάλιση των προσώπων του άρθρου 40, η ασφαλιστική εισφορά υπέρ υγειονομικής περίθαλψης αυξάνεται σταδιακά από 1.1.2016 έως 31.12.2016 ως εξής:

α. από 1.1.2016 έως 31.12.2016 σε ποσοστό 3,61% επί των υφιστάμενων κατά την έναρξη ισχύος του νόμου ασφαλιστικών κατηγοριών και κατανέμεται κατά ποσοστό 3,35% για παροχές σε είδος και ποσοστό 0,26% για παροχές σε χρήμα.

β. Από 1.1.2017, η ασφαλιστική εισφορά υπέρ υγειονομικής περίθαλψης των προσώπων αυτών ορίζεται σε ποσοστό 6,95% επί του ασφαλιστέου εισοδήματος και κατανέμεται κατά ποσοστό 6,45% για παροχές σε είδος και 0,50% για παροχές σε χρήμα.

***Σχόλια παραγράφου :** Η παράγραφος 3, τέθηκε όπως αναριθμήθηκε από παράγραφος 4, το πρώτο εδάφιο και η περίπτωση β' αντικαταστάθηκαν και οι περιπτώσεις γ' και δ' διαγράφηκαν με τις παραγράφους 4, 5 και 6 του άρθρου 1 του ν. [4425/2016](#) (ΦΕΚ Α' 185/30-09-2016) αντίστοιχα, από τη δημοσίευση του νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ήτοι από 30/09/2016, σύμφωνα με το άρθρο 21 του ίδιου νόμου. »*

■ Άρθρο 42. Ειδικό παράβολο ασφαλιστικής κάλυψης αγρεργατών .

- 1. α. Για τους απασχολούμενους ως εργάτες γης σε εργασίες κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 27 του ν. [2639/1998](#) (Α' 205) (*) εκδίδεται ειδικό παράβολο αγοράς ασφαλιστικών εισφορών αγρεργατών, στο εξής παράβολο, στο οποίο περιλαμβάνεται το ποσό της εισφοράς υπέρ του Ε.Φ.Κ.Α.. Τα παράβολα διατίθενται στον εργοδότη από τα κατά τόπους Υποκαταστήματα του Ε.Φ.Κ.Α., από τις συνεργαζόμενες με τον Ε.Φ.Κ.Α. τράπεζες και υποκαταστήματα αυτών, από τα Ελληνικά Ταχυδρομεία και από οποιονδήποτε άλλον φορέα ή δίκτυο έπειτα από απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, με καταβολή του οικείου ποσού της ασφαλιστικής εισφοράς.**
- β. Οι Τράπεζες και λοιποί φορείς αποδίδουν ανά μήνα στον Ε.Φ.Κ.Α. τα ποσά που**

εισέπραξαν από την διάθεση του παραβόλου.

γ. Ο Ε.Φ.Κ.Α. στέλνει ετήσια συγκεντρωτική κατάσταση στον εργοδότη, η οποία χρησιμοποιείται για την απόδειξη της σχετικής δαπάνης, μέχρι του ορίου που θα οριστεί με την απόφαση της περίπτωσης β' της παραγράφου 2.

2. α. Ο τύπος του παραβόλου, τα αναγραφόμενα σε αυτό στοιχεία εργοδότη και εργαζόμενου, οι ασφαλιστικές εισφορές, τα τεχνικά χαρακτηριστικά διασφάλισης της γνησιότητας του, της διαδικασίας που θα τηρηθεί για την είσπραξη και απόδοση των εισφορών στον Ε.Φ.Κ.Α., καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια ή στοιχείο για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού, καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ύστερα από γνώμη του Ε.Φ.Κ.Α. και του ΟΓΑ.

β. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Αγροτικής Ανάπτυξης και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την προσμέτρηση των δαπανών που προκύπτουν από το παράβολο στα έξοδα των αγροτών, για τον υπολογισμό του φορολογητέου εισοδήματός τους, και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

.....

(*) = Άρθρο 27. « Από την ισχύ του παρόντος νόμου τα αναφερόμενα στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου μόνου του ν.δ. 4362/1964 (ΦΕΚ 149 Α") πρόσωπα ασφαλίζονται στον Ο.Γ.Α., εξαιρούμενα της ασφάλισης του Ι.Κ.Α....»

ΕΡΓΟΣΗΜΟ

Σημειώνεται ότι **δεν έχει καταργηθεί το εργόσημο στους εργάτες γης** (Ν. 3863/2010 . ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΕΙΔΙΚΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ Άρθρο 20. Αμοιβή και παρακράτηση εισφορών περιστασιακά απασχολουμένων)

«1. Στις ρυθμίσεις του Κεφαλαίου αυτού υπάγονται υποχρεωτικά: ...

Γ. Οι απασχολούμενοι ως εργάτες γης σε εργασίες καλυπτόμενες από την ασφάλιση του ΟΓΑ κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 27 [Από την ισχύ του παρόντος νόμου τα αναφερόμενα στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου μόνου του ν.δ. 4362/1964 (ΦΕΚ 149 Α") πρόσωπα ασφαλίζονται στον Ο.Γ.Α., εξαιρούμενα της ασφάλισης του Ι.Κ.Α..] του ν. [2639/1998](#) (Α' 205)....»

.....

Αριθμ. Φ10034/4148/133/5.3.2013

Ένταξη στα Μητρώα Ασφαλισμένων ΟΓΑ των εργατών γης και έναρξη εφαρμογής

εργοσήμου για τον ΟΓΑ

(ΦΕΚ Β' 540/07-03-2013)

1. Τα πρόσωπα της [παρ. 1 περ. β' του άρθρου 20](#) του Ν. [3863/2010](#) (ΦΕΚ 115 Α') υποχρεούνται να γνωστοποιούν τα στοιχεία τους στον ΟΓΑ, εντός ευλόγου χρόνου από την έναρξη της απασχόλησής τους, και πάντως όχι πέραν του εξαμήνου.

Η γνωστοποίηση γίνεται με τη συμπλήρωση του ειδικού Δελτίου Απογραφής που προβλέπεται από τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 7 του Π.Δ. 78/1998 (ΦΕΚ 72 Α').

2. Απαραίτητη προϋπόθεση για τη γέννηση δικαιωμάτων για τους ανωτέρω απασχολούμενους είναι η εγγραφή τους στα Μητρώα Ασφαλισμένων του Κλάδου Κύριας Ασφάλισης Αγροτών.

3. Από την 1-1-2013 ορίζεται το εργόσημο ως αποκλειστικός τρόπος είσπραξης των εισφορών των απασχολούμενων της [παρ. 1 περ. β' του άρθρου 20](#) του Ν. [3863/2010](#) και από την ανωτέρω ημερομηνία γίνεται η πλήρης ένταξη αυτών στον Κανονισμό του ΟΓΑ....

Οι παρακρατηθείσες με εργόσημο, εντός του έτους, εισφορές, συμψηφίζονται με τις ασφαλιστικές εισφορές του ασφαλισμένου, για το ίδιο έτος.

4. Για τον υπολογισμό των ημερών εργασίας των ανωτέρω προσώπων λαμβάνεται υπόψη το ημερομίσθιο του ανειδίκευτου εργάτη της 31ης Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους, που ισχύει για εργαζόμενους ηλικίας 25 ετών και άνω.

5. Ο ΟΓΑ προβαίνει, όπου κρίνει απαραίτητο, σε έλεγχο για την απασχόληση των εργατών γης και σε περίπτωση που αποδειχθεί ότι εγγεγραμμένος στα Μητρώα Ασφαλισμένων του Κλάδου Κύριας Ασφάλισης, σε εφαρμογή των διατάξεων περί εργοσήμου, δεν έχει απασχοληθεί ως εργάτης γης, οι βάσει των εργοσήμων του υπολογισθείσες ημέρες εργασίας δεν λαμβάνονται υπόψη για την ασφάλιση του στον Κλάδο Κύριας Ασφάλισης οι δε παρακρατηθείσες μέσω εργοσήμου εισφορές, δεν επιστρέφονται.

6. Ο απασχολούμενος έχει την ευθύνη της ορθής συμπλήρωσης των στοιχείων του επί του προβλεπόμενου από την [παρ. 3 του άρθρου 20](#) του Ν. [3863/2010](#) εργοσήμου. Αμοιβή και εισφορές, που έχουν καταβληθεί με εργόσημο επί του οποίου δεν έχουν συμπληρωθεί ορθά και πλήρως τα στοιχεία του απασχολούμενου, δεν λαμβάνονται υπ' όψιν.

7. Οι διατάξεις του Π.Δ. 78/98 (Α' 72) «Καταστατικό Ασφάλισης και Συνταξιοδότησης Αγροτών» έχουν εφαρμογή στα ανωτέρω πρόσωπα, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά από το [άρθρο 22](#) του Ν. [3863/2010](#) και την παρούσα.

.....

Στον ΟΓΑ ασφαλίζονται, από 1-1-2004, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3232/2004 (παρ.1 άρθρο 7) μισθωτοί – ανειδίκευτοι εργάτες επιχειρήσεων - εκμεταλλεύσεων και συνεταιρισμών, απασχολούμενοι αποκλειστικά στον πρωτογενή αγροτικό τομέα, ακόμα και αν απασχολούνται περιστασιακά. Οι εν λόγω μισθωτοί, μέχρι την ισχύ του νόμου, ασφαλιζόνταν στο ΙΚΑ.

Συγκεκριμένα ασφαλίζονται στον ΟΓΑ :

- **Οι ανειδίκευτοι εργάτες που απασχολούνται στη ζωική παραγωγή,** αποκλειστικά και μόνο με την περιποίηση, εκτροφή και φροντίδα των ζώων, σε επιχειρήσεις - εκμεταλλεύσεις, με νομική μορφή Α.Ε. και Ε.Π.Ε. και σε συνεταιρισμούς, π.χ. οι εργαζόμενοι σε βουστάσια, χοιροτροφεία, πτηνοτροφεία,

ιχθυοκαλλιέργειες, μυδοκαλλιέργειες, οστρακοκαλλιέργειες, εκτροφεία γουνοφόρων ζώων και λοιπές συναφείς εργασίες.

- **Οι εργαζόμενοι σε εργοδότες φυσικά πρόσωπα**, που έχουν στην κατοχή τους ζώα ελευθέρας βοσκής ασφαλίζονται στον ΟΓΑ σύμφωνα με τις διατάξεις περί εργοσήμου.

- **Οι ανειδίκευτοι εργάτες που απασχολούνται στη φυτική παραγωγή**, αποκλειστικά και μόνο με τη σπορά, φύτευση, περιποίηση, φροντίδα και συλλογή αγροτικών προϊόντων, σε επιχειρήσεις - εκμεταλλεύσεις με νομική μορφή Α.Ε. και Ε.Π.Ε. και σε συνεταιρισμούς, π.χ. οι εργαζόμενοι σε επιχειρήσεις παραγωγής προϊόντων γης, υδατοκαλλιέργειες, ανθοκομικές εκμεταλλεύσεις, φυτώρια και σε λοιπές συναφείς εργασίες.

- **Οι εργαζόμενοι σε Ομόρρυθμες και Ετερόρρυθμες Εταιρίες καθώς και σε εργοδότες φυσικά πρόσωπα ασφαλίζονται στον ΟΓΑ σύμφωνα με τις διατάξεις περί εργοσήμου.**

- **Οι αλιεργάτες που απασχολούνται στην παράκτια και μέση αλιεία.**
- **Οι υπήκοοι τρίτων χωρών που προσκαλούνται στην Ελλάδα (μετακλητοί) για να απασχοληθούν στην αγροτική οικονομία, π.χ. αλιεργάτες, εποχικοί.** Για την ασφάλιση όλων των ως άνω μισθωτών απαιτείται η υπογραφή σύμβασης εργασίας με τους εργοδότες τους. Επιπλέον, για τους υπηκόους τρίτων χωρών απαιτείται η νόμιμη διαμονή στη χώρα (άδεια διαμονής για τους μόνιμα διαμένοντες στη χώρα, VISA για τους μετακλητούς).

Όσα από τα ανωτέρω πρόσωπα απασχολούνται παράλληλα και αυτοτελώς, κατά κύριο βιοποριστικό επάγγελμα, εντός της ίδιας χρονικής περιόδου και σε άλλες εργασίες ασφαλιστές στον ΟΓΑ, ασφαλίζονται υποχρεωτικά στον ΟΓΑ και για τις εργασίες αυτές, για τις οποίες και καταβάλλουν τις αντίστοιχες ασφαλιστικές εισφορές, κατά τα προβλεπόμενα από τις διατάξεις του Ν.2458/1997 και του Π.Δ/τος 78/1998.

Μισθωτοί - ανειδίκευτοι εργάτες – μετακλητοί

Για τους μισθωτούς – ανειδίκευτους εργάτες του πρωτογενούς τομέα, υπόχρεος για την καταβολή του συνόλου των ασφαλιστικών εισφορών, είναι ο νόμιμος εκπρόσωπος της επιχείρησης.

Η πληρωμή των εισφορών για τους μισθωτούς γίνεται μόνο μέσω της Τράπεζας Πειραιώς με την προσκόμιση του **ειδικού ειδοποιητηρίου που φέρει κωδικό (ΚΜΠ 640)** και αποστέλλει ο ΟΓΑ δύο φορές το χρόνο στους υπόχρεους εργοδότες. Ο υπόχρεος οφείλει να καταβάλει μέχρι τη ληκτική ημερομηνία πληρωμής το σύνολο των οφειλόμενων εισφορών. Σε περίπτωση που αδυνατεί να τις καταβάλει εφάπαξ, μπορεί να τις καταβάλλει και τμηματικά με το ίδιο ειδοποιητήριο, μέσα στην προθεσμία που ορίζεται κάθε φορά.

Στην περίπτωση των μετακλητών, υπηκόων τρίτων χωρών, υπόχρεος είναι ο προσκαλών εργοδότης, ως ακολούθως:

- **για τους μετακλητούς εποχικούς και αλιεργάτες** προβλέπεται προκαταβολή εισφορών δύο μηνών με το ειδικό έντυπο πληρωμής μέσω της Τράπεζας Πειραιώς, που φέρει τον κωδικό ΚΜΠ 649. Η καταβολή των εισφορών των υπολειπόμενων μηνών της σύμβασης, γίνεται από τους εργοδότες με το ίδιο έντυπο, που συμπληρώνει ο Ανταποκριτής ΟΓΑ ανά δίμηνο

- **για τους λοιπούς μετακλητούς** προκαταβάλλονται από τον εργοδότη εισφορές τριών μηνών, με το ειδικό έντυπο πληρωμής μέσω της Τράπεζας Πειραιώς που φέρει τον κωδικό ΚΜΠ 608. Οι εισφορές των υπολειπόμενων, μέχρι τη λήξη της σύμβασης, μηνών αναζητούνται με το ειδοποιητήριο που αποστέλλει ο ΟΓΑ.
(Πηγή : Ο.Γ.Α – Οδηγός Ασφαλισμένου – Ιαν. 2015)

.....

Δείτε αναλυτικά την ερώτηση του βουλευτή και την σχετικά απάντηση του υπ. Εργασίας Κου Κατρούγκαλου,

Ερώτημα : Εφαρμογή διαδικασίας αδειοδότησης για εργασία, ασφάλισης και φορολόγησης αλλοδαπών εργατών γης τρίτων χωρών, που δεν διαθέτουν άδεια παραμονής.

Ερωτάστε Κύριοι Υπουργοί:

- 1) Υπάρχει πρόθεση για καταγραφή των αναγκών σε εργατικά χέρια από το υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης ώστε να υπάρξει συνολικός σχεδιασμός;
- 2) Με δεδομένη την προσφυγική κρίση, πόσοι πολίτες τρίτων χωρών έχουν υπαχθεί στο καθεστώς της αναβολής απομάκρυνσης ή έχουν υποβάλει αίτηση για άσυλο ή έχουν αναγνωριστεί ως πρόσφυγες;
- 3) Γιατί δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις της ΚΥΑ 53619/735/25.11.2015 με δεδομένο ότι, λόγω της προσφυγικής κρίσης, υπάρχει μεγάλος αριθμός πιθανών δικαιούχων ώστε να καλυφθεί το σύνολο ή μέρος των αναγκών σε εργατικά χέρια;
- 4) Ποιος είναι ο αριθμός των θέσεων εργασίας της σχετικής ΚΥΑ που δεν έχει καλυφθεί μέχρι σήμερα ανά περιοχή και ποιος είναι ο λόγος της μη κάλυψης του;
- 5) Ποια είναι η πρόθεση της κυβέρνησης για την κάλυψη των διαπιστωμένων αναγκών σε εργατικά χέρια σε περιφέρειες όπου δεν έχουν προβλεφθεί θέσεις εποχικών εργατών βάσει της διαδικασίας του 4251/14;
- 6) Ποια θα είναι η τύχη των παράτυπων μεταναστών που θα απασχοληθούν μετά τη λήξη της καλλιεργητικής περιόδου αφού δεν θα συντρέχει πλέον ο λόγος χορήγησης του καθεστώτος της αναβολής απομάκρυνσης;
- 7) Με ποιο τρόπο θα φορολογηθούν οι αλλοδαποί που θα. εργαστούν βάσει αυτής της διαδικασίας εφόσον υπάρχει πιθανότητα να επιστρέφουν στη χώρα τους μετά τη λήξη της καλλιεργητικής περιόδου και άρα πριν την υποχρέωση υποβολής φορολογικής δήλωσης;
- 8) Ποιος είναι ο εκτιμώμενος χρόνος που απαιτείται ώστε να ολοκληρωθούν οι σχετικές διαδικασίες για την έναρξη της νόμιμης απασχόλησης των αλλοδαπών με δεδομένο ότι αυτή αφορά επείγουσα ανάγκη;
- 9) Με ποιον τρόπο θα προληφθεί η υποβολή καταχρηστικών αιτήσεων για μετάκληση εποχικών εργατών που θα αποσκοπεί στην απασχόληση παράτυπων μεταναστών στη χώρα;
- 10) Γιατί δεν περιλαμβάνεται το Υπουργείο Εσωτερικών, αρμόδιο για τη μετανάστευση αλλά και την Αστυνομία, στα Υπουργεία που θα συνυπογράψουν την ΚΥΑ που προβλέπεται;

Ο Ερωτών Βουλευτής
Βασίλης Κεγκέρογλου

Η έγγραφη απάντηση που δόθηκε από το Υπ.Εργασίας :

Εφαρμογή διαδικασίας αδειοδότησης για εργασία, ασφάλισης και φορολόγησης αλλοδαπών εργατών γης τρίτων χωρών, που δεν διαθέτουν άδεια παραμονής.

Σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού που κατατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή, κ. Βασίλη Κεγκέρογλου, σας πληροφορούμε τα εξής:

Όσον αφορά στο ερώτημα 3, η με αριθ. πρωτ. 53619/735/25.11.2015 Κ.Υ.Α (ΦΕΚ Β' 2631) είναι ήδη σε ισχύ και, ως εκ τούτου, οι πολίτες τρίτων χωρών, στους οποίους έχει χορηγηθεί βεβαίωση αναβολής απομάκρυνσης του άρθρου 24 του Ν.3907/2011 ή βεβαίωση περί μη απομάκρυνσης για ανθρωπιστικούς λόγους του άρθρου 78 Α του Ν.3386/2005 από την αρμόδια αστυνομική αρχή και η οποία είναι σε ισχύ, μπορούν να προσέρχονται στις αρμόδιες υπηρεσίες των Περιφερειών για την κατάθεση των προβλεπόμενων δικαιολογητικών για την χορήγηση της άδειας εργασίας που θα τους επιτρέψει να εργάζονται νόμιμα στην χώρα μας.

Όσον αφορά στο ερώτημα 5, μετά την ψήφιση του άρθρου 58 του Ν. 4384/2016 (φ.Ε.Κ. Α' 78), απεστάλησαν προς την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου μας επικαιροποιημένα αιτήματα από τις Περιφέρειες από τα οποία προκύπτουν αυξημένες ανάγκες σε εργατικό δυναμικό, κυρίως στους τομείς της γεωργίας της κτηνοτροφίας και της αλιείας, που δεν καλύπτονται από τις θέσεις εργασίας που προβλέπονται στην με αριθ. πρωτ. 24990/366/04/06/2015 Κ.Υ.Α με θέμα «Καθορισμός ανώτατου αριθμού αδειών διαμονής για εργασία πολιτών τρίτων χωρών για τα έτη 2015 και 2016» (ΦΕΚ Β' 1092), η οποία εκδόθηκε βάσει των διατάξεων του άρθρου 11 του Ν.4251/2014 (ΦΕΚ Α' 80). Στο πλαίσιο αυτό, μετά την συμπλήρωση της ανωτέρω Κ.Υ.Α. με βάση τα αιτήματα που εισέρχονται στην ανωτέρω υπηρεσία μας, θα εφαρμοστεί η διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 58 του Ν.4384/2016 και αφορά την απασχόληση παράτυπα διαμενόντων πολιτών τρίτων χωρών στην χώρα μας.

Όσον αφορά στον χρόνο που θα απαιτηθεί για την έκδοση και δημοσίευση της συγκεκριμένης Κ.Υ.Α. αυτός θα εξαρτηθεί από την ολοκλήρωση της αποστολής των απαραίτητων στοιχείων για τις θέσεις εργασίας που αφορούν την απασχόληση πολιτών τρίτων χωρών στον πρωτογενή τομέα (γεωργία, κτηνοτροφία και αλιεία).

Σχετικά με την αντιμετώπιση της εισφοροδιαφυγής στον ΟΓΑ και ειδικότερα σε ότι αφορά το ζήτημα ασφάλισης των παράτυπα διαμενόντων στη χώρα πολιτών τρίτων χωρών, για τους οποίους δεν είναι δυνατή η ασφάλισή τους, παρά την υπαγωγή τους σε εργασίες υπακτές στην ασφάλιση του Οργανισμού, δεδομένου ότι δεν διαθέτουν τα απαραίτητα στοιχεία (ΑΦΜ, ΑΜΚΑ), καθώς δεν είναι καταγεγραμμένοι από τις εθνικές Υπηρεσίες Αλλοδαπών, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Μέχρι σήμερα η χορήγηση θεώρησης εισόδου για την εποχική απασχόληση αλλοδαπών εργατών γης με την διαδικασία της μετάκλησης (άρθρα 12 και 13 ν. 4251/2014), στο πλαίσιο που κάθε φορά θέτει η εκδιδόμενη υπουργική απόφαση για τον προσδιορισμό του όγκου εισδοχής πολιτών τρίτων χωρών (ΥΑ 24990/366 ΦΕΚ Β 1092/10.6.2015), είχε αποδειχθεί αναποτελεσματική, δεδομένου ότι καλυπτόταν μονάχα ένα μικρό μέρος των θέσεων εργασίας που κάθε φορά προέβλεπε η ως άνω υπουργική απόφαση. Ως αποτέλεσμα, οι αγρότες κατέφευγαν στην απασχόληση παράτυπα διαμενόντων πολιτών τρίτων χωρών υπό την πίεση της ανάγκης συγκομιδής σε συγκεκριμένο χρόνο και λόγω της ταυτόχρονης αδυναμίας εξεύρεσης εργατών δυνάμενων να απασχοληθούν με έγκυρες συμβάσεις εργασίας.

Για την αντιμετώπιση του ανωτέρω θέματος συμπεριλήφθη στο ν. 4384/2016 (ΦΕΚ Α'/26.04.2016), του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, το άρθρο 58, στόχος του οποίου είναι η διευκόλυνση των αγροτών να εκπληρώσουν την κοινωνικοασφαλιστική υποχρέωση και την υποχρέωση καταβολής μισθού προς τους παράτυπα διαμένοντες αλλοδαπούς εργάτες γης, δυνάμενοι ταυτόχρονα να δικαιολογήσουν την εν λόγω δαπάνη ως λειτουργικό έξοδο της επιχείρησής τους.

Ειδικότερα, θεσπίζεται διαδικασία με την οποία, εφόσον δεν έχουν εξαντληθεί τα αριθμητικά όρια μετακλητών εργατών γης (και άρα υπάρχει διαπιστωμένη ανάγκη για εργασία), ο δε αγρότης επικαλείται αντικειμενική αδυναμία για απασχόληση εργατών γης με έγκυρες συμβάσεις, θα δικαιούται ο τελευταίος να ζητήσει από τον Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης την έγκριση κατ' εξαίρεση απασχόλησης παράτυπα διαμενόντων πολιτών τρίτων χωρών.

Για την αποφυγή καταστρατηγήσεων, κάθε αγρότης θα μπορεί να δηλώνει την απασχόληση τόσων αλλοδαπών εργατών, όσων δικαιολογεί το είδος της καλλιέργειας και η καλλιεργούμενη έκταση, σύμφωνα με τον σχετικό πίνακα αντιστοίχισης καλλιεργειών - θέσεων εργασίας (ΥΑ 24990/366 ΦΕΚ Β 1092/10.6.2015).

Οι αγρότες που ακολουθούν την ανωτέρω διαδικασία εξαιρούνται από την επιβολή κυρώσεων του ν. 4052/2012 για την απασχόληση παράτυπα διαμενόντων πολιτών τρίτων χωρών, δεδομένου ότι ενεργούν με άδεια της διοίκησης, και σύμφωνα με την ισχύουσα και στο " διοικητικό δίκαιο αρχή, ότι σε περιπτώσεις ανωτέρας βίας ο διοικούμενος μπορεί να μην εκπληρώσει νόμιμη υποχρέωση (η οποία εν προκειμένω συνίσταται στην μη απασχόληση παράτυπα διαμενόντων αλλοδαπών).

Οι παράτυπα διαμένοντες αλλοδαποί που θα απασχολούνται σε εργασίες πρωτογενούς αγροτικής δραστηριότητας κατά την έννοια του άρθρου 30 του ν. 4331/2015 θα ασφαλίζονται στον Οργανισμό Γεωργικών Ασφαλίσεων με εργόσημο, κατ' εφαρμογή του άρθρου 27 ν. 2639/1998 και του άρθρου 20 ν. 3863/2010.

.....

Το καθεστώς εργασίας και ασφάλισης των αλλοδαπών εργατών γης

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία (άρθρα 68 του Ν. [4375/2016](#)) οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας (αναγνωρισμένοι πρόσφυγες και δικαιούχοι επικουρικής προστασίας) έχουν δικαίωμα πρόσβασης στην εξαρτημένη εργασία, την παροχή υπηρεσιών ή έργου ή στην άσκηση ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας, με τους ίδιους όρους που προβλέπονται για τους ημεδαπούς, ενώ οι αιτούντες διεθνούς προστασίας, των οποίων η αίτηση έχει πλήρως καταγραφεί και κατέχουν δελτίο αιτούντος διεθνούς προστασίας έχουν πρόσβαση σε εξαρτημένη εργασία ή στην παροχή υπηρεσιών ή έργου.

Επίσης, όπως προβλέπεται στην, με αριθ. πρωτ. [53619/735/25.11.2015](#) Κ.Υ.Α (Φ.Ε.Κ Β' 2637), οι πολίτες τρίτων χωρών που στη χώρα και στους οποίους έχει δοθεί βεβαίωση αναβολής απομάκρυνσης του άρθρου 24 του Ν. [3907/2011](#) ή βεβαίωση περί μη απομάκρυνσης για ανθρωπιστικούς λόγους του άρθρου 78 Α του Ν. [3386/2005](#) από την αρμόδια αστυνομική αρχή και η οποία είναι σε ισχύ, έχουν πρόσβαση στην αγορά εργασίας, εφόσον είναι κάτοχοι άδειας εργασίας, η οποία εκδίδεται από την αρμόδια υπηρεσία της Περιφέρειας του τόπου διαμονής τους.

Η διαδικασία καθορισμού των όγκων εισδοχής για εργασία (εξαρτημένη, εποχιακή, αλιεργάτες και απασχόληση υψηλής ειδίκευσης) στην Ελλάδα, καθορίζεται από τις διατάξεις του άρθρου 11 του Ν. [4251/2014](#).

Ειδικότερα, με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Εξωτερικών, Ανάπτυξης και Τουρισμού, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, που εκδίδεται κατά το τελευταίο τρίμηνο κάθε δευτέρου έτους καθορίζεται ο ανώτατος αριθμός θέσεων για εργασία που χορηγούνται σε πολίτες τρίτων χωρών, ανά Περιφέρεια και ειδικότητα απασχόλησης. Για την έκδοση της ανωτέρω Κοινής Υπουργικής Απόφασης λαμβάνονται υπόψη, υποχρεωτικά, η γνώμη: (α) της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, (β) του Ο.Α.Ε.Δ. καθώς και (γ) των Περιφερειών της χώρας, κατόπιν σχετικού ερωτήματος των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, αναφορικά με τις υπάρχουσες ανάγκες εργασίας στην ελληνική επικράτεια.

Οι ανάγκες αυτές προσδιορίζονται, ιδίως, με βάση τα ακόλουθα κριτήρια: τη διαβούλευση μεταξύ της Περιφέρειας και εργοδοτικών φορέων, το συμφέρον της εθνικής οικονομίας, τη σκοπιμότητα της απασχόλησης, την προσφορά εργασίας από ημεδαπούς, Ευρωπαίους πολίτες ή νομίμως διαμένοντες στη χώρα πολίτες τρίτων χωρών ανά ειδικότητα και τα ποσοστά ανεργίας ανά τομέα απασχόλησης. Οι ανωτέρω γνώμες, διατυπώνονται μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την υποβολή του ερωτήματος.

Με βάση την ανωτέρω διαδικασία εκδόθηκαν οι Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις αριθμ. 2466/366/4.6.2015 (ΦΕΚ Β' 1092) και [11656/241/24.8.2016](#) (ΦΕΚ Β' 2671) για τον καθορισμό ανώτατου αριθμού αδειών διαμονής για εργασία πολιτών τρίτων χωρών για τα έτη 2015 και 2016 και στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής εκτιμήθηκαν και προσδιορίστηκαν από τους αρμόδιους φορείς, ανά νομό και ειδικότητα, οι θέσεις εργασίας που δεν μπορούν να καλυφθούν από το διαθέσιμο ήδη εργατικό δυναμικό, δηλαδή τους διαμένοντες στην Ελλάδα άνεργους ημεδαπούς, ομογενείς, ευρωπαίους πολίτες, νομίμως διαμένοντες στην Ελλάδα πολίτες τρίτων χωρών, αναγνωρισμένους πρόσφυγες,

αιτούντες διεθνούς προστασίας, και τελούντες σε καθεστώς αναβολής απομάκρυνσης.

Από την έναρξη λειτουργίας της Υπηρεσίας Ασύλου (7.6.2013) μέχρι και 31.8.2016 έχουν πλήρως καταγραφεί **52.808** αιτήσεις διεθνούς προστασίας.

Στον α' βαθμό έχουν εκδοθεί 7,326 θετικές αποφάσεις, εκ των οποίων οι 6.212 αφορούν σε αναγνώριση προσφυγικού καθεστώτος και οι 1.114 σε χορήγηση επικουρικής προστασίας.

Στο β' βαθμό έχουν εκδοθεί 958 θετικές αποφάσεις, εκ των οποίων οι 665 αφορούν σε αναγνώριση προσφυγικού καθεστώτος και οι 293 σε χορήγηση επικουρικής προστασίας.

Η εξέταση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας που εκκρεμούν (μέχρι 31.8.2016) ανέρχονται σε α' βαθμό σε 15.308 και σε β' βαθμό σε 6.242.

Μέχρι σήμερα έχουν **υποβληθεί αιτήματα 143 εργοδοτών** που αφορούν στην έγκριση απασχόλησης 200 παράτυπα διαμενόντων εργατών γης.

Με την εγκύκλιο [27430/16/15.6.2016](#) αποσαφηνίζονται επιμέρους ζητήματα που αφορούν:

- α)** τις ειδικότητες εργατών και τις κατηγορίες πολιτών τρίτων χωρών που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του [άρθρου 13Α](#) ν.4251/2014,
- β)** την διαδικασία ενώπιον του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης,
- γ)** το χρονικό σημείο προσδιορισμού των κενών θέσεων με βάση τον ανώτατο αριθμό αδειών διαμονής για εργασία πολιτών τρίτων χωρών που κάθε φορά ορίζει η σχετική κοινή υπουργική απόφαση και
- δ)** το χρόνο έναρξης ισχύος της άδειας εργασίας των πολιτών τρίτων χωρών που τελούν σε καθεστώς αναβολής απομάκρυνσης, κατ' εφαρμογή της ειδικής διαδικασίας του [άρθρου 13Α](#) ν.4251/2014.

Ασφάλιση

Σύμφωνα με τις διατάξεις του [άρθρου 13α](#) του ν.4251/2014 όπως προστέθηκε με το άρθρο 58 του ν. [4384/2016](#) και ισχύει από τη δημοσίευση του νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ήτοι από 26/4/2016, **οι πολίτες τρίτων χωρών οι οποίοι εργάζονται ως εργάτες γης, ασφαλιζονται στον ΟΓΑ με εργόσημο, κατ' εφαρμογή του άρθρου 27 του ν. [2639/1998](#) και του άρθρου 20 του νόμου [3863/2010](#).**

Οι ανωτέρω διατάξεις για την ασφάλιση των ανωτέρω κατηγοριών με εργόσημο, **εφαρμόζονται από 26-04-2016**, ημερομηνία δημοσίευσης του νόμου, με την προϋπόθεση ότι έχουν τηρηθεί προηγουμένως όλες οι προβλεπόμενες από το νόμο διαδικασίες.

Φορολογία

Σύμφωνα με την [ΠΟΛ.1116/10.6.2015](#) για να αναγνωριστεί το κόστος των εργατικών ως εκπιπτόμενη δαπάνη θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι γενικές διατάξεις της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας. Συνεπώς το εργόσημο κρίνεται απαραίτητο για την φορολογική αναγνώριση της δαπάνης επί των εργατικών.

Οι αμειβόμενοι με εργόσημο γενικά, φορολογούνται με υποβολή φορολογικών δηλώσεων σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

<https://www.taxheaven.gr>

.....

Μέχρι την έκδοση των «ερμηνευτικών» του Ασφαλιστικού, αλλά και των Υπουργικών αποφάσεων που προβλέπονται στον Νόμο, είναι άδηλο που θα ρυθμιστούν, από 1/1/2017 και μετά, οι ασφαλιστικές εισφορές, των απασχολούμενων που ασφαλίζονται στον Ο.Γ.Α., είτε σαν αυτοαπασχολούμενοι, είτε σαν μέλη οικογενειακής αγροτικής εκμετάλλευσης, είτε σαν απασχολούμενοι με εργόσημο, είτε σαν απασχολούμενοι με Ο.Γ.Α., είτε σαν απασχολούμενοι με Ο.Γ.Α., (μετακλητοί τρίτων χωρών), είτε σαν απασχολούμενοι με εργόσημο, (δικαιούχοι διεθνούς προστασίας (αναγνωρισμένοι πρόσφυγες και δικαιούχοι επικουρικής προστασίας))>

.....

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ – ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ.

« Πριν από λίγο καιρό, η υπουργός Εργασίας κ. Αχτσιόγλου δήλωσε από το βήμα της Βουλής: **«Θα δίνεται η δυνατότητα στην Επιθεώρηση Εργασίας να διενεργεί καθολικό έλεγχο των εργασιών στον αγροτικό χώρο».**

Αυτό σε απλά ελληνικά μεταφράζεται σε επιτόπιο έλεγχο της απασχόλησης στα αγροτεμάχια.

Εξ όσων γνωρίζουμε μέχρι τώρα, οι απασχολούμενοι στα αγροτεμάχια ως εργάτες γης εργάζονται και πληρώνονται (στην πλειοψηφία τους) με εργόσημο. Ο εργοδότης, αφού συμφωνήσει την αμοιβή τους, καταβάλλει αυτά με τη μορφή του εργόσημου.

Απευθύνεται στα κοντινά ταχυδρομικά γραφεία ή στα γκισέ των τραπεζών ή ακόμη και με τη χρήση του internet banking, πληρώνει το συμφωνηθέν ποσό και παίρνει από τον υπάλληλο της τράπεζας ή του ταχυδρομείου το εργόσημο σε δύο αντίγραφα.

Ενα εξ αυτών το δίνει στον εργάτη, ο οποίος με τη σειρά του προσκομίζοντάς το στην τράπεζα οποία πληρώνεται τη συμφωνηθείσα αμοιβή. Το δεύτερο αντίγραφο ο εργοδότης αγρότης το προσκομίζει στον λογιστή του προκειμένου να καταχωριστεί στα βιβλία του και να αποτελέσει με τον τρόπο αυτόν τη δαπάνη η οποία θα του μειώσει τα καθαρά κέρδη.

Σύμφωνα με το άρθρο 74 του ν. 4144/2013, που αντικατέστησε τα άρθρα 20 και 21 του νόμου 3863/2010, υπάγονται υποχρεωτικά και οι απασχολούμενοι ως εργάτες γης και εργασίες καλυπτόμενες από την ασφάλιση του ΟΓΑ και τα οριζόμενα στο άρθρο 27 του ν. 2639/1998.

Σύμφωνα με τα παραπάνω, για τους απασχολούμενους εργάτες γης, που περιστασιακά παρέχουν τις υπηρεσίες τους ως εργάτες γης, πρέπει οι εργοδότες τους να υποβάλουν χειρόγραφα τον Ενιαίο Πίνακα πρόσληψης προσωπικού στις αρμόδιες υπηρεσίες του ΣΕΠΕ και του ΟΑΕΔ, με την ένδειξη εκ περιτροπής εργασία. Τον πίνακα αυτό ο υπεύθυνος τον επιδεικνύει στον έλεγχο.

Γεννιούνται αρκετά ερωτήματα για τον τρόπο υλοποίησης των ανωτέρω:

- Οι εργάτες γης δεν είναι μόνιμοι στους παραγωγούς.
- Έχουμε γίνει γνώστες άπειρων περιπτώσεων όπου, ενώ ο παραγωγός είναι το πρωί στο τρακτέρ του και περιμένει να έρθουν οι εργάτες για να πάνε στο χωράφι, αυτοί δεν εμφανίζονται, για διάφορους λόγους που δεν είναι της παρούσης να αναλύσουμε. Τι θα γίνει στην περίπτωση αυτή;
- Ποιους θα καταχωρίσουμε στον πίνακα προσωπικού;
- Πότε θα συμπληρωθεί ο πίνακας προσωπικού; Το πρωί λίγο πριν από την έναρξη των εργασιών;
- Κι αν ακόμη αυτό ήταν εφικτό, ποιος θα τον παραλάβει στην Επιθεώρηση Εργασίας;
- Πιστεύει κάποιος στο υπουργείο Εργασίας ότι είναι εφικτό να γίνει αυτό;
- Γνωρίζουν στο Υπουργείο Εργασίας ότι δεν υπάρχουν μόνιμοι εργάτες γης στις περισσότερες από τις παραγωγές που καλλιεργούνται στη χώρα μας;
- Γνωρίζουν ότι αυτό είναι σχεδόν αδύνατο να γίνει, όσο καλή διάθεση κι αν υπάρχει από τους παραγωγούς;

Κανείς δεν είναι υπέρ της παράνομης εργασίας. Όμως με τον τρόπο αυτόν δεν λύνεται απολύτως τίποτε. Η παράνομη εργασία δεν πολεμάται με τον τρόπο αυτόν. Μέχρι τώρα το ΙΚΑ δεν έμπαινε στα χωράφια, γιατί έλεγε ότι η απασχόληση είναι θέμα ΟΓΑ.

Τώρα, μετά τη δήλωση της κ. Υπουργού κι εφόσον αυτό το νομοθετήσει, ο καθένας ελεγκτής θα περνάει το αυλάκι και θα αρχίζει να γράφει. Κι επειδή κανείς δεν έχει πίνακα προσωπικού στον Επιθεωρητή Εργασίας, τα πρόστιμα θα πέφτουν «βροχή». Δε νομίζω ότι αυτή είναι η λύση. Ισα ίσα, καλό θα ήταν να ξεκινήσουν από τις περιπτώσεις πολλών εργατών γης οι οποίοι για να μπουν στο χωράφι για εργασία απαιτούν να μην τους καταβληθεί εργόσημο, γιατί «έχουν συμπληρώσει ένσημα και αν βάλουν και άλλα, κινδυνεύουν να χάσουν τα επιδόματα». Αυτή η συναλλαγή αποτελεί πληγή στον κάμπο (και όχι μόνο), γιατί τα χρήματα που πληρώνονται οι παραγωγοί δεν μπορούν αν τα αποτυπώνουν ως έξοδα στα βιβλία τους.»

(ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

**Φοροτεχνικός, πρόεδρος ΣΕΕΛΦΟ Καρδίτσας, μέλος ΓΣ ΠΟΦΕΕ, γ.γ. ΓΕΟΦΙΝ
οικονομικός επόπτης ΕΒΕ Καρδίτσας)**

■ Άρθρο 43. Προθεσμία καταβολής ασφαλιστικών εισφορών

1. Οι ασφαλιστικές εισφορές των ασφαλισμένων που προέρχονται από τον ΟΑΕΕ, το Ε.Τ.Α.Α. και τον ΟΓΑ, ελευθέρων επαγγελματιών και εμμίσθων, καταβάλλονται εντός των προβλεπόμενων από τις οικείες διατάξεις προθεσμιών και, σύμφωνα με την ισχύουσα μέχρι 31.12.2016 για κάθε φορέα διαδικασία.

2. Από 1.1.2017 οι ασφαλιστικές εισφορές των ασφαλισμένων, ελευθέρων επαγγελματιών και εμμίσθων, που έως την έναρξη ισχύος του παρόντος υπάγονταν στην ασφάλιση του ΟΑΕΕ και του Ε.Τ.Α.Α., καθώς και των προσώπων του άρθρου

40 καταβάλλονται ανά τακτικά περιοδικά διαστήματα, που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, σε εναρμόνιση με την καταβολή των φόρων. Εάν δεν εξοφληθούν εμπροθέσμως οι ασφαλιστικές εισφορές θεωρούνται καθυστερούμενες και βαρύνονται με τις νόμιμες προσυζητήσεις.

3. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος.

Αιτιολογική έκθεση: *Η θεσμοθέτηση από 1.1.2017 σύντομης προθεσμίας καταβολής των ασφαλιστικών εισφορών ασφαλισμένων, ήτοι ανά τρίμηνο, αποσκοπεί στο να συμβάλλει ενεργά στον ευχερέστερο έλεγχο των εσόδων του ενιαίου ταμείου του Ε.Φ.Κ.Α., με επακόλουθο την αποτελεσματικότερη διαχείριση και αξιοποίησή τους προς όφελος του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης και την βιωσιμότητά του.*

■ **Άρθρο 45. Κοινό μητρώο εισφορών και φόρου εισοδήματος**

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών θεσπίζεται κοινό μητρώο των υπόχρεων καταβολής ασφαλιστικών εισφορών και φόρου εισοδήματος στο οποίο ενσωματώνονται και εναρμονίζονται οι διαδικασίες εγγραφής, δήλωσης, πληρωμής και βεβαίωσης καταβολής του φόρου εισοδήματος και των ασφαλιστικών εισφορών. Το εν λόγω μητρώο τηρείται στη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων.

■ **Άρθρο 46. Αντικειμενικό σύστημα τεκμαρτού υπολογισμού εισφορών**

1. Με προεδρικό διάταγμα, μπορεί να θεσπίζεται αντικειμενικό σύστημα τεκμαρτού υπολογισμού του ελάχιστου απαιτούμενου αριθμού ημερομισθίων και ποσού εισφορών για κατηγορίες ή κλάδους επιχειρήσεων κατά μήνα λειτουργίας της επιχείρησης ή άλλο χρονικό διάστημα και ανάλογα με τις εκτελούμενες εργασίες. Η προσδιοριζόμενη κατά το σύστημα αυτό δαπάνη αποτελεί το ελάχιστο οφειλόμενο ποσό για ασφαλιστικές εισφορές κατά μαχητό τεκμήριο.....

■ **Άρθρο 122. Έναρξη ισχύος**

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του ((ΦΕΚ Α' 85/12-05-2016)) στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν άλλως ορίζεται από τις επιμέρους διατάξεις.

ΤΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΤΩΝ ΑΓΡΟΤΩΝ

Μέχρι σήμερα οι Αγρότες μπορούσαν να επιλέξουν, μια από τις επτά (7) ασφαλιστικές κατηγορίες με τις εξής εισφορές :

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΠΟΣΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΩΝ	ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΙΣΦΟΡΑ σε €			ΣΥΝΟΛΟ ΕΙΣΦΟΡΩΝ σε €	
		Σύνταξη (7% x ασφ. κατ.)	Ασθένεια (2,5% x 5η - 7η ασφ. κατ.)	ΛΑΕ	ΜΗΝΙΑΙΑ	ΕΤΗΣΙΑ
1η	486,77	34,07	26,64	2,05	62,76	753,12
2η	603,37	42,24	26,64	2,05	70,93	851,16
3η	726,05	50,82	26,64	2,05	79,51	954,12
4η	895,92	62,71	26,64	2,05	91,40	1.096,80
5η	1.065,78	74,60	26,64	3,08	104,32	1.251,84
6η	1.234,46	86,41	30,86	3,08	120,35	1.444,20
7η	1.401,86	98,13	35,05	3,08	136,26	1.635,12

ΤΟ «ΝΕΟ» ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΤΩΝ ΑΓΡΟΤΩΝ (Ν. 4387/2016 Ενιαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλειας.

Οι ασφαλισμένοι, οι οποίοι βάσει των γενικών ή ειδικών ή καταστατικών διατάξεων του ΟΓΑ, όπως ίσχυαν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, ασφαλιζόνταν ως αυτοπασχολούμενοι στην ασφάλιση του Κλάδου Κύριας Ασφάλισης Αγροτών του ΟΓΑ, καταβάλλουν από 1.1.2017, ανεξαρτήτως του χρόνου υπαγωγής στην κοινωνική ασφάλιση, ασφαλιστική εισφορά στον κλάδο κύριας σύνταξης επί του

εισοδήματός τους, όπως αυτό καθορίζεται με βάση το καθαρό φορολογητέο εισόδημα από την ασκούμενη αγροτική δραστηριότητα και κάθε άλλη δραστηριότητα που υπάγεται στην ασφάλιση του ΟΓΑ κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος.

Κυρίως στα άρθρα 40 «Εισφορές ασφαλισμένων στον ΟΓΑ» και 41 «Ασφαλιστικές εισφορές υγειονομικής περίθαλψης» του Ν. 4387/2016, προβλέπονται οι εισφορές που πρέπει να καταβάλουν οι αγρότες. Μεταξύ των άλλων προβλέπονται και τα εξής :

1. Εισφορές σύνταξης.

α) Από 1.7.2015 έως 31.12.2016 το ποσοστό της εισφοράς σύνταξης (δείτε τον ανωτέρω πίνακα) αυξάνεται κατά 3 ποσοστιαίες μονάδες και διαμορφώνεται σε ποσοστό 10%.

β) Οι Αγρότες ασφαλισμένοι του ΟΓΑ, (παλιοί και νέοι), από 1-1-2017 καταβάλλουν ασφαλιστική εισφορά στον κλάδο κύριας σύνταξης επί του εισοδήματός τους, όπως αυτό καθορίζεται με βάση το καθαρό φορολογητέο εισόδημα από την ασκούμενη αγροτική δραστηριότητα και κάθε άλλη δραστηριότητα που υπάγεται στην ασφάλιση του ΟΓΑ κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος.

γ) Το ποσοστό υπολογισμού των ασφαλιστικών εισφορών ορίζεται, σταδιακά αυξανόμενο, ως εξής:

<u>ΕΤΟΣ</u>	<u>ΠΟΣΟΣΤΟ ΚΛΑΔΟΥ ΣΥΝΤΑΞΗ</u>
2017	14%
2018	16%
2019	18%
2020	19%
2021	19,5%
2022	20%

2. Εισφορά υπέρ υγειονομικής περίθαλψης.

α) Η ασφαλιστική εισφορά υπέρ υγειονομικής περίθαλψης των αγροτών αυξάνεται από 1.1.2016 έως 31.12.2016 σε ποσοστό 3,61% (αντί του 2,75%) επί των υφιστάμενων κατά τη δημοσίευση του νόμου ασφαλιστικών κατηγοριών .

β) Η ασφαλιστική εισφορά υπέρ υγειονομικής περίθαλψης των αγροτών ορίζεται από 1/1/2017, υπολογίζεται ως ποσοστό 6,95% επί του φορολογητέου εισοδήματος.

3. Κατώτατο και ανώτατο όριο εισφορών .

Το κατώτατο ασφαλιστέο εισόδημα ορίζεται ως το ποσό που αναλογεί στο 70% του εκάστοτε προβλεπόμενου κατώτατου βασικού μισθού άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών .

Δηλαδή : 410,26 ευρώ

Το ανώτατο όριο ασφαλιστέου μηνιαίου εισοδήματος για τον υπολογισμό της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς αποτελεί το ποσό της παραγράφου 2 του άρθρου 38.

Δηλαδή : $586,08 \times 10 = 5.860,80$.

ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΠΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΕΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ (ΚΛΑΔΟΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ) ΤΩΝ ΑΓΡΟΤΩΝ (ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΑΠΟ 1/7/2015 ΕΩΣ 31/12/2016).

Από 1.7.2015 (αναδρομικά δηλαδή) έως 31.12.2016 το ποσοστό της εισφοράς σύνταξης αυξάνεται από 7% σε 10%. Συγκριτικά λοιπόν, για τον κλάδο Σύνταξης, θα έχουμε τα εξής, ανά Ασφαλιστική κατηγορία :

ΚΛΑΔΟΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ : ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΗΝΙΑΙΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ					
(ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΑΠΟ 1/7/2015 ΕΩΣ 31/12/2016)					
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΠΟΣΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΩΝ	ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΙΣΦΟΡΑ σε € (ΑΥΞΗΣΗ ΑΠΟ 7% ΣΕ 10%)			
		Εισφορά (7% x ασφ. κατ.)	Εισφορά (10% x ασφ. κατ.)	ΠΟΣΟ ΑΥΞΗΣΗΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΥΞΗΣΗΣ
1η	486,77	34,07	48,68	14,61	42,87%
2η	603,37	42,24	60,34	18,10	42,84%
3η	726,05	50,82	72,61	21,79	42,87%
4η	895,92	62,71	89,59	26,88	42,87%
5η	1.065,78	74,60	106,58	31,98	42,87%
6η	1.234,46	86,41	123,45	37,04	42,86%
7η	1.401,86	98,13	140,19	42,06	42,86%

Συγκριτικός συνολικών (σύνταξης και υγείας) πίνακας ετησίων ασφαλιστικών εισφορών, ανά ασφαλιστική κατηγορία, των ετών 2014, 2015 και 2016. Με τα μέχρι τώρα δεδομένα έχουμε :

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΕΤΗΣΙΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ		
	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2016</u>
1η	753,12	840,76	1.045,86
2η	851,16	959,74	1.185,78
3η	954,12	1.084,83	1.333,02
4η	1.096,80	1.258,09	1.536,78
5η	1.251,84	1.443,71	1.740,66
6η	1.444,20	1.666,42	2.016,17
7η	1.635,12	1.887,46	2.289,57
ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ	1.140,91	1.305,86	1.592,54

**ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΤΗΣΙΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ
(ΣΥΝΤΑΞΗΣ και ΥΓΕΙΑΣ) ΑΝΑΛΟΓΑ ΜΕ ΤΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΓΙΑ
ΤΑ ΕΤΗ 2017, 2018, 2019, 2020, 2021 ΚΑΙ 2022 ΚΑΙ ΜΕΤΑ.**

Με τα μέχρι τώρα δεδομένα, λαμβανομένου υπόψη και του γεγονότος, ότι σε κάποια σημεία απαιτούνται διευκρινήσεις, έχουμε :

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΤΗΣΙΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΓΡΟΤΕΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΝΕΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥ (ΑΦΟΡΑ ΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ : ΣΥΝΤΑΞΗΣ ,ΥΓΕΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΕΣΤΙΑΣ)						
ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΙΣΦΟΡΑΣ	<u>21,20%</u>	<u>23,20%</u>	<u>25,20%</u>	<u>26,20%</u>	<u>26,70%</u>	<u>27,20%</u>
ΕΤΗΣΙΟ ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ	ΕΤΟΣ 2017	ΕΤΟΣ 2018	ΕΤΟΣ 2019	ΕΤΟΣ 2020	ΕΤΟΣ 2021	ΕΤΟΣ 2022 (και μετά)
ΖΗΜΙΑ	1.044	1.142	1.241	1.290	1.314	1.339
1.000	1.044	1.142	1.241	1.290	1.314	1.339
2.000	1.044	1.142	1.241	1.290	1.314	1.339
3.000	1.044	1.142	1.241	1.290	1.314	1.339
4.000	1.044	1.142	1.241	1.290	1.314	1.339

4.923 [Ελάχιστο ασφαλιστέο ποσό]	1.044	1.142	1.241	1.290	1.314	1.339
5.000	1.060	1.160	1.260	1.310	1.335	1.360
6.000	1.272	1.392	1.512	1.572	1.602	1.632
7.000	1.484	1.624	1.764	1.834	1.869	1.904
8.000	1.696	1.856	2.016	2.096	2.136	2.176
9.000	1.908	2.088	2.268	2.358	2.403	2.448
10.000	2.120	2.320	2.520	2.620	2.670	2.720
12.000	2.544	2.784	3.024	3.144	3.204	3.264
14.000	2.968	3.248	3.528	3.668	3.738	3.808
15.000	3.180	3.480	3.780	3.930	4.005	4.080
16.000	3.392	3.712	4.032	4.192	4.272	4.352
18.000	3.816	4.176	4.536	4.716	4.806	4.896
20.000	4.240	4.640	5.040	5.240	5.340	5.440
22.000	4.664	5.104	5.544	5.764	5.874	5.984
24.000	5.088	5.568	6.048	6.288	6.408	6.528
26.000	5.512	6.032	6.552	6.812	6.942	7.072
28.000	5.936	6.496	7.056	7.336	7.476	7.616
30.000	6.360	6.960	7.560	7.860	8.010	8.160
35.000	7.420	8.120	8.820	9.170	9.345	9.520
40.000	8.480	9.280	10.080	10.480	10.680	10.880
45.000	9.540	10.440	11.340	11.790	12.015	12.240
50.000	10.600	11.600	12.600	13.100	13.350	13.600
55.000	11.660	12.760	13.860	14.410	14.685	14.960
60.000	12.720	13.920	15.120	15.720	16.020	16.320
65.000	13.780	15.080	16.380	17.030	17.355	17.680
70.000	14.840	16.240	17.640	18.340	18.690	19.040
70.330	14.910	16.317	17.723	18.426	18.778	19.130
ΓΙΑ ΠΟΣΑ ΕΤΗΣΙΟΥ ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΑΝΩ ΤΟΥ ΠΟΣΟΥ ΤΩΝ 70.329,60 Η ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ ΠΑΡΑΜΕΝΕΙ Η ΙΔΙΑ .						

(*) Σημειώνεται ότι τα δεκαδικά ποσά έχουν στρογγυλοποιηθεί στον πλησιέστερο ακέραιο αριθμό.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΩΝ ΣΤΟΝ Ο.Γ.Α

Ιδιότητα & Ταμείο Κύριας Ασφάλισης την 31/12/2016	Βάση υπολογισμού εισφορών	Ελάχιστο Όριο ανά μισθολογική περίοδο	Μέγιστο Όριο ανά μισθολογική περίοδο	Ποσοστό εισφορών κύριας ασφάλισης	Ποσοστό εισφορών υγειονομικής περίθαλψης
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 3 (ΑΓΡΟΤΕΣ & ΑΓΡΕΡΓΑΤΕΣ)					
Άρθρο 40. Εισφορές ασφαλισμένων στον ΟΓΑ		Ασφαλιστέο εισόδημα	Ασφαλιστέο εισόδημα		
α) Αγρότες	καθαρό φορολογητέο εισόδημα από την ασκούμενη αγροτική δραστηριότητα και κάθε άλλη δραστηριότητα που υπάγεται στην ασφάλιση του ΟΓΑ κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος.	410,26	5.860,80		
Οι ασφαλισμένοι, οι οποίοι βάσει των γενικών ή ειδικών ή καταστατικών διατάξεων του ΟΓΑ					
	Από 1.1.2017 Λογαριασμό Αγροτικής Εστίας , ποσοστό υπολογισμού της εισφοράς ορίζεται στο 0,25% επί του ασφαλιστέου εισοδήματος,				
	ΕΤΟΣ	ΣΥΝΤΑΞΗ	ΥΓΕΙΑ	ΑΓΡ. ΕΣΤΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ
	2017	14%	6,95%	0,25%	21,20%
	2018	16%	6,95%	0,25%	23,20%
	2019	18%	6,95%	0,25%	25,20%
	2020	19%	6,95%	0,25%	26,20%
	2021	19,50%	6,95%	0,25%	26,70%
	2022	20%	6,95%	0,25%	27,20%
β) Οικογενειακή αγροτική εκμετάλλευση.	Λαμβάνεται το κατώτατο ασφαλιστέο εισόδημα όπως αυτό ορίζεται στην παράγραφο 2 περίπτωση β' του παρόντος άρθρου, εκτός αν το ετήσιο φορολογητέο εισόδημα είναι ανώτερο από το γινόμενο των μελών της εκμετάλλευσης επί της ελάχιστης βάσης υπολογισμού της εισφοράς αναγόμενη σε ετήσια βάση. Σε αυτή την περίπτωση η εισφορά ισούται για όλα τα μέλη της εκμετάλλευσης με το πηλίκο της διαίρεσης του εισοδήματος προς τον αριθμό των μελών της.				

γ) Οι κατά κύριο επάγγελμα, τουλάχιστον για μία πενταετία, αγρότες, όπως ορίζονται από το Μητρώο Αγροτών, καθώς και τα φυσικά πρόσωπα που εντάσσονται σε επιδοτούμενα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης νέων γεωργών, που εγκαθιστούν φωτοβολταϊκά συστήματα συνολικής ισχύος μέχρι 100kW υπάγονται στις ρυθμίσεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου αυτού, αναλογικά					
δ) Οι απασχολούμενοι στην αγροτική οικονομία πρώην ασφαλισμένοι στον ΟΓΑ, που έχουν ενταχθεί στα επενδυτικά προγράμματα για την αγροτική ανάπτυξη, όπως αυτά του αγροτουρισμού και την αγροβιοτεχνίας, στο πλαίσιο των σχετικών Κανονισμών της Ε.Ε. και χρηματοδοτούνται για το σκοπό αυτόν					
ε) Οι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες και αγρότισσες που είναι παράλληλα και μέλη Αγροτικών Συνεταιρισμών,.	Υπάγονται στις ρυθμίσεις του άρθρου 40, αναλογικά εφαρμοζομένων.				
στ) Οι ασφαλισμένοι οι οποίοι, σύμφωνα με τις γενικές, ειδικές ή καταστατικές διατάξεις, όπως ίσχυαν έως την έναρξης ισχύος του παρόντος νόμου, υπάγονταν ή θα υπάγονται στον Κλάδο Κύριας Ασφάλισης Αγροτών του ΟΓΑ και οι οποίοι απασχολούνται εποχικά για χρονικό διάστημα μέχρι 150 ημέρες ετησίως σε επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις, οι οποίες μεταποιούν, τυποποιούν και διακινούν προϊόντα εδάφους, κτηνοτροφίας, αλειάς, δασοπονίας, θηραματοπονίας και κάθε είδους εκτροφών, συνεχίζουν να ασφαλίζονται ως αυτοτελώς απασχολούμενοι αγρότες, εξαιρούμενοι της ασφάλισης ως μισθωτοί για την απασχόλησή τους αυτή.	Υπάγονται στις ρυθμίσεις του άρθρου 40, αναλογικά εφαρμοζομένων.				
ε) Η πρώτη παύση της γεωργικής δραστηριότητας σε εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΟΚ) δεν αποτελεί λόγο διακοπής της ασφάλισης των αγροτών στον Ε.Φ.Κ.Α., τόσο για τους δικαιούχους όσο και τις συζύγους τους.					
στ) Αρτεργάτες	ειδικό παράβολο αγοράς ασφαλιστικών εισφορών αγρεργατών				
<u>Άρθρο 42. Ειδικό παράβολο ασφαλιστικής κάλυψης αγρεργατών</u>	[ΑΝΑΜΕΝΟΝΤΑΙ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ]				
σε εργασίες κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 27 του ν. 2639/1998 (Α' 205)					
ζ) οι αγρεργάτες που απασχολούνται σε παραγωγούς αγροτικών προϊόντων και ως λιανοπωλητές σε λαϊκές αγορές	Υπάγονται στις ρυθμίσεις του άρθρου 40, αναλογικά εφαρμοζομένων.				

**Πολλές και κρίσιμες οι διευκρινήσεις, που πρέπει να δοθούν
άμεσα, για όλα τα ανωτέρω.**

www.agronews.gr

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1
**(ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ) ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΣΟΔΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΔΩΝ
«ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ»**

Τα παραστατικά των Εσόδων και Εξόδων, (αυτά που έχουν εκδοθεί το 2015, ανεξάρτητα αν έχουν εισπραχθεί/πληρωθεί ή όχι), που πρέπει οι αγρότες να πάνε στον Λογιστή τους είναι:

<u>α/α</u>	<u>Κατάλογος Εσόδων.</u>	
	α) Έσοδα από πωλήσεις και υπηρεσίες	
1	Τιμολόγια πώλησης (αγρότες κανονικού καθεστώτος)	
2	Τιμολόγια αγοράς (αγρότες ειδικού καθεστώτος)	
3	Αποδείξεις λιανικής και "Ζ" ταμειακής μηχανής.	
4	Εκκαθαρίσεις για λογ/μό Αγροτών (από Συνεταιρισμούς κ.λ.π)	
5	Τιμολόγιο "αυτοτιμολόγησης", που εκδίδει ο αγοραστής για λογαριασμό του Αγρότη.	
6	Τιμολόγια παροχής υπηρεσιών, για υπηρεσίες που παρείχατε.	
	Σύνολο εσόδων	
	β) Εισπράξεις από επιχορηγήσεις/αποζημιώσεις.	
7	Είδος Επιδοτήσης	Φορολόγηση
	Βασική Ενίσχυση	Ναι
	Πράσινη ενίσχυση & Συνδεδεμένες ενισχύσεις	Ναι, μόνο για το ποσό άνω των 12.000 ευρώ
	Άλλες ενισχύσεις του Πυλώνα 1	Όχι
8	Αποζημιώσεις - (Δεν φορολογούνται ανεξαρτήτως ποσού)	

α/α	<u>Κατάλογος Εξόδων.</u>
1	«Εργόσημα» : Αποδεικτικά πληρωμής και «κουπόνια».
2	Πληρωμές στον Ο.Γ.Α, για την προσωπική ασφάλιση του Αγρότη .
3	Τιμολόγια για αγορές γεωργικών εφοδίων : Όλα τα εφόδια (φάρμακα, λιπάσματα, ζωοτροφές, σπόροι, φυτά, κ.λ.π)
4	Συμφωνητικά, για τις μισθώσεις χωράφια ή αγροτικών εγκαταστάσεων (προκύπτουν τα ενοίκια που πληρώνετε) .
5	«Ενιαία Δήλωση Καλλιέργειας / Εκτροφής» : Στο πίσω μέρος αυτής αναγράφονται τα ασφάλιστρα της αγροτικής παράγωγης.
6	Εκκαθαρίσεις (εκτός από τα έσοδα, προκύπτουν και έξοδα (π.χ προμήθειες και ειδικά έξοδα εκκαθάρισης)
7	Τιμολόγια παροχής υπηρεσιών , για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν από Γεωπόνους, Συμβούλους, κ.λ.π.
8	Τιμολόγια παροχής υπηρεσιών , για υπηρεσίες (όργανο, ράντισμα, κ.λ.π) που σας παρείχαν άλλοι Αγρότες .
9	Τιμολόγια παροχής υπηρεσιών και αγοράς ανταλλακτικών και υλικών : Για επισκευές και συντηρήσεις αγροτικών μηχανημάτων /μεταφορικών μέσων αλλά και αγροτικών εγκαταστάσεων (αποθήκες κ.λ.π).
10	Τιμολόγια παροχής υπηρεσιών όταν η πληρωμή γίνεται σε είδος (π.χ θερισμός, υπηρεσίες ελαιοτριβείου) . Δεν έχει σημασία ότι η πληρωμή έγινε σε είδος.
11	Ασφαλιστήρια μηχανημάτων και αγροτικών μεταφορικών μέσων.
12	Λογαριασμοί Δ.Ε.Η που χρησιμοποιείται για αγροτικές εργασίες. [Στις περιπτώσεις που την δαπάνη της Δ.Ε.Η την επιβαρύνονται περισσότεροι Αγρότες, βγάζουμε φωτοτυπία το λογαριασμό της ΔΕΗ, και κάνουμε την κατανομή της δαπάνης ανάλογα με το ποσό που πλήρωσε ο καθένας].
13	Αποδείξεις πληρωμής στον ΤΟΕΒ, για την ύδρευση.
14	Τιμολόγια του μεταφορέα, για μεταφορές προϊόντων, εφοδίων, κ.λ.π.

15	Αποδείξεις αγοράς πετρελαίου κίνησης ή βενζίνης (εφόσον χρησιμοποιήθηκε για αγροτικό μηχανήμα) : Έως και 300 ευρώ ανά συναλλαγή μπορεί να εκδίδεται Απόδειξη Λιανικής Πώλησης (Α.Λ.Π.) και στο πίσω μέρος αυτής να τίθεται η σφραγίδα του πρατηριούχου και να αναγράφεται ο αριθμός κυκλοφορίας του εφοδιαζόμενου με καύσιμα οχήματος. Πάνω από 300 ευρώ, χρειάζεται τιμολόγιο.
16	Αποδείξεις Λιανικής Πώλησης (Α.Λ.Π.), όταν η δαπάνη είναι μέχρι 100 ευρώ, ή Τιμολόγια για μεγαλύτερα ποσά . Για διάφορες αγορές υλικών π.χ. μικροεργαλεία, σύρματα, ανταλλακτικά, χρώματα, κ.λ.π . Όταν έχετε Α.Λ.Π. πρέπει σ' αυτή να υπάρχει γενική περιγραφή του είδους που αγοράστηκε και να προκύπτει το αντικείμενο εργασιών του προμηθευτή.
17	Αποδείξεις Συνδρομών σε περιοδικά και εφημερίδες .
18	Τιμολόγια για αγορά Έντυπων και γραφικής ύλης.
19	Έξοδα μετακινήσεων , για μετάβαση που αφορά την εργασία του αγρότη (π.χ. Σε Διευθύνσεις Υπουργείων, Αγροτικές Εκθέσεις κ.λ.π) .
20	Τιμολόγια για αγορά ειδικής ένδυσης για την προστασία στις αγροτικές εργασίες.
21	Βεβαιώσεις ή Φωτοαντίγραφα Βιβλιάρων τραπεζών, χρεωστικά σημειώματα κ.λ.π των τόκων και εξόδων των δανείων, (καλλιεργητικών, αγοράς γεωργικού εξοπλισμού και αγροτικών εγκαταστάσεων), που σας χρέωσε η Τράπεζα το 2015.
22	Αποσβέσεις : Υπολογίζονται περίπου ως εξής : Αγορές παγίων (μηχανήματα, κατασκευή εγκαταστάσεων, ηλεκτρονικοί υπολογιστές κ.λ.π) όχι μόνο του 2015 αλλά και των προηγούμενων ετών, επί συντελεστή απόσβεσης (10%).
23	Τ.Π.Υ., από την εταιρεία που συνέταξε την δήλωση του Ο.Σ.Δ.Ε.
24	Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις.

Επίσης παραστατικά για τα παρακάτω

Έξοδα (αναγνωρίζονται φορολογικά, υπό προϋποθέσεις ή αναγνωρίζεται ένα τμήμα αυτών):

<u>α/α</u>	<u>Κατάλογος Εξόδων (αναγνωρίζονται φορολογικά, υπό προϋποθέσεις ή αναγνωρίζεται ένα τμήμα αυτών) .</u>
1	Λογαριασμοί κινητής και σταθερής τηλεφωνίας.
2	Έξοδα Ε.Ι.Χ (καύσιμα, επισκευές, ασφάλιστρα, κ.λ.π).
3	Έξοδα φιλοξενίας.
4	Αποδείξεις αγορών ειδών σούπερ-μάρκετ.

Αναγνωρίζονται κάτω από κάποιες προϋποθέσεις και εφόσον πραγματοποιούνται προς το συμφέρον της επιχείρησης. (Σύμφωνα με την **ΠΟΛ. 1113/2-6-2015**).

Σημειώνουμε ότι δεν αναγνωρίζονται φορολογικά ως έξοδο, οι προσωπικές, οικογενειακές καταναλωτικές δαπάνες και οι δαπάνες ψυχαγωγίας.

ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΑΓΟΡΕΣ ΠΑΓΙΩΝ

Αγορές παγίων (μηχανήματα, κατασκευή αγροτικών κτηριακών εγκαταστάσεων, ηλεκτρονικοί υπολογιστές κ.λ.π), τα οποία αγοράσατε το 2015 και τα οποία θα καταχωρηθούν στο «Μητρώο Παγίων», ώστε να γίνουν σε αυτά (όπως και τα πάγια που είχαν αγοραστεί από τα προηγούμενα έτη), οι ετήσιες αποσβέσεις (έξοδα) σύμφωνα με τα ισχύοντα στην φορολογική Νομοθεσία.

ΠΡΟΣΟΧΗ

Καλό θα είναι (όταν έχετε πολλές αγορές από κάποιους προμηθευτές σας) , να ζητήσετε από αυτούς την «καρτέλα» σας, για να τσεκάρετε μήπως χάσατε κάποιο τιμολόγιο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

ΑΓΡΟΤΕΣ. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ, Φ.Π.Α (ΑΛΛΑΓΕΣ ΑΠΟ 1/1/2017) ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ. - 21 ΠΡΑΓΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΡΟΣΕΞΟΥΜΕ.

1) Από την φορολόγηση των εισοδημάτων του 2016, αλλάζει η φορολογική κλίμακα.

Τα κέρδη του 2016 και μετά, από ατομική αγροτική επιχείρηση φορολογούνται αυτοτελώς με την ακόλουθη κλίμακα:

Εισόδημα	Φορ. Συντελεστής
0 - 20.000	22%
20.001 - 30.000	29%
30.001 - 40.000	37%
40.001 –	45%

Ο φόρος που προκύπτει για το εισόδημα από ατομική αγροτική επιχείρηση μειώνεται (Προσοχή : Ισχύει μόνο για τους «επαγγελματίες αγρότες») ανάλογα με τον αριθμό των τέκνων ως εξής :

Αριθμός τέκνων	Έκπτωση φόρου
Χωρίς τέκνα	1.900
Ένα	1.950
Δύο	2.000
Τρία και άνω	2.100

Φορολογούνται δηλαδή όπως τα εισοδήματα από « Μισθωτές Υπηρεσίες ». Σημειώνεται ότι τα εισοδήματα του 2015, φορολογούνταν **με συντελεστή δεκατρία τοις εκατό (13%)**.

[Βλέπε : Επισυναπτόμενες «Σημειώσεις » : σελ. 5 - 10]

2) Η μείωση του φόρου για τους ασκούντες αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα εφαρμόζεται:

α) στους κατ' επάγγελμα αγρότες, όπως αυτοί ορίζονται στην κείμενη νομοθεσία, εφόσον τουλάχιστον το 50% του εισοδήματός τους προέρχεται από αγροτική δραστηριότητα (βάσει του [άρθρου 2 παρ. 1](#) του ν. [3874/2010](#) όπως τροποποιήθηκε με το [άρθρο 65](#) του ν. [4389/2016](#)) και,

β) σε όσους αποκτούν εισόδημα από ατομική επιχειρηματική δραστηριότητα, η οποία υπάγεται στην ασφάλιση του Ο.Γ.Α. σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, μαζί με εισόδημα από αγροτική δραστηριότητα. Στην περίπτωση

αυτή, η μείωση υπολογίζεται μόνο στο εισόδημα που αποκτάται από την αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα, ανεξάρτητα από το εάν αυτός που το αποκτά χαρακτηρίζεται ως κατ' επάγγελμα αγρότης σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και του ποσοστού συμμετοχής του εισοδήματός του από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα σε σχέση με το συνολικό εισόδημα.

[Βλέπε : Επισυναπτόμενες «Σημειώσεις » : σελ. 5 - 10]

3) Ο χαρακτηρισμός « Επαγγελματίας αγρότης», έχει σημαντική σημασία στην φορολόγηση των εισοδημάτων που αποκτώνται από το φορολογικό έτος 2016 και επόμενα, γιατί η μείωση του φόρου (από 1.900 έως 2.100 ευρώ), και στην ουσία το αφορολόγητο των 9.000 ευρώ περίπου, εφαρμόζεται μόνο για τους κατ' επάγγελμα αγρότες, όπως αυτοί ορίζονται στην κείμενη νομοθεσία .

Σύμφωνα με το Ν. 3874/2010 (όπως τροποποιήθηκε με το Ν. **4389/2016**) « Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων», **Επαγγελματίας αγρότης** είναι το ενήλικο φυσικό πρόσωπο που έχει δικαίωμα εγγραφής στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων, εφόσον πληροί σωρευτικά τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- (1) Είναι κάτοχος αγροτικής εκμετάλλευσης.
- (2) Ασχολείται επαγγελματικά με αγροτική δραστηριότητα στην εκμετάλλευσή του τουλάχιστον κατά 30% του συνολικού ετήσιου χρόνου εργασίας του.
- (3) Λαμβάνει από την απασχόλησή του σε αγροτική δραστηριότητα το 50% τουλάχιστον του συνολικού ετήσιου εισοδήματός του
- (4) Είναι ασφαλισμένος ο ίδιος και η αγροτική του εκμετάλλευση, όπου απαιτείται, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.
- (5) Τηρεί λογιστικά βιβλία, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

[Βλέπε : Επισυναπτόμενες «Σημειώσεις » : σελ. 10 - 17]

4) Διαχωρισμός και διαφορετική φορολόγηση των εισοδημάτων σε εισοδήματα που προέρχονται από : α) « Αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα » (έχουν τις εκπτώσεις) και β) « Επιχειρηματική δραστηριότητα » (δεν έχουν τις εκπτώσεις) .

Σύμφωνα με την απόφαση Αρ. πρωτ.: Δ12 Α 1109216 ΕΞ 24.7.2014

Φορολογική μεταχείριση εισοδημάτων από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα (άρθ. 29 παρ. 3 του ν.4172/2013), ισχύουν τα εξής :

«3. Από το συνδυασμό των παραπάνω διατάξεων προκύπτει ότι ο φορολογικός συντελεστής ~~13%~~ (*) εφαρμόζεται επί των κερδών από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα ανεξάρτητα από τον τόπο και τον τρόπο (λιανικώς ή χονδρικώς) πώλησης των παραγόμενων αγροτικών προϊόντων. Επομένως τα έσοδα των παραγωγών γεωργικών, πτηνοτροφικών, κτηνοτροφικών, δασοκομικών, υλοτομικών και αλιευτικών προϊόντων, που προέρχονται είτε από την πώληση των προϊόντων που παράγουν είτε από την εξαγωγή τους, φορολογούνται με φορολογικό συντελεστή ~~13%~~ (*). Ειδικότερα, οι ως άνω παραγωγοί φορολογούνται

με συντελεστή ~~13%~~ (*) μόνο στην περίπτωση πώλησης (χονδρικής ή λιανικής) των δικών τους προϊόντων, δηλαδή των προϊόντων που έχουν παράγει οι ίδιοι (και μόνο για αυτά) είτε από δικό τους κατάστημα είτε σε λαϊκές αγορές. Επομένως, προϋπόθεση για την εφαρμογή του συντελεστή ~~13%~~ (*) σύμφωνα με τα ανωτέρω, είναι τα πωλούμενα προϊόντα να παράγονται αποκλειστικά από τον πωλητή τους- παραγωγό και να μην έχουν υποστεί μεταποίηση..... Επίσης, ο φορολογικός συντελεστής ~~13%~~ (*) δεν εφαρμόζεται για δραστηριότητες εκμετάλλευσης του εξοπλισμού των παραπάνω παραγωγών (π.χ. μίσθωση αγροτικών μηχανημάτων κλπ) καθώς η δραστηριότητα αυτή συνιστά παροχή υπηρεσιών σε τρίτους και όχι αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα. Παρομοίως, η αμοιβή που τυχόν λαμβάνει παραγωγός των παραπάνω προϊόντων για υπηρεσίες που παρέχει ο ίδιος σε άλλους αγρότες δεν αποτελεί αγροτικό εισόδημα.....

* [Με την παρ. 6 του άρθ. 112 του ν. [4387/2016](#) αντικαταστάθηκε η [παρ. 3 του άρθρου 29](#) του Ν. [4172/2013](#). Συγκεκριμένα με τη νέα διάταξη και τα κέρδη από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα φορολογούνται πλέον με την κλίμακα της [παραγράφου 1 του άρθρου 15 αυτούτελώς](#),]

[Βλέπε : Επισυναπτόμενες «Σημειώσεις» : σελ. 18 - 23]

5) Αγροτικές Επιδοτήσεις .

Περιλαμβάνονται στα φορολογητέα κέρδη ως εξής :

Άμεσες ενισχύσεις του Πυλώνα Ι της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής	
ΕΙΔΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΤΕ ΣΤΑ ΚΕΡΔΗ
Βασική Ενίσχυση	Ναι
Πράσινη ενίσχυση & Συνδεδεμένες ενισχύσεις	Ναι, μόνο για το ποσό άνω των 12.000 ευρώ
Άλλες ενισχύσεις του «Πυλώνα 1»	Όχι

Ενώ μέχρι και τα εισοδήματα του 2015, οι επιδοτήσεις ήταν αφορολόγητες έως το ποσό των 12.000 ευρώ (για το σύνολο των επιδοτήσεων).

Προσοχή : Στην φορολόγηση της « Βασικής Ενίσχυσης », από το πρώτο ευρώ.

[Βλέπε : Επισυναπτόμενες «Σημειώσεις» : σελ. 24 - 31]

6) Αγροτικές Αποζημιώσεις.

Στο σύνολό τους, εξακολουθούν να μην περιλαμβάνονται στον προσδιορισμό του κέρδους (είναι δηλαδή αφορολόγητες).

7) Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις.

Μπορεί και ο Αγρότης (όπως και κάθε επιχειρηματίας, ανεξαρτήτως της κατηγορίας τήρησης βιβλίων) να δημιουργήσει σύμφωνα με τα προβλεπόμενα « προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις » και να έχει το ανάλογο επιχειρηματικό όφελος.

[Βλέπε : Επισυναπτόμενες «Σημειώσεις » : σελ. 39 - 51]

8) Δυνατότητα μη διενέργειας απογραφής.

Σύμφωνα με το Άρθρο 30. Απλοποιήσεις και απαλλαγές, του Ν. 4308/2014, ισχύουν μεταξύ άλλων και τα εξής :

« 3. Οι οντότητες της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου (Οι πολύ μικρές οντότητες της παραγράφου 2(γ) του άρθρου 1) , των οποίων ο ετήσιος καθαρός κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει το ποσό των 150.000 ευρώ από πωλήσεις αγαθών, δύνανται να μην διενεργούν απογραφή των αποθεμάτων τους και να αντιμετωπίζουν τις αγορές της περιόδου ως έξοδο.».

Επίσης ισχύει επιπλέον και η ΠΟΛ.1019/16.1.2015

Απαλλαγή ορισμένων κατηγοριών οντοτήτων που εφαρμόζουν απλογραφικό λογιστικό σύστημα στην τήρηση λογιστικών αρχείων (βιβλίων) από την τήρηση αρχείου αποθεμάτων και τη διενέργεια φυσικής απογραφής

.....

2. Η δυνατότητα της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου παρέχεται όταν η οντότητα έχει ως κύριο αντικείμενο των εργασιών της (άνω του 50% του συνόλου του καθαρού κύκλου εργασιών από πώληση αγαθών) μία από τις παρακάτω δραστηριότητες:

2.11. Εμπορία νωπών και κατεψυγμένων ιχθύων (πώληση λιανική ή κυρίως λιανική).
2.12. Οπωρολαχανοπώλης (πώληση λιανική ή κυρίως λιανική).
2.32. Αγρότες (ειδικού και κανονικού καθεστώτος Φ.Π.Α.) και αγροτικές εκμεταλλεύσεις.
2.41. Κρεοπώλες (πώληση λιανική ή κυρίως λιανική).
2.42. Εκμεταλλευτής περιπτέρου.
2.43. Πωλήσεις οπωρολαχανικών, νωπών αλιευμάτων και λοιπών αγροτικών προϊόντων αποκλειστικά στις κινητές λαϊκές αγορές ή πλανοδίως, καθώς και ο αγρότης που πωλεί τα προϊόντα παραγωγής του από λαϊκές αγορές.

[Βλέπε : Επισυναπτόμενες «Σημειώσεις » : σελ. 60 -61]

9) Προκαταβολή του Φόρου Εισοδήματος

Η Προκαταβολή του Φόρου Εισοδήματος στις Δηλώσεις του 2017 (κέρδη 2016), θα ανέβει από το 75%, του φόρου στο 100%.

[Βλέπε : Επισυναπτόμενες «Σημειώσεις » : σελ. 74 -75]

10) Φορολογική αντιμετώπιση της επίμορτης αγροληψίας με τον ν.4172/2013.

Με την απόφαση Αριθ. πρωτ.: ΔΕΑΦ Α 1109853 ΕΞ 2016/ 18.7.2016, ορίζεται πως δηλώνεται και πως φορολογείται το εισόδημα από τον εκμισθωτή (ιδιοκτήτης του αγροτικού κτήματος) και τον μισθωτή (αγρολήπτης - σέμπρος) .

[Βλέπε : Επισυναπτόμενες «Σημειώσεις » : σελ. 89-91]

11) Πληρωμή σε είδος.

Ο εκμεταλλευτής ελαιοτριβείου:

- Για τις υπηρεσίες που παρέχει και αμείβεται σε είδος (ποσοστό επί του παραχθέντος ελαιόλαδου) υποχρεούται σε έκδοση τιμολογίου προς τους αγρότες είτε του ειδικού είτε του κανονικού καθεστώτος ΦΠΑ (ν. 2859/2000).
- Για την ποσότητα αγροτικού προϊόντος που λαμβάνει για την αμοιβή του σε είδος:
 - Από αγρότη του ειδικού καθεστώτος (μη υπόχρεο σε έκδοση παραστατικού πώλησης), εκδίδει παραστατικό πώλησης (π.χ. τίτλο κτήσης, τιμολόγιο αγοράς) της παρ. 10 του άρθρου 8 των ΕΛΠ, το οποίο μπορεί να συνενώνεται με το παραστατικό πώλησης που αφορά την προαναφερόμενη παροχή υπηρεσίας, με την προϋπόθεση ότι στο συνενωμένο παραστατικό θα είναι διαθέσιμες όλες οι ενδείξεις και πληροφορίες που αφορούν τις προαναφερόμενες συναλλαγές διακριτά (ΠΟΛ.1003/31.12.2014 άρθρο 5.13.1).
 - Από αγρότη του κανονικού καθεστώτος (υπόχρεο σε έκδοση παραστατικού πώλησης) λαμβάνει τιμολόγιο.

[Βλέπε : Επισυναπτόμενες «Σημειώσεις » : σελ. 91-94]

12) Συντελεστής φορολόγησης για εισόδημα που αποκτούν οι «αγροτικοί συνεταιρισμοί» και οι «ομάδες παραγωγών».

Με την [παρ. 2 του άρθρου 58](#) του Κ.Φ.Ε. ορίζεται ότι τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα, από κάθε πηγή και αιτία, που αποκτούν οι αγροτικοί συνεταιρισμοί και οι ομάδες παραγωγών² φορολογούνται με συντελεστή δεκατρία τοις εκατό (13%). [Όπως δηλαδή και τα προηγούμενα χρόνια]

[Βλέπε : Επισυναπτόμενες «Σημειώσεις » : σελ. 95-99]

13) Φορολογία του « Πλεονάσματος» των Αγροτικών Συνεταιρισμών.

Με την απόφαση Αριθ. πρωτ.: ΔΕΑΦ Β 1068288 ΕΞ 2016/26.4.2016
« Φορολογική μεταχείριση πλεονασμάτων αγροτικών συνεταιριστικών

οργανώσεων με βάση τις διατάξεις του ν. 4015/2011 και ... » προκύπτουν μεταξύ άλλων και τα εξής :

« ... 10. Περαιτέρω, με τις διατάξεις της [παρ. 1 του άρθρου 19](#) του ν. [2810/2000](#) ορίζεται ότι αν από τα ακαθάριστα έσοδα της Α.Σ.Ο. (Αγροτικής Συνεταιριστικής Οργάνωσης) αφαιρεθούν οι κάθε είδους δαπάνες, οι ζημίες, οι αποσβέσεις και οι τόκοι των υποχρεωτικών και των προαιρετικών μερίδων, το υπόλοιπο που απομένει αποτελεί το διαχειριστικό υπόλοιπο της χρήσης. Το διαχειριστικό υπόλοιπο περιλαμβάνει πλεονάσματα και κέρδη. Τα πλεονάσματα προέρχονται από τις κατά το άρθρο 8 συναλλαγές της συνεταιριστικής οργάνωσης με τα μέλη της. Το πέραν του πλεονάσματος υπόλοιπο λογίζεται ότι προέρχεται από τις συναλλαγές με τρίτους και συνιστά κέρδη.

11. Με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 8 του ίδιου νόμου ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι στην έννοια της συναλλαγής περιλαμβάνεται το άθροισμα της αξίας των προϊόντων, των εφοδίων και των υπηρεσιών που παρέχονται στα μέλη από το συνεταιρισμό, καθώς και των προϊόντων που διαθέτουν σε αυτόν ή μέσω αυτού σε τρίτους.

12. Επίσης, με τις διατάξεις της παρ. 11 του άρθρου 15 του ν. [4015/2011](#) ορίζεται ότι τα πλεονάσματα της διαχειριστικής χρήσης των αγροτικών συνεταιρισμών και των αγροτικών εταιρικών συμπράξεων που εγγράφονται στο Μητρώο και συστήνονται κατά πλειοψηφία από αγροτικούς συνεταιρισμούς, τα οποία διανέμονται στα μέλη, υπόκεινται μόνο σε φορολογία εισοδήματος των μελών τους ανεξάρτητα από την καταβολή τους ή την εξατομικευμένη διατήρησή τους ως κατάθεση στη συνεταιριστική οργάνωση.... »

[Βλέπε : Επισυναπτόμενες «Σημειώσεις » : σελ. 95-99]

14) Φ.Π.Α - Άρθρο 41. Ειδικό καθεστώς αγροτών

[Το άρθρο 41, αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 47 του ν. 4410/2016 (ΦΕΚ Α' 141/03-08-2016) και ισχύει από 01-01-2017, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου 47.]

Σημεία που χρήζουν προσοχής :

(1) Στο ειδικό καθεστώς Φ. Π. Α. υπάγονται οι αγρότες οι οποίοι κατά την προηγούμενο φορολογικό έτος πραγματοποίησαν πωλήσεις αγροτικών προϊόντων παραγωγής τους και παροχές αγροτικών υπηρεσιών, αξίας κατώτερης των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ και **έλαβαν επιδοτήσεις κατώτερες των πέντε χιλιάδων (5.000) (*)**.

(*). [**Προσοχή** : η προηγούμενη διατύπωση είχε ως εξής : «**και δικαιούνται να λάβουν δικαιώματα ενιαίας ενίσχυσης κατώτερα των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ**»,

(2) Στον προσδιορισμό του ύψους των παραδόσεων για την ένταξη στο ειδικό ή στο κανονικό καθεστώς θα συμπεριλαμβάνονται όχι μόνο οι χονδρικές πωλήσεις, όπως ίσχυε μέχρι τώρα, αλλά και οι λιανικές πωλήσεις.

(3) Προβλέπεται για πρώτη φορά η υποχρέωση έκδοσης ειδικού στοιχείου για πωλήσεις που πραγματοποιούν οι αγρότες του ειδικού καθεστώτος και σε πρόσωπα μη υποκείμενα στο φόρο, προκειμένου η αξία των εν λόγω πωλήσεων

να συμπεριλαμβάνεται στο όριο των 15.000 ευρώ που αποτελεί κριτήριο για την παραμονή στο ειδικό καθεστώς ή την υποχρεωτική ένταξη στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ.

Το «ειδικό στοιχείο» περιλαμβάνει το είδος, την ποσότητα και την αξία των παραδιδόμενων αγαθών ή το είδος και την αξία των παρεχόμενων υπηρεσιών.

(4) Δεν υπάγονται στο ειδικό καθεστώς, αλλά εντάσσονται στο κανονικό καθεστώς οι αγρότες οι οποίοι:

α) ασκούν τις αγροτικές εκμεταλλεύσεις και παρέχουν τις αγροτικές υπηρεσίες που προβλέπουν οι διατάξεις του άρθρου 42, με τη μορφή εταιρείας οποιουδήποτε τύπου ή αγροτικών συνεταιρισμών,

β) πωλούν αγροτικά προϊόντα παραγωγής τους, ύστερα από επεξεργασία που μπορεί να προσδώσει σε αυτά χαρακτήρα βιομηχανικών ή βιοτεχνικών προϊόντων,

γ) ασκούν παράλληλα και άλλη οικονομική δραστηριότητα, για την οποία έχουν υποχρέωση να τηρούν λογιστικά αρχεία (βιβλία) σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία.

δ) παραδίδουν προϊόντα παραγωγής τους από λαϊκές αγορές ή από δικό τους κατάστημα ή πραγματοποιούν εξαγωγές ή παραδόσεις των προϊόντων τους προς άλλο κράτος - μέλος της Ε. Ε..

Η ένταξη στο κανονικό καθεστώς ισχύει από την ημερομηνία κατά την οποία συντρέχει μία των προϋποθέσεων της ανωτέρω περίπτωσης.

[Βλέπε : Επισυναπτόμενες «Σημειώσεις » : σελ. 110-115]

15) Εφαρμογή διατάξεων ΦΠΑ στο εκθλιπτικό δικαίωμα

« Πιο συγκεκριμένα, ο εκμεταλλευτής ελαιοτριβείου προσφέρει υπηρεσίες στον αγρότη - παραγωγό για την αμοιβή των οποίων αμείβεται σε είδος από τους αγρότες (είτε του ειδικού είτε του κανονικού καθεστώτος ΦΠΑ), ενώ ταυτόχρονα ο εκμεταλλευτής ελαιοτριβείου θεωρείται αγοραστής για τη λαμβανόμενη ως αμοιβή, από τον αγρότη, ποσότητα αγροτικού προϊόντος. Για την παροχή υπηρεσιών του ελαιοτριβείου ο συντελεστής ΦΠΑ που αναλογεί από 20.7.2015 είναι ο κανονικός 23%.

Η ποσότητα του αγροτικού προϊόντος που λαμβάνεται ως αμοιβή σε είδος από τον εκμεταλλευτή του ελαιοτριβείου

α) δεν επιβαρύνεται με ΦΠΑ, ως παράδοση αγροτικών προϊόντων από αγρότη του ειδικού καθεστώτος.

β) επιβαρύνεται με ΦΠΑ 13%, ως παράδοση αγροτικών προϊόντων από αγρότη του κανονικού καθεστώτος ».

(Αριθ. πρωτ.: ΔΕΕΦ Α 1009946 ΕΞ 2016/21.1.2016 - Εφαρμογή διατάξεων ΦΠΑ στο εκθλιπτικό δικαίωμα)

[Βλέπε : Επισυναπτόμενες «Σημειώσεις » : σελ. 118-120]

16) Αντιμετώπιση του ΦΠΑ στα τιμολόγια δαπανών για τους αγρότες ειδικού καθεστώτος.

«4. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, επισημαίνεται ότι για τους αγρότες του ειδικού καθεστώτος, κατά την διαδικασία προσδιορισμού του κέρδους τους από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα, **να μην λαμβάνεται υπόψη ως εκπεσταίο από τις δαπάνες τους το ποσό του ΦΠΑ που αναγράφεται στα τιμολόγια εισροών (αγορών και δαπανών) δεδομένου ότι οι εν λόγω αγρότες δικαιούνται επιστροφής του ΦΠΑ (επί των παραδιδόμενων αγροτικών προϊόντων και των παρεχόμενων αγροτικών υπηρεσιών), που επιβάρυνε τις αγορές αγαθών ή λήψεις υπηρεσιών, σύμφωνα με τις διατάξεις του κώδικα ΦΠΑ, ο οποίος και δεν τους βαρύνει.....» Αριθ. πρωτ.: ΔΕΑΦ Α 1051446 ΕΞ 2016/30.3.2016 .
Διευκρινίσεις σχετικά με την αντιμετώπιση του ΦΠΑ στα τιμολόγια δαπανών για τους αγρότες ειδικού καθεστώτος**

[**Σημείωση** : Κατά την εκτίμησή μας, θα μπορούσε ο Αγρότης του « Ειδικού Καθεστώτος», να εκπίπτει τον Φ.Π.Α, των Αγορών ως έξοδο και ταυτόχρονα όμως να καταχωρεί ως έσοδο (αρνητικά στα έξοδα), το ποσό του Φ.Π.Α που λαμβάνει ως επιστροφή.]

[Βλέπε : Επισυναπτόμενες «Σημειώσεις » : σελ. 122 - 123]

17) Ασφάλιση Αγροτών – Καταργείται από 1/1/2017, ο υπολογισμός των « ασφαλιστικών εισφορών», με βάση «τεκμαρτές κλάσεις» και οι εισφορές θα υπολογίζονται με βάση τα φορολογητέα κέρδη του προηγούμενου έτους.

Ελάχιστο ποσό εισφοράς : στο 70% του εκάστοτε προβλεπόμενου κατώτατου βασικού μισθού άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών [586,08X0,70 = 410,26] (αντιστοιχεί σε φορολογητέο εισόδημα έως 4.923,07).

Μέγιστο ποσό εισφοράς : Το 10πλάσιο του ποσού που αντιστοιχεί στο βασικό μισθό άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών (αντιστοιχεί σε φορολογητέο εισόδημα 70.329,60).

[Βλέπε : Επισυναπτόμενες «Σημειώσεις » : σελ. 129 - 164]

18) Ασφαλισμένοι στον Ο.Γ.Α. , που οι οποίοι απασχολούνται εποχικά για χρονικό διάστημα μέχρι 150 ημέρες ετησίως σε επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις.

Οι ασφαλισμένοι οι οποίοι, σύμφωνα με τις γενικές, ειδικές ή καταστατικές διατάξεις, όπως ίσχυαν έως την έναρξης ισχύος του παρόντος νόμου, υπάγονταν ή θα υπάγονται στον Κλάδο Κύριας Ασφάλισης Αγροτών του ΟΓΑ και οι οποίοι απασχολούνται εποχικά για χρονικό διάστημα μέχρι 150 ημέρες ετησίως σε

επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις, οι οποίες μεταποιούν, τυποποιούν και διακινούν προϊόντα εδάφους, κτηνοτροφίας, αλιείας, δασοπονίας, θηραματοπονίας και κάθε είδους εκτροφών, συνεχίζουν να ασφαλίζονται ως αυτοτελώς απασχολούμενοι αγρότες, εξαιρούμενοι της ασφάλισης ως μισθωτοί για την απασχόλησή τους αυτή. Το συνολικό χρονικό διάστημα των 150 ημερών μπορεί να κατανεμηθεί κατά τη διάρκεια του έτους, σύμφωνα με τις ανάγκες τις επιχείρησης ή εκμετάλλευσης.

19) Συνταξιούχοι του Ο.Γ.Α. , οι οποίοι διατηρούν την «Αγροτική εκμετάλλευση» τους .

Στους εξ ιδίου δικαιώματος συνταξιούχους του Δημοσίου, καθώς και όλων των φορέων, ταμείων, κλάδων ή λογαριασμών που εντάσσονται στον Ε.Φ.Κ.Α., **οι οποίοι αναλαμβάνουν εργασία ή αποκτούν ιδιότητα ή δραστηριότητα υποχρεωτικώς υπακτέα στην ασφάλιση του Ε.Φ.Κ.Α., οι ακαθάριστες συντάξεις κύριες και επικουρικές καταβάλλονται μειωμένες σε ποσοστό 60% για όσο χρόνο απασχολούνται ή διατηρούν την ιδιότητα ή την δραστηριότητα. Για το διάστημα αυτό καταβάλλονται οι ασφαλιστικές εισφορές για τον απασχολούμενο συνταξιούχο, κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στις οικείες διατάξεις του παρόντος νόμου.**

Οι ανωτέρω διατάξεις έχουν εφαρμογή για όσους θα αναλάβουν εργασία ή θα αυτοαπασχοληθούν, γενικά, από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου [12-5-2016] και εντεύθεν. Ειδικά, για τα πρόσωπα που ανέλαβαν εργασία ή αυτοαπασχόληση πριν τη δημοσίευση του παρόντος νόμου δια-τηρούνται σε ισχύ και εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 36 του ν. [2676/1999](#), όπως αντικαταστάθηκε με το ν. [3863/2010](#), και ισχύει μέχρι την ημερομηνία έναρξης του παρόντος.

Δηλαδή πρόβλημα από την εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων, θα αντιμετωπίσουν οι Αγρότες που συνταξιοδοτούνται από τις 12/5/2016 και μετά.

[Βλέπε : Επισυναπτόμενες «Σημειώσεις » : σελ. 133 - 136]

20) Συνοπτικός Πίνακας για τα ισχύοντα με τους ασφαλισμένους στον Ο.Γ.Α .

[Βλέπε ανωτέρω στις Σημειώσεις σελ. 162 & 163]

21) Ελάχιστα όρια Φορολογικού και Ασφαλιστικού.

Προσοχή.

Το «αφορολόγητο όριο» κερδών , εφόσον χαρακτηρίζετε « επαγγελματίας αγρότης» και έχετε « αγροτικά εισοδήματα» και έχετε δύο παιδιά, είναι : **9.090** ευρώ .

Το όριο κέρδους των ελάχιστων ασφαλιστικών εισφορών, όμως είναι : **4.923** ευρώ.

Άρα ο « επαγγελματίας αγρότης», συνεχίζει να έχει «ασφαλιστική ωφέλεια» (μόνο), από το αφορολόγητο, μέχρι το όριο κερδών 4.923 ευρώ.

